

Департамент культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації
Харківська обласна універсальна наукова бібліотека

Чугуїв

До 375-річчя з часу заснування міста

Бібліографічний посібник

Харків ХОУНБ 2013

ББК 91.9 : 26.890 (4 Укр – 4 Хар)

Ч 83

Чугуїв : до 375-річчя з часу заснування міста [Текст] : бібліогр. посіб. / Департамент культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Г.М.Єрофєєва, Л.О.Сашкова. – Х. : ХОУНБ, 2013. – 352 с.

Видання містить довідкову та бібліографічну інформацію про минуле і сучасний розвиток м. Чугуєва.

Посібник розрахований на істориків, краєзнавців, працівників бібліотек, музеїв, а також на всіх, кого цікавить історія, розвиток Слобожанщини та окремих її регіонів.

Укладачі

Г.М. Єрофєєва
Л.О. Сашкова

Редактори

Н.І. Грайворонська
Л.І. Єпішева

Комп'ютерний набір

Н.І. Грайворонська

Комп'ютерна верстка

Л.М. Конопля

Відповідальний за

випуск

Н.І. Шостко

© Харківська обласна універсальна
наукова бібліотека, 2013

Зміст

Передмова	5
Кратко о Чугуеве	7
м. Чугуїв: події, факти	9
1. Загальні питання розвитку м. Чугуєва	46
1.1 Видатні діячі і м. Чугуїв. Знатні мешканці міста	52
1.1.1 Почесні громадяни м. Чугуєва	59
2. Історія	62
2.1 Пам'ятки історії, культури та архітектури. Пам'ятні місця	68
2.2 Чугуїв у першій половині XVII – XVIII ст.	75
2.3 Чугуїв у XIX – на початку XX ст.	80
2.4 Чугуїв у роки Першої світової війни, Української революції, громадянської війни та інтервенції (1914– 1920 рр.)	88
2.5 Чугуїв у міжвоєнний період (1921 – червень 1941 рр.)	93
2.6 Чугуїв у роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.)	94
2.6.1 Учасники Великої Вітчизняної війни	98
2.7 Чугуїв у повоєнні роки, за часів застою, перебудови (1946–1990 рр.)	108
3. Природа та екологічні умови	113
4. Соціально-економічний розвиток сучасного Чугуєва	115
4.1 Фінанси. Банки	121
4.2 ДП “Чугуївський авіаційний ремонтний завод”	122
4.3 ВАТ “Чугуївський завод паливної апаратури”	126
4.4 Науково-виробнича фірма “Екотон”	130
4.5 Чугуївський меблевий комбінат	131
4.6 ВАТ “Чугуївський молокозавод”	131
4.7 ТОВ “Чугуївський м'ясокомбінат”	132
4.8 ВАТ “Чугуїв – продукт”	132
4.9 Будівництво. Містобудування. Благоустрій міста	132
4.10 Транспорт	133
4.11 Комунальне господарство	135
4.12 Торгівля. Споживча кооперація. Громадське харчування. Побутове обслуговування	136
5. Охорона здоров'я. Медичні заклади	140
6. Фізична культура і спорт. Оздоровлення. Туризм	146
6.1 Чугуївський міський центр туризму та краєзнавства. Центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді	154
7. Суспільно-політичне життя	159
8. Діяльність органів місцевої влади	169
8.1 Воєнна справа. Чугуївський райвідділ Міністерства з	

надзвичайних ситуацій України.	177
9. Релігійне життя	183
10. Освіта. Заклади освіти та позашкільної освіти. Сімейне виховання	185
10.1 Дошкільні навчальні заклади.	189
10.2 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 імені І.Ю.Репіна	191
10.3 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2	192
10.4 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3	194
10.5 Чугуївська загальноосвітня школа I-II ступенів № 4	195
10.6 Чугуївська гімназія № 5	196
10.7 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6 імені І.М.Кожедуба	198
10.8 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 7	200
10.9 Чугуївська спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням іноземних мов	201
10.10 Клугино-Башкирська гімназія	202
10.11 Чугуївська дитяча музична школа	202
10.12 Чугуївська дитяча художня школа імені І.Ю.Репіна	204
10.13 Чугуївський Будинок дитячої та юнацької творчості. Чугуївський районний Центр дитячої та юнацької творчості	208
10.14 Чугуївський професійний ліцей	211
10.15 Чугуївський професійний аграрний ліцей.	212
11. Культурно-мистецьке життя	214
11.1 Соціокультурна робота в сфері дозвілля. Клубна робота. Самодіяльна творчість	215
11.2 Бібліотечна справа	224
11.3 Засоби масової інформації. Друкарня	230
11.4 Музейна і архівна справа	237
11.5 Художнє життя	239
11.51 Міжнародний репінський пленер	239
11.52 Художньо-меморіальний музей І.Ю.Репіна. Репінські місця Чугуєва	243
11.53 Скульптура. Живопис. Графіка. Художня фотографія. Декоративно-прикладне мистецтво	254
11.54 Персоналії митців	256
12. Літературне життя	266
12.1 Персоналії літераторів	268
13. Чугуїв в художній літературі, образотворчому мистецтві, музиці та кіно	308
14. Бібліографічні посібники	314
Додаток 1	317
Додаток 2	328
Іменний покажчик	331

Передмова

Підготовлене довідково-бібліографічне видання має на меті ознайомити широкі кола громадськості з розмаїттям інформації про Чугуїв – старовинне поселення Східної України, місто обласного підпорядкування у північно-східній частині Харківщини.

Представлений масив фактографічних і бібліографічних відомостей про минулий час і сьогодення Чугуєва опрацьовано за фондами Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки, а також ресурсами мережі Інтернет.

Впорядкована за хронологічним принципом довідкова частина посібника “Чугуїв: події, факти” містить зібрання відомих і маловідомих матеріалів про місто з часу його заснування і дотепер.

У бібліографічній частині ретроспективного покажчика подано відомості про офіційну, наукову, науково-популярну, довідкову, художню літературу, інформаційно-бібліографічні видання, статті із збірників, журналів, публікації із часописів (зокрема “Новости Чугуєва”, “Красная звезда”, “Демократична Чугуївщина”), а також електронні ресурси. Відбір документів закінчено у серпні 2013 р.

Бібліографічні записи мають суцільну нумерацію і розташовані за галузево-тематичними розділами і підрозділами (Загальні питання розвитку м. Чугуєва; Видатні діячі і м. Чугуїв. Знатні мешканці міста. Почесні громадяни м. Чугуєва; Історія. Пам'ятки історії, культури та архітектури. Пам'ятні місця; Природа та екологічні умови; Соціально-економічний розвиток м. Чугуєва; Охорона здоров'я. Медичні заклади; Фізична культура і спорт. Оздоровлення. Туризм; Суспільно-політичне життя; Діяльність органів місцевої влади. Воєнна справа; Релігійне життя; Освіта. Заклади освіти та позашкільної освіти. Сімейне виховання; Культурно-мистецьке життя: Соціокультурна робота в сфері дозвілля. Бібліотечна справа. Засоби масової інформації. Музейна і

архівна справа. Художнє життя. Міжнародний репінський пленер. Персоналії митців; Літературне життя; Чугуїв в художній літературі, образотворчому мистецтві, музиці та кіно; Бібліографічні посібники). В межах більшості розділів бібліографічну інформацію згруповано за абеткою авторів та назв документів, а в підрозділах “Видатні діячі і м. Чугуїв. Знатні мешканці Чугуєва”, “Учасники Великої Вітчизняної війни”, “Персоналії митців”, “Персоналії літераторів” – за алфавітом персоналій. Матеріали про Міжнародний репінський пленер розміщено за хронологією їх проведення.

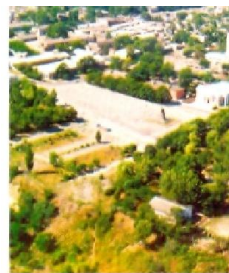
Бібліографічний опис здійснено за чинними в Україні стандартами. Опис супроводжується довідковими анотаціями. Документи, не опрацьовані *de visu*, позначено астериском (*), у деяких випадках подається неповний опис.

Фактографічні дані про Чугуїв доповнюють Додатки 1 и 2, де вміщено тексти віршів, пісень, присвячених місту, а також фотографії його краєвиду.

Пошукові можливості посібника розширюють бібліографічні посилання, “Іменний” допоміжний покажчик та “Зміст”.

Кратко о Чугуеве*

Чугуев является одним из пяти городов областного значения Харьковской области Украины, размещенным в ее центре, городом со значительным промышленно-экономическим потенциалом, с богатым историко-культурным наследием.

Город размещен в живописной местности слободского края, на берегах седовласого Северского Донца. Территория города составляет 1277 га. Чугуев является крупным транспортным узлом, через его территорию проходит автомобильная магистраль государственного значения Киев-Харьков-Довжанск, имеет железнодорожную станцию, военный аэродром, лучший по техническим показателям в регионе. Расстояние от Чугуева до областного центра – Харькова составляет 35 км, Киева – 515 км.

Численность населения города – 36,8 тыс. человек, в том числе женщин – 52,7%, мужчин – 47,3%.

Население младше работоспособного возраста составляет 16 %, население работоспособного возраста – 63 %, население пенсионного возраста составляет пятую часть горожан.

Стратегический план развития Чугуева на 2002-2006 гг. определяет основные приоритетные направления развития социума. А именно: создание благоприятных условий для развития малого и среднего бизнеса, промышленного потенциала города, усовершенствование социальной инфраструктуры города, его благоустройство с целью улучшения условий для жизнедеятельности горожан, сохранение и восстановление уникального характера

* Чугуев... мои восторги : [проспект] / сост.: О.А.Шевченко, Е.А.Бутова. – Чугуев, 2004. – С. [3]: ил.

городской среды и объектов культурного наследия, усовершенствование социальной муниципальной политики.

Промышленное производство города представлено четырьмя отраслями: машиностроение, авиационная, пищевая и энергетическая промышленность. Предприятиями города налажены стойкие связи с большинством областей Украины, продукция поставляется также в Россию, Белоруссию, Азербайджан, Словакию, Вьетнам, Китай, Индию, Польшу.

Малый и средний бизнес представлен более чем двумя тысячами предпринимателей и малых предприятий. Объемы поступлений в городской бюджет от этой динамичной сферы составляют 25–30 %.

Жилой фонд городского совета составляет 184 жилых дома общей площадью 314,6 тыс. м². На сегодня в Чугуеве строится комплекс водозаборных сооружений для автономного обеспечения города питьевой водой высокого качества, что обеспечивается мощными артезианскими скважинами.

Городские власти в настоящий момент концентрируют свою деятельность именно на решении вопросов перспективного развития, активно привлекая как украинский, так и международный опыт. Весной 2004 года Чугуев нашел партнера в Республике Польша, которым стал старинный город Старый Сонч, размещенный в живописных Татрах.

Подводя итог краткому рассказу о нашей громаде, можно уверенно сказать, что Чугуев является городом с богатой историей и действительно уверенным взглядом в будущее.

м. Чугуїв: події, факти

II тисячоліття – I тисячоліття, початок	На території сучасного міста існували три поселення (катакомбної і зрубної культури) епохи бронзи
V–IV ст. до н.е.	На місці сучасного Чугуєва знаходилося скіфське городище
II – IV ст.	На території сучасного міста було поселення ранніх слов'ян
IX – XII ст., середина	Територію сучасного Чугуєва заселяли печенізькі і половецькі племена
XI ст., середина	На правому березі Сіверського Донця засновано Чугуївське городище (територія старовинної частини сучасного міста)
XIII ст., початок	Велике поселення (територія сучасного Чугуєва) було зруйновано татаро-монгольським військом
1626	Вперше згадано про “Чугуєво” городище як прикордонне укріплення у виданні “Книга Большому Чертежу”
1638, осінь – 1640	Будівництво містечка й значної частини Чугуївської фортеці
	З метою нагляду над козаками у Чугуєві розмістили московський гарнізон (200 осіб) на чолі з воєводою
1638	835 повстанців (козаків і селян) на чолі з гетьманом Яковом Острянином (Яцьком Остряницею) залишили Литву після поразки у битві під Жовнином
	З дозволу белгородського воєводи загону Якова Острянини дозволили

заселятися на землях Чугуївського
городища

1639 Населення Чугуєва складало 929 чоловік, зокрема 300 козаків, 140 дітей боярських, 200 стрільців, 200 “разногородцев”, 30 пушкарів, 50 станичних “голів і їздців”, 2 коваля, 6 комірників, 1 тесляр

У Чугуєві збудовано торговий двір для приїжджих купців

1640, 1641,
1642, 1643 Набіги татарських загонів. Сторожева охорона Чугуєва відбивала атаки ворогів, визволяла полонених людей та відбирала награваний скарб

1640–1641 У Чугуєві поселилися 36 сімей кріпосних селян-утікачів із Козельського та Більовського повітів, а також 43 козака на чолі з отаманом Михайлом Карповим

1641, квітень Козаки Чугуєва повстали проти тяжких умов життя на прикордонні, здирства й жорстокості воєводи. Під час бунту було вбито Я.Остряницю. Козаки-переселенці повернулися на батьківщину – Подніпров’я

1641, друга
половина грудня Чугуївцям дозволено торгувати в литовських містах, а литовцям – в Чугуєві

1641 В покинуте козаками містечко Чугуїв оселяються служилі люди (діти бояр, стрільці, пушкарі) із Москви, Белгорода, Курська, Оскола

1644, 1-ше
півріччя За розпорядженням московського царя Михайла Федоровича надіслано дзвін (вага – 22 пуди) та 20 крб. на будівництво

Преображенського храму

- з 1647, травня Для постійного проживання в Чугуєві черкасам потрібно було мати дозвіл царя, тобто царську грамоту
- 1647–1648 За даними писцевої книги Чугуєва у містечку діяли Преображенський собор, церква Миколая Чудотворця, церква Різдва Богородиці
- 1651–1655 Чугуїв заселяють українські переселенці: 1653 р. – 25 родин на чолі з Ф.Дмитровим, 1654 р. – 58 родин під проводом І.Федоріва й Ф.Кіндратова, 1655 р. – 800 осіб під керівництвом М.Тимофієва
- 1658 Чугуїв віднесено до Белгородського розрядного полку. Головним завданням чугуївських козаків, стрільців і станичників була охорона міста
- 1660, 1724 За розпорядженням царя засновано Чугуївський Успенський монастир. У 1724 р. монастир переведено до Лаврентієвої пустині і перейменовано в Чугуївську “Всехсвятську” пустиню
- 1660-ті роки Створена спеціальна команда мисливців. Зловлені тварини для потреб царського двору зберігалися в розпліднику – “звіринці” біля Ізюмського броду
- 1661–1683 За царським розпорядженням біля Чугуєва закладено “государів виноградний сад”, де вирощували найкращі сорти плодових дерев і винограду
- 1668, 11 березня Російські служилі із Чугуєва на чолі з

Олександром Марченком здійснили похід на Зміїв проти повстанців на чолі з Іваном Сірко

- 1668, серпень Невдалий напад на Чугуїв Івана Дуб'яги із Мерефи разом з татарами та полтавським полковником Костем Кублицьким (1000 татар та 2000 козаків)
- 1670, восени –
1671 Мешканці Чугуєва брали активну участь у селянській війні під проводом Степана Разіна. Деякий час місто знаходилося під владою повстанців
- 1680–1681 Чугуївці брали участь у будівництві Ізюма та лінії укріплень вздовж р. Сіверський Донець
- 1687, 1695,
1696, 1698 Козаки Чугуївського полку брали участь в Кримському та майже в усіх Азовських походах проти турків і татар
- 1696 За наказом Петра I були переселені калмики до Чугуєва. 1500 чоловік заснували Калмицьку слободу. Пізніше у місті оселилися “як приписні робітники і селяни” полонені прусаки, засланці та каторжани
- 1700 Скасовано воєнний контингент гарнізону Чугуївської фортеці. Чугуїв став полковим містом
- 1707–1708 Мешканці Чугуєва брали активну участь в народному повстанні під проводом Кондратія Булавіна
- 1708–1732 Чугуїв – центр адміністративно-територіальної одиниці Чугуївського повіту Белгородської провінції Азовської

- губернії. З 1732 р. – Белгородської губернії, а згодом – Київської губернії
- 1710, 1712 За переписами у Чугуєві діяли шість церков: Преображенська, церкви Миколая Чудотворця, Різдва Христового та Успіння Богоматері
- 1726 У Чугуєві проживало 3 013 осіб. Було 7 церков, 31 торгова лавка
- 1730 У Чугуєві проживало 4 235 осіб
- 1749 Сформовано Чугуївський козацький полк із трьох чугуївських козацьких та трьох калмицьких команд. Перейменовано в Уланський (1808), Драгунський (1894). Має бойові відзнаки за участь у воєнних діях 1813 р., турецькій війні 1877–1878 рр.
- XVIII ст.,
середина –
початок 1860-х
років Діяло Чугуївське правління Белгородської консисторії. З 1800 р. підпорядковано Харківській консисторії
- 1756 У Чугуєві перебудовано Миколаївську церкву з боковими вівтарями святих Флора і Лавра
- 1765 Чугуїв у складі Слободсько-Української, з 1835 р. – Харківської губернії
- 1766, 6 лютого Народився Мухін Єфим Йосипович – хірург, анатом, фізіолог, гігієніст, судовий медик. (Помер у січні 1850 р., с. Кольцово Смоленської губернії). Автор першого в Росії підручника з хірургії. Підтримував зв'язки з Чугуєвом
- з 1780 Чугуїв – повітове місто Харківського

намісництва. Почала діяти полкова канцелярія. Населення міста складало 4 181 особу

Збудовано тюрму, винний, соляний магазини

1783 У законено кріпосне право. У Чугуєві нараховувалося 826 кріпосних осіб

1785 У місті було 1726 приватних будинків. Населення Чугуєва нараховувало 9197 осіб, серед них чоловічої статі – 4 222, жіночої – 4 975

1797, травень Чугуїв – заштатне місто Зміївського повіту Слободсько-Української губернії

XVIII ст., кінець Після розгрому Кримського ханства фортифікаційні споруди у Чугуєві були зруйновані

XVII ст., кінець – XVIII ст., початок У місті діяли кінний завод, декілька заводів тонкорунного вівчарства. Розвивалися різноманітні ремесла, зокрема столярство, слюсарство, ковальство, ткацтво, чавуноливарна справа. Чималим попитом в країні користувались чугуївські фаєтони, коляски, дрожки

XVIII – XIX ст. За указом Сенату в Чугуєві і в селах розводили шовковичні сади

XIX ст., початок У місті діяло сім церков

Створене у Чугуєві “Депо карт” забезпечувало картами війська Півдня Росії

XIX ст., перша половина Діяв гурток “Коло чугуївських поетів” у складі Руфіна Дорохова, Дмитра Юзефовича та інших. Члени гуртка

- товаришували з О.С.Пушкіним, М.Ю.Лермонтовим, поетами-декабристами
- 1803 Збудована кам'яна однопрестольна Миколаївська церква на кошти прихожан
- з 1817 Чугуїв будувався за проектом архітекторів В.П.Стасова і О.П.Брюллова. У центральній частині сучасного міста збережена забудова воєнного поселення за класичним стилем
- 1817–1857 Чугуїв – центр управління шести українських військових поселень. З 1857 р. мешканців міста переведено до розряду державних селян
- 1819, 9 липня – початок вересня Повстання військових поселенців Чугуївського уланського полку. Причиною виступу стали нестерпні умови військової муштри і побуту військових поселенців. Більшість повстанців після покарання вислано до Оренбурзького окремого військового корпусу
- 1819 У Чугуєві відкрита школа воєнних кантоністів для дітей солдатських переселенців
- 1820-ті роки Збудовано Міську управу (нині пам'ятка архітектури)
- 1824 Збудовано кам'яний Преображенський храм (нині пам'ятка архітектури)
- 1829–1832 У Чугуєві діяла Комісія військового суду Зміївського повіту Слобідсько-Української губернії
- 1830 Участь Чугуївського уланського полку у воєнних діях російсько-польського

конфлікту

- 1832 Збудовано будинок штабів (окружного, дивізійного і полкового). В середині XIX ст. знаходилося юнкерське піхотне училище. Пізніше в цій будівлі розташовувалися корпус воєнних топографів, літографічна майстерня
- 1832–1836 У Чугуївському уланському полку служив граф Яков де Бальмен – друг Т.Г.Шевченка
- 1833, 14 жовтня – 1834, 31 грудня У Чугуєві діяло Управління Слобідсько-Українського тимчасового військового губернатора
- 1834 Збудована Покровська церква за рахунок казни. У 1872 р. та 1896 р. розширено, реконструйовано кам'яний трьохпрестольний Храм на кошти прихожан (нині пам'ятка архітектури)
- 1835 Збудовано торгові ряди – одноповерховий будинок. Корпуси лавок супроводжуються портиками, стовпами та арками
- 1837 Народився Рубець Олександр Іванович, музикознавець, педагог, збирач народних пісень. Помер у 1913 р.
- 1838 Збудовано дерев'яний 6-ти кімнатний будинок “Дорожній” (“Путевой”) – палац для царя (нині пам'ятка архітектури)
- 1842, червень – 1857 При навчальному ескадроні Чугуївського уланського полку діяла школа сільського господарства (пізніше перейменована в школу землеробства).

При школі працювала ферма

- 1840-і роки Збудовано двоповерхові готель і шпиталь
- 1844, 5 серпня Народився в слободі Осинівка (тепер Чугуїв) видатний художник Рєпін Ілля Юхимович (помер 29.09.1930 р.)
- В Чугуєві створив полотна: “Протодиакон”, “Мужик с дурным глазом”, “Мужичок из робких”, “Крестный ход”
- 1845 У Чугуєві проживав Александров Степан Васильович (1790-ті роки – 1846), український поет, автор поеми “Вовкулаки”
- 1847 Відкрита перша початкова школа у будинку, поряд з приміщенням повітової управи
- 1849 Народився український живописець і скульптор Рашевський Іван Григорович. Помер у 1921 р., м. Чернігів
- 1851 Народився Ковалевський Максим Максимович, видатний російський вчений (юрист, історик, соціолог) і політичний діяч. Помер у 1916 р.
- 1852 Збудована дерев’яна однопрестольна церква Різдва Богородиці на кошти прихожан
- 1853 Народився Совинський Володимир Костянтинович, український зоолог. Помер у 1917 р.

На кошти поміщиці Шахової збудовано однопрестольну церкву Скорботи на честь

ікони Божої Матері “Всех скорбящих радости” (територія міського кладовища)

1854, початок року – 1856, вересень

Участь Чугуївського уланського полку у Кримській війні. Полк перебував в Одесі, Євпаторії, на кордоні Австрії

1856

Чугуїв відвідав російський художник І.К.Айвазовський. Він ознайомився з творами іконопису, живопису, графіки місцевих митців

з 1860

Чугуїв – позаштатне місто Зміївського повіту

1861

Відкрито земське парафіяльне народне училище

1863–1917, березень

У Чугуєві діяла Канцелярія поліцейських наглядачів

1865, 1 вересня – 1918, 15 грудня

Діяло Чугуївське юнкерське піхотне училище (з 1910 р. – Чугуївське воєнне училище)

1865

Відкрито чоловіче двокласне міське училище і приватна школа для хлопчиків та дівчаток

1867

У Чугуєві проживало 4 972 особи чоловічої статі і 3 558 – жіночої

У місті діяли військові установи (дивізійний штаб, полковий штаб, інженерна дистанція (тобто дільниця), піхотне юнкерське училище, феєрверкерське училище, військовий шпиталь (“полугоспиталь”), а також дума, управління городского пристава, поштова контора з телеграфним відділенням, волосна управа

250 учнів навчаються в трьох приватних школах

Засновано Чугуївський піхотний навчальний табір. За розмірами він посідав 5-те місце в країні (вміщував 36 батальйонів піхоти)

1869 У Чугуєві проживало 8 тисяч осіб

Засновано горілчаний завод купцем 2-ї гільдії М.Н.Савінським

1870-ті роки – 1916 Чугуїв був місцем дислокації 9-ї і 10-ї кавалерійських дивізій (9-й Казанський і 10-й Новгородський драгунські, 9-й Бугський і 10-й Одеський уланські, 9-й Київський і 10-й Інгерманландський гусарські полки)

1871, 26 липня Першою бабою-повитухою в Чугуєві призначено дочку штаб-капітана Олександру Краховецьку. Вона закінчила курс акушерських наук у Харківському університеті

1871 У Чугуєві відкрито Зачугівське початкове приходське училище. У 1885 р. збудовано новий будинок училища

1873 Відкрито Чугуївське однокласне трирічне училище (слобода Осинівка)

1874 Засновано шкіряний завод селянином Я.К.Володолажським

Відкрито міську земську двокласну школу (нині ЗОШ № 4)

1877 У Чугуєві мешкало 9 418 осіб

1878 Чугуївський уланський полк одержав

Георгієвський штандарт (прапор) з написом “За отличие в Турецкую войну 1877–1878 годов”

У Чугуєві відкрито міське (з 1909 р. – повітове) однокласне училище

1879 Діяло вище навчальне чотирьохкласне училище у підпорядкуванні Міністерства народної освіти

Народився видатний філолог, японіст і просвітник Пущенко Федір Дем’янович. Навчався у Чугуївському міському училищі. Дата смерті невідома

1881 Збудована залізниця за маршрутом Харків – Чугуїв

1882, початок вересня Великий князь Микола Миколайович брав участь у військових маневрах у Чугуєві

1885 Будівництво Олександрівського жіночого училища

1886 Заснована маслоробня

1890 У Чугуєві проживало 6 457 осіб чоловічої статі, 5 379 – жіночої. Серед них: селян державних та колишніх південних поселенців – 8 167, діючих військовиків – 1 392

1891, літо Чугуїв відвідав російський письменник Максим Горький (1868–1936)

1891 Засновано цегельний завод купцем 2-ї гільдії Н.С.Стрекаловим

1892, 1893 У Чугуєві відкрито церковно-парафіяльне училище при церкві Різдва

- Богородиці. У 1893 р. діяло 4 школи
- 1896, січень Почала діяти народна бібліотека-читальня товариства грамотності
- 1896, 4 серпня Встановлено телефонний зв'язок між Харковом і Чугуєвом. Абонентами станції були установи та посадові особи
- XIX, кінець століття Викладач Чугуївського юнкерського училища Інокентій Зибін – автор навчального посібника з військової топографії (з 2009 р. книга знаходиться у фонді художньо-меморіального музею)
- 1900, 23 лютого Народився Лавренко Євген Михайлович, геоботанік та ботаніко-географ АН СРСР
- 1900 За ініціативи Міського управління відкрито Чугуївську громадську бібліотеку. Місцевою громадою пожертвовано 645 карбованців
- У місті діяли три народні школи
- Товариство заохочення жіночої праці відкрило майстерню для бідних дівчат підліткового віку
- 1901 До території Чугуєва було приєднано п'ять приміських слобод
- У місті проживало 12 975 осіб, зокрема чоловічої статі – 7 129, жіночої – 5 846
- Відкрито Чугуївське міське опікунство про бідних
- У місті діяли юнкерське піхотне училище, два міські училища, три земські і три церковно-парафіяльні школи, міська

бібліотека, народна бібліотека-читальня; аптека, міський банк, шість церков. Працювало дев'ять лікарів, з них сім військових

У Чугуївському воєнному училищі розпочав воєнно-педагогічну діяльність генерал-лейтенант авіації Самойло Олександр Олександрович (1869–1963)

1904 Прокладено новий шлях між Чугуєвом і Кочетком

Почали працювати паркетна фабрика та лісопильня

1905, 1 травня Робітники чугуївських промислових підприємств організували першу маївку

1905, листопад У Чугуєві повстав розквартирований у місті 201-й Лебединський піхотний полк. До бунту приєдналися робітники та службовці місцевих підприємств

1907 Засновано чоловічу гімназію (нині загальноосвітня школа № 1)

1909 Працювала бібліотека при Чугуївському піхотному юнкерському училищі

1912 Місцевий житель В.П.Дзюба заповів будинок для Чугуївської бібліотеки ім. Л.Толстого

1913, липень Військовий льотчик штабс-капітан О.С.Воротніков здійснив переліт за маршрутом Київ–Харків–Чугуїв

1914, квітень Художнику І.Ю.Рєпіну присвоєно звання “Почесний громадянин м. Чугуєва”

- 1914, кінець грудня – 1915, березень Відкрито шпиталь у підпорядкуванні загальноземського союзу
- На кошти духовенства Харківської єпархії відкрито шпиталь “імені єпархіального духовенства”
- 1914 Населення міста нараховувало 16 тисяч осіб
- 1914–1918 Під час Першої світової війни Чугуївський уланський полк у складі 11-ї кавалерійської дивізії російської армії брав участь в бойових діях на Південно-Західному фронті. Чугуївці у складі 2-ї дивізії воювали у Франції
- 1915 Колісномеханічний завод акціонерного товариства Борківських переведено із Прибалтики до Чугуєва (з 1920 р. – 2-й колісний завод “Змичка”, з 1957 р. – меблева фабрика, нині меблевий комбінат)
- Діяла контора чугуївського нотаріуса Леоніда Гесс-де-Кальве
- 1917–1923, березень Діяли Чугуївський повітовий (з 1918 р.), волосний (з 1917 р.) та міський виконавчі комітети Рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів Харківської губернії
- 1917, 28 лютого У будинку міської управи почала діяти Чугуївська Рада робітничих, селянських та червоноармійських депутатів під керівництвом Г.О.Камінського. Створено загін народної міліції
- 1917, 12 березня Приватна типографія пані Лубенцової почала видавати газету “Известия

Чугуевского Временного Комитета”

- 1917, грудень Комітет спасіння революції меншовиків та есерів організував заколот за підтримки юнкерів Чугуївського училища. 15 грудня до міста прибуло два ешелони балтійських моряків для ліквідації контрреволюційного бунту. Після капітуляції заколотників у Чугуєві була встановлена влада Рад
- 1917, кінець грудня В Чугуєві створена повітова Надзвичайна комісія на чолі з А.Й.Марцинкевичем. Було сформовано два загони для боротьби з контрреволюцією
- 1918, 8 квітня – листопад Окупація Чугуєва австро-німецькими військами. Загарбники встановили жорстокий режим. Награбоване вивозили до Німеччини
- 1919, 2 січня Війська Червоної армії за участю загонів робітничої міліції міста та селянських повстанських загонів визволили Чугуїв від петлюрівського регулярного війська. Вдруге у місті була встановлена влада Рад
- 1919, березень, 1920, червень Комуністична ячейка міста наховувала 62 особи. У червні 1920 р. діяли три міські комуністичні ячейки
- 1919, 22 червня – початок грудня Чугуїв окупували денікінські війська
- 1919, 16 грудня Чугуїв визволено від денікінців підрозділами червоних латиських стрільців та Чугуївським партизанським загonom під командуванням П.І.Лукомського
- 1919, друга Відбулося перше засідання

половина грудня	революційного комітету (голова – товариш Саратиков). Організовано фінвідділ, відділи: пошти та телеграфу, соціального забезпечення комунального господарства
1919–1920	Діяло Чугуївське агентство Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств
1919–1923	У Чугуєві діяв народний суд
1920-ті роки, початок	Збудовано цегельний завод, відкрито типографію
1920-ті роки	У місті діяли: шість аматорських театрів, зокрема український драматичний театр; єврейський клуб Бронислава Гроснора
1920, січень	Створено Чугуївський повіт з центром Чугуїв
	Утворено міську комсомольську організацію у складі 60 осіб
1920, початок червня	Відправлено добровольчий загін на польський фронт
1920, друга половина року	Почали діяти волосна школа, дві трудові школи II ступеня і вища початкова школа. Відкрито дитячий садок
1920, з липня	Видавалася газета Чугуївського відділення УкрРОСТА “Красный вестник”
1920, липень	Чугуївський волосний виконком організував недільник. 1 100 хур з дровами відправлено до Роганської паперової фабрики. Забезпечено дровами радянські установи
	У шпиталі організовано пересувна

бібліотека

Доставляється молоко до шкіл та шпиталю

1920, 2 серпня Організовано Чугуївський комітет незаможних селян у складі 80 безземельних та 70 малоземельних селян

1920 Почав діяти Чугуївський повітовий комісаріат (з 1923 р. – районний військовий комісаріат)

На заводі “Деревометал” розпочато випуск сільгоспмашин

У Чугуєві відкрито сільськогосподарський технікум (з 1921 р. – сільськогосподарська школа)

1920–1932 У місті діяла Канцелярія народних слідчих Чугуївського району

з 1920 Видавалася газета “Советская власть” – орган Чугуївського Укрпарткому та Чугуївського Укрпрофбюро

1921, весна Створено Чугуївське споживче товариство

Заснований сільгоспсоюз відкрив міські механічні майстерні, закупив машини та інвентар

1921 У місті діяли два хірургічні відділення, родильний будинок, будинок дитини, станція швидкої допомоги, три аптеки, лабораторія

1921–1923 Існувало Чугуївське військове сільське господарство Харківської губернської філії Центрального управління військовими,

	промисловими та сільськогосподарськими підприємствами України й Криму
1921–1924	Діяли Чугуївські окремі роти особливого (окремого) призначення у підпорядкуванні Управління харківської комуністичної дивізії
1922, друга половина року	Почала діяти середня школа № 2 (нині ЗОШ I-II ступенів № 2)
1922, восени	У Чугуївському воєнному училищі розпочав військову службу радянський воєначальник Ватутін Микола Федорович (16.12.1901 – 15.04.1944) – генерал армії, Герой Радянського Союзу
1923, березень	Створено Чугуївський район у складі Чугуєва та декількох повітів із загальним населенням 46 100 осіб
	Почав діяти виконавчий комітет Чугуївської райради депутатів трудящих
1923–1925	Діяла Чугуївська канцелярія фінансового інспектора 4-ї дільниці Харківського округу
1924, квітень	Засновано міську бібліотеку (нині Чугуївська центральна міська бібліотека)
1924–1925	На Сіверському Донці збудовано гідроелектростанцію потужністю 5 тисяч кВт
1925, 1 жовтня	Чугуївський район з центром Чугуїв підпорядковано Харківському округу (з 1932 р. – Харківській області)
1925	Видавалася стінна газета “Голос нашего района” – орган Чугуївського райпарткому,

райвиконкому та райсекретаріату

- 1925–1926 Діяли дев'ять шкіл, де навчалося дві тисячі учнів
- Працювали драмтеатр, симфонічний оркестр
- 1926 м. Чугуїв перейменовано у м. Фрунзе. З початку 1927 р. – знову м. Чугуїв
- 1927, осінь –
1928, літо Діяв Український технікум сільськогосподарського машинобудування
- 1928, серпень В межу м. Чугуєва віднесено села Преображенське, Зачугівка, Осинівка та інші
- 1930, 11 вересня У Чугуєві створена Дев'ята військова авіаційна школа льотчиків-спортсменів
- 1930 У Чугуєві почали розробляти кам'яні кар'єри для забезпечення будматеріалами будівництво Харківського тракторного заводу
- Збудовано цегляний завод
- Організовано фабрично-заводське училище при заводі “Змичка” (з 1943 р. – професійно-технічне училище № 53, з 2003 р. – професійний аграрний ліцей)
- 1930, 1938–1939 У Чугуєві створено колгоспи: “6 років без Леніна”, “Червоний флот” та “Паризька комуна”
- Колгоспи “6 років без Леніна” і “Світанок” вирощували рис (1938–1939 рр.)
- 1931, червень Заснована газета “Путь к социализму” (з 1937 – “Красная звезда”)

- 1932 Діяла партизанська комісія при Чугуївському райвиконкомі Рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів
- Завод “Металіст” об’єднано з штампувальною фабрикою і цехом спеціальних замовлень
- 1932–1935 Діяла Чугуївська районна рада товариства друзів автомобіля, трактора і доброго шляху “Автодор”
- 1933 Створена Чугуївська МТС (машинно-тракторна станція)
- 1933–1937 Створено лісопильний завод, промкомбінат, промартілі “Червоний шкіряник” і “Червоний швейник”, артіль художньої вишивки
- 1935, 11 листопада Почав діяти Чугуївський Будинок піонерів (з 1992 р. – Будинок дитячої та юнацької творчості)
- 1935–1937 Експедиція чугуївських військовиків здійснювала пошук матеріалів про життєвий і творчий шлях І.Ю.Репіна. Проведено збір інформації в Чугуєві, Осиновці, Малинівці, Кочетку, Великій Бабці, Хотомлі
- 1936, липень Створена артіль гужового транспорту (з 23 жовтня 1938 р. – Чугуївський автозагін, тепер – ВАТ “Автотранспортне підприємство – 16 350”)
- 1938, 1 вересня Засновано ремонтні майстерні – база Чугуївського авіаційного училища льотчиків. З 1952 р. – самостійне

авіаремонтне підприємство (нині ДП
“Чугуївський авіаційний завод”)

- 1938 Почав діяти хлібозавод
- 1939 На базі чугуївських боєнь створено м'ясокомбінат (нині ТОВ “Чугуївський м'ясокомбінат”)
- 1939, вересень – 1940, червень У місті діяли крім начальних шкіл шість семирічних і три середні школи, а також лісовий технікум і медична школа
- 1940, 8 липня У Чугуєві була сформована 127-ма стрілецька дивізія
- 1941, 25 вересня – 3 жовтня 38-ма армія під командуванням генерал-майора В.В.Циганова тримала оборону Чугуєва
- 1941, 29 жовтня – 1942, 9 лютого Місто окуповано німецько-фашистськими військами. Загарбники встановили режим кривавого терору
- 1941, грудень – 1942, червень У місті діяла партизанська розвідувальна група Г.І.Нагорного у складі 42 осіб. Розвідники виконували воєнні завдання штабу 30-ї армії
- 1942, січень Німецькі окупанти стратили 37 чугуївців, серед них 12 дітей
- 1942, лютий Під час воєнної операції “Звезда” в боях за визволення Чугуєва загинуло, померло від холоду і голоду декілька тисяч солдат і офіцерів частин за з'єднань 3-ї танкової армії
- 1943, березень У Чугуєві згорів архів
- 1943, 11 серпня Частини 57-ї армії під командуванням генерал-лейтенанта М.Гагена та воїни 41-ї

гвардійської стрілецької дивізії під командуванням полковника К.Цветкова визволили Чугуїв. Іменами визволителів (О.І.Зінченка, М.І.Кононенка, В.Г.Литвинова, М.І.Кравцова) названі вулиці міста

- 1944 По вулиці Репіна, на місці будинку, де народився художник, споруджено меморіальний монумент Іллі Репіну на кошти громадськості міста
- 1944–1950 Відроджено електростанцію, м'ясокомбінат, хлібозавод, харчокомбінат, промкомбінат
- 1946 Засновано Чугуївський авіаційний полк
- Відкрито Чугуївську дитячу бібліотеку, Преображенську жіночу початкову школу (з 1952 р. – середня школа № 5, нині Чугуївська гімназія № 5)
- 1948 Засновано молокозавод (нині ВАТ “Чугуївський молокозавод”)
- 1948–1950 Працівники Чугуївської лісозахисної станції завершили посадку державної лісозахисної полоси від Вовчанська до Ізюма
- 1949–1950 Відкрито три середні школи робітничої молоді
- У місті також діяли дві середні, п'ять неповних середніх і три початкові школи, де навчалося 4 148 учнів
- 1950 На базі шести колгоспів м. Чугуєва створено колективне господарство “Заповіт Ілліча”

- 1951 На базі обознобудівного заводу засновано меблеву фабрику (нині меблевий комбінат)
- Збудовано майстерні капітального ремонту автомашин (пізніше реорганізовано у завод тракторних двигунів)
- Почав працювати внутрішньоміський і міжміський пасажирський автотранспорт
- Вступив в дію новий районний вузол зв'язку з АТС
- 1953, 1 жовтня Створена дорожньо-експлуатаційна дільниця № 642 (нині Чугуївське дорожньо-експлуатаційне підприємство)
- 1953 Заснована Чугуївська дитяча художня школа ім. І.Ю.Рєпіна
- 1953–1957 В Чугуївському льотному училищі навчався льотчик-космонавт Леонов Олексій Архипович, “Почесний громадянин м. Чугуєва”
- 1954 На братській могилі борцям за владу Рад встановлено пам'ятник
- 1955, 1 лютого У Чугуєві на базі водомережі, готелю, лазні-пральні та перукарні створено комбінат комунальних підприємств
- 1956, початок листопада По вулиці Гоголя встановлено пам'ятник художнику І.Ю.Рєпіну. Скульптор – М.Г.Манізер
- 1957 Почав функціонувати Чугуївський завод залізобетонних виробів і конструкцій
- 1958 У місті діяло 24 промислові

підприємства

Збудовано міську поліклініку. Відкрито школу-інтернат

1959 Збудовано міський стадіон

1960-ті роки У стінах редакції газети “Красная звезда” діяла поетична студія “Сіверський Донець”

1961, 29 листопада Відкрито середню школу № 7 (нині ЗОШ I-III ступенів № 7)

1961 Чугуївська команда “Старт” здобула Кубок СРСР з футболу

1962 Збудовано районний Будинок культури (РБК) на 2 зали (550 та 200 місць). Майже 25 років заклад очолював М.І.Сиром’ятников, Заслужений працівник культури України, “Почесний громадянин Чугуївського району”

1964 У Чугуєві проживало 23 тисячі осіб

1966, 27 лютого Чугуїв відвідав льотчик-космонавт Олексій Леонов

1966 Відкрито районну дитячо-юнацьку спортивну школу (ДЮСШ) під керівництвом О.І.Орленка

1966–1991 Російська Федерація започаткувала премію імені І.Ю.Рєпіна (1966). Лауреатами премії стали 235 художників. 183 картини лауреатів премії зберігаються в Картинній галереї імені І.Ю.Рєпіна

1969 3 серпня Відкрито художньо-меморіальний музей І.Ю.Рєпіна в будинку, де мешкали батьки художника (біля перехрестя вулиць

Харківської і Рози Люксембург)

- 1969 Встановлено пам'ятник на братській могилі воїнів-визволителів міста (1943)
- 1970 Запущено в експлуатацію завод "Гідрозалізобетон". Продукція підприємства відправлялась на будівництво Харківського метрополітену
- 1972, кінець грудня Встановлено пам'ятник В.І.Леніну
- 1973, кінець року Почав діяти Чугуївський завод топливної апаратури. Здано в експлуатацію 19 основних і допоміжних цехів підприємства
- 1974, 1 вересня Відкрито професійно-технічне училище № 19 (нині Чугуївський професійний ліцей)
- 1974, 4 вересня, 1983, 2 серпня Два рази відвідав Чугуїв тричі Герой Радянського Союзу Кожедуб Іван Микитович
- 1974 Утворена Чугуївська санітарно-епідеміологічна служба як самостійна структура
- Завод тракторних двигунів реорганізовано в Чугуївський досвідний завод прецизійного обладнання
- 1975, березень Колгосп "Заповіт Ілліча" реорганізовано в овочевомолочний радгосп "Чугуївський"
- 1979, 26 листопада Чугуїв віднесено до категорії міст обласного підпорядкування
- 1979 У місті відкрита перша виставка робіт

- радянських художників – лауреатів
Державної премії Російської Федерації
(РРФСР) імені І.Ю.Рєпіна
- 1980 Встановлено пам'ятник на могилі Героя
Радянського Союзу В.П.Музикіна
(08.04.1918 – 28.05.1980) (вул. Рози
Люксембург)
- 1984, 5 серпня У приміщенні колишнього
Покровського собору відкрита картинна
галерея “Лауреати Державної премії
Російської Федерації імені І.Ю.Рєпіна”
- 1984, 15 грудня Відкрито музей історії Чугуївського
району (нині історико-краєзнавчий відділ
Чугуївського художньо-меморіального
музею ім. І.Ю.Рєпіна)
- 1985, 1 вересня На території військового містечка
Башкирівка відкрито школу (з серпня 2003
р. – Клуґіно-Башкирівська гімназія)
- 1985, друга
половина
жовтня Створено народний самодіяльний
вокально-хореографічний ансамбль
“Бояничі” при районному Будинку
культури
- 1987, 14 січня Відкрито ясла-садок № 12 (нині
навчально-виховний комплекс № 12)
- 1987, 20 березня Засновано Чугуївську районну
організацію ветеранів України
- 1988 Відкрито музей історії Чугуївської
комсомольської організації
- 1990 У місті проживало 36 700 осіб
- 1991 Почала діяти районна дитячо-юнацька
спортивна школа “Колос”

1993, 13 квітня	Утворено Чугуївський територіальний центр по обслуговуванню пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян
1993, вересень	Створена Державна служба охорони при Чугуївському районному відділі внутрішніх справ
1995, 31 вересня	Відкрито міський Центр туризму і краєзнавства
1995, друге півріччя	Створено ТОВ “Компанія “СЕСА” з виробництва харчових продуктів, безалкогольних напоїв
1995	Засновано науково-виробничу фірму “Екотон”. З 2007 р. підприємство підпорядковано житлово-комунальному господарству. Нагороджено міжнародною премією “Лідер галузі”
	Засновано районний Будинок милосердя при Чугуївському районному територіальному центрі
1996, 25 червня	Відкрито навчальний Центр допризовної підготовки на базі ЗОШ № 1
1996	Організовано бально-спортивний колектив “Вдохновение” при районному Будинку культури
1997, 17 червня	Утворено військову частину А-2563 (нині Центр забезпечення навчального процесу Харківського воєнного університету)
1997, серпень	Відкрито Меморіал пам’яті загиблим й потерпілим від чорнобильської трагедії та при виконанні інтернаціонального

обов'язку в Афганістані

- 1997 Утворено міську організацію “Союз Чорнобиль України”
- з 1997 Проводяться щорічні фестивалі шанувальників рольових ігор “Чугукон” (Чугуївський конфект)
- 1999, лютий Утворена Чугуївська об'єднана державна податкова служба на базі Чугуїво-Печенізької міжрайонної державної податкової адміністрації
- 1999, 10 квітня Вийшов друком 1-й номер щонедільного громадсько-політичного часопису “Демократична Чугуївщина”. Засновник – Чугуївська районна організація “Народно-демократична партія”
- 1999 Утворено міську партійну організацію “Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”
- Почала працювати “Громадська приймальня” при Чугуївському міському управлінні юстиції
- Відкрито ЗОШ № 8
- з 1999 року Проводиться міський конкурс професійної майстерності “Людина року”
- 2000, 1 лютого Засновано міську організацію партії “Демократичний союз”
- 2000, березень Засновано ретро-клуб з дозвілля “Ріо-Ріта”
- 2000, квітень Організовано клуб любителів поезії “Свіча” при Чугуївській центральній міській бібліотеці

2000, початок другого кварталу	Відкрито медико-соціальний центр “Дружба” за сприяння Голландського Червоного Хреста і Чугуївської міськради
2000, серпень	Започатковано проведення щорічних Міжнародних репінських пленерів
2000, 10 грудня	Заснована Чугуївська районна організація Товариства Червоного Хреста України
2000, 28 грудня	Створена Координаційна рада громадських організацій і трудових колективів м. Чугуєва і Чугуївського району
2001, початок січня	Заснована міська щонедільна інформаційна газета “Новости Чугуєва”
2001, січень	Заснована громадська організація “Чугуївський союз радіоаматорів “Радіохвиля”
	Легалізовано громадську організацію “Ліга підприємців Чугуївщини”
2001, 5 червня	Організовано Чугуївський міський клуб “Айки-до”
2001, 17 червня	Засновано ансамбль народного танцю “Каблучок” Культурного центру “Імідж”
2001, вересень	Відкрито Центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді при Чугуївському районному відділі освіти райдержадміністрації
з 2001, осінь	Громада Чугуєва бере участь у щорічному міжрегіональному універсальному оптово-роздрібному Коренському ярмарку (м. Курськ,

Російська Федерація)

- 2001 Чугуїв одержав статус історичного міста
У місті нараховується 37 700 осіб
Засновано Чугуївську міську раду соціального партнерства
- 2002, січень Утворена Спілка підприємців Чугуєва
- 2002, 8 березня Почала працювати Чугуївська телерадіокомпанія “Слобожанка”
- 2002, травень Заснована асоціація вчителів-ветеранів Чугуївського району
- 2002, друге півріччя Почали працювати клуб “Ти плюс я дорівнює сім’я” і школа молоді сім’ї при клубі. Організатори – відділ зі справ сім’ї та молоді міськвиконкому
Утворено Чугуївський міжрегіональний центр поштового зв’язку № 12
- 2003, на 1-ше січня В Чугуєві мешкає 37 800 осіб
- 2003, 17 травня З ініціативи Т.Д.Бардюк і Т.С.Фурсової відкрито музей Б.Чичибабина у ЗОШ № 1, де навчався поет з 1938 по 1940 р.
- 2003, травень Створено музей освіти Чугуївського району
- 2003, 11 червня Заснована “Чугуївська об’єднана районна і міська організація інвалідів війни в Афганістані” Харківського обласного Союзу інвалідів Афганістану (з 21 травня 2004 р. – “Чугуївський об’єднаний Союз інвалідів Афганістану”)

2003, червень	В мережі Інтернет створена офіційна веб-сторінка м. Чугуєва
2003, перше півріччя	Утворено громадську організацію “Молодіжні ініціативи”
2003	Засновано приватне підприємство “Чугуївський завод мінеральних вод”. Асортимент продукції – 46 найменувань безалкогольних напитків
	Створено Чугуївське воєнно-історичне товариство
	Відкрито 9 підприємств торгівлі, 18 торгових павільйонів, 2 підприємства громадського харчування
	Утворено Чугуївський професійний аграрний ліцей на базі професійно-технічного училища № 53
2004, 18 лютого	Відкрито завод рафінації і дезодорації рослинних олій ТОВ “Чугуїв-продукт”
2004, березень	Створена Координаційна міська рада з питань соціальної політики
2004, початок травня	Підписано договір про дружбу, партнерство та співробітництво між Чугуєвом і м. Старий Сонч (Республіка Польща)
2004, 25 червня	Відкрито пам’ятник загиблим, померлим в чугуївському шпиталі – учасникам бойових дій у лютому – серпні 1943 р.
2004, 23 вересня	Перший віце-прем’єр України М.Азаров вручив Чугуївському міському голові Г.М.Мінаєвій диплом переможця

Всеукраїнського конкурсу проектів і програм розвитку місцевого самоврядування

2004, жовтень

Утворена міська громадська організація “Всеукраїнське об’єднання “Держава”

2004

Створено Чугуївський районний відділ Міністерства з надзвичайних ситуацій України на базі самостійної державної пожежної частини № 50

Прийнята міська Програма збереження та використання об’єктів культурної спадщини на 2005–2010 роки

Газета “Красная звезда” нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України

Засновано громадську регіональну організацію “Дружба Чугуїв-Муррхардт”

Створено перше об’єднання (товариство) співвласників багатоквартирних житлових будинків

Почала діяти міська громадська організація багатодітних матерів “Берегиня”

У Чугуєві проходив II тур Першого всеукраїнського дитячого конкурсу живопису

Створено вокально-хореографічний колектив “Марина”

На базі Чугуївської дитячої бібліотеки організовано клуб “Сонечко” для дітей-інвалідів

Відкрито розважально-побутовий комплекс “Меркурій”, салон “Імперія краси та здоров’я”, спортивно-оздоровчий комплекс “Юляна”, 4 перукарні та агентства нерухомості

2005, 20 квітня Легалізована міська громадська організація “Молодість”. Заснована у 2003 р. Чугуївським багатопрофільним ліцеєм

2005, липень Засновано ТОВ “Дуан-К” – підприємство хімічної промисловості

2005, 20 жовтня Відкрито супермаркет “Дарс”

2005, грудень У Чугуєві діють 52 осередки політичних партій

2005, кінець року Чугуїв – переможець Всеукраїнського конкурсу проектів і програм розвитку місцевого самоврядування

3 2005 Відновлено роботу Чугуївського м’ясокомбінату (нині ТОВ “Чугуївський м’ясокомбінат”)

2006, на 1-ше січня У сфері малого підприємництва зайнято 4 264 особи, або 31 % працездатного населення Чугуєва

2006, 16 лютого Відкрито “Єдиний офіс з оформлення дозвільних документів в сфері господарської діяльності в м. Чугуєві”

2006, 28 лютого Відкрито Центр муніципальних послуг при міськвиконкомі

2006, 3 травня Відкрито Центр соціально-психологічної реабілітації дітей

2006, 23-24 вересня Вперше у Чугуєві проведено Великий Слобожанський ярмарок

2006	У Чугуєві діють Бізнес-Інтернет центр “Слобожанка”, ТОВ Бізнес-клас “Діалог”, Спілка підприємців міста, 12 філій банківських установ, страхова компанія “Оранта” та інші об’єкти інфраструктури підприємництва
	У місті створено перший дитячий будинок сімейного типу
2007, січень	Відкрито молодіжний ресурсний центр “Інтеграл”
2007–2009, лютий	Будівництво першої і другої черги лікувального корпусу центральної районної лікарні
2008, 1 березня	Відкрито Центр матері та дитини при центральній районній лікарні. З лютого 2009 р. почав працювати у новому лікувальному корпусі лікарні
2008, 1 липня	Створено комунальне підприємство “Чугуївтепло”
2008, серпень	Збудовано нове приміщення залізничної станції “Чугуїв”
2008, 26 листопада	Утворено районний осередок Всеукраїнського товариства “Просвіта” ім. Т.Шевченка
2008, середина грудня	У парку Слави відкрито пам’ятник воїнам-афганцям
2009, на 1-ше грудня	У місті проживало 33 412 осіб
2009, 9 серпня	Відбулася урочиста передача будівлі Свято-Покровського храму (пам’ятки архітектури Чугуєва) Покровській

релігійній общині Харківської єпархії

- 2009 З ініціативи художника Сергія Іовича Качина заснована громадська організація “Творче об’єднання художників й майстрів Чугуєва”
- 2010, 5 серпня З ініціативи сім’ї художників Качиних відкрито Арт-алею творчого об’єднання художників та майстрів міста
- 2010, 17 серпня В мережі Інтернет презентовано відеофільм “Чугуевская былина” про воєнне минуле (до 1917 р.)
- 2010 Створений про край фільм “Слобожанский бриллиант” посів 1-ше місце в обласному конкурсі в номінації “Краща презентація туристичного потенціалу району (міста)”
- Створено фольклорний ансамбль “Берегиня” при районному Будинку культури
- 2011, 23 лютого На фасаді районного Будинку культури відкрито меморіальну дошку Мальцеву Петру Миколайовичу (1926–2011), художнику і педагогу, ветерану Великої Вітчизняної війни, Заслуженому діячу культури України, Почесному громадянину Чугуївського району і м. Чугуєва
- 2011, травень У Чугуєві відбувся IV літературний фестиваль “Сиреневый май” за участю 40-а літераторів краю, 12-ти харківських поетів
- 2011, 6 серпня Збудована часовня Святителя Миколая за підтримки директора Харківської дирекції УДППС Ваграма Гуляна

1. Загальні питання розвитку м. Чугуєва

1. **Про віднесення** деяких міст Української РСР до категорії міст обласного підпорядкування : [серед ін. – м. Чугуїв] : указ Президії Верховної Ради Української РСР, 26 листоп. 1979 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1979. – № 50. – С. 711.

2. **Авербух С.** Город ратной славы / С.Авербух // Время. – 2009. – 5 нояб.

3. **Александрова Н.** Что нам стоит город перестроить? : [в 2001 г. Чугуев получил статус ист. города; история градостр-ва, совр. пробл. реконструкции зданий в его ист. части] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 28 февр.

4. **Борщ Ю.** Развитие малых мест – державный приоритет : [про развитие Чугуева на прес-конф. розповіла голова міськради Г.Минаєва] / Ю.Борщ // Слобід. край. – 2012. – 31 трав. – С. 4.

5. **Босенко С.** Чугуев во всемирной паутине : [информация о городе в сети Интернет] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2009. – 18 июля.

6. **Винников А.** Город боевой славы : [к 360-летию Чугуева] / А.Винников // Крас. звезда. – 1997. – 22, 25 нояб.; 2, 6, 9, 16, 26, 27 дек.

7. **Галкина О.** 370 лет любимому городу / О.Галкина // Время регионов. – 2008. – 16 авг. – С. 16.

8. **Гусак С.** Чугуев – первый город края / С.Гусак // Веч. Харьков. – 2002. – 22 окт.

9. **Козачук В.** И родился город на Донце : [к 360-летию Чугуева] / В.Козачук // Крас. звезда. – 1998. – 4 июля; 1 авг.

10. **Кравченко Р.** Район, возглавляющий областной рейтинг : [проблемы и успехи Чугуева] / Р.Кравченко // Панорама. – 2000. – 22 дек. – С. 5.

11. **Крикливий Ю.** Вічна молодість древнього міста / Ю.Крикливий // Слобід. край. – 1998. – 11 серп.

12. **Левченко В.** Дивна назва – Чугуїв / В.Левченко // Демократ. Чугуївщина. – 2000. – 12 серп.

13. **Левченко В.** Колиска Слобожанщини / В.Левченко // Крас. звезда. – 1998. – 8 авг.

14. **Мапа Чугуєва** [Електронний ресурс] // Мапи міст України. – Режим доступу: http://ukrmap.org.ua/Pages/Chuguev_ukr.html

15. **Минаева Г.Н.** Приоритеты развития города: итоги [за 2002–2006 гг.] и перспективы [на период до 2011 г. : беседа с пред. горсовета Г.Н.Минаевой / записала Н.Вольская] // Новости Чугуева. – 2007. – 10 марта.

16. **На крутом берегу Донца** : [история и современность Чугуева] // Веч. Харьков. – 2002. – 20 авг.

17. **Никулин Д.** Новый облик Чугуева: местную индустрию возрождает молодежь : [беседа с гл. инж. проект.-строит. группы “Яспис” Д.Никулиным о чугуев. новостройках, рынке вторич. недвижимости / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2013. – 22 июня.

18. **Новости Чугуева** [Электронный ресурс] : сайт. – Режим доступа: <http://chuguevnews.info/>

19. **Один год из жизни Чугуева:** хроника интересных событий : [авг. 2004 – авг. 2005 г.] // Новости Чугуева. – 2005. – 13 авг. – 12 фот.

20. **Осин А.** Любимый город: 375-летний юбилей отметил Чугуев... : [парад войск Чугуев. гарнизона; презентация предприятий, караоке, дет. и спорт. турниры,

конкурсы, мастер-классы, вернисажи, выст. нар. умельцев] / А.Осин ; фот. В.Ильчакова // Крас. звезда. – 2013. – 17 авг. – 9 фот.

21. **Про кількість** та склад населення Чугуївського району (без м. Чугуєва) та по м. Чугуєву за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року // Крас. звезда. – 2003. – 1 февр.

22. **Старусев П.** Главная цель – обновление генеральных планов района : [беседа с нач., гл. архит. Чугуев. р-на П.Старусевым о развитии инфраструктуры города / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2011. – 22 окт.

23. **Стратегічний** план розвитку міста Чугуєва на 2008–2012 роки // Новости Чугуева. – 2008. – 19 янв.

24. **Тарасова Л.** “На Муравском шляху, на Чугуевском городище...” : [город – сегодня] / Л.Тарасова // Веч. Харьков. – 1997. – 6 февр.

25. **Тесло І.** Чугуївщина : основні тенденції подальшого розвитку / І.Тесло // Слобід. край. – 2010. – 19 серп.

26. **Ткач А.** Наш славный город : [о праздновании (11 авг.) дня Чугуева и 69-й годовщины его освобождения от фашист. захватчиков] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2012. – 18 авг. – 4 фот.

27. **Фисун Л.** Земля талантов : [о г. Чугуеве] / Л.Фисун // Слобода. – 1999. – 16 июля.

28. **Харьковщина** = Kharkiv region : [энцикл. изд.] / Медиа-холдинг “Бизнес компаньон” ; рук. проекта “Харьковщина” С.Ярошук. – Луганск : ЧП Бразовский, 2012. – 718 с. : ил. – Текст рус. и англ. – Из содерж.: Районы Харьковской области: Чугуев = Chuguyev : [история, соц.-экон. характеристика соврем. города]. – С. 210-212; Художественно-мемориальный музей И.Е.Репина = The art

and memorial museum of I.YE.Repin. – С. 439; Харьковщина в лицах: Репин Илья Ефимович = Repin Ilya Yefimovich. – С. 638.

29. **Чугуев** – вчера и сегодня // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

30. **Чугуев** // Географический словарь: геогр. названия. – Изд. 2-е, доп. / гл. ред. А.Ф.Трешников. – М., 1989. – С. 549.

31. **Чугуев...** : мои восторги!!! : [история, современность, знаменитости города] / сост. О.А.Шевченко. – Чугуев, 2004. – 18 с.

32. **Чугуев** : о городе [Электронный ресурс] // Чугуевский портал. – Режим доступа: <http://chuguev.com.ua/chuguev-o-gorode>

33. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Википедия. – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Чугуев>

34. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Дали зовут. – Режим доступа: <http://dalizovut.narod.ru/chuguev/chuguev.html>

35. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Добро пожаловать в Харьков. – Режим доступа: <http://kharkov.vbelous.net/chuguev.htm>

36. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Книга памяти Харьковской области. – Режим доступа: <http://memorial.kharkov.ua/Chuguev>

37. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Сватово. – режим доступа: <http://svatovo.ws/chuguev/index.html>

38. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Твой любимый Харьков. – Режим доступа: <http://tvoj.kharkov.ua/history/hst.php?r=37>

39. **Чугуев** [Электронный ресурс] // Харьков. – Режим доступа: <http://www.kharkov.ua/region/chuguev.htm>

40. **г. Чугуев** [Електронний ресурс] // Харьков и Харьковская область : путеводитель. – Режим доступа: http://guide.kharkov.ua/?route_id=10&street_id=70

41. **Чугуевский** портал [Електронний ресурс] : [справ.-информ. сайт]. – Режим доступа: <http://chuguev.com.ua/>

42. **Чугуїв** : офіц. сайт терит. громади Чугуєва : [сайт є офіц. інтернет-ресурсом Чугуїв. міської громади та неофіц. сайтом Чугуїв. міськвиконкому]. – Режим доступу: <http://chuguevsovet.at.ua/>

43. **Чугуевский** район : [Чугуев: достопримечательности города; знаменитые уроженцы] // Харьков и Харьковская область : путеводитель / ред.-сост. А.А.Сайпанова. – Х., 2007. – С. 220-223.

44. **Чугуїв** [Електронний ресурс] : [герб міста] // Герби України. – Режим доступу: <http://uagerb.com/slobozhanschina/chuguyiv>

45. **Чугуїв** [Електронний ресурс] // Мандруємо Україною. – Режим доступу: <http://ukrmandry.com.ua/index.php?id=508>

46. **Чугуїв** : [екон.-геогр. характеристика міста початку 1990-тих рр.; об'єкти туризму] // Географічна енциклопедія України / відп. ред. О.М.Маринич. – К., 1993. – Т. 3. – С. 434.

47. **Чугуїв** // Коваль А.П. Знайомі незнайомці: походження назв поселень України / А.П.Коваль. – К., 2001. – С. 240.

48. **Чугуїв** [Електронний ресурс] // Подорож Україною. – Режим доступу: <http://podorozh.info/?view=ob&kod=400>

49. **Чугуїв** [Електронний ресурс] : фотоальбом // Результати реалізації реформ в районах і містах Харківської

області. – Режим доступу: <http://investatlas.kharkov.ua/ua/cchuguev/gallery/>

50. **Чугуїв** : [місто обл. підпорядкування Харк. обл.] // Український Радянський Енциклопедичний Словник : в 3 т. / редкол.: А.В.Кудрицький (відп. ред.) [та ін.]. – 2-ге вид. – К., 1987. – Т. 3. – С. 649.

51. **Чугуїв** // Рідний край : навч. посіб. з народознав. / за заг. ред. І.Ф.Прокопенка. – 2-ге вид., випр. і доп. – Х., 1999. – С. 176-181.

52. **Чугуїв** // Топонімічний словник Харківщини / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка. – Х., 1991. – С. 100.

53. **Чугуївський район: 85 років** : [буклет] / [Чугуїв. райдержадмін., Чугуїв. рада]. – Чугуїв, 2008. – 11 с. : іл.

Історико-географічна характеристика Чугуєва, промислові підприємства, освіта, медичне обслуговування, розвиток культури, фізкультури і спорту.

54. **Шатилова Ж.** Городские именины : [в Чугуеве отметили 368-ю годовщину со дня основания города] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2006. – 12 авг.

55. **Эстафета** сквозь века : [история города; выдающиеся личности и Чугуев; соц.-экон. характеристика края; образование; физкультура и спорт]: Чугуев. р-ну – 85! // Лидеры XXI столетия. – 2008. – № 1 (127). – С. 3-11.

56. **Ярещенко А.** Наш край: і нарекли його Чугуєвом / А.Ярещенко // Прапор. – 1982. – № 11. – С. 126-127.

57. **Ярещенко А.П.** Під чаром рідної землі : посіб. із українознавства / А.П.Ярещенко. – Х. : Прапор, 2007. – 342 с. – Із змісту: Таємниці назв Харківщини: І Нарекли його Чугуєвом. – С. 258-260.

1.1 Видатні діячі і Чугуїв. Знатні мешканці міста

58. **Головин С.** Чугуевские герои : [о почет. земляках – Героях Советского Союза за период с 1940 по 1945 гг.] / С.Головин // Крас. звезда. – 2009. – 4 апр.

59. “**Золотой фонд**” [Чугуева: Злобин Анатолий Михайлович, дир. 3-да топлив. аппаратуры в 1971–1986 гг.; Леонов Алексей Архипович, Почетный гражданин Чугуева, космонавт, выпускник Чугуев. авиацион. уч-ща; Лизогубов Петр Иванович, потомственный Почетный гражданин, гор. голова Чугуева в начале XX в.; Чичибабин Борис Алексеевич, поэт, учился в общеобразовательной шк. № 1; Кожедуб Иван Никитович, Почетный гражданин Чугуева, трижды Герой Советского Союза, летчик-истребитель, выпускник авиацион. уч-ща; Красильников Геннадий Александрович, Почетный гражданин Чугуева, спортсмен-тяжелоатлет, в 2004 г. на Олимпиаде в Афинах завоевал 4-е место; Яков Острянин (Остряница), один из рук. крестьян.-казацк. восстания в 1638 г., основатель Чугуева; Панежда Петр Алексеевич, участник Великой Отечественной войны, Герой Советского Союза, жил и работал в Чугуеве] // Новости Чугуева. – 2007. – 11 авг. – (Знай и люби свой край).

60. **Основоположник** скорострельной артиллерии; Первый учитель Репина. Живописец и скульптор; Ученый и политический деятель : [об изобретателе В.С.Барановском (1846–1879), худож. И.М.Бунакове, живописце и скульпторе И.Г.Рашевском (1849–1921), ученом М.М.Ковалевском (1851–1916)] / подгот. Г.Андрусенко // Крас. звезда. – 1992. – 11 сент. – (Наши славные земляки).

61. **Эстафета** сквозь века : [воспитанники Чугуевского летного училища: летчик-испытатель Г.К.Мосолов, А.Ф.Бабенко (первый в мире на вертолете достиг Северного полюса), И.Г.Поправко (впервые поднявший в стратосферу реактив. самолет), трижды Герой Советского Союза

И.Н.Кожедуб, летчики-космонавты СССР А.А.Леонов, А.Ф.Филипченко, В.А.Ляхов, Г.Т.Добровольский, В.Г.Лазарев, А.А.Волков] // Лидеры XXI столетия. – 2008. – № 1. – С. 3-4.

62. **Чугуев** славен именами [Электронный ресурс] : подразделы: Родились в Чугуеве; Служили в Чугуеве; Чугуевское авиационное училище летчиков; Чугуевское юнкерское пехотное училище (после 1910 г. Чугуевское военное училище); Жили в Чугуеве в разное время // Художественно-мемориальный музей И.Е.Репина в Чугуеве. – Режим доступа: <http://repin.chuguev.net/Zemljaki.htm>

63. **Левченко А.** Чугуївський борець за незалежність : [Олексій Сергійович Астаф'єв – військ. інженер, полковник, викл. Чугуїв. юнкер. піхот. уч-ща, українофіл, ген. хорунжий війська УНР] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2003. – 23 авг.

64. **Бунакови** : [родина укр. іконописців XIX ст. очолювала майстерню церков. живопису в м. Чугуєві. Іван Михайлович Бунаков – іконописець, портретист (“Портрет З.Ф.Шаверньої” і “Портрет Чугуївської купчихи Є.П.Поспєєвої” (1850-ті рр.)) // Український Радянський Енциклопедичний Словник. – 2-ге вид. / редкол.: Ф.С.Бабочев [та ін.]. – К., 1986. – Т. 1. – С. 229.

65. **Зінченко А.** Чугуївці знали Ватутіна : [про перебування М.В.Ватутіна у Чугуєві восени 1922 р.] / А.Зінченко // Червона зірка. – 1988. – 23 січ.

66. **Волик З.** Родом из Чугуева : [о худож. Е.Волковой] / З.Волик // Крас. звезда. – 2001. – 17 окт.

67. **Осин А.** Пушкинская сказочница : [об извест. худож. Е.А.Волковой. Родилась в 1915 г. в Чугуеве, проживала в городе до переезда в Москву до 1978 г.] / А.Осин // Крас. звезда. – 2009. – 25 апр.

68. **Яковлев С.** Чугуевец стал Героем России : [космонавту Сергею Волкову (сыну космонавта Александра Волкова) – бывшему воспитаннику дет. сада Чугуева – была вручена Звезда Героя России] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2009. – 9 мая. – Фот.

69. **Шостак Н.** “Тараса Бульбу” Гоголь подсмотрел в Чугуеве? / Н.Шостак // Веч. Харьков. – 2009. – 4 апр. – С. 20.

70. **Солодовников Д.** ... А если потребуется, и жизнь! : [летчик-космонавт Г.Т.Добровольский учился в Чугуев. лет. уч-ще в 1946–1950 гг.] / Д.Солодовников // Харків’яни. – 2003. – 24 трав. – 4 черв.

71. **Головин С.** Земляки-киноактеры : [о кинематографисте, актёре, танцоре уроженце Чугуева Романе Карпухине. Он попал в Книгу Рекордов Гиннеса и Книгу Рекордов России, как первый рус. матадор, выступающий на арене Испании и Латинской Америки] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 8 янв.

72. **Нечаев В.** Ковалевский Максим Максимович : [(1851-1916): уроженец Чугуева, выпускник Харьк. ун-та, выдающийся ученый в обл. правоведения, истории, социологии, политологии] / В.Нечаев // Энциклопедический словарь / изд.: Ф.А.Брокгауз, И.А.Ефрон. – СПб., 1895. – Т. 15 а, кн. 30. – С. 502-504.

73. **Васильева Н.** День рождения легендарного летчика : [трижды Герой Советского Союза Иван Никитович Кожедуб окончил Чугуев. авиац. уч-ще. На доме № 19 по ул. Кожедуба установлена мемор. доска] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2006. – 10 июня. – Фот.

74. **Сативалдиева Ю.** Встреча с легендой, или История одной фотографии : [беседа с участницей встречи Ю.Сативалдиевой о посещении И.Н.Кожедуба шк. № 6 в 1986 г. / записала А.Бабенко] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 февр. – Фот.

75. **Козачук В.** Начдив першої повстанської [дивізії: військ. діяч, учасник громад. війни, орденоносець Червоного Прапора Микола Григорович Кропив'янський (28(16).12.1889 – 21.10.1948) закінчив Чугуїв. військ. уч-ще у 1913 р.] / В.Козачук // Червона зірка. – 1990. – 22 груд.

76. **Рейтинг** деловой активности “Пионеры третьего тысячелетия” : [пред. Чугуев. райгосадминистрации Владимир Юрьевич Кулич – победитель конкурса знаменитых людей Харьковщины] // Крас. звезда. – 2001. – 27 янв. – Фот.

77. **Лавренко Євген Михайлович** : [уродженець Чугуєва; геоботанік, акад. АН СРСР] // Український Радянський Енциклопедичний Словник: в 3 т. / редкол.: А.В.Кудрицький (відп. ред.) [та ін.]. – К., 1987. – Т. 2. – С. 229 : фотогр.

78.* **Лисенко Т.** Ювілей вченого: до 75-річчя з дня народження Є.М.Лавренка / Т.Лисенко // Червона зірка. – 1975. – 15 лют.

79. **Про нагородження** тов. Лапшина В.І. [першого секретаря Чугуївського міськкому Комуністичної партії України] Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР : указ Президії Верховної Ради УРСР, 26 серп. 1981 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1981. – № 36. – С. 624.

80. **Левченко А.** Белый вдохновитель красного педагога : [многие пед. идеи А.С.Макаренко позаимствовал у своего млад. брата В.Макаренко – воспитанника Чугуев. воен. уч-ща] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 14 марта.

81. **Зінченко А.Я.** Чугуївський злет Маннергейма : [перший президент Фінляндії в юнацькі роки проживав у Чугуєві] / А.Я.Зінченко // Новості Чугуєва. – 2004. – 5 июня.

82. **Левченко А.** Благословленный Чугуевом [маршал и президент Финляндии Карл Густав Эмиль Маннергейм

начинал воен. кар'єру в Харькове и Чугуеве] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 7 февр.

83. **Мартова Л.** “Деловой человек года” : [гор. голова Г.Н.Минаева – лауреат нац. конкурса “Деловой человек Украины” в номинации “Политика и обществ. деятельность”] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2005. – 23 апр.

84. **Мухин Ефрем Осипович** [(6 февр. 1766, Чугуев – янв. 1850, с. Кольцово Смолен. обл.): врач-хирург, анатом, физиолог, гигиенист., судеб. медик] // Украинская Советская Энциклопедия / редкол.: М.П.Бажан (гл. ред.) [и др.]. – К., 1982. – Т. 7. – С. 109 : фот.

85. **Про відзначення** державними нагородами України : [присвоїти почес. звання “Засл. працівник сіл. госп-ва України” Перерві І.М. – заст. голови Чугуїв. райдержадмін.] : указ Президента України, 5 груд. 2008 р. № 1145 // Уряд. кур'єр . – 2008. – 23 груд. – С. 11.

86. **Про відзначення** державними нагородами України : [присвоїти почес. звання “Засл. економіст України” Праву Ю.Г. – голові Чугуїв. райдержадмін.] : указ Президента України, 26 черв. 2008 р. № 584 // Уряд. кур'єр . – 2008. – 2 лип.

87. **Шуйський І.** Реабілітований історією : [Федір Дем'янович Пущенко (народився у 1879 р. в Чугуєві) – видат. філолог, японіст і просвітн. діяч. Навчався у Чугуїв. міськ. уч-щі. Дата смерті у таборі невідома] / І.Шуйський // Крас. звезда. – 2012. – 3 марта.

88. **Гітельмахер В.** Ще один наш земляк – художник : [Іван Григорович Рашевський – уродженець Чугуєва] / В.Гітельмахер // Червона зірка. – 1974. – 2 листоп.

89. **Мурат Э.** О художнике И.Г.Рашевском / Э.Мурат // Крас. звезда. – 1988. – 7 сент.

90. **Рашевський** Іван Григорович : [(1849, м. Чугуїв – 1921, м. Чернігів): укр. живописець, скульптор. Авт. карт. “По Десні”, “Ставок у саду”, скульптури “Портрет музиканта Длуського”] // Українська Радянська Енциклопедія: в 3 т. / редкол.: Ф.С.Баби́чев (голова) [та ін.]. – Вид. 2-ге. – К., 1987. – Т. 3. – С. 75.

91. **Светлова В.** Художник И.Г.Рашевский родом из Чугуева / В.Светлова // Крас. звезда. – 2002. – 6 апр.

92. **Родившись** в Чугуеве, Илья Репин был обречен стать всемирно известным живописцем [Электронный ресурс] // Киевская правда. – Режим доступа: <http://kpravda.com/rodivshis-v-chugueve-ilya-repin-byi-obrechen-stat-vsemirno-izvestnym-zhivopiscem/>

93.* Чугуев – родина И.Е.Репина. – М. : Наука, 1980. – 14 с.

94.* **Чугуев** – родина Репина / авт.-сост. А.Е.Винников; стихи В.А.Родионова. – Чугуев, 1999. – 32 с.

95. **Романовы** и Харьков (II) [Электронный ресурс] : [Полагают, что с появлением в России военных поселений, именно маленький уездный городок Чугуев близ Харькова на полстолетия стал центром повышенного монаршего внимания. Летние царские смотры кавалерии, маневры всех родов войск, парады и церемониальные марши с салютами стали традиционными для некогда провинциального Чугуева. В городе до сих пор цел царский Путевой дворец, в котором неоднократно останавливались Николай I и Александр II.] // Одна Родина : информ.-аналит. изд. – Режим доступа: <http://odnarodyna.com.ua/node/12370>

96. **Рубец Александр Иванович** : [уроженец Чугуева (1837 г.), музыковед, педагог, собиратель нар. песен. Основ. труды по теории и методике преподавания музыки, сб. нар. песен (в т.ч. 200 народных малороссийских песен), сб. нар. танцев] // Энциклопедический словарь / изд. Ф.А.Брокгауз. И.А.Ефрон. – СПб., 1890. – Т. 27 (Кн. 53). – С. 201.

97. **Савкин О.** Что по таланту Олегу Савкину? : выпускник шк. № 1 – один из востребованных актеров Украины и Польши : [беседа с актером театра им. Леси Украинки / записала Л.Бондарчук] // Крас. звезда. – 2012. – 1 янв. – Фот.

98. **Совинский Владимир Константинович** – зоолог // Энциклопедический словарь / изд. Ф.А.Брокгауз, И.А.Ефрон. – СПб., 1900. – Т. 30 а (Кн. 60). – С. 671.

99. **Дидик С.** Рядом с Чичибабиным : [о жизни поэта в Чугуеве до лета 1941 г.] / С.Дидик // Крас. звезда. – 1997. – 14 янв.

100. **Корж Н.** “Школа, Чугуев...” : [воспоминания о Б.Чичибабине] / Н.Корж // Панорама. – 1995. – № 18. – С. 6.

101. **Соколюк Н.** “Из времени в вечность отпущен...” : [памяти Б.Чичибабина проведен лит.-муз. вечер] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2008. – 26 янв.

102. **Чичибабін Б.** Тут моя залишилась юність : [спогади про чугуїв. період життя поета] / Б.Чичибабін // Червона зірка. – 1991. – 11 черв.

103. **Левченко А.** Шаляпин в Чугуеве : [Федор Иванович пел в здании Офицер. собрания летом 1903 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 27 июня.

104. **Шатилова Ж.** Незаменимые люди есть : [об Александре Пантелеевиче Шпеере, выпускнике чугуев. шк. (1955 г.), Почет. гражданине г. Харькова, лауреате Гос. премии СССР, ген. дир. Харьк. з-да им. Т.Г.Шевченко. В школьный музей чугуев. гимназии № 5 передан фильм о нём под назв. “Линия судьбы”] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 24 февр.

105. **Зинченко А.** Генерал [Михаил Степанович Шумилов – выпускник Чугуевского военного училища [(1916 г.): Герой Советского Союза генерал-полковник руководил

боев. действиями по освобождению Харькова] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2003. – 23 авг.

106. **Фисун Л.** И к Чугуеву прикоснулись их судьбы : [о М.Юзефовиче – друге А.С.Пушкина] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 2002. – 16 февр.

1.11 Почесні громадяни Чугуєва

107. **Дмитренко А.** В строю почетных граждан пополнение : [на очеред. XII сес. горсовета шестого созыва звание “Почетный гражданин города Чугуева” удостоены: депутат горсовета Юрий Бурцев, спортсмен-культурист Сергей Котунов, летчики-космонавты Волковы (Александр – отец, Сергей – сын)] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 6 авг. – Фот.

108. **Почетные** граждане города : [история присуждения звания “Почетный гражданин г. Чугуева” в 1832–1914 гг.: Иван Алексеевич Лубенцов, гос. крестьянин, Петр Иванович Лизогубов, воен. поселянин, князь Кропоткин, худож. И.Е.Репин и др. // Новости Чугуева. – 2006. – 9 сент.

109. **Белова Г.** Юбилей Почетного гражданина : [Галина Борисовна Андрусенко внесла значительный вклад в организацию Чугуев. худож.-мемор. музея им. И.Е.Репина (с 1968 г.); возглавляла музей в 1980-е гг.] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2007. – 3 нояб.

110. **Бучастая С.** Память о художнике – в его произведениях : [ушел из жизни Почетный гражданин Чугуева, нар. художник России Ю.В.Жульев, актив. популяризатор творчества И.Е.Репина] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2006. – 29 апр.

111. **Волоцков Н.** Девиз в 55 – работать, созидать : [о Почетном гражданине г. Чугуева, депутате Харьк. обл. совета

Анатолии Ивановиче Кваше. В 1998–2002 гг. возглавлял горсовет] / Н.Волоцков, Н.Крышталь // Крас. звезда. – 2009. – 21 марта. – Фот.

112. **Дубянский Г.** Влюбленный в жизнь : [к 55-летию со дня рождения засл. художника Украины, нар. художника Украины, пред. правл. Харьк. орг. Нац. Союза художников Украины, проф. каф. рис. Харьк. акад. дизайна и искусств, Почетного гражданина г. Чугуева Владимира Ивановича Ковтуна; его связь с Чугуевом] / Г.Дубянский // Крас. звезда. – 2013. – 15 июня. – Фот.

113. **Данилова М.** Этапы большого пути : [90 лет Василию Ивановичу Лапшину, Почетному гражданину Чугуева и Чугуев. р-на, участнику Великой Отечественной войны, рук. сел. хоз-ва, обществ. и гос. деятелю края] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2011. – 27 авг. – Фот.

114. **Шатилова Ж.** О чем напомнили фотографии : [к 85-летию Василия Ивановича Лапшина, ветерана Великой Отечественной войны, орденоносца, Почетного гражданина Чугуева, более 50-ти лет возглавлявшего Чугуев. райком партии] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2006. – 26 авг. – 5 фот.

115. **Головин С.** Космическому первопроходцу – 75 лет : [о пребывании космонавта А.А.Леонова в Чугуеве в 1966 г. и 1969 г.; его именем названа улица в городе] / С.Головин // Крас. звезда. – 2009. – 13 июня. – 2 фот.

116. **Григорьева Н.** Здесь начинался путь к звездам : [А.А.Леонов учился в Чугуев. лет. уч-ще с 1953 по 1957 гг.] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2007. – 14 апр.

117. **Леонов А.** Алексей Леонов о метеоритной угрозе : [интервью с Почетным гражданином Чугуева, выпускником Чугуев. воен. авиац. уч-ща летчиков, космонавтом А.Леоновым / записал В.Победов] // Крас. звезда. – 2013. – 2 марта. – Фот.

118.* **Томенко Н.** Изысканно и чарующе просто... : [о работах чугуев. мастерицы Н.В.Логачевой] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2001. – 22 дек.

119. **Головин С.** Живописный сюрприз Евгения Лунина : [в КЦ “Имидж” представлено 60 полотен художника-дебютанта. Евгений Владимирович – чугуев. меценат, предприниматель, чл. исполкома горсовета] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 12 июня. – Фот.

120. **Горелкова Ю.** Юбилей художника : [85 лет – П.Н.Мальцеву, Почетному гражданину Чугуева, Заслуженному работнику культуры Украины] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2010. – 13 марта. – 3 фот.

121. **Воловик З.** В небытие, но не в забвение : [М.В.Николаенко: Заслуженный работник комун. хоз-ва Украины, Почетный гражданин Чугуев. р-на. Умер в нояб. 2010 г.] / З.Воловик // Крас. звезда. – 2010. – 13 нояб.

122. **Володимир [Олександрович] Родіонов** : [народився 13 лют. 1940 р. 3 1969 р. мешкає у Чугуєві. Чл. Нац. Спілки України; Лауреат літ. премії України ім. М.Ушакова і обл. премії ім. О.Масельського; Почесний громадянин Чугуєва (1996)] // Хрестоматія з літератури рідного краю / упоряд.: Т.В.Баратова, М.К.Возіанов, Н.Д.Залімска. – Х., 2001. – С. 262-263.

123. **Человек и Гражданин** : [Почетный гражданин г. Чугуева Николай Александрович Таранов: работник Чугуев. МТС, пред. горсовета, второй секр. райкома компартии (с 1975 г.), пред. горисполкома (1980 г.), дир. СПТУ (1984–1987 гг.) : некролог] / Г.Н.Минаева [и др.] // Новости Чугуева. – 2004. – 20 нояб. – Фот.

Див. також відомості про видатних і знатних мешканців Чугуєва в інших тематичних розділах даного покажчика

2. Історія

124. **Андрусенко Г.** Хроніка Чугуївського полка : [1658–1819 рр.] / Г.Андрусенко // Крас. звезда. – 1992. – 17, 24, 29 апр.; 5 мая.

125. **Белецкий Р.** Георгиевские награды Чугуевского полка : [страницы истории с XVII по XIX вв.] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 11 дек.

126. **Бучастая С.И.** История Чугуевского полка : [2-я половина XVII ст. – 1918 г.] / С.И.Бучастая // П'яті Сумцовські читання : зб. матеріалів наук. конф. “Музей: історія і проблеми сьогодення”, 14 трав. 1999 р. / Упр. культури і мистецтв Харк. облдержадмін., Харк. іст. музей. – Х., 1999. – С. 66-68.

127. **Бучастая С.** Слава Чугуевского полка / С.Бучастая // Красная звезда. – 1996. – 3 сент.

128. **Бучастая С.** У истоков народовластия : [из истории мест. самоуправления] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2001. – 8 дек.

129. **Бучастая С.** Торговые традиции Чугуева : [история] / С.Бучастая // Крас. звезда. – 1997. – 25 февр.

130. **Бучастая С.** Чугуевская крепость : [страницы истории] / С.Бучастая // Крас. звезда. – 1995. – 1 авг.

131. **Верстюк В.Ф.** История Украинской ССР : хронол. справ. / В.Ф.Верстюк, Е.Н.Дзюба, В.Ф.Репринцев. – К. : Наук. думка, 1990. – 600 с. – Геогр. указ.: Чугуев: с. 597.

132. **Гречило А.** Герби міст України (XIV – I пол. XX ст.) : наук.-попул. вид. / А.Гречило, Ю.Савчук, І.Сварник. – К. : Брама, 2001. – 400 с. : іл. – Із змісту: Чугуїв: місто, район. центр : [заселення, розвиток містечка з першої половини XVII ст.; герб міста (1781 р.)]. – С. 375-376.

133.* **Григор'єв Г.** Чугуївські нотатки : [з історії Чугуєва] / Г.Григор'єв // Людина і світ. – 1967. – № 1. – С. 4-8.

134.* **Зінченко А.** Наше рідне місто : [з історії назв вулиць Чугуєва] / А.Зінченко // Червона зірка. – 1991. – 24 груд.

135. **Зинченко А.Я.** Чугуев : путеводитель / А.Я.Зинченко. – Х. : Прапор, 1979. – 75 с. : ил.

136. **Зинченко А.Я.** Чугуев : путеводитель / А.Я.Зинченко. – Изд. 2-ге, перераб. и доп. – Х. : Прапор, 1990. – 173 с. : ил. – Из содерж.: Страницы истории: центр воен. поселений; Чугуев репинский; Революцией призванные; С верой в будущее : [Чугуев в предвоен. годы]; Шла война народная; С чугуевской маркой : [нар. хоз-во в 1946–1989 гг.]; Не хлебом единым : [образование, культ. жизнь, искусство]. – С. 12-116.

137. **Историческая** хронология Харьковской губернии / сост. К.П.Щелков. – Репринт. изд. – Х. : Изд-во “Сага”, 2007. – 368 с. – Азбуч. указ. ист. хронологии Харьковской губернии: Чугуево городище, Чугуев. Успенский монастырь, Чугуев: с. 363.

138. **История** городов и сел Украинской ССР : в 26 т. Харьковская область / редкол. тома: Н.А.Сероштан (пред.) [и др.]. – К. : Гл. ред. Укр. Совет. энцикл., 1976. – 722 с. – Из содерж.: [Основание и развитие Чугуева: с XVII ст. по 1975 г.]. – С. 5, 13, 17-20, 25, 31, 32, 36, 37, 42, 43, 48, 59, 63, 73, 96, 232, 239, 405, 480, 609, 627-642, 650-655.

139. **История** Украинской ССР : в 10 т. / Ю.Ю.Кондуфор (гл. ред.) [и др.]. – К. : Наук. думка, 1982–1985.

Т. 3: Освободительная война и воссоединение Украины с Россией. Начало разложения феодализма и зарождение капиталистических отношений (вторая половина

XVII–XVIII вв.) / Г.Я.Сергиенко (отв. ред.) [и др.]. – 1983. – 720 с. – Из содерж.: [садоводство в Чугуеве; Чугуев – центр антифеодального восстания (1656 г.); Крестьянская война под руководством Степана Разина: в Чугуеве находился опор. пункт карателей; Гуты в Чугуев в первой трети XVIII ст.; В Чугуеве бригадир Ф.Шидловский сосредоточил Харьковский, Ахтырский, Сумской и Изюмский полки для похода против булавинцев (1708 г.); Массовые побеги на Дон жителей Чугуева в 1707 г.]. – С. 132, 134, 178, 179, 258, 299, 304.

Т. 6: Великая Октябрьская социалистическая революция и гражданская война на Украине (1917–1920) / Н.И.Супруненко (отв. ред.) [и др.]. – 1984. – 655 с. – Из содерж.: [чугуевские депутаты – участники II Всероссийского съезда Советов, 25-27 окт. (7 нояб.) 1917 г.; Освобождение Чугуева от войск Директории в декабре 1918 г.; В первой половине 1919 г. в Чугуеве открыты курсы по подготовке командных кадров для Красной армии]. – С. 187, 377, 435.

Т. 8: Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза (1941–1945) / В.И.Клоков (отв. ред.) [и др.]. – 1984. – 684 с. – Из содерж.: [осенью 1941 г. подпольщиками была осуществлена диверсия на аэродроме Чугуева; Чугуев в период января 1942 г. и февраля 1943 г.]. – С. 117, 137, 234.

140.* История Чугуевского полка / авт.-сост.: А.Левченко, А.Парамонов. – Х., 2008. – 286 с.

141. Історія міст і сіл Української РСР : в 26 т. Харківська область / редкол. тома: М.А.Сіроштан (голова) [та ін.]. – К. : Голов. ред. Укр. Радян. Енцикл., 1967. – 1002 с. – Із змісту: [м. Чугуїв: історія заснування та розвитку до 1960-х рр.]. – С. 11, 13, 23, 25, 27, 29, 30, 62, 66, 145, 497, 529, 668, 882-902, 904, 907, 912, 922, 924, 926.

142. Лапшин В. Возрождаясь из руин и пепла : [Чугуев в годы Великой Отечественной войны и до 1970-х гг.] / В.Лапшин // Крас. звезда. – 2008. – 1 марта.

143. **Левченко А.** Потомки Чингизхана : [о крупном калмыцком поселении, о его роли и следе в истории Чугуева, о соврем. калмыках –жителях города] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 10 янв. – Фот.

144. **Левченко А.** Сложная судьба Чугуевского герба : [14 марта 1752 г. Чугуев. полк получил белое знамя с изображением герба. В 1871 г. герб был обновлен] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 13 июня.

145.* **Левченко А.В.** Чугуев: маленький город в большой истории / А.В.Левченко. – Х. : Факт, 2012. – 224 с.

146. **Левченко В.** Возвращение из пришлого : [отрывки из книги “Что в имени твоём Чугуев?”: 1287 лет тому назад на высокой круче Северского Донца появился средневеков. город] / В.Левченко // Крас. звезда. – 2012. – 4. 11, 18 авг.

147. **Левченко В.** По поводу ожидаемого памятника [основателям Чугуева: история заселения террит. соврем. города] / В.Левченко // Крас. звезда. – 2013. – 15 июня.

148. **Левченко В.** Сколько лет Чугуеву : [страницы истории] / В.Левченко // Крас. звезда. – 1996. – 17 дек.

149. **Полонська-Василенко Н.** Історія України : [у 2 т.] / Н.Полонська-Василенко. – К. : Либідь, 1992. – Т. 1-2.

Т. 1: До середини XVII століття. – 640 с. – Геогр. покажч.: Чугуїв. городище, с. 585.

Т. 2: Від середини XVII століття до 1923 року. – 608 с. – Геогр. покажч.: Чугуїв, місто на Слобожанщині, с. 596.

150. **Саратов И.Е.** История Харьковских гербов / И.Е.Саратов ; худож. оформление В.Носаня. – Х. : Майдан, 2008. – 328 с. : ил., прил. – Из содерж.: Гл. 11. Рассказывает Чугуевский герб. – С. 200-221; Прил. 3. Описание Гербам Харьковского наместничества: Чугуевскому. – С. 293; Прил. 7. Роспись Чугуевской крепости (1647 г.): [публ. впервые]. – С. 316-318. – На фото: Знамя Чугуев. казач. полка (1756 г.);

План Чугуева 1787 г. с указанием Калмыцкой слободы; Герб Чугуева, утв. в 1781 г.: с. 219-221.

151. **Саратов І.Ю.** Історія Харківських гербів : навч. посіб. / І.Ю.Саратов. – Х., 2000. – 277 с. : іл. – Із змісту: Розповідає Чугуївський герб. – С. 197-227.

152. **Сторожев І.** Віхи нашої біографії : [до 90-річчя створення Чугуїв. р-ну з центром м. Чугуїв] / І.Сторожев // Крас. звезда. – 2013. – 13 апр.

153. **Уланова О.** Прогулки по городу : [ист. события Чугуева увековечены в названиях улиц] / О.Уланова // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

154. **Харківщина – твій край!**: історія та сучасність; освіта Харківщини / уклад.: С.М.Куделко [та ін.]. – Х. : Золоті сторінки, 2005. – 174 с. : іл. – Із змісту: Чугуївський район : [Чугуїв: заснування, розвиток міста у XVII-XX ст.; видатні люди; пам'ятки архітектури]. – С. 90-92.

155.* **Хлебников Б.В.** История 32-го драгунского Чугуевского Её Величества полка, 1613-1893 / Б.В.Хлебников. – СПб., 1893.

156.* г. **Чугуев** // Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т. 7.: Малороссия: настольн. и дорожн. кн. для рус. людей / под ред. В.П.Семёнова. – СПб., 1903. – С. 64, 71, 77, 78, 219, 220, 236, 240, 251, 253, 254, 269, 284.

157. **Чугуев**: сквозь века. Вып. 1. [XVII – нач. XX ст. : сб. ст. / авт.-сост. Г.Б.Андрусенко, С.И.Бучастая, О.А.Шевченко]. – Х. : “Райдер”, 2001. – 143 с. : ил. – Из содерж.: Андрусенко Г.Б. Чугуев: начало новой истории: предыстория; как возник город?; первое население города; чугуев. крепость; воевода и его власть; Яков Острянин – гетман чугуев. казаков; восстание чугуев. казаков 1641 г.; борьба с татарами; адм. статус Чугуева; экон. развитие Чугуева и его уезда в XVII – XVIII вв. / Г.Б.Андрусенко, С.И.Бучастая. – С. 5-32; Андрусенко Г.Б. Чугуев – центр

военного поселения: устройство воен. поселения в Чугуеве; воен. поселяне Репины и Бочаровы; бесправие воен. поселян; восстание воен. поселян 1819 г. / Г.Б.Андрусенко. – С. 33-42; Бучастая С.И. Чугуевский полк: три столетия в строю: чугуев. команда казаков и калмыков (1700–1749 гг.); Чугуев. кон. казач. полк (1749–1808 гг.); Легион. команда (1770–1775 гг.); три Чугуев. полка (1789–1803 гг.); Чугуев. регуляр. казач. полк (1803–1808 гг.); Чугуев. улан. полк (1808–1882 гг.); Чугуев. драгун. полк (1882–1907 гг.); Чугуев. улан. полк (1907–1918 гг.) / С.И.Бучастая. – С. 60-99; Шевченко О.А. Из истории народного образования в Чугуеве : [вторая половина XIX – нач. XX ст.] / О.А.Шевченко. – С. 120-135.

158. **Чугуевский** 32-й драгунский Ея Имп. Вел. Императрицы Марии Федоровны полк : [сформирован в 1749 г. из трех чугуев. казачьих команд и трех калмыцких] // Энциклопедический словарь / изд.: Ф.А.Брокгауз, И.А.Ефрон. – СПб., 1903. – Т. 38 а (Кн. 76). – С. 958.

159. **Чугуїв** : зб. арх. док. і матеріалів / Держ. арх. Харк. обл. ; упоряд.: Л.М.Момот, В.Г.Панкратьева, В.В.Швець. – Х. : СП “Фоліо”, 1993. – 68 с. – (Старовинні міста Харківщини).

160. м. **Чугуїв** (1627) // Янко М.П. Топонімічний словник України : словник-довідник / М.П.Янко. – К., 1988. – С. 390.

161. **Чугуїв** : [XVII ст. – початок 1970-х рр.] // Радянська енциклопедія історії України : в 4 т. – К., 1972. – Т. 4. – С. 505.

162. **Шевченко О.** Вместо одного театра – сразу шесть! : [история театр. жизни Чугуева в 1919–1925 гг. В 1924 г. работали: театр “Сельбудынка”, клуб “Красный сапер”, театр 67-го полка, театр Логартдира, театр Учбатареи, “Временные постановки “ВСЕРОБИС”] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 11 дек. – На снимке: спектакль драм. кружка обозного з-да.

2.1 Пам'ятки історії, культури та архітектури. Пам'ятні місця

163. **Александрова Н.** Город-памятник нуждается в защите : [работа клуба любителей истории Чугуева (существует более 5-ти лет) с органами мест. власти по охране ист. памятников города] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 18 дек.

164. **Андрусенко Г.Б.** Архитектурные памятники Чугуева: здание штаба воен. поселения; торг. ряды; Покровский собор; царский Путевой дворец; дома офицер. состава; дома воен. поселян; ... репин. места Чугуева / Г.Б.Андрусенко // Чугуев: сквозь века. Вып. 1 [XVII – нач. XX ст. / авт.-сост.: Г.Б.Андрусенко, С.И.Бучастая, О.А.Шевченко]. – Х., 2001. – С. 43-59 : ил.

165. **Архитектурные** памятники Чугуева [Электронный ресурс] // Художественно-мемориальный музей И.Е.Репина в г. Чугуеве. – Режим доступа: <http://repin.chuguev.net/andrusenko.htm>

166. **Бондарь А.** Вернуться к самим себе : [об извест. памятниках истории и культуры, в т.ч. Торговые ряды, жилые дома периода воен. поселений] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2007. – 21 апр. – 2 фот.

167. **Бондарь А.** Обнаружено месторасположение одной из башен Чугуевской крепости : [археологи Харьк. пед. ун-та им. Г.С.Сковороды обнаружили основание одной из сторожевых башен – “Наугольной”] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2005. – 4 июня.

168. **Борисова Т.М.** Історичні та пам'ятні місця Харківщини / Т.М.Борисова, М.Т.Дяченко, М.В.Уманський. – Х. : Прапор, 1966. – 367 с. : фотогр. – Із змісту: **Чугуїв**: Батьківщина визначного російського лікаря і анатома Є.Й.Мухіна. – С. 312-313; Місце великого повстанця чугуївських військових поселенців в 1819 році. – С. 313-314;

Меморіальний монумент на місці будинку, в якому народився великий російський художник І.Ю.Рєпін. – С. 314-315; Пам'ятник І.Ю.Рєпіну; Батьківщина керівника повстання київських саперів [у 1905 р.] Б.П.Жаданівського [11.05.1885, м. Чугуїв – 27.04.1918, поблизу Алушти]. – С. 316-317.

169. **Бучастая С.** Чугуев – город памятник : [застройка города с XVII в. до наших дней] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2002. – 13 апр.

170. **Вашкевич А.** Знаете, каким он парнем был : [12 июня 2010 г. на террит. 203-й учеб.-авиационной бригады открыт бюст дважды Герою Советского Союза, майору Сергею Ивановичу Грицевцу, именем которого в 1939 г. было названо Харьк. высш. воен. авиационный училище летчиков] / А.Вашкевич // Крас. звезда. – 2010. – 19 июня. – Фот.

171.* **Владимиров Г.** Открытие в Чугуеве памятника И.Е.Репину / Г.Владимиров // Крас. знамя. – 1956. – 6 нояб.

172. **Волошин Н.** Герою-авиатору Сергію Грицевцю відкрито пам'ятник : [авт.-скульптор М.Ятченко] / Н.Волошин // Слобід. край. – 2010. – 15 черв.

173. **Вороной А.** Путешествие по Харьковщине: памятники истории и культуры / А.Вороной. – Х. : Майдан, 2005. – 221 с. : ил. – Из содерж.: Гл. 2. Город военных поселений. – С. 100-105; Гл. 3. “Мастерская” художника [Ильи Репина]. – С. 106-111.

174. **Гончарова С.** Отметили День города : [открыт монумент-мемориал в память о погибших и пострадавших от чернобыл. трагедии и при исполнении интернац. долга в Афганистане] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 1997. – 12 авг.

175. **Горелкова Ю.** По следам Остриницы : [итоги археол. сезона 2009 г.] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2010. – 30 янв.

176. **Горелкова Ю.** Тайны чугуевских подземелий : [подзем. ходы XVII–XVIII вв.; стр-во подзем. сооружений во второй половине XIX – начале XX в.] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 11 апр.

177. **Денисова К.** Благодарность [органам местной власти] за памятник [воинам-афганцам: открыт в середине 2008 г. в парке Славы] / К.Денисова // Крас. звезда. – 2009. – 3 янв. – Фот.

178. **Деточенко В.** В честь прославленного героя : [открыт барельеф И.Н.Кожедубу на перекрестке улиц Харьковской и Кожедуба] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2000. – 10 июня.

179. **Дикань Ф.** Чугуев древнее Харькова : [археол. раскопки в городе. Впервые обнаружены останки фортификац. сооружений VIII – X вв.] / Ф.Дикань // Объектив-Но. – 2005. – 9 июня.

180. **Достопримечательности** города Чугуева [Электронный ресурс] : [Музей Репина, штаб воен. поселений, Покровский собор, Краеведч. музей] // Україна на долоні. – Режим доступу: <http://cityride.com.ua/catalog/Харьковская-область/Чугуев>

181.* **Дьяченко Н.** История одного поиска : [о брат. могиле, в которой захоронены погибшие в борьбе с бандитизмом в 1922 г.] / Н.Дьяченко // Крас. знамя. – 1962. – 10 нояб.

182. **Журавлёва Е.** Свет потомкам : [творч. группа из ООШ № 5 подгот. альбом “Архитектурный анализ дома генерала Кузьмина-Караваева в г. Чугуеве (XIX в.)] / Е.Журавлёва // Крас. звезда. – 2001. – 31 марта. – Фот.

183. **Зеленина Е.** Три лика древнего Чугуева : [об архит. памятниках] / Е.Зеленина // Крас. знамя. – 1990. – 1 сент.

184.* **Зінченко А.** Вони боролись за наше місто : [про похованих в брат. могилі 311 солдатів і офіцерів 41-ї Гвард.

дивізії, 124-го Гвард. і 126-го Гвард. стрілкових полків] / А.Зінченко // Червона зірка. – 1967. – 10 серп.

185. **Зинченко А.Я.** “Памятники Чугуевщины рассказывают” : [беседа с пред. район. орг. о-ва охраны памятников А.Я.Зинченко о наиболее значимых памятниках истории и культуры г. Чугуева / записала З.Волик] // Крас. звезда. – 2003. – 17 апр.

186. **Зінченко А.Я.** Стоїть на площі Ілліч : [про історію створення пам'ятника В.І.Леніну в Чугуєві] / А.Я.Зінченко // Червона зірка. – 1973. – 21 квіт.

187. **Зинченко А.** Чугуеву – 1200 лет? : [обнаружены останки фортификац. сооружений VIII – X вв.] / А.Зинченко // Новости Чугуева. – 2005. – 2 июля.

188. **Злотников М.** В Чугуеве найдено поселение древних готов : [обнаружено поселение Черняховской культуры (раннее средневековье), останки матер. культуры племен эпохи бронзов. века] / М.Злотников // Крас. звезда. – 2009. – 18 июля.

189. **Іванченко Б.** Пам'ятний знак Чугуєва : [встановлено скульптур.-архіт. композицію на честь вихованців Чугуїв. уч-ща льотчиків] / Б.Іванченко // Ленін. зміна. – 1980. – 1 квіт.

190. **Левченко А.** История одного камня. Загадочный мемориал поведал немало интересного : [мемориалу Киев. гусарам – 130 лет] / А.Левченко // Веч. Харьков. – 2006. – 24 янв.

191. **Левченко А.** Сокровища Чугуевской земли : [археол. находки] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 29 окт.; 5 нояб.

192. **Левченко А.** Тайны исчезнувшего города : [в 2006 г. обнаружены артефакты, свидетельствующие о существовании средневек. города на террит. соврем. Чугуева] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 28 марта.

193. **Левченко А.** Утраченные реликвии : [о пропавших в 1917–1918 гг. знамёнах Чугуев. казачьих полков и Чугуев. юнкер. уч-ща] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 10, 17 апр.

194. **Левченко А.** “Хельденфридхоф” красных борцов : [о нем. кладбище (1942 г.) и нем. памятнике в сквере Победы по ул. Гвардейской] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 12 июня. – 2 фот.

195. **Логвиненко Л.** Великі мрії малого Санкт-Петербурга : [про комплекс споруд так званої школи топографів у Чугуєві] / Л.Логвиненко // Слобід. край. – 2005. – 6 серп.

196. **Лопатко В.** Большие торговые ряды, или Главная площадь Чугуева : [о предстоящих реставрац. работах в городе рассказывает доц. Харьк. нац. ун-та стр-ва и архитектуры В.Лопатко / записал А.Суфиянов] // Харьк. известия. – 2008. – 24 янв. – С. 8.

197. **Любунец Л.** Это нужно не мертвым это нужно живым : [установлен памятник погибшим в Афганистане землякам] / Л.Любунец // Крас. звезда. – 2011. – 20 авг. – Фот.

198.* **Открытие** памятника Илье Ефимовичу Репину // Крас. звезда. – 1956. – 5 нояб.

199. **Пам'ятки** містобудування і архітектури, що занесені до Державного реєстру національного культурного надбання: Харк. обл.: Чугуїв. р-н, м. Чугуїв : [Штаб військ. поселень, Міська управа, Покровський собор, Торгові ряди, Волосна управа] // Комплексна доповідь: “Охорона культурної спадщини та музейна справа” / Упр. культури і мистецтв Харк. облдержадмін. ; підгот.: Н.І.Латій, Л.Н.Бровко. – Х., 2003. – С. 27.

200. **Пам'ятки** Чугуєва [Електронний ресурс] : [у місті на обліку перебуває 12 пам'яток історії, 7 пам'яток археології

i 18 – архітектури] // Вікіпедія. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Пам'ятки_Чугуєва

201.* **Пам'ятник** Іллічу в Чугуєві // Червона зірка. – 1972. – 8 квіт.

202. **Памятники** истории и культуры Украинской ССР : каталог-справочник / Ин-т истории АН УССР ; редкол.: П.Т.Тронько (гл. ред.) [и др.]. – К., 1987. – 736 с. – Из содерж.: Харьковская область: Чугуев : [памятники археологии, истории, архитектуры]. – С. 516-517.

203. **Пасюта А.** В Чугуеве Александр І принимал военные парады : [Путевой дворец, где останавливались венценосные особы, нашли в центре города совсем недавно] / А.Пасюта // Комсом. правда. – 2007. – 23 окт. – С. 18.

204. **Пашков Ю.** Экскурсия по главной улице : [об ул. Гвардейской] / Ю.Пашков // Крас. звезда. – 1988. – 14 сент.

205. **Пловин М.** Дворец императоров и КГБ : [о доме, построенном в 1820 г. в Чугуеве, для приема императоров] / М.Пловин // Об'єктив-Но. – 2007. – 29 нояб.

206. **Свистун Г.Е.** Белых пятен становится меньше : [беседа с рук. археол. экспедиции в Чугуеве Г.Е.Свистуном / записал А.Ключко] // Слобода. – 2005. – 24 июня. – С. 12.

207.* **Свистун Г.Є.** Чугуївське городище : археол. дослідж. в 2009 р. / Г.Є.Свистун. – Х. : Мачулін, 2010. – 100 с.

208. **Сергеев С.** Мемориальная доска Петру Мальцеву : [23 февр. на фасаде район. Дома культуры состоялось открытие мемор. доски Петру Николаевичу Мальцеву – худож. и педагогу, ветерану Великой Отечеств. войны, участнику штурма Берлина, Засл. деятелю культуры, Почетному гражданину Чугуевского района и г. Чугуева] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2011. – 26 февр. – Фот.

209. **Сергеев С.** Памятник основателям города : [у здания Чугуев. горисполкома заложен символ. камень на

месте будущего памятника] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2012. – 18 авг. – Фот.

210. **Соколовский М. В** Чугуев вернулся Георгиевский праздник : [через 100 лет возрожден праздник Чугуев. воен. уч-ща; на здании уч-ща открыта мемор. доска] / М.Соколовский // Новости Чугуева. – 2005. – 17 дек.

211. **Тараненко М.** Бодем ран ятрить Афган : [у Чугуеві відкрито пам'ятник воїнам-афганцям] / М.Тараненко // Слобід. край. – 2008. – 23 груд. – С. 12.

212. **Фисун А.** Архитектура времен военных поселений / А.Фисун // Крас. звезда. – 1996. – 13 нояб.

213. **Фисун Л.** Архитектура Чугуева / Л.Фисун // Демократ. Чугуївщина. – 2000. – 12 серп.

214. **Хватынец Е.А.** Охрана памятников – живое дело : [беседа с зам. гор. головы Е.А.Хватынец о реализации проекта “Создание эффективной системы использования объектов, требующих защиты традиц. характера ист. и культ. среды г. Чугуева” / записал М.Соколовский] // Новости Чугуева. – 2006. – 28 янв.

215. * **Чугуев:** ул. Ворошилова : [мемор. доска на месте дома, где родился И.Е.Репин] / фото И.Стрелкова // Крас. звезда. – 1964. – 25 июня.

216. **Чугуев** [Электронный ресурс] : [офицерский дом периода воен. поселений (ныне – краеведч. отд. музея), жилой солдатский дом периода воен. поселений (1817 г.) (ныне мемориальный отдел музея), памятник И.Ю.Репина Стела (г. Чугуев, р-н Осиновка), церковь Всех Скорбящих Радости (1854 г.), церковь Рождества Владимирской Божией Матери, галерея “Лауреаты премии им. И.Ю.Репина”, Покровский собор, Военная канцелярия, Путевой дворец, госпиталь, Штаб военных поселений, площадь города Чугуева (площадь им. Ленина)] : фотоальбом // Результати реалізації реформ в

районах і містах Харківської області. – Режим доступа: <http://investatlas.kharkov.ua/ru/cchuguev/gallery/>

217. **Чугуїв** [Електронний ресурс] // Замки та храми України. – Режим доступу: <http://www.castles.com.ua/chuguiv.html>

218. **Шатилова Ж.** Взгляд в глубину веков : [с 2004 г. проводятся планомер. археол. исслед. Чугуева] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 4 авг.

219. **Шевченко А.** Между руинами и дворцами : [Чугуев претендует на статус историко-культ. заповедника] / А.Шевченко // Веч. Харьков. – 2005. – 6 сент.

220. **Шевченко В.** Ну, здравствуй, брат! Ну, здравствуй, шурави! : [принято решение о возведении памятника воинам-афганцам; 14 февр. состоялось открытие закладного камня на месте стр-ва памятника] / В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 21 февр. – 4 фот.

221. **Шрамко Б.А.** Справочник по археологии Украины. Харьковская область / Б.А.Шрамко, В.К.Михеев, Л.П.Грубник-Буйнова. – К. : Наук. думка, 1977. – 156 с. : ил. – Из содерж.: Чугуевский район: г. Чугуев : [поселения катакомбной, срубной, лесостепной, черняховской, роменской культур; древнерус. памятники]. – С. 137-138.

2.2 Чугуїв у першій половині XVII –XVIII ст.

222. **Альбовский Е.А.** Харьковские казаки, вторая половина XVII ст.: (по арх. источникам). 1-я книга 1-го тома Истории Харьковского полка / Е.А.Альбовский; вступ. ст. “Истории без продолжения (о Евгении Альбовском и кн. “Харьк. казаки” В.Маслийчука. – Переизд. 1914 г. – Х. : Райдер, 2005. – 240 с. : ил., карты. – Из содерж.: Гл. 4. Первое переселение: Яков Острянин; Поселение на Чугуеве; Надел землей; Побег; Бунт в Чугуеве; Чугуев. переписка. – С. 37-

47; План г. Чугуева, 1781 г.; План Чугуевской крепости, XVIII ст. – [С. 204-205].

223.* **Багалея Д.И.** Очерки из истории колонизации и быта степной окраины Московского государства. – М. : Унив. тип., 1887. – 614 с. : карты. – Из содерж.: [Неудачное заселение Чугуева украинцами во главе с Я.Острянином]. – С. 178-196.

224. **Бучастая С.** “Среди суворовских побед...” : [из истории Чугуев. полка XVIII ст.] / С.Бучастая // Крас. звезда. – 1997. – 9 авг.

225. **Бучастая С.** Чугуевская крепость : [страницы истории] / С.Бучастая // Крас. звезда. – 1995. – 1 авг.

226.* [В период правления царя Ивана Грозного на правом берегу Донца основан Чугуев] // Материалы для статистики Российской империи. – СПб., 1839. – С. 124.

227.* [В 1662 г. заложен “Государев виноградный сад” (площадь – более 5 тысяч десятин)] // Военно-статистическое обозрение Российской империи. Т. 12. Харьковская губерния. – СПб., 1850. – С. 254.

228.* **Голубцова Е.И.** Коллекция актов Шибанова : [о док. Чугуев. съезжей избы 1640–1688 гг.] / Е.И.Голубцова // Зап. отд. рукописей / Гос. б-ка им. В.И.Ленина. – 1954. – Вып. 16. – С. 6.

229. **Гусак С.** Чугуев – первый город края : [казакам Я.Остряницы разрешено пользоваться землями вокруг будущей крепости] / С.Гусак // Веч. Харьков. – 2002. – 22 окт.

230.* **Дмитренко І.** Ясні горизонти древнього міста [Чугуєва] / І.Дмитренко // Соціаліст. Харківщина. – 1967. – 30 верес.

231. **Добровольский А.** В поисках родовых корней... : [Харьк. част. музей гор. усадьбы презентовал изд. “Сметные

книги города Чугуева 1692–1695 гг.”] / А.Добровольский // Крас. звезда. – 2010. – 14 авг.

232. **Добровольский А.** Список забытых предков: перепись населения Чугуева конца XVII в. обнаружена в киевском архиве : [чугуев. смет. книгу 1692–1693 гг. обнаружил и скопировал дир. Харьк. част. музея гор. усадьбы А.Парамонов] / А.Добровольский // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая.

233.* **Елисеев В.** Чугуев в XVIII столетии / В.Елисеев // Крас. звезда. – 1992. – 17 июля.

234. **Загоровский В.П.** Изюмская черта / В.П.Загоровский. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1980. – 239 с. – Из содерж.: [Г. Чугуев в 1668–1685 гг.]. – С. 35, 37, 48, 51, 52, 61, 62, 72, 100-105, 108, 117, 119, 137, 167, 198, 201, 211, 214.

235. **Заселение** черкасами Салтовского и Чугуевского уездов в 1660–1674 годах / авт.-сост.: А.Ю.Гриппа, А.Ф.Парамонов. – Х. : Харьк. част. музей гор. усадьбы, 2011. – 88 с. – (Серия “Слободско-украинский старожил”). – Геогр. указ.: г. Чугуев: с. 87.

236. [**Заселения** Чугуєва у XVII ст.] // Багалій Д.І. Історія Слобідської України / Д.І.Багалій. – Х., 1993. – С. 23-24, 32.

237. **Зінченко А.** Перші слобожани : [історія заселення Чугуєва] / А.Зінченко // Новости Чугуева. – 2004. – 24 июля.

238.* **Книга** Большому Чертежу / подгот. к печати и ред. К.Н.Сербиной. – М.; Л. : Изд-во АН СССР, 1950. – 230 с. – Геогр. указ.: Чугуев. городище: с. 228.

239. **Козачук В.** И встал город из городища : [заселение Чугуева] / В.Козачук // Крас. звезда. – 1995. – 29 июля.

240. **Козачук В.** Чугуєв – детище казаков : [из истории города в XVII в.] / В.Козачук // Новости Чугуєва. – 2002. – 10 авг.

241. **Кукса М.** Незломна мужність : [про повстання чугуїв. військ. поселенців] / М.Кукса // Соціаліст. Харківщина. – 1969. – 9 лип.

242.* **Лавренчук П.** Яків Острянин – гетьман України : [про засновника першої козац. фортеці у Чугуєві] / П.Лавренчук // Сіверян. літопис. – 1997. – № 5. – С. 12-21.

243. **Маслійчук В.Л.** Балаклійський полк (1669–1677 рр.) / В.Л.Маслійчук. – Х. : Харк. приват. музей міськ. садиби, 2005. – 67 с.

Вміщено історіографічні, джерелознавчі матеріали про Чугуїв, канцелярію чугуївського воєводи.

244. **Маслійчук В.** Козацька старшина слобідських полків другої половини XVII – першої третини XVIII ст. / В.Маслійчук. – Х. : Харк. приват. музей міськ. садиби, 2009. – 356 с. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.: с. 353.

245. **Маслійчук В.Л.** Провінція на перехресті культур: дослідж. з історії Слобідської України XVII – XIX ст. – Х. : Харк. приват. музей міськ. садиби, 2008. – 400 с. – Із змісту: [Чугуїв у 1638–1940-х рр.; 11 березня 1668 р. російські служилі з Чугуєва на чолі з Олександром Марченком здійснили похід на Зміїв проти Івана Сірка; Про невдалий напад на Чугуїв з боку І.Дуб'яги із Мерефи, татарського загону і полтавського полковника К.Кублицького у серпні 1668 р.]. – С. 17, 18, 20, 214, 225, 226, 228.

246. **Ніколаєнко Г.** Славетний засновник Чугуєва : [про гетьмана запоріз. нереєстрового козацтва Я.Острянина] / Г.Ніколаєнко // Новости Чугуєва. – 2004. – 7, 14, 21, 28 авг.

247. [Описание эмблемы (1752 г.) российского казачьего полка, расквартированного в Чугуеве] // Соболева

Н. Старинные гербы российских городов / Н.Соболева. – М., 1985. – С. 166.

248. **Описи** Харківського намісництва кінця XVIII ст. : описово-стат. джерела / АН УРСР, Археогр. коміс., Ін-т історії України ; упоряд.: В.О.Пірко, О.І.Гуржій. – К. : Наук. думка, 1991. – 224 с. : іл., карти, плани. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.-адм. центр. Чугуїв. повіту: с. 220. – Із змісту: Уездные города: Чугуев : [существует несколько дат основания города]. – С. 48, 49, 195.

249. **Плецький С.Ф.** Чугуїв : [заселення містечка у XVII ст.] / С.Ф.Плецький // Українське козацтво : мала енцикл. / НДІ при Запоріж. держ. ун-ті ; редкол.: Ф.Г.Турченко [та ін.]. – К.; Запоріжжя, 2002. – С. 546.

250.* **[Повстання у Чугуєві восени 1670 р.: активна участь мешканців міста у селян.-казац. русі на чолі з І.Дзиковським]** // Лебедев В.І. Селянська війна під проводом Степана Разіна / В.І.Лебедев. – К., 1956. – С. 111, 112.

251.* **Пузаков Є.** 300 років тому в Чугуєві / Є.Пузаков // Соціаліст. Харківщина. – 1969. – 11 жовт.

252. **Слюсарський А.Г.** Слобідська Україна : іст. нарис XVII–XVIII ст. / А.Г.Слюсарський. – Х. : Кн.-газ. вид-во, 1954. – 280 с. – Із змісту: [Переселенцям наказано виділити хліб, насіння для посіву, матеріали для будівництва будинків, спорудження Чугуївської фортеці...]. – С. 24-25, 27, 28.

253.* **Смоленський В.** Символіка Переяславщини та Слобожанщини / В.Смоленський // Пам'ятки України. – 1991. – № 3.

Вміщено опис прапора Чугуївського козацького полку XVII ст.

254. **Сологуб О.** Памяти Якова Острянина / О.Сологуб // Крас. звезда. – 1992. – 31 июля.

255. [**Чугуєв**: стр-во и заселение города; переселенцы; описание хоз. деятельности жителей города; развитие торговли] // Слюсарский А.Г. Социально-экономическое развитие Слобожанщины XVII–XVIII вв. – Х., 1964. – С. 44, 45, 48, 49, 56, 57, 66, 67, 77, 78, 83, 85, 102, 122, 127, 138, 209-211, 215-220.

256.* **Щербак В.О.** Яків Острянин / В.О.Щербак // Укр. іст. журн. – 1997. – № 6. – С. 71-77.

2.3 Чугуїв у ХІХ – на початку ХХ ст.

257. **Андрусенко Г.** Чугуївський улан : [друг Т.Г.Шевченка – граф Яков де Бальмен служив в улан. полку у 1832–1836 рр.] / Г.Андрусенко // Червона зірка. – 1990. – 18 квіт.

258.* **Аракчеев А.А.** Донесение графа Аракчеева об усмирении бунта в чугуевском военном поселении [24 августа 1819 года] / А.А.Аракчеев // Богданович. История царствования императора Александра I и России в его время / Богданович. – СПб., 1871. – Т. 5. – С. 36, 86-89.

259. **Багалій О.Д.** Історія військових поселень в Україні: з неопубл. спадщини / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського, О.Д.Багалія ; упоряд.: В.Л.Маслійчук, Т.Г.Павлова; вступ. ст., комент. Т.Г.Павлова. – Х. : САГА, 2007. – 348 с. – Із змісту: Рух казенних обивателів Зміївського та Вовчанського повітів Слобідської України 1817–1818 року : [призначено в Чугуєві тимчас. коміс. керування військ. поселення кінноти; Під час перепису населення Чугуєва виявилось незадоволення мешканців щодо з'єднання родин]. – С. 112, 123; Повстання військових обивателів та відставних козаків 1819 року в час організації Чугуївського військового поселення. – С. 149-185; Рух державних селян Зміївського та Ізюмського повітів 1829 р. під час проведення реформи поселень кінноти на Україні :

[про важке матер. становище та морал. стану поселенців в Чугуєві; Військ. суд в Чугуєві : розправа з повстанцями]. – С. 196, 202, 203; Ілюстрації: Військове поселення в Чугуєві : мал. початку ХІХ ст.; Будинки військових поселенців, Чугуїв, початок ХІХ ст. : фотогр. 1900-х рр.; Штаб військових поселень, Чугуїв, 1830-ті рр. : фотогр. 1900-х рр.; Торгові ряди, Чугуїв, початок ХІХ ст. : фотогр. 1900-х рр.; Чугуївський Покровський Собор 1824–1934 рр. : фотогр. 1900-х рр.; Чугуївські обивателі на ринку : фотогр. 1900-х рр. – С. 330-332.

260. **Біденко М.** “В Чугуєві – Нерон” : [у 1819 р. відбулося повстання військ. поселенців] / М.Біденко // Слобід. край. – 2009. – 8 лип.

261. **Брикимова М.** Никитинская улица : [о шефе Чугуєв. улан. полка графе А.П.Никитине (1777–1858)] / М.Брикимова // Веч. Харьков. – 2002. – 7 нояб.

262. **Брикимова М.** Семейная история : [о семье И.Суханека – владельца пивзавода (конец ХІХ – нач. ХХ ст.)] / М.Брикимова // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

263. **Бучастая С.** Военные поселения: благо или зло? / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2005. – 6 авг.

264. **Бучастая С.И.** Становление органов местного самоуправления в Чугуеве в 70-е годы ХІХ века и их роль в организации жизни населения / С.И.Бучастая // Культурная спадщина Слобожанщини. Історія та краєзнавство : зб. наук.-попул. ст. – Х., 2003. – Число 1. – С. 6-13.

265. **Бучастая С.И.** Честь Мастера : [о Карле Федоровиче Детлове (1789–1840), рук. строит. работ в Чугуеве с 1830 г.] / С.И.Бучастая // Новости Чугуева. – 2007. – 7, 14 июля. – 2 фот.

266.* [**Великий** князь Николай Николаевич прибыл в Харьков для участия в военных маневрах в Чугуеве] // Южный край. – 1882. – 21 авг.

267.* **[Восстание Чугуевского и Таганрогского полков летом 1819 г.]** // Дела и дни. – СПб., 1912. – Кн. 3. – С. 158-160.

268.* **Гуржій І.О.** 150-річчя повстання військових поселенців на Харківщині / І.О.Гуржій // Укр. іст. журн. – 1969. – № 7. – С. 136-138.

269. **Зинченко А.** Александр І и Чугуев / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 7 сент.

270. **Зинченко А.** Корпус военных топографов : [в нач. XIX ст. в Чугуеве организовано “Депо карт”] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 10 авг.

271. **Зинченко А.** Николай І бывал в нашем городе / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 7 сент.

272. **Зинченко А.** О том, чего нет : [о воен. поселении] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 7 сент.

273.* **[Из истории Чугуевского пехотного учебного лагеря]** // Южный край. – 1889. – 30 июля.

274.* **История Чугуевского полка** / авт.-сост.: А.Левченко, А.Парамонов. – Х., 2008. – 286 с.

275. **Козачук В.** Восстание в Чугуеве : [к 190-летию Чугуев. восстания] / В.Козачук // Слово ветерана. – 2009. – 24 окт.

276. **Козачук В.** Завод шел впереди : [о событиях 1917–1919 гг.] / В.Козачук // Крас. звезда. – 1994. – 27 дек.

277. **Козачук В.** Чугуевцы стояли твердо : [восстание воен. поселян 1819 г.] / В.Козачук // Новости Чугуева. – 2002. – 6 июля.

278.* **Козьменко Л.** Предание о Чугуевском бунте 1819 г. / Л.Козьменко // Южный край. – 1886. – 20 июня.

279.* **Левинтов Н.** Военные поселения в России XIX века : [о Чугуев. воен. поселении] / Н.Левинтов // Ист. журн. – 1940. – № 6. – С. 115-124.

280. **Левченко А.** Белый крест на черно-желтой ленте : [о выпускниках Чугуев. пехот. юнкер. уч-ща, награжденных воен. Орденом Святого Великомученика и Победоносца Георгия] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 5 дек.

281. **Левченко А.** “Бен Ладен” XIX века : [26 авг. 1859 г. в Чугуеве в ходе встречи имама Шамиля и императора Александра I было принято решение о прекращении войны на Кавказе и о присоединении Дагестана к России] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 15 авг.

282. **Левченко А.** Восемь забытых юбилеев : [из истории Чугуев. улан. полка] / А.Левченко // Новости Чугуева. – 2003. – 9 авг.

283. **Левченко А.** Господа юнкера : [140 лет юнкер. пехот. уч-щу] / А.Левченко // Новый день. – 2005. – 17 янв.

284. **Левченко А.** “Гусарская комната” : [в 1904 г. по инициативе штабс-ротмистра Н.Гамова была создана “Гусар. комната”, в 1906 г. превращена в полк. музей] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 31 янв. – 3 фот.

285. **Левченко А.** За свободу Болгарии : [об участии 11-го Улан. Чугуев. полка в освобождении Болгарии 1878 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 12 дек.

286. **Левченко А.** Как казаки в Чугуеве джигитовали : [конец XIX – нач. XX вв.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 3 окт.

287. **Левченко А.** “Как пивали предки наши...” : [как в Чугуеве в XIX в. появился “культ. гусар. напиток” жженка] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 25 июля.

288. **Левченко А.** “Некто в генеральской форме...” : [И.Я.Враский (1868–1944) – нач. Чугуев. воен. уч-ща] / А.Левченко // Веч. Харьков. – 2007. – 16 янв.

289. **Левченко А.** О чем поведал камень... : [неизвест. страницы истории Чугуева 1875 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 23 янв.

290. **Левченко А.** По следам атаманов : [атаман А.И.Дутов (06.08.1879 – февр. 1921) служил в Чугуеве] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 24 июля.

291. **Левченко А.** По следам атаманов : [Евгений Осипович Мациевский (1845–1910): нач. Чугуев. пехот. юнкер. уч-ща (1878–1879 гг.), командир резерв. пехот. батальона в Чугуеве в 1880-е гг.; Иван Павлович Калмыков (1890–1920): воспитанник Чугуев. воен. уч-ща 1912 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 31 июля.

292. **Левченко А.** Царь и имам: место встречи [Александра I и Шамиля – Чугуев] / А.Левченко // Новости Чугуева. – 2003. – 26 июля.

293. **Левченко А.** Чугуевский “самостийник” : [об Алексее Сергеевиче Астафьеве, полковнике, преп. по фортификации Чугуев. юнкер. уч-ща; о его культ.-просвет., театр. деятельности в Чугуеве начала XX ст.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 22 авг. – Фот.

294. **Левченко А.** Юнкера “Гнезда Орлова” : [осенью 1865 г. было сформировано Чугуев. юнкер. пехот. уч-ще по подготовке офицер. кадров для Харьк. воен. округа] / А.Левченко // Веч. Харьков. – 2005. – 9 авг.

295. **Матяш М.** Повстання вільних поселян [у 1819 р.] / М.Матяш // Червона зірка. – 1989. – 9 серп.

296.* **Мочалин И.** Декабристы и военные поселения : [чугуев. восстание в 1819 г.] / И.Мочалин // Крас. звезда. – 1975. – 23 дек.

297. **Нестерук К.А.** А точка постояла и стала запятой : [в 1859 г. в Чугуеве был решен исход кавказ. войны горцев во время встречи императора Александра I и пленного имама Шамиля] / К.А.Нестерук // Время. – 2005. – 30 июня.

298.* [Об установлении телефонной связи между Харьковом и Чугуевом] // Харьк. губерн. ведомости. – 1896. – 5 авг.

299. **Пивоваров О.В.** Розвиток освіти і культури Чугуївщини у ХІХ – на початку ХХ ст. : [нар. освіта, військ. закл.] / О.В.Пивоваров, В.М.Татарніков // Тези Всеукраїнської краєзнавчої конференції, присвяченої 70-річчю Українського комітету краєзнавства (28-29 черв. 1995 р.) / редкол.: П.Т.Тронько (голов. ред.) [та ін.]. – Х., 1995. – С. 44-45.

300.* **Савичев Н.** Чугуевское восстание / Н.Савичев // Военно-ист. журн. – 1969. – № 11. – С. 100-104.

301. **Сторожевский Н.** Чугуев : [соц.-экон. характеристика заштат. города Змиев. уезда в 1901 г.] / Н.Сторожевский // Энциклопедический словарь / изд.: Ф.А.Брокгауз, И.А.Ефрон. – СПб., 1903. – Т. 39 (Кн. 77). – С. 1.

302. **Сухий О.** Чугуївське повстання 1819 / О.Сухий // Довідник з історії України (А–Я) : посіб. для серед. загальноосвіт. навч. закл. / за заг. ред. І.Підкови, Р.Шуста. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – К., 2001. – С. 1065.

303.* **Там, где** были аракчеевские поселения : [Чугуев в 1817–1857 гг.] // Крас. знамя. – 1957. – 21 сент.

304. **№ 88.** Телеграмма товарища министра внутренних дел командованию Киевского военного округа об отправке воинских частей с целью расправы с революционными рабочими Харькова, 12 окт. 1905 г. : [для подавления восстания вызвана войск. часть из Чугуева] // Харьков и Харьковская губерния в первой русской революции 1905–

1907 годов : сб. док. и материалов / Гос. арх. Харьк. обл. ; сост.: М.П.Авдушева [и др.]. – Х., 1955. – С. 168.

305.* **Фёдоров В.А.** Восстание военных поселян в Чугуеве в 1819 г. // Ист. зап. [АН СССР]. – 1955. – Т. 52. – С. 305-324.

306.* **Фёдоров В.А.** Материалы о восстании военных поселян в Чугуеве в 1819 г. в ЦГВИА : [характеристика арх. док.] / В.А.Фёдоров // Пробл. истории русского обществ. движения и ист. науки. – М., 1981. – С. 5-13.

307. **Фисун Л.** Чугуевские ярмарки [в XIX в.] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 2002. – 5 янв.

308.* **Циркуляр** по Харьковскому учебному округу. – Х., 1909. – 84 с. – Из содерж.: [Чугуевская гимназия]. – С. 14.

309. **Чапаєв І.В.** Чугуївський козачий (уланський) полк. Кращий полк у світі / І.В.Чапаєв // Слобід. край. – 2012. – 20 берез. – С. 8.

310. **Чорний Д.М.** По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України (кінець XIX – початок XX ст.) : [монографія] / Харк. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна ; Д.М.Чорний. – Х., 2007. – 304 с. – Из змісту: [Чугуїв: особливості зростання населення; фінанси; розвиток пром-сті, торгівлі, комун. госп-ва]. – С. 32, 42, 52, 53, 55, 66, 70, 78, 79, 80, 99, 112, 113, 114, 129, 131, 132, 144, 169, 183, 188, 190, 195, 196, 214, 215, 288.

311.* **Чугуєв** : [будни воен. лагеря] // Южный край. – 1888. – 15 авг.

312.* **Чугуєв** : [быт и нравы горожан] // Южный край. – 1888. – 1 янв.

313. **Чугуєв**: даты, события, люди: (19 век) // Крас. звезда. – 1997. – 9 авг.

314.* **[Чугуєв]** // Зябловский Е.Ф. Землеописание / Е.Ф.Зябловский. – СПб., 1810. – С. 289-290.

315.* **Чугуев** : [о воен. сборах в лагерях] // Южный край. – 1888. – 3 авг.

316.* **Чугуев** : [о стр-ве Александр. жен. уч-ща] // Южный край. – 1885. – 1 дек.

317.* **Чугуев** : [открыт лазарет на средства духовенства] // Харьк. губерн. ведомости. – 1915. – 22 марта.

318.* г. **Чугуев** : [соц.-экон. характеристика] // Харьковский календарь на 1884 год: год 12-й / Изд. Харьк. губерн. стат. ком. – Х., 1883. – Отд. 4. – С. 386.

319.* **Чугуев**, Харьковской губернии : [освящение нового здания Зачугов. нар. уч-ща] // Южный край. – 1885. – 4 окт.

320. **Чугуевское** восстание, 1819 // Военный энциклопедический словарь / авт. и сост.: Ю.Т.Аверьянов [и др.]. – М., 2002. – С. 1372.

321.* **Чугуевское** городское попечительство о бедных // Харьковский календарь на 1903 год. – Х., 1902. – С. 340.

322.* **Чугуевское** городское попечительство о бедных // Харьковский календарь на 1904 год. – Х., 1903. – С. 244.

323.* **Чугуевское** городское попечительство о бедных // Харьковский календарь на 1905 год. – Х., 1904. – С. 251.

324. **Чугуївське** повстання 1819 р. : [9 лип. повстали усі військ. поселення Чугуїв. округу, 14 серп. до повстанців приєднався Таганрозький полк (м. Балаклія). Повстанців було жорстоко покарано, зокрема 273 особи покарано 12-ю тисячами ударами шпіцрутенами] // Історія війн і збройних конфліктів в Україні : енцикл. довід. / авт.-упоряд.: О.І.Гуржій [та ін.]. – К., 2004. – С. 477.

325. **Шевченко О.** Школа кантонистов : [в 1819 г. в Чугуеве была открыта шк. воен. кантонистов для сыновей солдат] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2006. – 8 июля.

2.4 Чугуїв у роки Першої світової війни, Української революції, громадянської війни та інтервенції (1914–1920 рр.)

326. **Ваюшев К.** Медсестра [Ирина Ильинична Батюшкова] из конной Буденного / К.Ваюшев // Крас. звезда. – 1966. – 12 февр.

327. **Великая** Октябрьская социалистическая революция и победа Советской власти на Украине... : хроника ... событий в 2 ч. Ч. 2. Большевики во главе трудящихся в период борьбы за установление Советской власти на Украине, окт. 1917 г. – февр. 1918 г. / авт.-сост.: П.Л.Вататюк [и др.]. – К. : Политиздат Украины, 1982. – 959 с. – Из содерж.: [Чугуев с конца окт. 1917 г. по 22 февр. 1918 г.]. – С. 19, 68, 89, 200, 217, 292, 519, 637, 772, 806, 890.

328.* **Как** был взят Чугуев : [граждан. война в крае] // Крас. звезда. – 1966. – 22 февр.

329. **Левченко А.** Белые в городе : [Белозерский полк Добровольческой армии в Чугуеве, июнь 1919 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 20 июня.

330. **Левченко А.** Генерал большой души : [И.Я.Враский – послед. нач. Чугуев. воен. уч-ща] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 10 июля.

331. **Левченко А.** Загадка юнкерской святыни : [в 1917 г. с помощью харьк. красногвардейцев подавлено контррев. выступление чугуев. юнкеров] / А.Левченко // Новый день. – 2005. – 18 янв.

332. **Левченко А.** Контрреволюцией призванные : [чугуев. события в дек. 1917 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 25 апр.

333. **Левченко А.** “Орлы” первой мировой : [о выдающихся пилотах отечеств. и мир. авиации – воспитанниках Чугуев. уч-ща: А.Байдак, А.Воротникове,

В.Павленко, В.Янковиусе] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 30 мая.

334. **Левченко А.** Первая конница независимой Польши : [о пребывании в Чугуеве улан. полка пол. стрелковой дивизии с 27 февр. по май 1917 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 4 июля. – 2 фот.

335. **Левченко А.** Последние бои чугуевских улан / А.Левченко // Крас. звезда. – 2002. – 4, 11 дек.

336. **Левченко А.** Чеченцы против махновцев : [события 1919 г. в городе и Чугуев. уезде] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 9 янв.

337. **Левченко А.** Чугуевский диктатор : [о пулемет. взводе красногвард. отряда Ахчиева: янв. – февр. 1918 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 23 мая. – Фот.

338. **Левченко А.** Чугуевский [аграрный] институт: несбывшаяся мечта : [город в 1918 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 19 июня.

339. **Левченко А.** Чугуевский “самостийник” : [А.С.Астафьев – полковник Рус. императ. армии – посвятил свою жизнь борьбе за независимость Украины] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 22 авг.

340. **Мебельный** комбинат (бывший обозно-механический завод) : [в 1917 г. рабочие принимали актив. участие в ликвидации контрревол. мятежа чугуев. юнкеров] // Дьяченко Н.П. Историко-революционные памятники Харьковщины : очерки / Н.П.Дьяченко, Т.М.Борисова, М.В.Уманский. – 3-е изд., испр. и доп. – Х., 1983. – С. 54-55.

341.* **Мочалин И.** Чугуевцы в борьбе с контрреволюцией / И.Мочалин // Крас. звезда. – 1966. – 23 апр.

342. **Образование** и деятельность комсомольской организации Харьковщины, 1917–1920 / сост.: Н.К.Калюжная

[и др.]. – Х. : Харьк. кн. изд-во, 1961. – 431 с. – Из содерж.: № 110. Сообщение о создании и работе комсомольских организаций в Харькове и губернии, 8 февр. 1920 г.: г. Чугуев : [на з-де “Древо-металл” организована ячейка союза молодежи. При ней существует культ.-просвет. секция и оркестр]. – С. 168; № 125. Протокол заседания Харьковского губернского бюро КСМУ, 23 февр. 1920 г. : [о работе союза молодежи при з-де “Древо-металл”. При нем работает театр. секция под рук. Беляева. Проводятся лекции]. – С. 179; № 128. Доклад Харьковского губернского бюро КСРМУ в ЦК РКСМ, ЦК КСРМУ и ГУБКОН КП(б)У о деятельности губернской комсомольской организации за период с 20 января по 20 февраля 1920 г., не ранее 29 февр. 1920 г.: Чугуев. уезд. : [молодеж. орг. существует с 3 февр. 1920 г. организатор – инструктор губбюро]. – С. 198; № 129. Из доклада о деятельности Чугуевского уездного комитета КП(б)У за период с 11 февр. по 1 марта 1920 г. : [в Чугуеве Союз коммунистич. молодежи насчитывает 30 человек]. – С. 199; № 194. Сообщение о работе уездных комсомольских организаций Харьковской губернии, 13 июля 1920 г. : [Чугуев. орг. молодежи объявила о мобилизации всех комсомольцев на борьбу с бандитизмом]. – С. 269; № 205. Сводка № 1 Харьковского губкома КСМУ о деятельности уездных комсомольских организаций за период с 7 апреля по 24 июня 1920 г., не ранее 24 июня 1920 г.: Чугуев. уезд. : [при горкоме драм. секция показывает спектакли-митинги, проводит митинги, организовывает экскурсии-прогулки. Спортклуб перешел в подчинение горкома]. – С. 280-281.

343.* **Праздник революции** : [о демонстрации рабочих з-да Борковского, духовенства и юнкеров в честь буржуаз.-демокр. революции] // Известия Чугуев. Общественного Временного Комитета. – 1917. – 19 марта.

344. **Харьков** и Харьковская губерния в Великой Октябрьской социалистической революции : сб. док. и материалов, февр. 1917 – апр. 1918 гг. / Центр. гос. арх.

Октябрьской революции и социалист. стр-ва УССР ; сост.: Л.В.Гусева [и др.]. – Х. : Харьк. обл. изд-во, 1957. – 547 с. – Из содерж.: № 244. Сообщение комиссара Змиевского уезда харьковскому губернскому комиссару о разделе крестьянами земли и имущества экономий, 26 окт. 1917 г. : [в Чугуеве прекратил работу з-д акционер. о-ва Борковского]. – С. 230; № 250. Сообщение в газете “Донецкий пролетарий” о событиях в Харькове в Октябрьские дни, 2 нояб. 1917 г. : [о возможном выступлении против Харькова чугуев. юнкеров]. – С. 236; № 314. Сообщение о результатах выборов в Учредительное собрание в г. Чугуеве, 21 нояб.1917 г. – С. 297; № 408. Резолюция митинга граждан г. Чугуева с выражением доверия Совету Народных Комиссаров и Народному секретариату Украины, 17 февр. 1918 г. – С. 382-383; № 432. Из информационного листа о ходе формирования частей Красной Армии в городах Валках и Чугуеве, 13 апр. 1918 г. – С. 402.

345. **Харьковщина** в период гражданской войны и иностранной военной интервенции 1918–1920 гг. : сб. док. и материалов / Харьк. обл. гос. арх. ; сост.: А.И.Бурик [и др.]. – Х., 1973. – 324 с. – Из содерж.: № 93. Информация из газеты “Известия Харьковского Совета рабочих депутатов” об освобождении от петлюровцев городов Изюма, Чугуева и Змиева, 2 янв. 1919г. – С. 72-73; № 216. Приказ командующего 14-й армии И.П.Уборевича и члена реввоенсовета Г.К.Орджоникидзе войскам армии о задачах по овладению районом городов Змиева и Чугуева, 16 дек. 1919 г. : [приказано овладеть Чугуевом не позднее 17 дек.]. – С. 180-181; № 227. Сводка информационно-инструкторского подотдела управления Харьковского губернского ревкома об организации ревкомов в городе и губернии, 26 дек. 1919 г.: Чугуев : [3 дек. состоялось первое засед. ревкома. Организованы отделы: финансовый, почты и телеграфа, соц. обеспечения, комун. хоз-ва]. – С. 190-191; № 284. Из сводки информационно-инструкторского подотдела отдела

управления Харьковского губисполкома о работе в уездах, не ранее 16 июня 1920 г. : [1 июня “Чугуев проводил на пол. фронт добровольческий отряд...”]. – С. 253; № 286. Сообщение Укрроста о ходе выполнения продразверстки по уездам, 5 июля 1920 г.: Чугуев, 5. VII : [“Поступление хлеба... достигает ежедневно 1 тыс. пудов”]. – С. 255-256; № 294. Из сводки информационно-инструкторского подотдела отдела управления Харьковского губисполкома о советском строительстве в уездах, не ранее 22 июля 1922 г.: Чугуев. уезд : [Чугуев. уезд. исполком организовал воскресник “по подвозке дров и строит. материалов”; перевыборы шк. работников; концерт-митинг на з-де “Древометалл”; спектакль в гор. театре; передвиж. б-ка в госпитале]. – С. 260-261; № 312. Из сводки информационного отдела Харьковского губкома КП(б)У о партийной работе в уездах, не ранее 1920 г.: Чугуев (авг.) : [кампания “Долой Врангеля”; съезд комнезаможей; парт. гор. орг., в т.ч. ячейки команд. курсов, конной сотни, караул. пункта, рабочего полка]. – С. 273-275.

346.* **Ховрин Н.** Чугуевская операция : [установление Совет. власти в Чугуеве] / Н.Ховрин // Крас. знамя. – 1967. – 19 янв.

347.* **Шаповалов К.А.** Мы были первыми : [о борьбе с белогвардейцами на Харьковщине, в Чугуеве и др. укр. городах] / К.А.Шаповалов // Крас. звезда. – 1968. – 23 апр.

348. **Шаровка А.** Этих дней не смолкнет слава : [об установлении власти Советов в Чугуеве] / А.Шаровка, Д.Галич // Крас. звезда. – 1967. – 21 марта.

349. **Яковлев С.** Чугуевское военное училище – кузница георгиевских кавалеров : [95 лет со дня расформирования Чугуев. воен. уч-ща] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2013. – 16 марта. – Фот.

2.5 Чугуїв у міжвоєнний період (1921 – червень 1941 рр.)

350.* **Волкович А.** Там, где лагерь полотняный : [Чугуев. армейское лето] / А.Волкович ; фот. П.Плахтия // Пламя. – 1925. – № 16 (36). – С. 14-16: 6 фот.

351. **Головин С.** Незаживающая рана... : [страницы истории Чугуева 1930-х гг.] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 5 февр.

352. **Голодомор** на Чугуевщине // Крас. звезда. – 1993. – 9 окт.

353. **Голодомор 1932–1933 років на Харківщині** : [зб. док. і матеріалів] / Держ. арх. Харк. обл. ; упоряд.: О.С.Гнезділо [та ін.]. – Х. : Оригінал, 2008. – 272 с. : іл. – Із змісту: № 108. З доповідної записки Харківського міського відділу охорони здоров'я про тяжке становище хворих та виснажених від голоду дітей, 14 трав. 1933 р. : [6 трав. евакуйоване до Чугуїв. дитбудинку 53 дитини]. – С. 172.

354. **Диденко А.** Тревожные воспоминания : [голодомор 1932–1933 гг. в крае] / А.Диденко // Крас. звезда. – 2002. – 23 нояб.

355. **Жахливі** спогади [про голодомор 1932–1933 рр.] // Новости Чугуева. – 2006. – 18 нояб.

356.* **Історія** народного господарства Української РСР : у 3 т., 4 кн. Т. 2. Створення соціалістичної економіки (1917–1937 рр.). – К. : Наук. думка, 1984. – 415 с. – Із змісту: [м. Чугуїв]. – С. 148.

357. **Левченко А.** “Приёмная для иностранцев” : [на танк. полигоне в середине 30-х гг. проходили обучение и стажировку офицеры из дружественных государств, а также демонстрировали воен. технику перед иностранными дипломатами] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 25 сент.

358. **Не допустить** повторения трагедии : [Чугуев в 1931–1934 гг.: динамика численности жителей] / подгот. О.А.Шевченко // Новости Чугуева. – 2007. – 17 нояб.

359.* [Селяни Чугуївського району, трактористи Чугуївської МТС М.В.Піддубний і І.Г.Макашов – учасники Всесоюзної сільськогосподарської виставки] // Крас. звезда. – 1939. – 1 трав.

360.* **Черкасов М.** Мы были в числе первых : [о комсомольцах 1920-х гг.] / М.Черкасов // Крас. звезда. – 1968. – 19 сент.

361. **Шевченко О.** В Чугуеве был театр : [в 1924 г. укр. драм. секцию Партпрофклуба возглавил Северин Иванович Пискунов] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 18 сент. – 2 фот.

362. **Шевченко О.** Вместо одного театра – сразу шесть! : [театр. жизнь Чугуева в 1920-е гг.] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 11 дек.

363. **Шевченко О.А.** Не допустить повторения трагедии : [1932–1933 гг.] / О.А.Шевченко // Новости Чугуева. – 2007. – 17 нояб.

2.6 Чугуїв у роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945 рр.)

364. **В феврале 1943-го...** // Крас. звезда. – 2003. – 5 февр.

365. **Головин С.** Об освобождении Чугуева рассказали музейные экспонаты / С.Головин // Крас. звезда. – 2013. – 10 авг. – 7 фот.

366. **Горелкова Ю.** Крылатые слова чугуевской земли : [о летчиках эскадрильи “Чугуевский колхозник”. Жителями края в апр. 1944 г. собрано 3,6 миллиона рублей на стр-во

самолётов] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2013. – 21, 28 нояб.

367. **Давидов С.К.** Победное лето 1943-го / С.К.Давидов // Крас. знамя. – 1998. – 22 авг.

368.* **Данилова М.** В те грозные военные годы... : [на средства колхозников была создана эскадрилья “Чугуевский колхозник”] / М.Данилова // Крас. знамя. – 1977. – 5 нояб.

369. **Зинченко А.** В лесах под Чугуевом : [о парт. отряде] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 21 сент.

370. **Зинченко А.** В обороне : [о воен. событиях 1942 г. под Чугуевом] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 1993. – 24 апр.

371. **Зинченко А.** Граковская операция : [о воен. событиях под Чугуевом в нояб. 1941 г.] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 1993. – 18 мая.

372. **Зінченко А.** Командир корпусу : [про ветерана ВВВ, генерал-майора М.Б.Анашкина, який захищав Чугуїв] / А.Зінченко // Червона зірка. – 1991. – 10 серп.

373. **Зинченко А.** Крутыми изломами судьбы : [о ген. лейт. М.Б.Анашкине, руководившем освобождением Чугуева в авг. 1943 г.] / А.Зинченко // Новости Чугуева. – 2002. – 10, 17 авг.

374. **Зинченко А.Я.** Операция “Звезда” : [о боев. действиях в февр. 1943 г.] / А.Я.Зинченко // Крас. звезда. – 1971. – 11, 18 февр.

375.* **Зинченко А.** Полиграфист майор Швуим : [о мужестве и находчивости офицера в годы войны в Чугуеве] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 1972. – 4 мая.

376. **Зинченко А.** Уходили в поход партизаны : [о Чугуев. партизан. отряде] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 1993. – 10 авг.

377. **Книга** Пам'яті України Харківська область. Т. 13. Райони: Чугуївський, Шевченківський. – Х. : Обл.-пошук.-вид. наук. ред. Книги Пам'яті України, 1997. – 559 с. – Із змісту: Чугуївський район: Земля воїнської слави / уклад.: О.Шаровка, А.Зінченко, Н.Гольдфарб. – С. 18-32; Поіменний список померлих захисників Батьківщини у період Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр., мобілізованих Чугуївським райвійськкоматом. – С. 33-323.

378. **Кравчук С.** Время тяжелых испытаний : [об освобождении Чугуева от нем.-фашист. захватчиков] / С.Кравчук // Крас. звезда. – 1997. – 9 авг.

379. **Кравчук С.** Памятный август 43-го / С.Кравчук // Крас. звезда. – 1998. – 11 авг.

380. **Левченко А.** Устами очевидцев : [о жертвах и разрушениях в Чугуеве в период второй оккупации города] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 17 июля. – 2 фот.: “Оккупирован. Чугуев”; “Послевоен. Чугуев”.

381. **Левченко А.** Харьковские “кадеты” : [в 1943–1947 гг. в Чугуеве находилось Харьк. суворов. воен. уч-ще] / А.Левченко // Веч. Харьков. – 2007. – 15 мая.

382. **Левченко А.** Чугуевские “кадеты” : [в 1943 г. создано Харьк. суворов. воен. уч-ще (базировалось в Чугуеве в здании б. юнкер. уч-ща). В начале июля 1947 г. переведено в Киев] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 2 мая.

383. **Лемнев Н.** Ничто не забыто... : [о первом освобождении Чугуева (10 февр. 1943 г.)] / Н.Лемнев // Крас. звезда. – 2010. – 6 марта.

384. **Лемнев Н.** От Дона до Северского Донца : [о воен. операции “Звезда” по освобождению Чугуева (10 февр.), Харькова (16 февр. в 1942 г.)] / Н.Лемнев // Крас. звезда. – 2013. – 23 февр. – 3 фот. – Авт. ст. – секретарь Чугуев. воен.-ист. о-ва.

385. **Малых А.** Жаркий август 43-го... : [об освобождении города от нем.-фашист. захватчиков] / А.Малых // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

386.* **Мочалин И.** Они сражались за Чугуев / И.Мочалин // Крас. звезда. – 1965. – 12 авг.

387. **Оккупация** Чугуева глазами очевидцев : [рассказывают: В.Ф.Сыромятников, Б.Я.Рубцов, М.Я.Соколов / подгот. учащиеся-исследователи ООШ № 8] // Новости Чугуева. – 2005. – 30 апр.

388. **Освобождение** Красной армией городов районных центров, сел, и железнодорожных станций Харьковской области от немецко-фашистской оккупации (1941–1943) : [г. Чугуев оккупирован 29 окт. 1941 г., 14 марта 1943 г.; освобожден 8 (10) февр. 1943 г., 11 (12) авг. 1943 г.] // Харьковщина в годы Великой Отечественной войны, июнь 1941–1943 гг. : сб. док. и материалов / Парт. арх. Харьк. обл. ; сост.: Н.К.Калюжная [и др.]. – Х., 1965. – С. 414.

389. **Пастухов І.** У Чугуївському небі : [про Героя Радянського Союзу І.Я.Сержантова, вихованця Чугуїв. військ. авіац. уч-ща, учасника боїв під Чугуєвом] / І.Пастухов // Червона зірка. – 1986. – 9 квіт.

390.* **Підопригора І.** Пам'ятайте їх імена : [про захисників Чугуєва] / І.Підопригора // Червона зірка. – 1972. – 9 берез.

391.* **Прокопенко А.** Рейды в тыл врага : [излож. воспоминаний б. партизана А.И.Данильева о воен. действиях Чугуев. партизан. отряда] / А.Прокопенко // Крас. звезда. – 1968. – 22 авг.

392. **Рязанов В.** В водах Северского Донца : [освобождение Чугуева 11 авг. 1943 г.] / В.Рязанов // Крас. звезда. – 1992. – 12 июня.

393. **Стафеев С.** 10 февраля 1943 года... : [бои под Чугуевом] / С.Стафеев // Новости Чугуева. – 2008. – 9 февр.

394. **Так начиналась** дорога к Победе... фоторепортаж из далекого 1941-го : [38-я армия под командованием генерал-майора В.В.Цыганова с 25 по 31 окт. обороняла Чугуев] // Новости Чугуева. – 2004. – 8 мая. – На фот. воен. кор. газ. 38-й армии “Сталин. знамя” Д.Мулярчук запечатлел события окт. 1941 г.

395.* **Шабалов Д.** На Сіверському Дінці : [про воєнні події в р-ні Чугуєва, Печеніг] / Д.Шабалов // Червона зірка. – 1988. – 9 трав.

2.6.1 Учасники Великої Вітчизняної війни

396. **Бартюк Т.** Идет в бессмертие поколение : [в музее истории ООШ № 1 собраны материалы об учителях – участниках боевых действий Великой Отечеств. войны: А.М.Солодовнике, П.М.Старцеве, А.В.Фомине, Н.П.Галкине, В.Р.Чугае и др.] / Т.Бартюк // Новости Чугуева. – 2005. – 7 мая. – 6 фот.

397. **Белова Г.** Ратный и трудовой путь фронтовиков : [супруги Ольга Тихоновна Король и Николай Павлович Новомодлов воевали на Дальнем Востоке, живут в Чугуеве с 1954 г.] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 1 июля. – Фот.

398.* **Данилова М.** Люди з чистою совістю. Зустрічі в редакції : [про партизан Чугуїв. парт. загону З.В.Сиром'ятникову і М.О.Мухіна] / М.Данилова // Червона зірка. – 1974. – 12 жовт.

399. **Дикань А.П.** Герои Харьковщины : [сб. очерков] / А.П.Дикань. – Х. : Изд-во “Харків”, 1998. – 352 с.: ил. – Из содерж.: Чугуевский район: Ачкасов Яков Михайлович: участник боевых действий с 1 авг. 1941 г.; Герой Советского

Союза (17 окт. 1943 г.), работал в райпищекомбинате. – С. 326; Балакин Василий Никитович: участник боевых действий с 1941 г.; Герой Советского Союза (24 марта 1945 г.); Комендат Вадим Петрович: участник боевых действий с 1941 г.; Герой Советского Союза (18 авг. 1945 г.); Музыкин Василий Филиппович: участник совет.-фин. войны (1939–1940 гг.), Великой Отечеств. войны; Герой Советского Союза (21 марта 1940 г.)). – С. 326, 327, 333, 338-339.

400. **Дикун И.Д.** День Победы в клубе “Натали” : [тем. лит.-муз. вечер с участием ветеранов Великой Отечеств. войны: З.М.Калединой, В.И.Сенаторского, А.И.Слюсарева, С.В.Кубельского, В.В.Ильченко, Д.С.Трофимова, Е.П.Журавлевой, И.П.Волощенко] / И.Д.Дикун // Новости Чугуева. – 2006. – 20 мая.

401.* **Катречко Т.** Ніхто не забутий, ніщо не забуто... : [про мешканців Чугуєва і р-ну – учасників ВВВ] / Т.Катречко // Червона зірка. – 1974. – 28 листоп.

402. **Лапшин В.И.** Боевой и трудовой подвиг женщин Чугуевщины / В.И.Лапшин // Крас. звезда. – 2003. – 9 мая.

403. **Левченко А.** Служили два товарища : [о боевом пути в 1944–1945 гг. чугуевца Виктора Александровича Мальцева и коробчанина Павла Митрофановича Елецкого] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2000. – 6 мая. – Фот.

404. **Лосева Т.** Лицей чествует ветеранов : [в проф. аграр. лицее чествовали ветеранов Великой Отечеств. войны: Анатолия Сергеевича Голоту, Виктора Герасимовича Харченко] / Т.Лосева // Крас. звезда. – 2009. – 16 мая.

405. **Пишаємось** ветеранами своїми : [про ветеранів ВОВ – вчителів ООШ № 2: Олексія Пилиповича Лементя (1924–2000), Петра Григоровича Доценка (народився в 1925 р.), Сергія Миколайовича Болотіна (народився в 1924 р.), Олексія Івановича Цуканова (1925–2000)] // Новости Чугуева. – 2005. – 14 мая. – Підпис: Учні 10-Б кл. багатопроф. ліцею.

406.* **Подвиг** обретає ім'я: посвящається ветеранам – фронтовикам, роботававшим на Чугуевському заводі топливної апаратури / В.А.Бурик, А.В.Бурик, О.А.Береговская [и др.]. – Чугуев, 2011. – 53 с.

407. **Фронтовики**, наденьте ордена! : [чествование ветеранов Великой Отечеств. войны в Чугуеве] / подгот.: Ж.Шатилова, Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 13 мая. – 41 фот. под загл. “Спасибо Вам за Победу, дорогие ветераны!”.

408. **Атрашкевич М.Е.** Среди нас трусов не было! : [беседа с Михаилом Евдокимовичем Атрашкевичем, ветераном Великой Отечеств. войны, партизаном, воевавшим в 1942–1944 гг. в Белоруссии / записал М.Соколовский] // Новости Чугуева. – 2007. – 22 сент. – Фот.

409. **Балакин Василий Никитич** [(1919–1966): Герой Советского Союза (24.03.1945), участник Великой Отечеств. войны с 1941 г.] // Герои Советского Союза : крат. биогр. слов. / редкол.: И.Н.Шкадов [и др.]. – М., 1987. – Т. 1. – С. 110: портр.

410. **Балакін Василь Микитович** [(1919, м. Чугуїв – 1966, Житомир. обл.): Герой Радянського Союзу, воював у сапер. частинах у 1941–1945 рр.] // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая. – Фотогр. – (Герої Чугуївської землі).

411. **Славний** син народу : [Василь Микитович Балакін – Герой Радянського Союзу, уродженець Чугуєва] // Подвиги в ім'я Вітчизни. – Х., 1971. – С. 37-38.

412.* **Кравчук С.** Її судьба : [о ветеране Великой Отечеств. войны Н.В.Балакиревой] / С.Кравчук // Крас. звезда. – 1997. – 19 авг.

413.* **Вербовський Б.** Нагороди за стійкість : [про ветерана ВВВ М.І.Безенка] / Б.Вербовський // Червона зірка. – 1987. – 24 берез.

414.* **Лапшин М.** Хлопець з Чугуєва : [про ветерана ВВВ С.Т.Бобилева] / М.Лапшин // Червона зірка. – 1975. – 24 квіт.

415.* **Блинов С.** Комуністи, вперед! : [спогади ветерана ВВВ про воєнні події] / С.Блинов // Червона зірка. – 1975. – 28 січ.

416. **Шатилова Ж.** Участник Парада Победы : [житель Чугуєва (с 1952 г.) Виктор Захарович Глущенко, принял участие в торжеств. параде в Москве в составе группы курсантов уч-ща] / Ж.Шатилова // Новости Чугуєва. – 2006. – 6 мая. – Фот.

417. **Вольская Н.** С верой в Победу : [Анатолий Сергеевич Голота – участник Великой Отечеств. войны, воевал с 1943 по 1945 г., военнослужащий, житель Чугуєва с 1950-тых гг.] / Н.Вольская // Новости Чугуєва. – 2006. – 6 мая. – Фот.

418. **Филоненко И.** Из поколения победителей : [Анатолий Сергеевич Голота: ветеран Великой Отечеств. войны, служил в 75-й гвардейск. танк. дивизии в Клугино-Башкировке, подполковник в отставке : к 75-летию со дня рождения] / И.Филоненко // Крас. звезда. – 2000. – 16 февр. – Фот.

419.* **Онищенко М.** Сміливого куля боїться... Ветерани Другої світової : [про жителя Чугуєва В.М.Гончарова] / М.Онищенко // Червона зірка. – 1975. – 31 трав.

420. **Василенко В.** Ветеранские слёзы благодарности : [легендар. танкисту, ветерану Великой Отечеств. войны Савве Куприяновичу Давыдову вручили орден Богдана Хмельницкого в его 81-й день рождения] / В.Василенко // Новости Чугуєва. – 2004. – 16 окт. – Фот.

421. **Давыдов С.К.** Об армии как о школе жизни : [беседа с кадров. военным, ветераном Великой Отечеств.

войны С.К.Давыдовым / записала Л.Мартова] // Новости Чугуева. – 2008. – 23 февр.

422. **Зинченко А.** Под дулами пистолетов : [о ветеране войны, разведчике из Чугуева И.А.Дорошове] / А.Зинченко // Крас. звезда. – 1992. – 8 сент.

423. **Чугай В.Р.** Солдат о солдате : [Вячеслав Степанович Драгобецкий (1925–1980): участник Великой Отечеств. войны в 1941–1945 гг., орденосец, педагог, работал дир. СШ № 1] / В.Р.Чугай // Новости Чугуева. – 2005. – 26 марта. – Фот.

424. **Воронін Д.** Дійшли до Берліна : [про ветерана ВВВ із Чугуєва М.Дьяченка] / Д.Воронін // Червона зірка. – 1991. – 9 лип.

425. **Николаенко Г.** Рядовой Великой Отечественной [войны Антон Тихонович Закурдаев: участник боев. действий с февр. 1943 г. по май 1945 г.] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 8 мая. – Фот.

426.* **Зозуля М.П.** : [повний кавалер ордена Слави з м. Чугуєва] : некролог // Червона зірка. – 1975. – 10 квіт.

427. **Зозуля Михайло Павлович** [(17.09.1923, м. Чугуїв – 07.04.1975, м. Чугуїв) : ветеран ВВВ, розвідник, воював з лип. 1941 р. Працював на авіац.-ремонт. з-ді. Нагороджено орденами Слави І-ІІІ ступенів і Червоної Зірки] // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая. – Фот.

428. **Ленивенко Н.** Имена героев на карте города : [в честь кавалера ордена Славы трех степеней М.П.Зозули названа улица в Чугуеве] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2001. – 21 июля.

429.* **Соблева Л.** В войну её звали Валюшей : [о медсестре из Чугуева В.Ф.Зозуле] / Л.Соблева // Крас. звезда. – 1966. – 8 марта.

430. **Журавлева Е.** “Помнит сердце, не забудет никогда” : [Николай Николаевич Касперский: ветеран Великой Отечеств. войны, освобождал Берлин; работал на авиаремонт. з-де] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 18 марта. – Фот.

431. **Журавлева Е.** Защищая свободу и землю свою : [Аркадий Федорович Кауров – ветеран Великой Отечеств. войны; военнослужащий, майор авиации. Работал на авиаремонт. з-де] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 23 февр. – Фот.

432.* **Гуренко І.І.** Комісар крилатих : [Іван Єгорович Клименко – учасник ВВВ, льотчик] / І.І.Гуренко // Соціаліст. Харківщина. – 1965. – 28 серп.

433. **Комендат Вадим Петрович** : [Герой Радянського Союзу, уродженець м. Чугуєва] // Подвиги в ім'я Вітчизни. – Х., 1971. – С. 237.

434. **Комендат Вадим Петрович** [(21.07.1923–23.11.49): Герой Советского Союза (18.08.1945), ст. лётчик на фронтах войны с мая 1943 г.] // Герои Советского Союза : крат. биогр. слов. / редкол.: И.Н.Шкадов [и др.]. – М., 1987. – Т. 1. – С. 708: портр.

435. **Комендат Вадим Петрович** [(21.07.1923, м. Чугуїв – 23.11.1949, авіакатастрофа): Герой Радянського Союзу (1945), воював у 15-й повітряній армії Прибалт. фронту] // Крас. звезда. – 2010. – 22 мая. – Фот. – (Герої Чугуївської землі).

436. **Мочалін І.** Його слава не вмере, не загине : [історія подвигу лікаря М.Кононенка] / І.Мочалін // Соціаліст. Харківщина. – 1965. – 5 трав.

437. **Мочалин И.М.** Подвиг советского воина : [о хирурге Н.И.Кононенко] / И.М.Мочалин // Крас. звезда. – 1965. – 6, 9 мая.

438. **Шевченко О.** “Заключенный № 79444 Кононенко Н.И.” : [об антифашист. деятельности чугуев. врача Н.И.Кононенко (28.04.1895 – 07.10.1944) в концлагерях] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2005. – 9 апр.

439. **Пашик В.** Цей день ми наближали, як могли : [про М.М.Коренченка – колиш. лікаря військ. медсанбату] / В.Пашик // Червона зірка. – 1988. – 9 трав.

440. **Кравцов Николай Никитович** [(1921–1944): Герой Советского Союза. Жил, учился в Чугуеве. Во время штурма телеграф.-телефон. станции Белграда в критич. момент боя бросился на амбразуру врага (15.10.1944)] // Герои Советского Союза : крат. биограф. слов. / редкол.: И.Н.Шкадов [и др.]. – М., 1987. – Т. 1. – С. 765: портр.

441. **Козубенко А.** Бойцы вспоминают минувшие дни : [Александр Александрович Куценко – участник ВВВ, освобождал Чугуев, участник боев за восточ. форпост Харькова; ныне – пред. первич. орг. инвалидов войны, Вооруженных Сил и участников боевых действий Чугуева] / А.Козубенко // Крас. звезда. – 2013. – 10 авг. – Фот.

442. **Бойко Л.** Дела и творчество счастливого человека : [Даниил Тимофеевич Куценко, ветеран Великой Отечеств. войны, боевой летчик, полковник в отставке; художник-аматор (написал более 30-ти картин)] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 27 мая.

443. **Литвинов Василь Іларіонович** [(01.01.1911, с. Стара Гнилиця Чугуїв. р-ну – 26.10.1984, м Чугуїв): нагороджено орденами: Слави І-ІІІ ступенів, Вітчиз. війни І ступеня та Червоної Зірки. Працював електрозварювальником на з-ді] // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая. – Фот. – (Герої Чугуївської землі).

444. **Романов И.** Отважный танкист : [о ветеране войны П.Т.Литвинцеве] / И.Романов // Крас. звезда. – 1997. – 27 авг.

445. **Волик З.** Его года – его богатство : [Иван Ефимович Логачев – житель Чугуева, ветеран Великой Отечеств. войны, участник боев за Сталинград; офицер-танкист, работал в Чугуев. райисполкоме] / З.Волик // Крас. звезда. – 2011. – 15 янв. – Фот.

446.* **Суркова Л.** Реликвия : [о ветеране войны, жителе Чугуева Я.И.Малышкине] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1993. – 10 нояб.

447. **Мальцев В.А.** Коротко о главном : [беседа с ветераном Великой Отечеств. войны, автодорожником Виктором Александровичем Мальцевым / записала А.Сергеева] // Новости Чугуева. – 2004. – 13 марта. – Фот.

448.* **Кубельський С.** Медаль за бій, медаль за труд : [про ветерана ВВВ і праці, мешканця Чугуєва І.Г.Мамина] / С.Кубельський // Червона зірка. – 1975. – 9 трав.

449. **Николаенко Г.** Поздравление Президента Украины – герою из Чугуева : [кавалер орденов Славы Всеволод Иванович Мищенко – участник парада Победы в Москве] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 30 окт. – Фот.

450. **Музикін Василь Пилипович** : [(18.04.1918 – 28.05.1980): Герой Радянського Союзу (21.03.1940 р.); 3 1961 р. працював в органах Чугуїв. міськради, нач. штабу цивіл. оборони] // Крас. звезда. – 2010. – 22 мая. – Фот. – (Герой Чугуївської землі).

451. **Головин С.** Бывшему пулеметчику – почти 100! : [(житель Чугуева с базалеевским корнями) Дмитрий Семенович Муховатый сражался на оз. Хасан с япон. самураями, участвовал в сов.-пол. войне 1939 г., воевал с нем.-фашист. захватчиками под Смоленском и в Белоруссии] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 8 мая. – Фот.

452. **Филоненко И.** Еще в строю : [Алексей Кириллович Ногин форсировал Днепр, освобождал Чугуев, Румынию, Чехословакию] / И.Филоненко // Крас. звезда. – 2000. – 31 мая. – Фот.

453. **Подвиг** разведчика : [Панежда Петр Алексеевич: ветеран Великой Отечеств. войны; Герой Советского Союза (1943 г.); работал и жил в Чугуеве] // Новости Чугуева. – 2007. – 5 мая. – Фот.

454. **Половнева Нина Лукьяновна** : [ветеран Великой Отечеств. войны, мл. лейтенант, ст. медсестра воевала с 1941 по 1945 г.; обществ. деятель, ст. медсестра центр. район. больницы: некролог] // Крас. звезда. – 2000. – 13 мая. – Фот. – Подпись: Группа товарищей – ветеранов ВОВ.

455. **Бойко Л.** Жизнь по максимуму : [об Иване Федоровиче Попове (1916–1993), ветеране Великой Отечеств. войны, учителе математики ООШ № 5 (с начала 1970-х гг. по 1992 г.)] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2005. – 23 апр.

456. **Шевченко В.** Связистка Мария [Ивановна Пустоварова]: участница боевых действий с авг. 1943 г. на Харьковщине в Молдавии, Румынии] / В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2005. – 7 мая. – Фот.

457.* **Шмаков Ф.** Слава нашему земляку чугуевцу Рогозянскому, отважному воину, в последних боях уничтожившему пять танков врага. Командир орудия Рогозянский Н.Ф. / Ф.Шмаков // Крас. звезда. – 1944. – 16 марта.

458.* **Данилова М.** Син полку : [про воєнні роки В.К.Рязанцева з м. Чугуєва] / М.Данилова // Червона зірка. – 1975. – 4 лют.

459.* **Журавлёва Е.** Орлёнок : [об участнике войны, комсомольце из Чугуева Коле Салове] / Е.Журавлёва // Крас. звезда. – 1963. – 29 окт.

460. **Литвинова С.** Пять тысяч километров по дорогам войны : [Иван Тимофеевич Спицын – участник боевых действий в 1943–1945 гг.; награжден орденами Славы III степени, Отечеств. войны II степени; работал диспетчером на Чугуев. автостанции] / С.Литвинова // Крас. звезда. – 2000. – 23 февр. – Фот.

461. **Осин А.** О настоящем полковнике: 90-летний юбилей отмечает Василий Кузьмич Счисленок, на долю которого выпало немало испытаний... : [участник Великой Отечеств. войны, бухгалтер, житель Чугуева с 1960-х гг.] / А.Осин // Крас. звезда. – 2011. – 30 апр.

462.* **Журавлёва Е.** Связная ЦК : [о партизанке, уроженке Чугуева З.В.Сыромятниковой] / Е.Журавлёва // Крас. звезда. – 1966. – 8 марта.

463. **Кузьмин А.** Они вышли на Эльбу : [о ветеране Великой Отечеств. войны, полковнике в отставке Иване Федоровиче Филоненко] / А.Кузьмин // Крас. звезда. – 2001. – 17 окт. – 2 фот.

464. **Фурсов Михайло Іванович** [(06.11.1926 м. Чугуїв – 12.06.1973, м. Актюбінськ) : зв'язківець, кулеметник, воював з 1943 р. Нагороджений орденом Слави І-ІІІ ступенів] // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая. – (Герої Чугуївської землі).

465.* **Журавлёва Е.** В небо взлетевший : [о защитнике Чугуева и р-на А.В.Хирном] / Е.Журавлёва // Крас. звезда. – 1966. – 9 мая.

466.* **Гришкин П.Я.** Последняя ночь : [о партизане П.Я.Чурилове] / П.Я.Гришкин // Крас. звезда. – 1965. – 9 мая.

467. **Шатилова Ж.** Солдат Великой Отечественной : [А.П.Юдин] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 27 окт.

2.7 Чугуїв у повоєнні роки, за часів застою, перебудови (1946–1990 рр.)

468. **Борисов В.** “Наш самый первый отчий дом...” : [воспоминания двух воспитанников суворов. воен. уч-ща в 1943–1947 гг.] / В.Борисов, В.Горобец // Новости Чугуева. – 2006. – 5 авг.

469.* **Быстрицкая Л.** Еще один университет : [в Чугуеве образован ун-т будущего воина] / Л.Быстрицкая // Крас. звезда. – 1966. – 1 февр.

470.* **Варшавский А.М.** Город строится : [гл. архит. Чугуев. р-на рассказывает о планах застройки Чугуева в 1966–1970 гг.] / А.М.Варшавский // Крас. звезда. – 1966. – 12 марта.

471.* **Ветчинкин В.** Все на благоустройство родного города / В.Ветчинкин // Крас. звезда. – 1950. – 30 марта.

472. **Вышенков В.** Лицо Чугуева : [о благоустройстве города] / В.Вышенков // Крас. звезда. – 1972. – 28 сент.

473. **Газета** об этом писала в 1955 году (май-июнь): к 70-летию “Красной звезды” // Крас. звезда. – 2001. – 19 мая. – Из содерж.: [Чугуевская детская художественная школа: выст. ученических художеств. произведений в Доме пионеров; Производственные мощности Чугуевского хлебозавода].

474. **Галенко А.** На польській землі : [про перебування чугуїв. комсомольців у Польщі] / А.Галенко // Червона зірка. – 1989. – 18 листоп.

475.* **Галич Д.** Пропагандисти книги : [у Чугуєві створено громад. пост пропаганди л-ри] / Д.Галич // Соціаліст. Харківщина. – 1962. – 15 верес.

476. **Головин С.** В Чугуеве японских военнопленных кормили рисом : [в 1946–1947 гг. пленные прокладывали

трассу “Москва – Ростов”] / С.Головин // Крас. звезда. – 2012. – 3 марта. – Фот.

477. **Головін С.** Сумний ювілей Афгану : [з груд. 1979 р. по лют. 1989 р. з Чугуїв. гарнізону на війну було призвано 10 тисяч військовиків] / С.Головін // Крас. звезда. – 2010. – 2 янв.

478.* **Гончаров И.** Не та теперь Чугуевщина : [о новостройках города] / И.Гончаров] // Крас. звезда. – 1966. – 18 окт.

479. **Гончарова А.** Спрямований у майбутнє : [про розвиток міськ. госп-ва, благоустрій Чугуєва] / А.Гончарова // Соціаліст. Харківщина. – 1979. – 1 груд.

480.* **Гончарова С.** Майстриня : [про швею ф-ки “Українка” Валентину Єлецьку] / С.Гончарова // Червона зірка. – 1976. – 27 січ.

481.* **Євтушенко Є.** Чугуїв у дев’ятій п’ятирічці : з сес. міськради / Є.Євтушенко // Червона зірка. – 1972. – 6 січ.

482.* **Застройки** новых жилых кварталов г. Чугуева // Крас. знамя. – 1966. – 16 окт. – Фот.

483. **Карпенко І.** З високою продуктивністю : [про діяльність комплекс. бригади ПМК – 263 тресту “Чугуївсільбуд”] / І.Карпенко // Сіл. буд-во. – 1979. – № 9. – С. 3.

484. **Катречко А.** Так нам серце веліло : [комсомол. орг. у 1965–1966 рр.] / А.Катречко // Крас. звезда. – 2008. – 27 февр. – 3 фот.

485.* **Клейман М.** Тот самый Рязанцев [с Чугуевского опытного завода презиционного оборудования] / М.Клейман // Крас. знамя. – 1978. – 10 янв.

486. **Командировка** с риском : [с 1986 по 1990 гг. более 400 чугуевцев участвовали в ликвидации последствий

аварии на Чернобыл. АЭС] // Новости Чугуева. – 2004. – 24 апр.

487. **Лапшин В.И.** Годы созидания : [о соц.-экон. развитии города в 1960–1980-тые гг. : воспоминания] / В.И.Лапшин // Крас. звезда. – 2003. – 28 июня.

488.* **Лапшин В.** За двадцать мирных лет : [о развитии нар. хоз-ва Чугуева] / В.Лапшин // Крас. звезда. – 1963. – 22 авг.

489.* **Лапшин В.** Комуністи організують, служать прикладом : [з досвіду роботи Чугуїв. район. парт. організацій] / В.Лапшин // Соціаліст. Харківщина. – 1973. – 19 трав.

490. **Лебедек Н.** Дружна праця колективу : [про роботу комплекс. бригади ПМК-263 тресту “Чугуївсьільбуд”] / Н.Лебедек // Сіл. буд-во. – 1980. – № 6. – С. 3.

491.* **Лозенко Л.** Свято праці в Чугуєві / Л.Лозенко // Ленін. зміна. – 1970. – 6 жовт.

492. **Мартова Л.** Целинник из Чугуева : [24 выпускника уч-ща механизации сел. хоз-ва, в т.ч. А.А.Снурников, осваивали целин. земли Казахстана] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 5 июня.

493.* **Наш** город – город Репина // Крас. знамя. – 1949. – 4 авг.

494.* **Новохатський М.** Якщо дружно, з вогником : [про діяльність міськ. ком. комсомолу] / М.Новохатський // Соціаліст. Харківщина. – 1981. – 5 лип.

495.* **Об изменениях** в границах микрорайонов школ г. Чугуева // Крас. звезда. – 1972. – 24 авг.

496. **Общественность** и школа : [о стр-ве школ в Чугуеве и р-не] // Крас. звезда. – 1966. – 2 авг.

497.* **Онищенко М.** Заводу – 15 лет : [Чугуев. з-д железобетон. изделий и конструкций] / М.Онищенко // Крас. звезда. – 1972. – 13 апр.

498. **Пащенко І.** Славний ювілей: меблевій фабриці – 10 років / І.Пащенко // Червона зірка. – 1969. – 20 верес.

499. **Промышленность** и рабочий класс Харьковщины, 1943–1980 : сб. док. и материалов Гос. арх. Харьк. обл. ; сост.: Л.А.Адаменко [и др.]. – Х. : Прапор, 1987. – 224 с. – Из содерж.: [Капитальный ремонт на Чугуевском обозном заводе в 1944–1948 гг.]. – С. 27.

500.* **Радзивилловский Г.** Сила доброго примера : [нач. Чугуев. произв. упр. рассказывает об опыте работы] / Г.Радзивилловский // Сел. жизнь. – 1963. – 25 июня.

501. **Робітник, воїн, художник** : [про В.К.Рязанцева, стругальника Чугуїв. дослід. з-ду] // Вечір. Харків. – 1980. – 16 трав.

502. **Сторожниченко А.** Юности нашей союз боевой : [о комсомоле 1960–1970-х гг.] / А.Сторожниченко // Крас. звезда. – 2008. – 29 окт.

503.* **Тарасенко Г.** Бригада Исмаилова : [о рабочих Чугуев. мясокомбината, многие из которых отмечены правительств. наградами] / Г.Тарасенко // Крас. звезда. – 1975. – 18 окт.

504. **Фісун Л.** Зростає виробництво, поліпшується якість : [про роботу Чугуїв. з-ду будматеріалів] / Л.Фісун // Червона зірка. – 1986. – 25 квіт.

505.* **Харьковский А.** Чугуевцы благоустривают свой город / А.Харьковский // Крас. звезда. – 1949. – 29 мая.

506.* **Шаровка О.** Сучасне місто : [про розвиток Чугуєва з 1944–1974 рр.] / О.Шаровка // Червона зірка. – 1974. – 17 жовт.

507. **Шаровка А.** Электричка в Чугуеве : [новый электрофицир. маршрут Харьков – Граково] / А.Шаровка // Крас. звезда. – 1971. – 30 дек.

508.* **Шкарупа Г.** Все, что нами создано... : [о соц.-экон. развитии г. Чугуева] / Г.Шкарупа // Крас. звезда. – 1976. – 10 февр.

509.* **Шумейко С.** Як жити, вирішуємо самі : [про досвід. роботи труд. колективу Чугуїв. з-ду президійного обладнання] / С.Шумейко // Червона зірка. – 1988. – 5 квіт.

510. **Шевченко О.А.** “Нас спасла, как ни странно, война...” : [о воспитанниках суворов. воен. уч-ща в 1943–1947 гг.] / О.А.Шевченко // Новости Чугуева. – 2006. – 22 июля.

3. Природа та екологічні умови

511. **Андрусенко Г.** Парку потрібен захист : [щодо відродження парку ім. І.Рєпіна в Чугуєві] / Г.Андрусенко // Червона зірка. – 1992. – 16 січ.

512. **Бондарь А.** Проблема, подсказанная жизнью : [об экол. ситуации в Чугуеве] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2007. – 15 дек.

513. **Главная** водная артерия Левобережной Украины [– р. Северский Донец] // Новости Чугуева. – 2007. – 15 дек. – Матер. подгот. в рамках Проекта по разработке и реализации мероприятий по повышению экол. безопасности рекреационного использования и развития зелен. туризма.

514. **Головин С.** Облагородить реку: ничего невозможного нет : [о восстановлении зоны отдыха в р-не р. Север. Донец] / С.Головин // Крас. звезда. – 2012. – 12 мая. – Фот.

515. **Замковий В.П.** Сіверський Донець : [на правому березі річки розташовано м. Чугуїв] / В.П.Замковий // Географічна енциклопедія України : в 3 т. / редкол.: О.М.Маринич (відп. ред.) [та ін.]. – К., 1983. – Т. 3. – С. 187-188.

516. **Історія** Сіверського Дінця // Новости Чугуева. – 2007. – 15 дек.

517. **Кузнецова О.** Дбаємо про природу – дбаємо про майбутнє : [про охорону навколиш. середовища в краї] / О.Кузнецова // Крас. звезда. – 2004. – 17 апр.

518. **Кутахова Т.** “Голубой жемчужине города – заботу юных” : [о работе юных экологов] / Т.Кутахова // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб.

519. **Левченко В.** Річка нашого краю : [Сівер. Донець] / В.Левченко // Демократ. Чугуївщина. – 2000. – 12 серп.

520. **Марінкін Д.** Про екологічну мережу в Чугуївському районі / Д.Марінкін // Крас. звезда. – 2010. – 22 мая.

521. **На байдарке** – по Донцу : [Север. Донец – река для начинающих туристов и семейн. отдыха] // Новости Чугуева. – 2007. – 22 дек.

522. **Одарченко К.** Географическое положение Чугуева и его района / К.Одарченко // Крас. звезда. – 1961. – 10 янв.

523. **Романенко В.** Мы все за это в ответе : [охрана окружающей среды в крае] / В.Романенко // Крас. звезда. – 2008. – 27 сент.

524. **Саратов І.** Сказання про Сіверський Донець / І.Саратов // Прапор. – 1980. – № 9. – С. 112-114.

525. **Яковлев С.** Северский Донец сигнализирует SOS : [об экол. состоянии реки] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2013. – 8 июня. – 2 фот.

4. Соціально-економічний розвиток сучасного Чугуєва

526. **Аналіз** економічного розвитку району, [м. Чугуєва]: І півріччя 2001 р. // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 14 лип.

527. **Апостол О.** Підсумки економічного і соціального розвитку району, [м. Чугуєва] за 2007 рік / О.Апостол // Крас. звезда. – 2008. – 6 февр.

528. **Апостол О.** Про виконання програми економічного і соціального розвитку Чугуївського району, [м. Чугуєва] за 2009 рік / О.Апостол // Крас. звезда. – 2010. – 3 апр.

529. **Артеменко В.** Спектр услуг расширяется : [о работе коллектива Чугуев. район. узла связи] / В.Артеменко // Крас. звезда. – 2001. – 6 окт.

530. **Асваров Г.** Тяпки – насосы – авиатехника: таков путь чугуевских машиностроителей : [беседа с дир. гос. авиацион. технолог. з-да Г.Асваровым о номенклатуре выпускаемых изделий, о перспективах по выпуску продукции / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2012. – 7 июля. – 5 фот.

531. **Белова Г.** В поддержку местного предпринимательства : [услуги и помощь со стороны Агентства Муниципального развития, Бизнес Интернет Центра “Слобожанка”, Союза предпринимателей Чугуева и Лиги предпринимателей Чугуевщины] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 15 мая.

532. **Белова Г.** Занятость населения – проблемы и решения / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 11 сент.

533. **Белова Г.** Подведены итоги работы хозяйственно-промышленного комплекса Чугуева / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2005. – 13 авг.

534. **Бондарь А.** Пищевая промышленность – лидер в экономике Чугуева : [о работе ООО “СЕСА”, ООО “Чугуев – продукт”, ЧП “Алекс”, хлебозавода и молокозавода] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2004. – 16 окт.

535. **Бутова Е.А.** Новый этап международного сотрудничества : [беседа с зав. отд. экон. развития горисполкома Е.А.Бутовой о перспективах участия Чугуева в проекте мест. экон. развития МКЭД “Gillette-2” / записала А.Бондарь] // Новости Чугуева. – 2004. – 11 сент.

536.* **В условиях** формирования рынка : [об основ. направлениях соц.-экон. развития Чугуева] // Крас. звезда. – 1992. – 18 авг.

537. **Ветчинкін Ю.** Промисловість [Чугуєва і району в 2000 р.] / Ю.Ветчинкін // Крас. звезда. – 2001. – 31 янв.

538. **Визначення** стратегічних напрямків соціально-економічного розвитку району, [м. Чугуєва]. Розвиток гуманітарної сфери // Крас. звезда. – 2010. – 23, 29 окт.

539. **Возная Т.А.** Конкурентные преимущества и организация перспективного развития Чугуевского района, [г. Чугуева] / Т.А.Возная // Бизнес Информ. – 2010. – № 11. – С. 16-18.

540. **Волик З.** Сьогодні і завтра району, [м. Чугуєва] / З.Волик // Крас. звезда. – 2000. – 13 мая.

541. **Высокая** оценка [ООО] “Зооветеринарного центра” : [предприятие (дир. С.Галенко) – производитель более 40 различ. ветпрепаратов, лечеб.-профилактик. премиксов, корм. добавок и др.] // Крас. звезда. – 2009. – 13 июня. – Фот.

542. **Год** Чугуевщины в цифрах : (итоги соц.-экон. развития за 1999 г.): пром-сть: [мебел. комбинат, молокозавод, ЧАТЗ, ОАО “ЧТА”]; товары нар. потребления: [продукция з-да стройматериалов, ООО “СЕСА”, мебел.

комбината и др. предприятий] // Крас. звезда. – 2000. – 16 февр.

543. **Деточенко В.** Презентация новой цифровой АТС : [в центре электросвязи № 2 Чугуева открыта АТС – 2000 европ. уровня] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2003. – 29 янв.

544. **Дроб Р.Г.** Оберегая природные богатства Чугуевщины : [о работе Чугуев. район. о-ва охотников и рыболовов] / Р.Г.Дроб // Крас. звезда. – 2002. – 5 июня.

545. **Економіка і соціальна сфера:** вчора, сьогодні, завтра : [м. Чугуїв і р-н] // Крас. звезда. – 2004. – 17 янв.

546. **Звіт** про роботу виконавчого комітету Чугуївської міської ради за 2004 рік // Новости Чугуева. – 2005. – 26 февр. – Из змісту: Міжнародні відносини та інвестиційна політика: підприємства, випускають продукцію на експорт (ВАТ “Чугуїв. паливна апаратура”, ДП “Чугуїв. авіац. ремонт. з-д”, ПП “Агроінтер”, ПП “Укр-Ростехніка”, ЗАТ “Чугуїв. з-д прецизійних виробів”, ПП “Лимар-М”, ТОВ “Добробут”, ПП “Дизель-транс”).

547. **Згиблов А.Г.** [ООО] Компания “СЕСА”: в авангарде промышленности Чугуева : [беседа с дир. пр-ва А.Г.Згибловым о труд. коллективе, о выпуске пищевых продуктов за 10 лет] / А. // Новости Чугуева. – 2005. – 15 окт.

548. **Зі святом** підприємці Чугуева : [в 2005 р. 4000 осіб працюють в 286-и малих підприємствах] // Новости Чугуева. – 2005. – 3 сент. – Підпис: Від пром-сті та підприємництва виконкому Чугуїв. міськради.

549. **Итоги** в цифрах : [пром.-хоз. комплекс г. Чугуева в 1-м полугодии 2002 г.] // Новости Чугуева. – 2002. – 27 июля.

550. **Казак Р.** Такие вкусные майонезы : [ЧПП “Чугуев. з-д продовольственных товаров” (или “Чугуев.-

продукт”): пр-во и сбыт продукции] / Р.Казак // Крас. звезда . – 2000. – 14 окт. – 2 фот.

551. **Канцедаль А.М.** “КАН”ские перспективы : [беседа с дир. ООО “КАН” А.М.Канцедаль о столяр. пр-ве, о работе автозаправки / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2003. – 6 сент.

552. **Ким Е.** Домашним компьютерным сетям Чугуева – год : [беседа с компьютерщиком Е.Кимом о работе фирмы “Чугуев компьютер. сети” / записала С.Степанова] // Крас. звезда. – 2003. – 5 апр.

553. **Ковальчук В.Г.** О развитии экономической сферы района в период до 2020 года и прогнозных показателях / В.Ковальчук // Крас. звезда. – 2010. – 16 окт.

554. **Коновалов И.В.** Дубрава и бор – краса Чугуевщины : [беседа с гл. лесничим р-на И.В.Коноваловым / записала С.Петрова] // Крас. звезда. – 2000. – 16 сент.

555. **Копилова О.** Стратегія соціально-економічного розвитку до 2020 року : [м. Чугуїв] / О.Копилова // Крас. звезда. – 2010. – 20 нояб.

556. **Коровкин А.** Размышление по поводу... : [соц.-экон. развитие г. Чугуева и р-на] / А.Коровкин // Крас. звезда. – 1998. – 17 марта.

557. **Кривонос И.** “Колесо” со знаком качества : [о реклам. рынке в крае : беседа с дир. Чугуев. реклам. агентства “Колесо” И.Кривоносом / записала К.Денисова] // Крас. звезда. – 2009. – 5 дек.

558. **Кудрявцева В.** Стан виконання Програми економічного і соціального розвитку Чугуївського району, [м. Чугуєва] за 2008 рік / В.Кудрявцева // Крас. звезда. – 2009. – 28 февр.

559. **Лисянський М.** Працюємо на перспективу : [Чугуїв. райдержадмін. розробила “Стратегію соц.-екон.

розвитку р-ну до 2020 р.”] / М.Лисянський // Слобід. край. – 2010. – 28 жовт.

560. **Лисянський А.** Предпринимательство – визитная карточка Чугуева : [о работе недавно создан. Союза предпринимателей города] / А.Лисянський // Новости Чугуева. – 2002. – 12 янв.

561. **Мотузний С.** Виконання програми економічного і соціального розвитку Чугуївського району на 2010 рік : [зокрема про розвиток торгівлі, мед. обслуговування, культури у місті] / С.Мотузний // Крас. звезда. – 2011. – 23 апр.

562. **Мотузний С.** Зроблене – основа для нових досягнень : підсумки соц.-екон. розвитку р-ну, [міста] за 2011 рік / С.Мотузний // Крас. звезда. – 2012. – 3 марта.

563. **Мотузний С.** Цілі та завдання стратегії соціально-економічного розвитку Чугуївського району, [м. Чугуєва] до 2020 р. : вступ. сл. заст. голови райдержадмін. на громад. слуханнях за проектом Стратегії / С.Мотузний // Крас. звезда. – 2010. – 16 окт.

564. **Никифоров О.** Чугуївщина в цифрах: про соц.-екон. становище Чугуїв. р-ну та м. Чугуєва за 2009 р. / О.Никифоров // Крас. звезда. – 2010. – 23 янв.

565. **Николаенко Г.** О выполнении Программы занятости населения в 2004 году / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 26 февр.

566. **О выполнении** программы занятости населения в 2001 году // Новости Чугуева. – 2002. – 5 янв.

567. **Підсумки** роботи промислово-господарського комплексу міста за 12 місяців 2003 року // Новости Чугуева. – 2004. – 14, 21 февр.

568. **Підсумки** соціально-економічного розвитку Чугуєва за 2005 рік // Новости Чугуева. – 2006. – 4 марта.

569. **Полікарпов Г.С.** Перехідний період : [інтерв'ю з дир. Чугуїв. дослід. з-ду прецизійного обладнання Г.С.Полікарповим / записав О.Шумейко] // Червона зірка. – 1991. – 31 жовт.

570. **Про утворення** цільового фонду соціально-економічного розвитку міста : рішення XXXII сесії Чугуїв. міськ. ради V скликання від 26.10.2007 р. № 948-V // Новості Чугуєва. – 2007. – 10 нояб.

571. **Програма** розвитку малого підприємництва міста Чугуєва на 2005–2006 роки // Новості Чугуєва. – 2005. – 22 янв.

572. **Програма** розвитку малого підприємництва м. Чугуєва // Новості Чугуєва. – 2003. – 24 мая.

573. **Проект** плана стратегического развития города Чугуєва // Новості Чугуєва. – 2001. – 1 дек.

574.* **Промышленность** : итоги 9 месяцев [1992 г.] // Крас. звезда. – 1992. – 9 окт.

575. **Робота** у Чугуєві [Електронний ресурс] : [вакансії] // Work.ua. – Режим доступу: <http://www.work.ua/ua/chuhuiv/>

576. **Сергеев С.** Островок душевного тепла : [во второй половине 2002 г. создан межрайон. Чугуев. центр. почтовой связи № 12] / С.Сергеев // Крас. Звезда. – 2003. – 28 авг.

577. **Сергеева А.** Новое поколение выбирает : [о предприятии по производству безалкогол. напитков “Компания СЕСА”] / А.Сергеева. – 2001. – 20 окт.

578. **Соловьев А.** Промышленно-хозяйственный комплекс г. Чугуєва в I полугодии 2001 года / А.Соловьев // Новості Чугуєва. – 2001. – 4 авг.

579. **Стратегічний** план розвитку міста Чугуєва на 2008–2012 роки // *Новости Чугуєва*. – 2008. – 19 янв.

580. **Чугуевские** предприятия – победители : [макарон. изделия “Перья” ООО “Зодиак” признаны лучшими на обл. конкурсе “Лучшая продукция Харьковщины – 2010”] // *Крас. Звезда*. – 2010. – 31 июля.

581. **Чумак Ю.** В Чугуеве развивается социальное партнерство : [о работе гор. совета соц. партнерства с 2001 г.] / Ю.Чумак // *Новости Чугуєва*. – 2004. – 20 марта. – Фот.

582. **Шишканов П.** Наметился рост в экономике [г. Чугуєва и р-на] / П.Шишканов // *Крас. звезда*. – 2001. – 5 мая.

4.1 Фінанси. Банки

583. **Бражников С.** Бюджет города Чугуєва в 2000–2005 годах / С.Бражников // *Новости Чугуєва*. – 2005. – 15 янв.

584. **Бражников С.В.** Про бюджет міста [на 2004 рік] більш детально : [бесіда з нач. фін. упр. міськвиконкому С.В.Бражниковим / записав Г.Ромін] // *Новости Чугуєва*. – 2004. – 10 янв.

585. **Бутова Е.А.** Бюджет города в первом полугодии выполнен : [беседа с нач. гор. фин. упр. Е.А.Бутовой / записал А.Бондарь] // *Новости Чугуєва*. – 2007. – 14 июля.

586. **Васильева Н.** Казначейство по новому адресу : [открыто фин. учреждение в новом здании по ул. К.Либкнехта, 44. Нач. упр. гос. казначейства – С.В.Лободенко] / Н.Васильева // *Новости Чугуєва*. – 2007. – 1 сент.

587. **Волох В.И.** Конкуренция на благо клиента : [о работе 15 банк. учреждений города, в частности “ПРАВЭКС-Банка” : беседа с дир. Чугуєв. отд-ния акционер. коммерч.

“ПРАВЭКС-Банка” В.И.Волохом / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2008. – 17 мая.

588. **Кваша А.П.** Бюджет – 2001: каким быть городу завтра? : [беседа с гор. головой А.П.Квашей / записала А.Иванченко] // Новости Чугуева. – 2001. – 13 янв.

589. **Кваша А.П.** Бюджет 2002: не только выжить, но и жить : [беседа с гор. головой А.П.Квашей / записал Г.Ромин] // Новости Чугуева. – 2002. – 19 янв.

590. **Кудрявцева В.Д.** Сменили форму собственности и собственника : [беседа с нач. представительства Фонда гос. имущества Украины в Чугуеве и Чугуев. р-не В.Д.Кудрявцевой / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 1997. – 5 июля.

591. **Мартова Л.** Бюджет – 2005 [м. Чугуева] принято одnogолосно / Л.Мартова, В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2005. – 22 янв.

592. **Масалитина Л.** Рынок труда: итоги 1997 года : [г. Чугуев и р-н] / Л.Масалитина // Крас. звезда. – 1998. – 7 февр.

593. **Чумак Ю.** “Мегабанк” – банк нашего города / Ю.Чумак // Новости Чугуева. – 2004. – 31 янв.

594. **Шкурко В.И.** О работе Единого расчетного центра : [Единый расчет. центр созд. на базе “Чугуевское” ОАО “Мегабанк” : беседа с управляющим отд-нием банка В.И.Шкурко / записал Ю.Нужный] // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

4.2 ДП “Чугуївський авіаційний ремонтний завод”

595. **Белова Г.** Украинские крылья для белорусских пилотов : [Чугуев. авиаремонт. з-д готовит учеб. самолеты для Беларуси] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 24 дек. – Фот.

596. **Головин С.** От ремонта самолетов до создания беспилотных аппаратов : [к 70-летию Чугуев. авиаремонт. з-да] / С.Головин // Крас. звезда. – 2008. – 28 авг.

597. **Государственное предприятие “Чугуевский авиационный ремонтный завод”**, 1938–2008 годы / под ред. О.В.Соловьева. – Х., 2008. – 156 с.

598. **Дмитренко А.** Сделано многое, но главное – впереди : [Анатолий Николаевич Таранов – ведущий инж.-конструктор, зам. дир. по экон. безопасности авиац. ремонт. з-да] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2009. – 16 мая. – Фот.

599. **Дрозд С.** Чугуевская гордость украинского ВПК – в сложном положении : [на з-де создан и запущен в пр-во беспилот. самолет – БПЛА “Стрепет”] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 23 июля.

600. **Злотников М.** ЧАРЗ поборется за индийский заказ : [объем пр-ва предприятия в 2008–2010 гг.; участие з-да в тендере на поставку беспилот. летат. аппаратов] / М.Злотников // Крас. звезда. – 2010. – 12 июня. – Фот.

601. **Кушнир К.** С днем рождения авиаремонтный : [история завода (с 1938 г.); соврем. произв. мощности предприятия; экспорт. заказы на ремонт МИГ-23] / К.Кушнир // Крас. звезда. – 2001. – 12 сент. – 4 фот.

602. **Мартова Л.** История завода в судьбах людей : [66 лет авиац. ремонт. з-ду] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 11 сент.

603. **Награда** за профессионализм : [дир. ЧАРЗ О.В.Соловьёв награжден “Знаком Почета” Министерства обороны Украины] // Новости Чугуева. – 2007. – 15 сент. – Фот.

604. **Николаенко Г.** Успешный год для ЧАРЗ : [в 2007 г. з-д выиграл 3 тендера в Ливии, а также тендер на ремонт

МИГ-23 в Казахстане] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2007. – 29 дек.

605. **Он был** примером для заводчан : [Анатолий Алексеевич Петренко: в 1960–1976 гг. руководил в/ч 36986 (ныне ЧАРЗ) : некролог] // Новости Чугуева. – 2007. – 12 мая. – Фот.

606. **Осин А.** Новый взлет : [к 65-летию авиац. ремонт. з-да. На предприятии трудятся 550 человек] / А.Осин // Крас. звезда. – 2003. – 10 сент.

607. **Сергеев С.** На Харьковщине будут собирать спецсамолеты для села : [о предполагаемом участии чугуев. авиаремонтников в создании самолетов спец. аграр. авиации] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2010. – 10 апр. – Фот.

608. **Сергеев С.** Первым делом – самолеты! Теперь – беспилотные... : [история предприятия с 01.09.1938 г.; вып. продукции, перспективы развития з-да] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2010. – 16 окт. – Фот.

609. **Соколюк Н.** Будни и перспективы Чугуевского АРЗ : [об итогах работы предприятия в 2004 г.; труд. договоре на 2005 г.] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2005. – 5 февр.

610. **Соловьев О.В.** Награждения руководителя – оценка труда коллектива : [беседа с дир. Чугуев. авиаремонт. з-да О.В.Соловьевым о развитии предприятия, об участии в междунар. авиац. салонах “Чжухай – 2005” в Китае и “Аэро-Индия – 2005” / записала В.Вербицкая] // Новости Чугуева. – 2005. – 26 февр. – Фот.

611. **Соловйов О.В.** Основний критерій ефективності – збереження колективу професіоналів : [бесіда з дир. авіац. ремонт. з-ду О.В.Соловйовим] // Новости Чугуева. – 2007. – 22 сент.

612. **Олег Соловьев:** “Украине необходима консолидированная стратегия развития беспилотных

авиационных комплексов” : [ст. дир. авиаремонт. з-да об участии предприятия в создании единой системы воздушн. наблюдения в Украине] / О.Соловьев // Крас. звезда. – 2011. – 26 февр. – Фот.

613. **О.В.Соловьев:** “Успехи завода – заслуга коллектива” : [беседа с дир. ГП “Чугуев. авиац. ремонт. з-д” О.В.Соловьевым о развитии пр-ва, о членстве з-да в Содружестве авиаремонт. предприятий Восточной Европы / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2004. – 28 авг. – 2 фот.

614. **Тараненко М.** Чугуївський авіаремонтний: з прицілом на майбутнє : [на п-ві розшириться вир-во безпілот. літальн. апаратів] / М.Тараненко // Слобід. край. – 2010. – 14 жовт.

615. **Тарасов К.** Авиаторы штурмуют новые вершины : [к 70-летию гос. предприятия “Чугуев. авиаремонт. з-д”: об осн. направлениях пр-ва, в т.ч. о создании беспилот. летател. аппарата “Стрепет” совместно с конструктор. бюро “Луч”] / К.Тарасов // Крас. звезда. – 2008. – 20 февр. – Фот.

616. **Тарасов К.** “Стрепеты” родом из Чугуева : [предприятие продолжает продвигать на отечеств. рынок прототип комплекса беспилот. летат. аппаратов] / К.Тарасов // Крас. звезда. – 2008. – 5 апр. – 2 фот. На снимке: во время посещения Президента Украины В.А.Ющенко воин. части, где ЧАРЗ представлял комплекс БПЛА “Стрепет”.

617. **Тарасов К.** Чугуевцы – на международном авиасалоне : [ЧАРЗ – участник Междунар. авиац.-космич. салона “МАКС – 2009” (18-23 авг. 2009 г., г. Жуковский, Москов. обл.)] / К.Тарасов // Крас. звезда. – 2009. – 29 авг.

618. **Шатилова Ж.** С праздником, заводчане! : [авиационн. ремонт. предприятие в 2006 г.: успешное развитие производства; соц. сфера] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 6 янв. – Фот.

619. **Яковлев С.** Высокая награда : [дир. авиац. ремонт. з-да О.Соловьев получил почет. звание “Засл. машиностроитель Украины”] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2010. – 6 марта.

4.3 ВАТ “Чугуївський завод паливної апаратури”

620.* **Башкатова А.** Бригадир Василь Сикоза [заводу паливної апаратури] / А.Башкатова // Червона зірка. – 1975. – 5 серп.

621. **Белова Г.** По страницам “Рабочей чести” : [обзор газет. публ. за 1985–1987 гг. о пр-ве з-да топлив. аппаратуры] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 23 сент.

622. **Бричак А.** ЧЗТА – идеальная площадка для инвесторов : [беседа с дир. ООО з-да топлив. аппаратуры А.Бричаком о перспективе возрождения предприятия / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2012. – 14 июля.

623. **Волик З.** Лидия Зинченко – надежный человек : [о наладнице з-да топлив. аппаратуры] / З.Волик // Крас. знамя. – 1981. – 5 февр.

624. **Генкин А.** Чугуевский завод топливной аппаратуры выходит в лидеры. Но не в Украине / А.Генкин // Время. – 2007. – 26 янв.

625. **Горюк Е.** “Мы выходим на новые рынки” : [беседа с исполнит. дир. Чугуев. з-да топлив. аппаратуры Е.Горюком / записал В.Фоменко] // Пятница. – 2006. – 13 июля.

626.* **Губарева В.** Тематичний вечір : [досвід роботи клубу з-ду Чугуїв. палив. апаратури] / В.Губарева // Червона зірка. – 1986. – 19 квіт.

627. **Деточенко В.** Одна голова – хорошо... : [о работе коллектива план.-экон. отд. и операторов ЭВМ з-да топлив.

аппаратуры] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2001. – 28 марта. – Газ. в газ. “Рабочая честь”; № 4.

628. **Жихарева Л.** Дирижер производственного оркестра : [о нач. пр-ва Б.Т.Прядке, работающем на з-де с 1973 г] / Л.Жихарева // Крас. звезда. – 2001. – 8 дек.

629.* **Злобин А.** В ногу со временем : [о деятельности коллектива з-да топлив. аппаратуры] / А.Злобин // Крас. знамя. – 1981. – 20 сент.

630.* **Злобин А.** Тернистый путь внедрения : [о творч. контактах з-да топлив. аппаратуры с НИИ и вузами страны] / А.Злобин // Крас. знамя. – 1979. – 24 апр.

631. **Иванова Л.** На таких тримаємось : [про слюсаря з-ду топлив. аппаратури О.М.Донника] / Л.Иванова // Червона зірка. – 1992. – 1 січ.

632. **Кокаев В.** Подтверждая качество своей продукции : [о новых технологиях на з-де] / В.Кокаев // Лідери ХХІ ст. – 2001. – № 5. – С. 4-5.

633. **Коколев А.А.** Расширяем рынок сбыта : [интервью с гл. инж. з-да топлив. аппаратуры А.А.Коколевым о сбыте продукции, сотрудничестве с Польшей] // Крас. звезда. – 2001. – 21 февр. – Газ. в газ. “Рабочая честь”; № 2.

634. **Левченко А.** ОАО “ЧТА”: к стабилизации – современными условиями / А.Левченко // Крас. звезда. – 2000. – 25 окт.

635.* **Малишева Т.** З новим підходом : [про удосконалення механізму господарювання в цеху палив. насосів] / Т.Малишева // Червона зірка. – 1988. – 19 квіт.

636. **Мрачковская А.** Так мужал заводской комсомол : [об участии молодежи в стр-ве Чугуев. з-да топливной аппаратуры] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2008. – 8 окт.

637. **Николаенко Г.** ОАО “ЧТА”. Что впереди? : [о перспективах пр-ва] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2002. – 27 июля.

638. **Николаенко Г.** Поздравляем шефов : [к 35-летию з-да топлив. аппаратуры. Сотрудничество предприятия с гимназией № 5] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2006. – 23 сент.

639. **Побережна Н.М.** Оцінювання ефективності використання виробничого потенціалу машинобудівних підприємств і визначення стратегічних напрямків його розвитку / Н.М.Побережна // Бізнес Інформ. – 2012. – № 9. – С. 214-219 : рис., табл.

Відомості про виробничий потенціал ВАТ “Чугуївська паливна апаратура” у 2007–2011 рр.

640.* **Полтєв О.** Рoste в Чугуєві завод [паливної апаратури] / О.Полтєв, А.Кравець // Соціаліст. Харківщина. – 1972. – 15 лют.

641. **Прудников Г.В.** “Варяги” новой генерации : [беседа с дир. ОАО “ЧТА” Г.В.Прудниковым (работает с 1999 г.) об укреплении труд. технолог. дисциплины, о приватизации предприятия, реализации товаров и услуг з-да / записал С.Шумейко] // Крас. звезда. – 2000. – 23 сент.

642. **Прудников Г.В.** Здесь работают на перспективу : [ст. дир. з-да топлив. аппаратуры] / Г.В.Прудников // Лідери ХХІ ст. – 2001. – № 5. – С. 3.

643. **Прудников Г.В.** ЧТА: время терять нельзя : [интервью с новым дир. з-да Г.В.Прудниковым о пр-ве насосов, о внутр. и внеш. рынках сбыта продукции / записал П.Шишканов] // Крас. звезда. – 2000. – 8 апр.

644. **Снаговський М.** Чугуївська паливна апаратура завойовує ринок : [про вип. продукції] / М.Снаговський // Слобід. край. – 1996. – 23 лип.

645. **Соколюк Н.** Чугуевский завод топливной аппаратуры: взгляд сквозь годы : [хронология событий с 29 мая 1969 г. по 2003 г.] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2006. – 23 сент.

646.* **Тараленко Е.** Заслужена нагорода : [про кавалера ордена Трудового Червоного Прапора, інж. з-ду О.Тимченка] / Е.Тараленко // Червона зірка. – 1976. – 10 лют.

647. **Тарасенко Б.** В ногу со временем : [о глав. направлениях деятельности ОАО “Чугуев. топлив. аппаратура”] / Б.Тарасенко // Лідери ХХІ ст. – 2001. – № 5. – С. 6-7.

648. **Тарасенко Б.** Конструкторская мысль жива : [ОАО “ЧТА” – ведущее предприятие по пр-ву топливных насосов высокого давления, форсунок, распылителей] / Б.Тарасенко // Крас. звезда. – 2001. – 21 февр. – 3 фот.

649. **Ткач А.** Зарубежные горизонты чугуевцев : [в 2003 г. реорганизован Чугуев. з-д топлив. аппаратуры] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 26 сент.

650. **Чепелюк В.И.** “Завод в 2003 году будет работать лучше” : [ст. пред. правл. ОАО “ЧТА”] / В.И.Чепелюк // Крас. звезда. – 2002. – 26 дек.

651. **Чепелюк В.И.** ОАО “ЧТА” возвращается всерьез и надолго : [беседа с пред. правл. з-да топлив. аппаратуры В.И.Чепелюком о пром. политике предприятия с 2003 г. / записала Л.Бойко] // Новости Чугуева. – 2006. – 1 янв.

652. **Чепелюк В.И.** ЧЗТА оказался под колесами “КамАЗа” : [беседа с пред. правл. ОАО “ЧЗТА” В.И.Чепелюком о потенциал. партнерах и о дальнейшем развитии предприятия / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2008. – 2 февр. – Фот.

653. **Чепелюк В.** “Я верю в будущее завода” : [ст. пред. правл. ОАО “Чугуев. з-д топлив. аппаратуры”] / В.Чепелюк // Крас. звезда. – 2004. – 25 сент.

654. **Черничко Н.А.** “Собака лает – ветер носит, а караван идет вперед” : [ст. зам. пред. правл. ОАО “ЧТА” о фин. проблемах з-да, сбыте продукции на внутр. и внеш. рынках] / Н.А.Черничко // Крас. звезда. – 2001. – 8 дек. – Газ. в газ. “Рабочая честь”; № 9.

655. **Чугуевский** завод топливной аппаратуры [Электронный ресурс] : офиц. сайт. – Режим доступа: <http://www.prodizel.com.ua/>

656.* **Шаровка О.** Благородна праця наставника : [про токаря з-ду С.Є.Бабая] / О.Шаровка // Червона зірка. – 1975. – 14 січ.

657.* **Шаровка О.** На шляху становлення [заводу паливної апаратури] / О.Шаровка // Червона зірка. – 1972. – 30 берез.

658.* **Шаровка О.** Проблеми великої будови [Чугуївського заводу паливної апаратури] / О.Шаровка // Ленін. зміна. – 1971. – 7 верес.

659. **Шило А.** Профком вносить поправки : [роль профкома з-да топлив. аппаратуры в решении соц.-быт. проблем, производств. отношений] / А.Шило // Крас. звезда. – 2001. – 28 марта. – Газ. в газ. “Рабочая честь”; № 3.

660.* **Шкуратенко Т.П.** По праву господаря : [ст. слюсаря інструмент. цеху з-ду] / Т.П.Шкуратенко // Червона зірка. – 1976. – 10 лют.

4.4 Науково-виробнича фірма “Екотон”

661. **Башкирцева А.** Научно-производственная фирма “Экотон” изменила статус : [в июне 2010 г. продукция компании была представлена на 9-м междунар. водном

форуме “ЭКВАТЭК – 2010” в Москве. Предприятие представило несколько видов решеток механ. очистки разл. размеров и разл. назначения; аэраторы, щитовые затворы, винт. отжим. пресс, канализац. механизиров. крючковые решетки...] / А.Башкирцева // Крас. звезда. – 2010. – 17 июля.

662. **Трунов П.В.** “Экотон” предлагает жить по-новому : [беседа с ген. дир. предприятия П.В.Труновым о вкладе предприятия в развитии водообеспечения Украины / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2008. – 14 мая. – 3 фот.

4.5 Чугуївський меблевий комбінат

663.* **Власенко В.** Награда мебельщикам : [о труд. достижениях коллектива мебел. комбината] / В.Власенко // Крас. звезда. – 1976. – 17 февр.

664. **Денисова К.** 100-летний юбилей отметил Чугуевский мебельный комбинат / К.Денисова // Крас. звезда. – 2004. – 29 сент.

665.* **Лавриненко О.** Ветерани [Чугуївського меблевого комбінату] / О.Лавриненко // Червона зірка. – 1975. – 30 серп.

666. **Николаенко Г.** С вековым юбилеем! : [100-летие Чугуев. мебел. комбината] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 2 окт.

4.6 ВАТ “Чугуївський молокозавод”

667. **АО “Чугуевский молокозавод”** // Лідери ХХІ ст. – № 16. – С. 11.

668. **Ситало Н.** Та заводская проходная, что в люди вывела меня... : [ветеран молокозавода вспоминает о деятельности трудового коллектива в 1963–1987 гг.] / Н.Ситало // Крас. звезда. – 2008. – 1 марта. – 2 фот.

4.7 ТОВ “Чугуївський м’ясокомбінат”

669. **Васильєва Н.** Чугуевский мясокомбинат лучший в Украине в 2007 году / Н.Васильєва // Новости Чугуєва. – 2007. – 15 сент. – 2 фот.

670.* **Гражданкин Б.** Харьковский эксперимент : [на Чугуев. мясокомбинате применяется новый метод приема и оплаты скота на убой] / Б.Гражданкин // Закупки с.-х. продуктов. – 1975. – № 1. – С. 20-22.

4.8 ВАТ “Чугуїв-продукт”

671. **Нужный Ю.** Новому заводу – новые перспективы : [открытие з-да рафинации и дезодорации растит. масел ООО “Чугуев-продукт” – одного из крупнейших предприятий в Украине] / Ю.Нужный // Новости Чугуєва. – 2004. – 21 февр.

672. **Петрова С.** С торговой маркой “Чугуев-продукт” : [пр-во продуктов питания на предприятии ООО “Чугуев-продукт”] / С.Петрова // Крас. звезда. – 2004. – 4 сент.

673. **Ткач А.** “Чугуев-продукт” – звучит гордо : [о заводе продтоваров] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2002. – 1 мая.

674. **Юдин С.В.** Наша марка – “Чугуев-продукт” : [беседа с дир. Чугуев. з-да продтоваров С.В.Юдиным / записала Н.Турло] // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 1 верес.

4.9 Будівництво. Містобудування. Благоустрій міста

675. **Александрова Н.** Что нам стоит город построить : [история и соврем. пробл. градостроительства Чугуєва] / Н.Александрова // Новости Чугуєва. – 2004. – 28 февр.

676. **Алябьев С.Г.** Здесь будет город-парк : [беседа с дир. ККП С.Г.Алябьевым о реконструкции гор. улиц и

скверов Чугуева / записала Л.Бойко] // Новости Чугуева. – 2004. – 18 сент.

677. **Васнецова Д.** Чугуевскую детвору порадовали открытием новой детской площадки [в центре города] / Д.Васнецова // Крас. звезда. – 2012. – 11 авг. – 3 фот.

678. **Ермаков В.П.** Служить вам рады : [беседа с нач. отд. градостроения, архитектуры и жилищно-коммун. хоз-ва райгосадминистрации В.П.Ермаковым / записала Т.Лучко] // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 17 берез.

679. **Коровкин А.А.** Крутой поворот : [о стр-ве жилых домов в Чугуеве: интервью с зам. пред. исполкома горсовета А.А.Коровкиным / записал С.Шумейко] // Крас. звезда. – 1992. – 3 апр.

680. **Місцеві** правила забудови м. Чугуєва // Новости Чугуева. – 2004. – 17 апр.

681. **Панежда В.В.** Что нам стоит дом построить? : [беседа с гл. архит. В.В.Панеждой] // Крас. звезда. – 2002. – 28 июня.

682. **Чегликова О.** Молодіє місто над Дінцем : [ст. архіт. Чугуїв. р-ну про містобудування] / О.Чегликова // Ленін. зміна. – 1981. – 4 квіт.

683. **Челомбитько В.** Городские новостройки : [беседа с нач. отд. земел. отношений, коммун. собственности и приватизации В.Челомбитько о стр-ве пятиэтаж. жилых домов / записал А.Дмитренко] // Крас. звезда. – 2012. – 23 июня. – 2 фот.

4.10 Транспорт

684. **Головин С.** Железнодорожники отметили юбилей : [ст. Чугуев – одна из ведущих на Купян. участке ЮЖД] / С.Головин // Крас. звезда. – 2009. – 11 июля.

685. **Головин С.** На празднике АЗС “MARSHAL” : [чугуев. предприниматель автозаправоч. станции Александр Зачевило награжден орденом “За заслуги” III степени] / С.Головин // Крас. звезда. – 2012. – 6 окт.

686. **Головин С.** Рыцарь стальной магистрали : [о работе ж.-д. ст. Чугуев под руководством Виктора Маслова] / С.Головин // Крас. звезда. – 2013. – 16 марта. – 2 фот.

687. **Злотников М.** В подарок к юбилею – новый вокзал : [об открытии обновлен. ж.-д. вокзала в Чугуеве] / М.Злотников // Время регионов. – 2008. – 16 авг.

688. **Кривенко Н.И.** Жизнь в дороге : [беседа с дир. Чугуев. автотранспорт. предприятия-16350 Н.И.Кривенко о достижениях и планах труд. коллектива / записала Н.Соколюк] // Новости Чугуева. – 2006. – 28 окт.

689. **Кривенко Н.И.** Моя стихия – автомобили : [беседа с рук. Чугуев. АТП-16350, засл. работником транспорта Украины Н.И.Кривенко / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2012. – 30 июня. – Фот.

690. **Кривенко Н.И.** От Чугуева до Волгограда : [беседа с дир. ОАО “АТП-16350” / записал А.Ткач] / Н.И.Кривенко // Крас. звезда. – 2008. – 25 окт.

691. **Маслов В.И.** Мечты сбываются : [беседа с нач. ж.-д. ст. Чугуев, Почетным работником транспорта Украины В.И.Масловым о работе обновленного помещения ж.-д. станции европ. уровня / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2008. – 1 нояб. – 3 фот.

692. **Посмитный А.** Маршрутки – во все уголки Чугуева: добираться до окраин города теперь можно на микроавтобусах : [АТП-16350 открывает три новых маршрута] / А.Посмитный // Крас. звезда. – 2013. – 14 сент.

693. **Серегин С.** От повозки – до “сканий” : [деятельность ОАО АТП-16350; история чугуев.

автотранспорта с 1936 г.] / С.Серегин // Крас. звезда. – 2003. – 25 окт.

694. **Тугусов В.П.** В перспективе – масштабные проекты : [беседа с гл. инж. Чугуев. дорожно-эксплуатац. дочер. предприятия “Харьк. облавтодор” В.П.Тугусовим о производ. планах / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2008. – 9 апр.

695. **Шегера В.В.** Доблестные рыцари автострaды и ее королева : [беседа с нач. филиала “Чугуев. дорожно-эксплуатац. предприятие” В.В.Шегерою об обслуживании предприятием третьей части дорог на Слобожанщине / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2003. – 25 окт.

4.11 Комунальне господарство

696. **Вельма Н.** С любовью к людям, к городу: комбинату коммун. предприятий – 45 лет : [об услугах комбината по улучшению благоустройства чугуевцев] / Н.Вельма // Крас. звезда. – 2000. – 29 янв.

697. **Коваленко К.** Продолжение может последовать? : [о работе коммун. предприятия “Чугуеввода”] / К.Коваленко // Крас. звезда. – 2012. – 12 мая.

698. **Кулинич В.** Четыре фронта чугуевского ЖКХ : [о тепловом хоз-ве, о предприятии “Чугуев. саночистка”] / В.Кулинич // Крас. звезда. – 2009. – 29 авг.

699. **Ленивенко Н.** В Чугуеве создан первый кондоминиум : [о создании об-ня совладельцев единого жилищ. комплекса многоквартир. домов “Наш дом”] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2004. – 16 окт.

700. **Мартова Л.** Чугуев строит свой водозабор : [к концу 2004 г. будут пробурены две новые глубоковод. скважины] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 9 окт.

701. **Мотузный С.** Пока еще самая дешевая... : [беседа с нач. производств. упр. водопровод. хоз-ва “Донец” С.Мотузным / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2009. – 21 нояб.

702. **Николаенко Г.** Быть хозяином жилья – выгодно : [ст. пред. о-ва совладельцев жилья о перспективах недавно создан. орг. (10 сент. 2004 г.)] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 19 февр.

703. **Николаенко Г.** Чтобы город улыбался : [комбинату коммун. предприятий – 50 лет] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 12 февр.

704. **Соколюк Н.** Запущены еще две артезианские скважины [в городе] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2006. – 15 апр.

705. **Стогодюк А.** “Рабочая кухня” чугуевских коммунальников : [беседа с рук. коммун. жилищ.-ремонт. эксплуат. предприятия А.Стогодюком об обслуживании 219 многоквартирн. домов / записал С.Яковенко] // Крас. звезда. – 2010. – 24 апр.

706. **Черный Н.А.** Будет ли тепло в домах и квартирах?: создано новое коммун. предприятие “Чугуевтепло” : [беседа с дир. предприятия Н.А.Черным / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2008. – 16 июля.

4.12 Торгівля. Споживча кооперація. Громадське харчування. Побутове обслуговування

707. **Бондарь А.** Открылась [IV Международная] Большая Слобожанская ярмарка, [24 сент. 2005 г., г. Чугуев] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2005. – 1 окт.

708. **Бучастая С.** Торговые традиции Чугуева / С.Бучастая // Крас. звезда. – 1997. – 25 февр.

709. **Велигора А.А.** Рыночные перемены: отныне полноправный владелец террит. рынка в центре города – част. структура ООО “Компания Чугуевский рынок” : [беседа с дир. рынка А.А.Велигорой / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2012. – 8 сент.

710. **Вольская Н.** Добро пожаловать в супермаркет “Дарс” : [20 окт. открыт торг. центр] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2005. – 22 окт.

711. **Головин С.** Его величество – покупатель! : [Чугуев. рынок: полез. площадь, (0,8 га), кол-во торг. мест (591)] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 19 нояб.

712. **Горовенко М.** Про стан розвитку сфери побутового та торговельного обслуговування населення району, [Чугуєва] / М.Горовенко // Крас. звезда. – 2013. – 26 янв.

713.* **Грушко В.** Женщина в бизнесе : [беседа с хозяйкой чугуев. кафе “Юлия” В.Грушко / записала Л.Павлова] // Приоритет. – 1997. – № 5. – С. 2.

714. **Деточенко В.** Приглашает новое кафе “Гермес” [на бульваре Комарова] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2000. – 5 апр.

715. **Дмитренко А.** “ДАРС” блеснул артистическими талантами : [мониторинг обслуживания 5-ти чугуев. супермаркетов сети “ДАРС”] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 26 февр.

716. **Друве А.** Скатерть-самобранка : [впервые в Чугуеве прошла Слобожан. ярмарка] / А.Друве // Об'єктив-Но. – 2006. – 28 сент.

717. **Жукова Г.С.** “Служили, служимо и служитимемо людям...” : [беседа с головою правл. райспоживтовариства Г.С.Жуковой про інфраструктуру, труд. колектив / записала З.Волик] // Крас. звезда. – 2001. – 24 окт.

718. **Заховаев Н.** Колоритная достопримечательность : [о работе СП “Чугуевский рынок”] / Н.Заховаев // Крас. звезда. – 2008. – 5 июля.

719. **Крамаренко А.** “Дарс”: навстречу покупателю : [организация обслуживания сети магазинов “Дарс”] / А.Крамаренко // Крас. звезда. – 2011. – 10 сент.

720. **Левченко А.** Торговали – веселились : [о Большой Слобожан. ярмарке в Чугуеве] / Л.Левченко // Веч. Харьков. – 2006. – 26 сент.

721. **Ленивенко Н.** “Дарс” – звично та зручно : [про роботу нового магазину] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2004. – 19 июня.

722. **Логвиненко Л.** Як ішли наші літа на ярмарок : [про Великий Слобожан. ярмарок] / Л.Логвиненко // Слобід. край. – 2006. – 26 верес.

723. **Магазины в Чугуеве** (всего 129 магазинов) [Электронный ресурс] // Магазины. – Режим доступа: <http://shop.guru.ua/chuguev/>

724. **Николаенко Г.** Покровская ярмарка [в Чугуеве с участием производителей сельхозпродукции из разных районов Харьковщины] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 22 окт.

725. **Осин А.** “Большой Дом” открылся : [в конце дек. 2008 г. открыт торг.-развлекат. комплекс “Big Hause”] / А.Осин // Крас. звезда. – 2009. – 10 янв. – Фот.

726. **Семенюта А.А.** Направления развития подсказывает жизнь : [беседа с дир. торг. группы “Дарс” А.А.Семенютой / записала Ж.Шатилова] // Новости Чугуева. – 2007. – 1 сент. – 2 фот.

727. **Сергеев С.** Четверть века на посту : [о работе СП “Чугуев. рынок”, рук. – Николай Иванович Заховаев] /

С.Сергеев // Крас. звезда. – 2010. – 3 июля. – На фото: Коллектив СП “Чугуев. рынок”.

728. **Слобожанская** ярмарка в Чугуеве: это надо было видеть! : [регион. “Большая Слобожан. ярмарка” проходила 23-24 сент.] // Новости Чугуева. – 2006. – 30 сент. – 6 фот.

729. **Сторожев Д.А.** Чугуевская кооперация конкуренции в борьбе за потребителя не боится : [беседа с пред. правл. Чугуев. райпо Д.А.Сторожевым о работе коллектива / записал Г.Ромин] // Новости Чугуева. – 2005. – 9 июля.

730. **Томенко Н.** “Дарс” – звично та зручно : [відкрито сучас. супермаркет] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 27 марта. – 3 фот.

731. **Томенко Н.** “ЮлЯна” открывает двери : [19 нояб. открыт сервис.-оздоровит. центр] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 27 нояб.

5. Охорона здоров'я. Медичні заклади

732. **Про відзначення** державними нагородами України медичних працівників : [присвоїти почесне звання “Засл. лікар України” Кондратьєву Ю.М. – голов. лікареві Чугуїв. центр. район. лікарні] : указ Президента України, 12 черв. 2003. р., № 527 // Уряд. кур’єр. – 2003. – 2 лип. – Орієнтир, с. 8.

733. **Про відзначення** медичних працівників державними нагородами Української РСР : [присвоїти почесне звання “Засл. лікар УРСР” Пасічниковій В.О. – лікарю Чугуїв. центр. район. лікарні] : указ Президії Верховної Ради УРСР, 30 січ. 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 8 . – С. 198-199.

734. **Антипов П.** Мечты и жизнь : [о зав. центр. район. аптекой № 62 В.А.Лободенко] / П.Антипов // Крас. звезда. – 1999. – 23 июня.

735. **Артеменко В.** Открыт МСЦ “Дружба” : [создан мед.-соц. центр при содействии Голландского о-ва Красного Креста и Чугуев. горсовета] / В.Артеменко // Крас. звезда. – 2000. – 6 мая.

736. **Белецкий Р.** Медицину – в единое пространство : [о мед. обслуживании в крае] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 25 дек.

737. **Белова Г.** Делегаты Всеукраинского съезда семейных врачей побывали в Чугуеве : [они ознакомились с опытом семейн. медицины в городе] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2005. – 29 окт.

738. **Бондаренко О.** У Чугуєві лікують прекрасним : [у Чугуїв. центр. район. лікарні на базі фізіотерапевт. від-ня створено унік. центр. арттерапії] / О.Бондаренко // Слобід. край. – 2011. – 13 жовт. – С. 10.

739. **Бондарь А.** Чугуевские медики делились опытом с коллегами : [на базе Чугуев. центр. район. больницы состоялся День специалиста с участием акушеров-гинекологов Харьковщины] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2004. – 23 окт.

740. **Бурцев А.А.** Счастье хирурга Бурцева – 17000 стрессов за операционным столом : [беседа с зав. хирург. отд. Чугуев. ЦРБ А.А.Бурцевым / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2005. – 28 мая.

741. **Вербицкая В.** С верой – к доктору : [о работе семейн. доктора участка № 18 (микрор-н “Авиатор”) И.В.Дробязко] / В.Вербицкая // Новости Чугуева. – 2005. – 5 марта. – Фот.

742. **Владимиров А.** “Лучшая медсестра – 2000” : [Ольга Свергун – медсестра кожно-венерол. диспансера] / А.Владимиров // Крас. звезда. – 2000. – 21 мая.

743. **Волох Ф.** Время итогов и надежд : [в февр. 2009 г. введен в строй новый соврем. лечеб. корпус “Матери и ребенка” центр. район. больницы] / Ф.Волох // Крас. звезда. – 2010. – 23 янв. – Фот.

744. **Федор Волох:** “Желаю коллегам здоровья и благополучия!” : [беседа с гл. врачом Чугуев. ЦРБ Ф.А.Волохом о работе медиков / записала Ж.Шатилова] // Новости Чугуева. – 2006. – 17 июня. – Фот.

745. **Волох Ф.О.** 3 думками про майбутнє : [бесіда з голов. лікарем Чугуїв. центр. лікарні Ф.О.Волохом / записала Н.Нимирівська] // Мед. газ. – 2012. – 15 січ. (№ 1). – С. 4-5.

746. **Волох Ф.А.** Семейная традиция на бумаге и в реальности : [беседа с зав. поликлин. отделением ЦРБ Ф.А.Волохом / записала А.Сергеева] // Новости Чугуева. – 2003. – 1 марта.

747. **Герез Н.** В Чугуевской ЦРБ прошло областное совещание травматологов : [положительно была оценена работа травматол. отд-ния Чугуев. центр. район. больницы] / Н.Герез // Крас. звезда. – 2012. – 29 сент. – На фот.: Чугуев. ЦРБ.

748. **Головин С.** Неврология переехала в Чугуев : [в центр. район. больнице открыто невролог. отделение] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 6 марта.

749. **Головин С.** Причастность к великому таинству : [о работе родильно-гинеколог. отд-ния Чугуев. ЦРБ и его зав. В.Я.Воронова] / С.Головин // Крас. звезда. – 2005. – 18 июня.

750. **Гончаренко** Анатолій Васильович [(1935–2011): лікар, зав. терапевт. від-ням центр. район. лікарні (з 1968 р.) : некролог] // Крас. звезда. – 2011. – 4 июня. – Фот. – Підпис: Райдержадмін., райрада.

751. **Гончарова С.** Самое дорогое у человека – его жизнь : [о пробл. финансирования медицины в р-не] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2003. – 11 янв.

752. **Гончарова С.** Сказка стала былью : [1 марта 2008 г. открыт Центр матери и ребенка; дет. медицина Чугуев. ЦРБ] / С.Гончарова, О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 5 марта. – 6 фот.

753. **Горелкова Ю.** Талантливый человек талантлив во всем... : [о зав. физиотерапевт. отд-нием Чугуев. ЦРБ Е.Ю.Чернышовой. Её отд-ние сотрудничает с кафедрами реабилитации и психотерапии, нетрадиц. медицины и физиотерапии] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 19 дек. – Фот.

754. **Данилова М.** Отцы и дети : [о зав. терапевт. отд. Чугуев. ЦРБ А.В.Гончаренко] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2005. – 26 марта.

755. **Дмитренко А.** Реформирование медучреждений : [на внеочеред. сес. райсовета принято решение о создании коммун. учреждения “Чугуев. район. центр первичной медико-санитарной помощи” на базе центр. район. больницы] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2013. – 10 авг.

756.* **Здоров’я** громадян – благо суспільства : [при Чугуїв. поліклініці створено оздоровч. комплекс “Імпульс”] // Червона зірка. – 1988. – 4 лют.

757.* **Зюзя В.И.** Слово районному стоматологу : [о развитии стоматолог. службы в Чугуев. ЦРБ] / В.И. Зюзя // Мед. газета. – 2002. – № 6.

758. **Ковальчук В.** Ключові проблеми сучасної системи охорони здоров’я [в краї] / В.Ковальчук // Крас. звезда. – 2008. – 23 авг.

759. **Кондратьев Ю.М.** Медицина... Как она есть : [беседа с главврачом ЦРБ Ю.М.Кондратьевым / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 1999. – 19 июня.

760. **Кондратьев Ю.М.** О проблемах финансирования здравоохранения... И не только : [беседа с гл. врачом Чугуев. центр. район. больницы Ю.Кондратьевым / записал А.Владимиров] // Крас. звезда. – 2001. – 2 июля.

761. **Кульбашна О.** Санітарний портрет Чугуївщини : інформ. про сан.-епідем. станцію в Чугуїв. р-ні, [Чугуєві] за 10 міс. 2010 р. / О.Кульбашна // Крас. звезда. – 2010. – 4 дек.

762. **Левченко А.** Медицину района – в единую сеть : [о создании коммун. учреждения “Чугуев. центр. район. больница”] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 3 янв.

763. **Лободенко В.** Решить “больной” вопрос помогут в аптеке : [о работе ООО “Центр. район. аптека” № 62] / В.Лободенко // Крас. звезда. – 2009. – 19 сент. – 2 фот.

764. **Медицина:** взгляд изнутри : [медики Чугуев. ЦРБ рассказывают о профессии врача, мед. работника; о мед.

обслуговуванні, о розвитку медицини в крає / підгот. Ю.Горелкова] // Крас. звезда. – 2009. – 20 июня. – 6 фот.

765. **Николаенко Г.** 40 лет в операционной : [о медсестре Вере Ивановне Скоробогатько] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 15 мая. – Фот.

766. **Осин А.** Сокровищница нашего здоровья : [аптеч. система Чугуева] / А.Осин // Крас. звезда. – 2002. – 21 сент.

767. **Остапченко О.** Народиться в джакузі : [у Чугуєві відкрито новий лікув. корпус Центру матері і дитини] / О.Остапченко // Слобід. край. – 2009. – 14 лют.

768.* **Охорону** здоров'я – на вищий рівень // Червона зірка. – 1988. – 18 берез.

769. **Порохов А.В.** Есть свои традиции : [беседа с гл. гос. сан. врачом р-на А.В.Пороховым о развитии сан.-эпидем. службы / записала С.Петрова] // Крас. звезда. – 2003. – 7 июня. – 2 фот.

770. **Сергієнко С.** Медицина Чугуївщини : [підсумки роботи мед. закл., зокрема центр. район. лікарні] / С.Сергієнко // Крас. звезда. – 2013. – 9 февр.

771. **Тарасенко Я.** СЭС с приставкой “ЭКС” : [в конце 2012 г. созданы: Чугуев. межрайон. упр. Глав. упр. Госсанэпидемслужбы в Харьк. обл. и Чугуев. филиал гос. учреждения “Харьк. обл. лабораторный центр санэпидемслужбы Украины”] / Я.Тарасенко // Крас. звезда. – 2013. – 2 февр.

772. **Токарь А.** В копиях египетских пирамид происходят труднообъяснимые явления : [о нетрадиц. методах лечения в Чугуев. центр. район. больнице] / А.Токарь // Комсом. правда. – 1997. – 1 авг.

773. **Шатилова Ж.** Талант оставаться самим собой : [о хирурге А.А.Бурцеве] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2006. – 3 июня. – Фот.

774. **Шляева Е.С.** Новорожденных чугуевцев становится больше : [беседа с зам. гл. врача Чугуев. ЦРБ по детству и родовспоможению Е.С.Шляевой / записала Н.Соколюк] // Новости Чугуева. – 2007. – 27 янв.

775. **Яковенко С.** Медики утверждают, что новый рентгенкабинет гарантирует высокое качество и безопасность : [начал функционировать рентгенов. диагност. комплекс отечеств. пр-ва “Медикс” в центр. район. больнице] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2012. – 24 марта.

776. **Яковенко С.** По последнему слову техники : [о применении GPS навигаторов в работе скорой помощи Чугуев. ЦРБ] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2012. – 28 апр. – Фот.

6. Фізична культура і спорт. Оздоровлення. Туризм

777. **Александрова Н.** Заслуженная награда : [житель Чугуева Сергей Котунов – двухкрат. серебрян. призер Чемпионата мира 2007 г. по бодибилдингу, шестикрат. чемпион Украины – признан лучшим спортсменом года] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2007. – 22 дек. – Фот.

778. **Александрова Н.** “Мистером Харьков – 2005” стал чугуевский спортсмен [культурист Сергей Котунов] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2005. – 29 окт.

779. **Александрова Н.** Три гимнастки – три победы : [в Харькове на VII Междунар. турнире по худож. гимнастике “Осень – 2005” юные гимнастки заняли приз. места] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2005. – 5 нояб. – Фот.

780. **Александрова Н.** Успех на Чемпионате мира [по бодибилдингу и фитнесу: в Москве культурист Сергей Котунов занял второе место] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2007. – 17 нояб. – Фот.

781. **Александрова Н.** Успехи чугуевских гимнасток [на традицион. междунар. турнире по худож. гимнастике “Осень – 2006” (г. Харьков)] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2006. – 11 нояб.

782. **Александрова Н.** Чугуевский кикбоксер [девятиклассник ООШ № 6 А.Стариковский] – чемпион Украины / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2005. – 4 июня. – Фот.

783. **Апостол А.И.** Чугуевщина футбольная: оценки и перспективы : [беседа с пред. район. федерации футбола А.И.Апостолом / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2009. – 24 янв.

784. **Баранов В.** Земляки вошли в сборную : [трое воспитанников ПТУ-19 включены в сборную Харьковщины]

для участия в Кубке Украины по тяжелой атлетике] / В.Баранов // Крас. звезда. – 2001. – 17 янв.

785. **Баранов В.** Пятый результат на европейском первенстве : [о весомых достижениях спортсменов секции штангистов ПТУ-19] / В.Баранов /// Крас. звезда. – 2001. – 19 сент.

786. **Белова Г.** Всеукраинская баскетбольная лига – в Чугуеве : [участие гор. баскетбол. команды девочек “Берег Надії” в I туре соревнований] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб.

787. **Босенко С.** Земляк-альпинист снова на высоте : [на соревнованиях по драйтулингу на искусств. рельефе (г. Киев) занял 1-е место чугуовец “Спортсмен года – 2008” Валентин Сипавин] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2010. – 17 апр. – Фот.

788. **Босенко С.** И снова чемпион! : [юный чугуовец Владимир Мазур в очеред. раз стал чемпионом Украины по рус. шашкам] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2010. – 20 марта. – Фот.

789. **Босенко С.** Семикратный чемпион мира по русским шашкам живет в Чугуеве : [в конце авг. 2009 г. в г. Млава (Польша) на чемпионате мира по шашкам В.Мазур стал чемпионом по основной прогр. соревнований] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2009. – 26 сент. – Фот.

790. **Вольская Н.** Городская спортивная конференция : [впервые состоялась гор. спорт. конф., посвящ. вопросам развития спорт.-массовой работы в Чугуеве] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 18 февр.

791. **Вольская Н.** Праздник бокса на чугуевском ринге: [о проведении ежегод. традиц. турнира по боксу] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2007. – 28 апр.

792. **Галкин В.** Международный турнир по боксу : [участие 20-ти воспитанников ДЮСШ в первом междунар. юнош. турнире по боксу (г. Балаклея)] / В.Галкин // Новости Чугуева. – 2005. – 8 окт. – Фот.

793. **Головин С.** Игроки Чугуева против игроков с Чугунной: к 50-летию турнира чугуев. “Старта” : [в 1961 г. ФК “Старт” выиграл Кубок СССР среди футбол. коллективов физкультуры] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 8 янв. – Фот.

794. **Горелкова Ю.** Отделение бокса в районной ДЮСШ набирает обороты : [тренер юных спортсменов, мастер спорта СССР Виктор Александрович Маляренко, поддерживает связи с Виталием Кличко] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2010. – 30 янв. – Фот.

795. **Горелкова Ю.** Паркур: экстрим без границ : [о команде трейсеров в Чугуеве] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 12 сент. – 2 фот.

796. **Дегтярев В.** Из Днепропетровска – со щитом : [около 5-ти лет в ООШ № 8 функционирует клуб боевых искусств “ИННАЕ” (рук. – мастер спорта по кикбоксингу И.Губарь)] / В.Дегтярев // Крас. звезда. – 2011. – 26 февр. – Фот.

797. **Дерченко Т.В.** 64 победные клетки : [в Доме дет и юнош. творчества состоялись соревнования по шашкам и шахматам] / Т.В.Дерченко // Новости Чугуева. – 2006. – 18 февр.

798. **Деточенко В.** Победы посвятим тренеру-отцу [С.Ю.Аксюту: пять воспитанников ДЮСШ спортклуба “Ринг” заняли приз. места на междунар. турнире по боксу на приз “Золотые перчатки”] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2001. – 24 янв.

799. **Дехтярев В.** Заслуженные медали : [четыре золотых и две серебряные медали привезли чугуев.

кикбоксеры из соревнований] / В.Дехтярев // Крас. звезда. – 2012. – 21 апр. – Фот.

800. **Дикун И.** Слово о тренере [по боксу Петре Алексеевиче Нестеренко] / И.Дикун // Новости Чугуева. – 2004. – 11 сент.

801. **Дмитренко А.** “Богатырские забавы” Владимира Баранова : [75 лет – мастеру спорта СССР В.Е.Баранову. Он воспитал плеяду извест. тяжеловесов, возглавлял секцию тяжеловесов при Чугуев. профес. уч-ще] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2012. – 14 июля. – Фот.

802. **Дмитренко А.** На прицеле – Лондонская Олимпиада : [о воспитаннике ДЮСШ Станиславе Подольском – чл. нац. молодеж. сборной Украины по боксу] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2008. – 26 апр.

803.* **Захаров В.** Атака на швидкість : [про змагання гонщиків на чугуїв. трасі] / В.Захаров // Ленін. зміна. – 1978. – 10 жовт.

804. **Звездный** час Стаса Подольского : [воспитанник гор. ДЮСШ занял первое место на всеукр. чемпионате по боксу] // Новости Чугуева. – 2007. – 7 апр.

805. **Карпухин Р.** Тореадор из Чугуева, первый нашенский – со шпагой против быка : [беседа с офицером запаса Р.Карпухиным / записал И.Борисов] // Спорт. жизнь России. – 1997. – № 2. – С. 50-53.

806. **Колесник В.** Покоряя Европу : [участие юного шашкиста В.Мазура в чемпионате Европы по междунар. шашкам (г. Ключбург, Польша)] / В.Колесник // Новости Чугуева. – 2004. – 21 авг. – Фот.

807. **Коломиец М.** Добрые спортивные традиции : [итоги спорт. года] / М.Коломиец // Крас. звезда. – 1997. – 4 февр.

808. **Коновалов Е.А.** Ни дня без физкультуры : [беседа с рук. ДЮСШ “Колос” Евгением Алексеевичем Коноваловым, воспитавшем 2-х мастеров междунар. кл., 27 канд. в мастера спорта, 85 перворазрядников / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2011. – 8 окт. – Фот.

809. **Коновалов Е.** Чугуевский самбист на втором месте : [победа атлета ДЮСШ “Колос” С.Чирича на междунар. турнире по борьбе самбо в Кривом Роге] / Е.Коновалов // Крас. звезда. – 2011. – 2 апр.

810. **“Кубок Карпат”** : [воспитанник ДЮСШ Стас Подольский занял 1-е место на междунар. турнире по боксу среди кадетов] // Новости Чугуева. – 2007. – 12 мая. – Фот.

811. **Левченко А.** Юбилей триумфа чугуевского футбола : [о команде “Старт”, которая завоевала Кубок СССР по футболу в 1961 г.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2001. – 10 окт.

812. **Ленивенко Н.** Чугуевские баскетболистки – чемпионы Украины! : [команда “Берег Надії” ДЮСШ привезла кубок победителей из Полтавы] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2005. – 23 апр. – Фот.

813. **Литвинов С.** От древнего учения к современности : [о работе гор. клуба “Айки-до”, создан. 5 июня 2001 г.] / С.Литвинов // Крас. звезда. – 2011. – 18 июня.

814. **Ляшенко А.** [Чугуевец] Валентин Сипавин – бронзовый призер чемпионата мира [по ледолазанию; г. Киров (Россия)] / А.Ляшенко // Крас. звезда. – 2011. – 12 марта. – Фот.

815. **Мединцев В.** Первенство Харьковской области среди юношей : [победа А.Ковалева, учащегося отделения бокса ДЮСШ] / В.Мединцев // Новости Чугуева. – 2007. – 17 марта.

816. **Мединцев В.В.** Чугуев спортивный : [беседа с зав. отд. физкультуры, спорта и туризма В.В.Мединцевым о состоянии физкульт. работы в городе / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2004. – 11 сент.

817. **Мінервін-Якименко Я.** Мистецтво міського екстриму : [про чугуїв. трейсерів. Мистецтво паркуру (як новий вид спорту) набуває у місті популярності] / Я.Мінервін-Якименко // Крас. звезда. – 2011. – 8 янв. – Фот.

818. **Николаенко Г.** Со спортом по жизни : [о тренере по футболу Александре Григорьевиче Шапошникове] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 4 сент. – Фот.

819. **Стас Подольский** – победитель Украины : [в Крыму на чемпионате по боксу среди кадетов воспитанник тренера П.Нестеренко занял 1-е место] // Новости Чугуева. – 2006. – 23 дек. – Фот. – Подпись: Родител. ком.

820. **Подольский С.** “Сначала – Олимпиада – 2016, затем – профессиональный ринг”, – мечтает перспективный земляк с крепкими кулаками и умной головой : [беседа с чл. нац. сбор. команды Украины по боксу, мастером спорта междунар. кл. С.Подольским / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2011. – 3 дек. – Фот.

821. **Русанов Л.** Чугуевские футболисты [профессионального лицея] – вторые в области / Л.Русанов // Крас. звезда. – 2010. – 27 февр. – Фот.

822. **Рябинина И.** Здоровье нации – наше главное достояние : [из истории развития физкультуры и спорта в Чугуеве и р-не] / И.Рябинина // Крас. звезда. – 2008. – 1 марта.

823. **Сергеев А.И.** Мастер физкультуры поделился опытом : [беседа с засл. учителем Украины, рук. секции баскетбола Чугуев. ДЮСШ А.И.Сергеевым об инновациях на уроках физкультуры / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2009. – 14 марта. – Фот.

824. **Сергеев С.** Новые рекорды на новых площадках : [на гор. стадионе длина новой спортплощадки сост. 42 м, ширина – 22 м] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2011. – 26 нояб. – Фот.

825. **Сергеев С.** Украинский гений русских шашек : [чугуевец, студент первого курса Харьк. нац. ун-та радиоэлектроники Владислав Мазур – семикрат. чемпион по рус. шашкам] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2011. – 16 апр. – Фот.

826. **Сергеев С.** Хоккей в разгаре весны : [о хоккейном клубе “Скиф”] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2012. – 21 апр. – Фот.

827. **Сергиенко С.** Анастасия Яковлева – олимпийский чемпион : [ученица шк. № 6 заняла 1-е место в IV этапе первой Всеукр. ученич. олимпиады по физкультуре и спорту] / С.Сергиенко // Крас. звезда. – 2013. – 6 апр. – Фот.

828. **Сипавин В.** Чугуевец покоряет горы : [беседа с Валентином Сипавиным, победителем чугуев. конкурса “Человек года – 2008” в номинации “Спортсмен”, обладателем золотой медали по альпинизму (май 2009 г., Крым. горы) / записала Ю.Горелкова] // Крас. звезда. – 2009. – 13 июня. – Фот.

829. **Ткач А.** После финального свистка : [итоги футбол. сезона] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2002. – 20 нояб.

830. **Турчинов Е.И.** Добрые восходы “Колоса” : [беседа с рук. район. орг. физкульт.-спорт. о-ва Е.И.Турчиновым / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2003. – 29 янв. – Фот.

831. **Турчинов Е.** [Комунальное предприятие “Спорт для всех” Чугуевского райсовета: о реализации прогр. “Соц. поддержка развития физкультуры и спорта на 2012–2013 годы”] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2013. – 14 сент. – (“Спортивна Чугуївщина”).

832. **Турчинов Е.** [Спортивная слава спортсменов секции тяжелой атлетики ПТУ-19: воспитанники уч-ща – чемпионы области и победители спартакиады 1999 г.] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2000. – 12 июля.

833. **Турчинов Е.** Спортивный – 2011 : [о достижениях спортсменов физкульт.-спорт. о-ва “Колос”, в т.ч. многократ. чемпиона мира по гиревому спорту Юрия Орлова; о воспитанниках ДЮСШ] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2012. – 21 янв. – 7 фот.

834. **Турчинов Е.** Футбол держится на энтузиазме : [итоги футбол. сезона] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 1998. – 16 дек.

835. **Турчинов Е.** Чугуевские спортсмены подводят итоги ушедшего года : [успехи район. орг. ВФСО “Колос”; воспитанник Юрий Орлов четвертый раз стал чемпионом мира по гиревому спорту; достижения волейболистов, баскетболистов, легкоатлетов ДЮСШ; впервые проведен район. конкурс “Богатырь Чугуевщины”] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2011. – 15 янв.

836. **Турчинов Е.** Шестьдесят лет славной истории “Колоса” : [о деятельности район. спорт. о-ва] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2010. – 21 авг. – 13 фот.

837. **Успех** на Международном турнире по боксу : [в Барановичах (Республика Беларусь) воспитанник ДЮСШ Стас Подольский занял 2-е место] / подгот.: Н.Вольская, Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2006. – 27 мая.

838. **Чернышов А.** Самое мирное – сражение спортивное : [о работе район. ДЮСШ] / А.Чернышов // Крас. звезда. – 2008. – 13 сент. – 4 фот.

839. **Шевченко В.** Чемпион мира из Чугуева : [в Евпатории шестиклассник В.Мазур завоевал звание чемпиона мира по рус. шашкам] / В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 17 июля.

840. **Шумейко С.** Здоровье – достояние государства : [спорт. район. о-ву “Колос” – 50 лет] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2000. – 5 апр.

841. **Шумейко С.** На помосте более 40 лет : [тренер по тяжелой атлетике Владимир Евгеньевич Баранов; работал тренером ДСО “Трудовые резервы”, ДСО “Гарт”, ПТУ-19] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2000. – 9 сент.

842. **Яковенко С.** Боксеры Чугуевщины отличились в [XIX] Международном турнире : [воспитанники Чугуев. гор. ДЮСШ И.Деренько, А.Дягилев и А.Лобасок заняли I, II и III места] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2013. – 2 марта.

843. **Яковлев С.** Второй Всеукраинский турнир по боксу “Олимпийские надежды” прошел в районной ДЮСШ / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 24 марта.

844. **Яковлев С.** Признанный король бодибилдинга : [сильнейший культурист страны С.Котунов – участник соц. проекта ТМ “Раско”, ветеран спорта “Вместе мы сильнее!”] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2011. – 12 нояб. – Фот.

6.1 Чугуївський центр туризму та краєзнавства. Центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді

845. **Артеменко И.** Есть свой дом у юных туристов : [в начале сент. 2001 г. создан район. Центр туризма, краеведения и экскурсий; о работе район. профил. турист. лагеря] / И.Артеменко // Крас. звезда. – 2001. – 21 нояб.

846. **Белецкий Р.** Туристическая презентация Чугуевщины – лучшая! : [на выст. “Харьк. туристическое биеннале” презентация турист. потенциала р-на признана самой лучшей] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 4 дек. – Фот.

847. **Бєлов С.** Чугуївські туристи звітують : [про Чугуїв. район. Центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнів. молоді, який працює на базі 22-х навч. закл.] / С.Бєлов, В.Семенова // Крас. звезда. – 2012. – 7 июля. – 2 фот.

848. **Біла З.** “Традиції моєї родини” : [у район. Центрі туризму, краєзнавства та екскурсій відбувся етногр. фест.] / З.Біла // Крас. звезда. – 2009. – 7 нояб.

849. **Бондарь А.** Первый в области туристический комплекс под открытым небом появился в Чугуеве : [29 сент. возле гор. Центра туризма и краеведения открыт дет. турист. комплекс (построен на средства Благотворит. дет. фонда “Берег Надії”)] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2004. – 2 окт. – 2 фот.

850. **Бородулин В.Г.** Харьковщина туристическая: 22 экскурс. маршрута : путеводитель / В.Г.Бородулин, А.И.Лурье, Н.Н.Саппа. – Х. : Прапор, 1988. – 246 с. : ил. – Из содерж.: Чугуев; экскурсии из Чугуева: по репинским местам; вдоль Северского Донца. – С. 229-243.

851. **Босенко С.** Соревновались знатоки родного края : [состоялся район. слет юных краеведов – активистов движения учен. молодежи Украины “Моя земля – земля моїх батьків”] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2009. – 9 мая. – 4 фот.

852. **Васильева Н.** Двери “Рукодельницы” всегда открыты : [по инициативе Н.В.Логачевой, рук. кружка “Народоведение и приклад. искусство” Чугуев. гор. центра туризма и краеведения, организован клуб “Рукодельница”] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2006. – 14 янв.

853. **Вольская Н.** “Люби свой родной край” : [в Центре туризма и краеведения прошла традиц. отчет. краеведч. конф. “Краса и боль Украины”] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2007. – 10 февр.

854. **Вольська Н.** “Туризм – шлях до пізнання рідного краю” : [у Чугуєві відбувся Всеукр. семінар зав. від.

краєзнавства, методистів та відп. за краєзн. роботу і наук. роботу обл. центрів туризму і краєзнавства учнів. молоді] / Н.Вольська // *Новости Чугуева*. – 2006. – 29 апр.

855. **Галаур С.** Стежками Іллі Репіна : ініціатива. На Слобожанщині до Євро-2012 розробили перші п'ять турист. маршрутів / С.Галаур // *Уряд. кур'єр*. – 2010. – 23 верес. – С. 13.

856. **Головін С.** Коса – дівоча краса : [про роботу активу Центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнів. молоді, участь вихованців в етнофест. про екскурс. турне “Полтава – Опошня”] / С.Головін // *Крас. звезда*. – 2010. – 5 нояб.

857. **Головин С.** Чугуев – Карпаты – Кавказ : [к 15-летию создания гор. Центра туризма и краеведения. Работа 25 кружков Центра при шк. и дет. садах] / С.Головин // *Крас. звезда*. – 2010. – 4 сент.

858. **Григорьева Н.** Соревнования по спортивному туризму : [на Всеукр. соревнованиях чугуев. команда гор. Центра туризма и краеведения награждена почет. кубком и памят. медалями] / Н.Григорьева // *Новости Чугуева*. – 2006. – 22 апр. – Фот.

859. **Деменко О.** Туристичний рух на Чугуївщині: на маршрутах – учителі : [у місті відбувся традиц. район. турист. зліт пед. працівників] / О.Деменко // *Слобід. край*. – 2011. – 24 верес.

860. **Звоницкий Э.** Защитник Отечества, 1945–2005 / Харьк. обл. совет орг. ветеранов Украины, Харьк. обл. станция юных туристов ; Э.Звоницкий. – Х. : Наш городок, 2005. – 284 с., ил. – Из содерж.: XII. Зовут туристические тропы: Чугуев и его окрестности. – С. 257-264.

861. **Кулешова Т.** “Весілля збирає гостей” : [презентацію експонатів про край на вист. “Харк. туристичне бієнале”] / Т.Кулешова // *Крас. звезда*. – 2012. – 5 мая. – Фот.

862. **Липчанская Л.** Гончарству в Чугуеве быть! : [о работе по возрождению нар. ремесла в гор. Центре туризма и краеведения] / Л.Липчанская // Новости Чугуева. – 2004. – 31 янв.

863. **Лысенко С.** Горный туризм – удел бесстрашных : [участие представител. гор. Центра туризма и краеведения в соревнованиях “Открытый Кубок Украины по горному туризму”] / С.Лысенко // Новости Чугуева. – 2004. – 23 окт.

864. **Лысенко С.** “И есть, что вспомнить в жизни нам с тобой” : [первый год работы Центра туризма и краеведения: более 200 грамот и дипломов привезли школьники из всеукр. и обл. соревнований] / С.Лысенко // Крас. звезда. – 2000. – 27 сент.

865. **Лысенко С.** Их хобби – геология : [ученики кружка “Юные геологи” Центра туризма и краеведения на базе ООШ № 6 стали призерами Всеукр. конкурса краеведч. работ в Киеве] / С.Лысенко // Новости Чугуева. – 2004. – 24 апр.

866. **Лысенко С.** “Кубок Слобожанщины” – у чугуевских туристов : [победа юных туристов на обл. соревновании по технике пешеход. туризма в закрыт. помещении] / С.Лысенко // Новости Чугуева. – 2006. – 22 янв.

867. **Лисенко С.** Перемога Чугуївських туристів : [зліт юних туристів Харківщини] / С.Лисенко // Крас. знамя. – 1997. – 15 июля.

868. **Лысенко С.В.** 5 лет походов тропами туризма и краеведения : [беседа с дир. Центра туризма и краеведения С.В.Лысенко / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 2000. – 29 авг.

869. **Лысенко С.** Чугуев глазами юных краеведов : [в гор. Центре туризма и краеведения проведена отчет. турист.-краеведч. конф. Всеукр. экспедиции “Краса и боль Украины”] / С.Лысенко // Новости Чугуева. – 2004. – 7 февр.

870. **Лідеру** туристсько-краєзнавчого руху в районі – 10 років : [про роботу Центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнів. молоді (дир. І.Артеменко)] // Крас. звезда. – 2001. – 8 окт. – Підпис: Колектив Чугуїв. район. Центру туризму, краєзнавства та екскурсій учнів. молоді.

871. **“Осикове Плесо”** [Електронний ресурс] : [стилізована приват. садиба в етніч. стилі “Осикове Плесо”, що розташована в екологічно чистому місці на мальовничому березі Сіверського Дінця в Чугуєві, в 35 км від Харкова] : сайт. – Режим доступу: <http://www.pleso.org.ua/ua/index.htm>

872. **Ромин Г.** Научный подход к решению проблемы : [о развитии рекреац. зоны города в р-не р. Север. Донец] / Г.Ромин // Новости Чугуева. – 2007. – 22 дек.

873. **Семенова В.** Районний зліт юних краєзнавців – сходи́нка до нових звершень : [про захід у район. Центрі туризму, краєзнавства та екскурсій учнів. молоді] / В.Семенова // Крас. звезда. – 2012. – 5 мая. – 2 фот.

874. **Сергеев С.** Чугуєв нагородили дипломом : [на междунар. турист. форумі “Харьков: партнерство в туризмі” Чугуєв нагороджений дипломом, як партнер Харькова в рамках проекту “Євро-2012”] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2010. – 1 мая.

875. **Ткач А.** Горизонты зеленого туризма Чугуевщины / А.Ткач // Крас. звезда. – 2009. – 27 июня.

7. Суспільно-політичне життя

876. **Абросимов Е.А.** Позиция партии “Демсоюз” : [беседа с пред. гор. орг. “Демокр. союз” (создана 1 февр. 2000 г.) Е.А.Абросимовым о деятельности чл. партии / записала С.Светлова] // Крас. звезда. – 2000. – 15 апр.

877. **Александрова Н.** Школа молодой семьи приглашает : [2 года работает клуб “Ты плюс я равно семья” и шк. молодой семьи] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 6 нояб.

878. **Артеменко В.** Якщо ти людина небайдужа : [про роботу нової громад. орг. “Молодіжні ініціативи”] / В.Артеменко // Крас. звезда. – 2003. – 28 июня.

879. **Белова Г.** “Державные” подарки ветеранам : [в окт. зареєстрована гор. орг. Всеукр. об-нія “Держава”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 6 нояб.

880. **Белова Г.** Звание “Мать – героиня” присвоено шести чугуевским женщинам: [Е.И.Бобу, Н.Ф.Тягун, В.Н.Лизогубовой, И.Н.Тягун, О.В.Красильниковой и Н.И.Красильниковой] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2007. – 10 марта.– 2 фот.

881. **Бойко Л.** За помощью – к “Берегине” : [о работе обществ. орг. многодет. матерей] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2004. – 18 дек.

882. **Бойко Л.** “Ника” – в руках достойных : [лауреатами гор. конкурса “Человек года” в различ. номинациях стали 10 человек (И.И.Сериков, С.В.Бражников, Д.Р.Паршуков, С.В.Гузченко, В.А.Литвишко, Н.В.Саливон, В.А.Булайтис, И.В.Маринка, В.С.Белевцов, С.В.Пономаренко)] / Л.Бойко, Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2006. – 25 февр. – 2 фот.

883. **Бондаренко О.** Від заборон до відродження : [26 листоп. 2008 р. утворено район. осередок Всеукр. товариства

“Просвіта ім. Тараса Шевченка”] / О.Бондаренко // Крас. звезда. – 2008. – 6 дек.

884. **Бондарь А.** Гости из города-побратима : [Чугуев посетила пол. делегация из города-побратима Козенице] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2007. – 29 сент. – 3 фот.

885.* **Борох В.** Гости из Австралии [в Чугуеве] / В.Борох // Крас. звезда. – 1992. – 31 июля.

886. **Васнецова Д.** Профессионал по призванию : [об адвокате, пред. Чугуев. правозащит. группы, чл. Харьк. правозащитной группы... Романе Лихачеве] / Д.Васнецова // Крас. звезда. – 2012. – 6 окт.

887. **Владимиров А.** Помогая людям : [о деятельности гор. орг. “Союз Чернобыль Украины”, созданной в 1997 г.] / А.Владимиров // Крас. звезда. – 2000. – 26 апр.

888. **Владимиров А.** Создан новый [координационный] совет [общественных организаций и трудовых коллективов г. Чугуева и Чугуевского района] / А.Владимиров // Крас. звезда. – 2001. – 6 янв.

889. **Вольская Н.** Чествование чугуевских меценатов [С.В.Юдина, А.А.Семенюты, В.И.Чепелюка, Е.В.Лунина, А.М.Каминского, И.И.Серикова и др.] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 21 янв. – 2 фот.

890. **Ганжа Н.** Чугуевщину посетил польский консул : [Ген. Консул Республики Польша Гжегош Серочиньский посетил Картин. галерею, Дом музей И.Е.Репина; возложил цветы на могилу военнослужащего Войска Польского Петра Домбровского (гор. кладбище № 1)] / Н.Ганжа // Крас. звезда. – 2009. – 12 сент.

891. **Гноевой Р.** В Чугуеве открылся Центр муниципальных услуг [в помещении горисполкома] / Р.Гноевой // Новости Чугуева. – 2006. – 4 марта.

892. **Головін С.** Американці побачили Чугуїв : [делегация амер. старшокласників та волонтерів відвідала

місто у рамках поглиблення побратим. відносин між Харковом і Цинциннаті] / С.Головін // Крас. звезда. – 2010. – 10 апр.

893. **Головін С.** Будем дружить городами : [обществ. регион. орг. “Дружба Чугуев – Муррхардт” создана в 2004 г.] / С.Головін // Крас. звезда. – 2009. – 11 апр. – Фот.

894. **Головін С.** В день пограничника : [об обществ. орг. “Чугуев. объединен. союз инвалидов Афганистана” (чл. союза – 40 чел.), участие чугуевцев в афган. войне] / С.Головін // Крас. звезда. – 2012. – 2 июня. – 4 фот.

895. **Гончарова С.** I районная конференция НДП Чугуевщины / С.Гончарова // Крас. звезда. – 1999. – 21 апр.

896. **Григорьева Н.** “Мы работаем для наших подопечных” : [Чугуев. гор. террит. центр: открыта лит.-муз. гостиная] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2007. – 3 февр. – Фот.

897. **Деточенко В.** Лига стала легальной : [легализована обществ. орг. Лига предпринимателей Чугуевщины] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2001. – 27 янв.

898. **Деточенко В.** “Человек года – 2000” : [Г.В.Прудников, Т.В.Мазенкова, Е.А.Хватынец, А.М.Довбыш, А.В.Пичугин, В.А.Вишняк, В.А.Родионов, Р.К.Мотузок, И.Е.Киценко и др.] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2001. – 14 февр. – 4 фот.

899. **Дмитренко А.** Доблестный путь майора Дикуна : [о пред. Чугуев. гор. совета ветеранов Иване Дмитриевиче Дикуне] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2013. – 9 марта. – Фот.

900. **Дрозд С.** Молодые регионалы на конференции : [о работе район. молодежной обществ. орг. “Молодые регионы”] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 14 мая.

901. **Дрозд С.** [Программа] “Европа в чемодане” : [нем., пол. представители “Фонда Конрада Аденауэра” посетили Чугуев] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 30 апр.

902. **Жуга Л.** Каждый вечер – с “Натали” : [клуб ветеранов “Натали” создан в Чугуеве почти 6 лет тому назад] / Л.Жуга, Т.Бардюк // Слово ветерана. – 2008. – 3 дек.

903. **Кобзарь Г.** “Евроатлантическая весна” пришла в Чугуев : [18 апр. состоялась беседа за “круглым столом” по теме “Евроатлант. интеграция Украины” с участием общественности города] / Г.Кобзарь // Крас. звезда. – 2008. – 23 апр. – Фот.

904. **Коваленко О.** И молодость пусть ваша повторится в горячих нестареющих сердцах : [о работе первич. ветеран. орг. микрорайона “Авиатор”, созданной 21 окт. 1993 г.] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2003. – 29 окт.

905. **Коваленко О.** Терпение, работа, милосердие : [о работе район. террит. центра по обслуживанию пенсионеров и одиноких нетрудоспособных граждан: к 15-летию со дня его основания] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 4 июня.

906. **Кузнецов Л.С.** Ветеранская организация – выразитель и защитник интересов людей пожилого возраста : [о деятельности ветеран. орг. в 1999–2003 гг.: из отчет. докл. пред. совета ветеранов р-на] / Л.С.Кузнецов // Крас. звезда. – 2003. – 5 нояб.

907. **Куприенко С.** Ставка на инициативную молодежь : [беседа с лидером Нар.-демокр. лиги молодежи С.Куприенко / записала А.Мрачковская] // Демокр. Чугуївщина. – 2001. – 10 листоп.

908. **Кушнарьев Є.** “Сільському господарству потрібні маяки. Один з них – Чугуївський район” : [з виступу губернатора Харк. обл. на святі в Чугуєві] / С.Кушнарьев // Крас. звезда. – 2001. – 28 нояб.

909. **Лебедев А.** Никто не забыт... : [Чугуев. военно-ист. о-во четвертый год подряд проводит регион. военно-ист. слет, посвящ. освобождению Чугуева в февр. 1943 г.] / А.Лебедев // Крас. звезда. – 2010. – 20 февр.

910. **Левченко А.** Создана ассоциация учителей-ветеранов [Чугуевского района] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2002. – 22 мая.

911. **Левченко А.** Чугуевцы в городе Гете / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 11 июля.

912. **Левченко В.Я.** Начало большого пути : [тезисы докл. пред. Чугуев. район. орг. НДП] / В.Я.Левченко // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 17 листоп.

913. **Левченко В.Я.** НДП по-чугуевски / В.Я.Левченко // Харків'яни. – 2001. – № 17. – С. 4.

914. **Лемнев Н.В.** Вперед в прошлое : [организовано мероприятие по воспроизведению освобождения Чугуева в авг. 1943 г.] / Н.В.Лемнев // Новости Чугуева. – 2006. – 12 авг. – Авт. ст. – секретарь Чугуев. воен.-ист. о-ва.

915. **Лещенко О.** Номинантами “Человек года” стали личности творческие : [в т.ч. поэт П.Керанчук; преп. худож. шк. В.В.Качина] / О.Лещенко, В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2003. – 1 марта.

916. **Лисянский А.** Предпринимательство – визитная карточка Чугуева : [о создании Союза предпринимателей Чугуева] / А.Лисянский // Новости Чугуева. – 2002. – 12 янв.

917. **Лобанова Т.** 10 лет вместе : [о деятельности Чугуев. гор. парт. орг. Всеукр. партии “Батьківщина” в 1999–2009 гг.] / Т.Лобанова // Крас. звезда. – 2009. – 3 окт.

918. **Логвиненко С.** “Радиоволне” – 5 лет : [о работе обществ. орг. “Чугуев. союз радиолюбителей “Ридиоволна”] / С.Логвиненко // Новости Чугуева. – 2006. – 2 янв.

919. **Лопандев Н.И.** Районный Дом милосердия : [о новых направлениях работы коллектива Дома милосердия : беседа с рук. Чугуев. район. терцентра Н.И.Лопандевым / записала О.Ковалева] // Крас. звезда. – 2001. – 6 янв.

920. **Мартова Л.** Я хочу, чтобы всегда звенел счастливый детский смех : [3 мая состоялось открытие центра соц.-психол. реабилитации детей] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2006. – 6 мая.

921. **Матукин А.Л.** Боль Чернобыля : [беседа с пред. район. орг. Всеукр. обществ орг. инвалидов “Союз Чернобыль Украины” / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2012. – 21 апр. – Фот.

922. **Мешканці** Чугуївщини сказали “так”: р-н; місто : підсумки Всеукр. референдуму, [(16 квіт. 2000 р.) щодо повноважень Верховної ради України, депутат. корпусу] // Крас. звезда. – 2000. – 19 апр.

923. **Мирошник Т.** Состоялась конференция Чугуевской районной организации Партии Регионов / Т.Мирошник // Крас. звезда. – 2009. – 3 окт.

924. **Мрачковская А.** Их цель – нести добро людям : [о работе район. орг. “Дія”] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2002. – 13 марта.

925. **Наша** гордость, наша надежда города, страны : [о победителях гор. конкурса “Человек года – 2004”: А.Г.Посмитном, А.Г.Згиблове, С.В.Коморном, О.И.Касьянове, М.Л.Морозе, С.В.Лысенко, В.А.Пузикове и др.] // Новости Чугуева. – 2004. – 28 февр. – 14 фот.

926. **Николаенко Г.** Ученическое самоуправление – школа будущих лидеров : [“Молодость” – первая официально зарегистрир. дет. орг. (учредитель – многопрофил. лицей)] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 30 апр.

927. **Общественные** организации Чугуева [Электронный ресурс] // Чугуев. – Режим доступа:

<http://chuguevsoviet.ru/administrativnyye-uchrezhdeniya/gorodskoy-sovet-ispolnitelnyy-komit-et-ulichnyy-kom/2870-obschestvennye-organizacii-chugueva.html>

928. **Осередки** політичних партій в місті Чугуєві станом на 12 грудня 2005 року : [список місц. парт. орг.] // *Новости Чугуева*. – 2005. – 17 дек.

929. **Осин А.** Партия регионов – 10 лет на благо Чугуевщины / А.Осин // *Крас. звезда*. – 2011. – 24 дек.

930. **Остался** в благодарной памяти : [Иван Иванович Мирошниченко: с 1990 г. по 2004 г. работал в органах местного самоуправления, в т.ч. Чугуев. райсовете : некролог] // *Крас. звезда*. – 2011. – 5 февр. – Фот. – Подпись: В.В.Лобойченко др.

931. **Панов А.** Сотрудничество на благо Украины : [об участии Чугуев. обществ. орг. “Демократична ініціативна молодь” в работе Всеукр. саммита “Цели развития тысячелетия Украины” и участие молодежи в процессе принятия решений] / А.Панов // *Крас. звезда*. – 2003. – 6 авг.

932. **Перелік** партій у районі та м. Чугуєві // *Демократ. Чугуївщина*. – 2001. – 7 лип.

933. **Порыв** души на службу людям : [лауреаты конкурса “Человек года – 2003”; из истории конкурса] // *Новости Чугуева*. – 2007. – 3 марта. – Помещены биограф. справки о 12-ти лауреатах конкурса.

934. **Проект** статуту територіальної громади міста Чугуєва // *Новости Чугуева*. – 2001. – 16, 23 июня.

935. **Прядка И.** Чугуевские экологи побывали в Германии : [обществ. орг. “Дружба Муррхардт–Чугуев–Малиновка” посетила нем. г. Штутгарт] / И.Прядка // *Крас. звезда*. – 2010. – 6 марта.

936. **Пусть** простирается высокое стремление человека достичь высокой цели! : [о победителях гор. конкурса “Человек года – 2004”: Ю.А.Бурцеве, В.В.Бражник,

Т.С.Винник, Н.В.Крынициной, А.М.Лещенко, А.А.Семенюте, А.А.Хорошко, И.Л.Кузнецовой, Г.А.Красильникове, А.П.Педченко, О.В.Соловьеве и др.] // Новости Чугуева. – 2005. – 26 февр. – 17 фот.

937. **Саяпина А.М.** Красный Крест – символ защищенности : [беседа с рук. О-ва Красного Креста А.М.Саяпиной о работе 36-ти первичных орг. Чугуева / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2006. – 6 мая. – Фот.

938. **Сергеев С.** Весь мир на связи : [радиолюбители о-ва “Радиоволна” получили спец. позывной и начали выходить на связь с коллегами-аматерами, проживающими на пяти континентах] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2013. – 13 апр.

939. **Сергієнко С.** Медаль “За працю і звитягу” з рук Президента України [В.А.Ющенко: голову район. орг. “Нар. Союз “Наша Україна” М.Я.Семер’янова нагороджено Грамотою Верховної Ради України] / С.Сергієнко // Крас. звезда. – 2008. – 22 нояб.

940. **Скрипник С.П.** Десятирічка милосердя : [про досягнення Чугуїв. район. орг. Товариство Червоного Хреста за останні роки : бесіда з головою громад. орг. С.П.Скрипник / записала А.Башкірцева] // Крас. звезда. – 2010. – 18 дек. – Фот.

941. **Скрипник С.** Знання ради допомоги : [інспектори Т-ва Червоного Хреста проводять навч. заходи з надання першої мед. допомоги] / С.Скрипник // Крас. звезда. – 2013. – 13 июля.

942. **Соколовский М.** Бал меценатов : [с 2005 г. в культ. центре “Имидж” проводится бал меценатов под руководством гор. головы Г.Н.Минаевой] / М.Соколовский // Новости Чугуева. – 2007. – 20 янв. – Фот.

943. **Соколовский М.** В обстановке политической толерантности : [о проведении первой ярмарки мест. полит.

партий] / М.Соколовский // Новости Чугуева. – 2005. – 12 нояб.

944. **Соколюк Н.** Нагорода від благодійного фонду : [міськ. терит. центр обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездат. громадян одержав грант для реалізації реабілітац. прогн. із застосуванням рефлекторно-навантажув. пристрою “Травістат”] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2008. – 16 февр.

945. **Социальные** службы [Чугуева] на службе у людей / подгот. С.Головин // Крас. звезда. – 2008. – 1 нояб. – 3 фот.

946. **Томенко Н.** Волонтером может быть каждый : [о работе волонтер. центра при Центре соц. служб для молодежи] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 25 дек.

947. **Томенко Н.** Молодежь XXI века : [представители молодежи. парламента Чугуева участвовали в обл. форуме] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 24 апр.

948. **У виконкомі** міської Ради : [розглядалися питання щодо шеф. допомоги місц. п-в інвалідам ВВВ] // Червона зірка. – 1989. – 11 серп.

949. **Усачева А.** Чем живут “журавушки”? : [в янв. 2001 г. гор. обществ. орг. ВСЖТ “За будущее детей Украины” создала в Чугуеве клуб выходного дня “Журавушка”] / А.Усачева // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

950. **Хранить** память о героях, а не о предателях : [“Чугуев. Союз инвалидов Афганистана” обсуждал мини-проект 2008 г. “Оставь себя в истории”] // Новости Чугуева. – 2007. – 10 нояб.

951. **“Человек** года – 2010” : [гор. голова Г.Минаева, воен. комиссар Чугуев. объедин. военкомата В.Чехачев, нач. участка благоустройства и озеленения КП “Чугуев. саночистка” Н.Гарашко, настоятель храма “Всех Скорбящих Радосте” И.Билыч, пред. гор. орг. “Творческое об-ние

художников и мастеров Чугуева” С.Качин и др.] // Крас. звезда. – 2011. – 19 февр. – На фото: Победители премий проф. мастерства “Человек года – 2010”.

952. **Чумак Ю.** Будем дружить с Польшей : [о подписании договора о дружбе и сотрудничестве между Чугуевом и г. Старый Сонч] / Ю.Чумак // Новости Чугуева. – 2004. – 8 мая.

953. **Чумак Ю.** Координация социальной политики в городе – веление времени : [в марте создан Координац. совет по вопр. соц. политики в Чугуеве] / Ю.Чумак // Новости Чугуева. – 2004. – 1 мая.

954. **Шатилова Ж.** Партнерская встреча во имя мира : [представители Чугуев. совета инвалидов Великой Отечественной войны посетили нем. город. Муррхардт] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2005. – 3 дек.

955. **Швыдкий В.** Союз ветеранов Афганистана – в действии : [орг. “Чугуев. объединен. Союз инвалидов Афганистана” создана 11 июня 2003 г.] / В.Швыдкий // Новости Чугуева. – 2004. – 5 июня. – Фот.

956. **Яковлев С.** Лауреаты конкурса “Человек года – 2011” : [дир. ЧАТЗ Г.Асваров, част. предприниматель А.Зачевило, зам. гл. врача Т.Петрова, дир. муз. шк. Т.Мамина, учитель химии ООШ № 1 Н.Наплекова и др.] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 10 марта.

957. **Яковлев С.** Чугуев – Муррхардт: дружба продолжается : [нем. делегация посетила город по инициативе обществ. орг. “Дружба Чугуев – Муррхардт” и “Официальное собрание”] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2011. – 12 февр. – Фот.

8. Діяльність органів місцевої влади

958. **Белецкий Р.** [Чугуевский] центр занятости – лучший в области [директор – Лилия Масалитина] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 18 дек.

959. **Бударний О.В.** Дні і ночі прокурора Бударного : [бесіда з прокурором Чугуїв. р-ну О.В.Бударним / записав І.Тесло] // Слобід. край. – 2007. – 17 берез.

960. **Бурцева Д.** Опыт и молодость : [о работе Чугуев. объединенной гос. налог. службы, созданной в февр. 1999 г. на базе Чугуево-Печенеж. межрайон. гос. налог. администрации] / Д.Бурцева // Крас. звезда. – 2003. – 29 окт.

961. **Бучастая С.** У истоков народовластия : [из истории мест. самоуправления] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2001. – 8 дек.

962. **Волик З.** “Я – син твій земле” : [про голову Чугуїв. райдержадмін. В.Ю.Кулика] / З.Волик // Крас. звезда. – 2003. – 26 июля.

963. **Гноевой Р.** На сессии городского совета / Р.Гноевой // Новости Чугуева. – 2001. – 27 окт.

964. **Головин С.** В Чугуеве открыт изолятор европейского образца : [в июле 2009 – дек. 2010 г. реконструирован изолятор времен. содержания Чугуев. райотдела] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 8 янв. – Фот.

965. **Гончарова С.** Губернатор представил нового главу района : [пред. Чугуев. райгосадминистрации назначен Ю.Г.Прав] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2005. – 13 апр.

966. **Горелкова Ю.** Алло! Милиция? : [о работе службы “102” Чугуев. райотдела] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 11 июля. – 2 фот.

967. **Горелкова Ю.** Против безработицы – единым фронтом : [в Чугуеве проведен “круглый стол” на тему

“Основ. направления сотрудничества Гос. службы занятости с мест. органами гос. власти, соц. партнерами и работодателями...”] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2010. – 19 июня.

968. **Гуменный З.** Дети войны : [беседа с пред. Чугуев. гор. суда З.Гуменным о защите прав 9-ти тыс. чугуев. “детей войны” / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2011. – 12 февр.

969. **Давиденко Т.И.** Фундамент материального благополучия : [беседа с нач. Чугуев. объединен. налог. инспекции Т.И.Давиденко о вкладе коллектива налог. службы в соц.-экон. развитие региона / записал З.Волик] // Крас. звезда. – 2001. – 27 окт.

970. **Добровольский О.** “Посвята” в депутаты : [відбулася І сес. Чугуїв. райради] / О.Добровольський // Крас. звезда. – 2010. – 20 нояб.

971. **Добровольский А.** Чугуевский день губернатора : [М.Добкин с рабочей поездкой побывал на Чугуевщине] / А.Добровольский // Крас. звезда. – 2010. – 21 авг.

972. **Дубянский В.** По законам милосердия : Террит. Центр соц. обслуживания (предоставление соц. услуг) Чугуев. райгосадмин. отметил свое 20-летие / В.Дубянский // Крас. звезда. – 2013. – 20 апр.

973.* **Звітує** виконком міської Ради // Червона зірка. – 1989. – 8 верес.

974.* **Здор О.** Чіткий ритм – це велика праця : [голова міськвиконкому розповідає про діяльність органів місцевої влади] / О.Здор // Червона зірка. – 1987. – 18 лют.

975. **Ильин А.** Помочь тем, кто нуждается : [о работе депутатов и обществ. орг. края, Чугуева] / А.Ильин, А.Шаровка // Время. – 1991. – 15 окт.

976.* **Катречко А.** Наставник : [об участк. инспекторе милиции Чугуева А.А.Сухине] / А.Катречко // Крас. звезда. – 1975. – 7 нояб.

977. **Кваша А.П.** “Главным для себя считаю интересы города и его жителей” : [рассказывает о своей работе гор. голова Чугуева] / А.П.Кваша // Новости Чугуева. – 2002. – 16 февр.

978. **Кваша А.П.** Город – вся моя жизнь : [беседа с гор. головой А.П.Квашей / записала А.Володина] // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

979. **Кваша А.П.** Життя із статусом обласного значення : [бесіда з міськ. головою А.П.Квашею / записав Г.Конопельцев] // Слобід. край. – 2000. – 31 жовт.

980. **Кваша А.П.** “Уверен самоуправление в Чугуеве будет крепнуть, развиваться и работать в интересах громады” : [беседа с зам. головы А.П.Квашей / записал Г.Ромин] // Новости Чугуева. – 2002. – 7 дек.

981. **Кириченко О.** На страже закона : [о работе коллектива Чугуев. межрайон. прокуратуры] / О.Кириченко // Крас. звезда. – 2013. – 23 марта.

982. **Клерини Г.В.** Расследуются ЧП местного масштаба : [беседа с нач. Чугуев. райотд. МВД Украины, подполковником милиции Г.В.Клерини / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2011. – 14 мая.

983. **Колесник В.** Допомогу надасть спеціаліст : [5 років працює “Громадська приймальня” при Чугуїв. міськ. упр. юстиції] / В.Колесник // Новости Чугуева. – 2004. – 9 окт.

984. **Крикливий Ю.** Право лідера : [про діяльність голови Чугуїв. райдержадмін. Ю.Г.Права] / Ю.Крикливий // Слобід. край. – 2006. – 30 листоп.

985. **Кронин В.И.** Уличные комитеты: новое время – новые подходы : [о работе улич. ком. нового звена мест.

самоуправління в Чугуєве : бесіда с пред. улич. ком. участка № 19 В.И.Крониным / записал А.Бондарь] // Новости Чугуева. – 2005. – 3 дек.

986. **Кулик В.Ю.** Живи і квітни, любий краю, на Слобідській землі святій : [ст. голови Чугуїв. райдержадмін.] / В.Ю.Кулик // Крас. звезда. – 2003. – 28 июня.

987. **Кулик В.Ю.** “Наш край багатий добрими традиціями і ми пишаємось своїми земляками” / В.Ю.Кулик // Панорама. – 1997. – 17 трав. – С. 2.

988. **Куценко С.** Чтобы в державной казне было густо : [беседа с нач. налог. милиции Чугуев. объединен. налог. инспекции, подполковником С.Куценко / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2013. – 27 апр.

989. **Кучма Ю.В.** Мы в ответе за судьбы людей : [беседа с нач. Чугуев. гор. суда Ю.В.Кучмой о переходе гор. суда на “модельный” механизм судопроизводства / записал А.Осин] // Крас. звезда. – 2003. – 13 дек.

990. **Кучма Ю.В.** На защите прав граждан : [беседа с пред. Чугуев. гор. суда Ю.В.Кучмой о судеб.-правов. реформе / записал С.Шумейко] // Крас. звезда. – 2001. – 15 дек.

991. **Левченко А.** Работать сплоченной командой : [о посещении края главы облгосадминистрации М.Добкина] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 24 апр.

992. **Лобойченко В.** Заради інтересів місцевих громад : [голов. пріоритети соц.-екон. розвитку р-ну, м. Чугуєва, насамперед в житлово-комун. госп-ві, буд-ві, охороні здоров'я, культ.-освіт. роботі] / В.Лобойченко // Крас. звезда. – 2014. – 7 апр. – Фот.

993. **Володимир Лобойченко:** “Найголовніше наше надбання – зміна ставлення до свого життя” : [бесіда з головою райдержадмін. В.Лобойченком про здобутки краю у 2012 р., зокрема про сучасне устаткування центр. район.

лікарні, відкриття в ній операц. блоку / записала К.Коваленко] // Крас. звезда. – 2013. – 1 янв.

994. **Лобойченко В.В.** По пути динамичного развития : [пред. Чугуев. райгосадминистрации В.В.Лобойченко рассказывает о 180-ти днях своей деятельности / записала М.Отченашко] // Крас. звезда. – 2010. – 23 окт.

995. **Мазняк О.** Потрібна служба: Нац. службі посередництва і примирення виповнилось 5 років : [про роботу інформ.-консульт. центру у Чугуїв. р-ні] / О.Мазняк // Крас. звезда. – 2003. – 29 нояб.

996. **Майстренко М.** Об'єднаймо зусилля для успіху : [бесіда з головою Чугуїв. райради М.Майстренком / записав М.Злотников] // Крас. звезда. – 2009. – 5 дек.

997. **Малявин Н.А.** Наперекор условиям времени : [беседа с нач. Чугуев. райотд. внутр. дел Н.А.Малявиным / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 1998. – 19 дек.

998. **Минаева Г.Н.** “Власть должна быть для народа” : [беседа с гор. головой Г.Н.Минаевой / записал Р.Гноевой] // Новости Чугуева. – 2002. – 6 июля.

999. **Мінаєва Г.** Звіт міського голови про роботу чугуївської міської ради за 2006 рік / Г.Мінаєва // Новости Чугуева. – 2007. – 3 марта.

1000. **Мінаєва Г.** “Міськрада – не почет короля” : [бесіда з Чугуїв. міськ. головою Г.Мінаєвою / записав М.Тараненко] // Слобід. край. – 2006. – 1 лип.

1001. **Минаева Г.Н.** “Наступило время оправдать доверие” : [о работе Чугуев. горсовета] / Г.Н.Минаева // Новости Чугуева. – 2003. – 28 июня.

1002. **Мінаєва Г.** “У нас одна партія – місто Чугуїв” : [бесіда з мером Чугуєва Г.Мінаєвою] // Місцеве самоврядування. – 2010. – № 12. – С. 4-7.

1003. **Мінаєва Г.** “Хочемо зробити місто Чугуїв таким, в якому хочеться жити і працювати” : [бесіда з мером Чугуєва Г.Мінаєвою / записала Ю.Ламаалем] // Слобід. край. – 2010. – 7 верес. – С. 3.

1004. **Минаева Г.Н.** “Хочу влюбить всех чугуевцев в наш город” : [беседа с пред. горсовета Г.Н.Минаевой] // Новости Чугуева. – 2007. – 31 марта.

1005. **Минаева Г.Н.** Чугуев получит средства на развитие местного самоуправления : [об участии горсовета во Всеукр. конкурсе проектов и программ развития мест. самоуправления : беседа с мэром Чугуева Г.Н.Минаевой / записал В.Шевченко] // Новости Чугуева. – 2004. – 2 окт.

1006. **Г.Мінаєва:** “Якщо я сказала, я зроблю” : [день роботи голови міськради Г.Мінаєвої / підгот. Ю.Горобець] // Слобід. край. – 2010. – 19 жовт.

1007. **Мотузний С.И.** Власть и громады Чугуевщины: общие достижения : [беседа с зам. пред. Чугуев. райгосадминистрации С.И.Мотузным / записала Л.Шумейко] // Крас. звезда. – 2010. – 28 авг.

1008. **Мотузний С.І.** Запорука процвітання району – у наших спільних зусиллях : [ст. голови райдержадмін.] / С.І.Мотузний // Крас. звезда. – 2001. – 13 груд.

1009.* **На сесії** міської ради // Новости Чугуева. – 2002. – 15 июня.

1010.* **О деятельности** исполнительных органов Чугуевского городского совета в 2000 году // Новости Чугуева. – 2001. – 17 февр.

1011. **О деятельности** исполнительных органов Чугуевского горсовета в 2001 году // Новости Чугуева. – 2002. – 9 февр.

1012. **Офіційний** сайт Чугуївської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chuguev-rada.gov.ua/>

1013. **Пазушко Г.** Дан статус государственной : [о создании Гос. службы охраны при Чугуев. РОВД : беседа с нач. отд. Г.Пазушко / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 1993. – 21 сент.

1014. **Прав Ю.Г.** Так, тримати, Чугуївці : [бесіда з головою Чугуїв. райдержадмін. Ю.Правом / записав Ю.Крикливий] // Слобід. край. – 2008. – 28 лют.

1015. **Проект** статуту територіальної громади міста Чугуєва // Новости Чугуева. – 2001. – 16, 23 июля.

1016. **Сазонова О.** Міліція – це його доля : [про діяльність ветеран. орг. органів внутр. справ в Чугуїв. РВ ГУМВС України в Харк. обл. (кер. орг. – М.П.Скирта)] / О.Сазонова // Крас. звезда. – 2011. – 5 февр. – Фот.

1017. **Сазонова О.** На стражі закону – чарівна та сильна майор міліції : [про діяльність Ольги Сергіївни Чміль, нач. від. кримінал. міліції у справах дітей] / О.Сазонова // Крас. звезда. – 1012. – 17 марта. – Фот.

1018. **Скупченко Ю.А.** Первый юбилей: итоги и перспективы : [беседа с нач. Контрольно-ревиз. отд. в Чугуев. и Печенеж. р-нах Ю.А.Скупченко / записала С.Степанова] // Крас. звезда. – 2003. – 25 янв.

1019. **Сторожев І.** Ефективна співпраця – позитивний результат : [підсумки п'ятого року діяльності Чугуїв. райради] / І.Сторожев // Крас. звезда. – 2010. – 9 окт.

1020. **Сторожев І.** У пошуках нових форм і методів роботи : [про роботу колективу Чугуїв. райвід. УМВС Харк. обл.] / І.Сторожев // Крас. звезда. – 2003. – 20 дек.

1021. **Тараненко М.** Практицизм, по-чугуївськи : [про роботу Чугуїв. міськради] / М.Тараненко // Слобід. край. – 2007. – 8 лют.

1022. **Тараненко М.** Якщо гуртом – усе під силу : [про перебування голови облдержадмін. Є.П.Кушнарєва у Чугуєві] / М.Тараненко // Слобід. край. – 2004. – 15 квіт.

1023. **Терещенко С.** 2011 рік: підбито підсумки роботи : [Чугуїв. міжрайонна виконавча дирекція Фонду соц. страхування з тимчас. втрати працездатності] / С.Терещенко // Крас. звезда. – 2012. – 31 марта.

1024. **Ткач А.** Чугуевские встречи губернатора [Е.П.Кушнарева] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2004. – 17 апр.

1025. **Чугуївська** районна рада [Електронний ресурс] : офіц. сайт // Режим доступу: <http://chuguivrada.kh.ua/>

1026. **Чумак Ю.** Местное самоуправление : [о деятельности органов мест. власти с 1994 по 2004 гг.] / Ю.Чумак // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

1027. **Чумак Ю.** Первым заместителем городского головы стал первый мэр Чугуева: [Иван Иванович Мирошниченко] / Ю.Чумак // Новости Чугуева. – 2004. – 7 февр.

1028. **Шишканов П.** “Район – це держава” : [голова Харк. облвиконкому О.С.Масельський зустрівся з активом краю, м. Чугуєва] / П.Шишканов // Червона зірка. – 1991. – 5 груд.

1029. **Яковенко С.** Родич від держави : [про діяльність Чугуїв. район. центру соц. служб для сім'ї, дітей та молоді, кер. – М.П.Міняйло] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2013. – 23 марта. – Фотогр.

1030. **Яковенко С.** У нас одна партія – місто Чугуїв : [Чугуїв. міськрада : 1-ша сес. 6-го скликання, склад міськради] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2010. – 20 нояб.

8.1 Воєнна справа. Чугуївський райвідділ Міністерства з надзвичайних ситуацій України

1031. **Бабенко Л.Н.** Главное – спасти человека : [о работе оперативно-спасат. службы гражд. защиты : беседа с нач. отд. по вопр. чрезвычайных ситуаций и гражд. защиты населения горисполкома Л.Н.Бабенко] // Новости Чугуева. – 2007. – 15 сент. – 2 фот.

1032. **Безрук А.** Служба днем и ночью : [о работе личного состава гос. пожар. части № 50] / А.Безрук // Крас. звезда. – 2000. – 29 янв.

1033. **Белова Г.** День рождения части : [17 июня 1997 г. создана войсковая часть А-2563 (ныне Центр обеспечения учеб. процесса Харьк. воен. ун-та)] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 19 июля.

1034. **Босенко С.** Чугуевский военкомат отметил 90-летие / С.Босенко // Крас. звезда. – 2009. – 11 апр. – 2 фот.

1035. **В Чугуеве** будет крупная военная авиабаза : [об-нии Чугуев. и Васильков. авиаподразделений : по материалам беседы журналистов с зам. нач. Ген. штаба Вооруженных Сил Украины Ю.Думанским] // Крас. звезда. – 2013. – 29 июня.

1036. **Вольская Н.** Пусть память говорит... : [о подполковнике в отставке, участнике боевых действий в Афганистане Михаиле Геннадьевиче Беднове] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2008. – 16 февр.

1037. **Гіносян Д.** Їм підкоряється п'ятий океан : [про участь військовиків Чугуїв. аеродрому у Всеукр. зборах льотчиків – інструкторів на аеродромі “Умань”] / Д.Гіносян // Крас. звезда. – 2001. – 24 авг.

1038. **Головін С.** Екзаменує небо : [про підготовку льотних кадрів – курсантів, випускників Харк. ін-ту ВВС

України на військ. аеродромі] / С.Головін // Крас. звезда. – 2003. – 24 сент.

1039. **Головін С.** Мужество и великодушие полковника Филоненко : [Ивану Федоровичу – 85 лет: участник войны в 1944–1945 гг., военнослужащий, пред. горсовета инвалидов войны и Вооруженных Сил] / С.Головін // Крас. звезда. – 2011. – 15 окт. – Фот.

1040. **Головін С.** Славетної частини – славетний шлях : [військ. частині А-0501 – 85 років] / С.Головін // Крас. звезда. – 2003. – 8 окт.

1041. **Григорьева Н.** К чрезвычайным ситуациям готовы : [о работе Чугуев. район. отд. М-ва по чрезвычайным ситуациям, созданном в 2004 г. на базе самостоят. пожар. части № 50] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2005. – 17 сент.

1042. **Гузченко С.** На варті незалежності держави : [про реорганізацію деяких частин Чугуїв. гарнізону у 2007–2008 рр. та діяльність військовиків] / С.Гузченко // Крас. звезда. – 2008. – 6 дек. – 3 фот.

1043. **Деточенко В.** Пилоты [Олег Касьянов и Валерий Степанов] предотвратили аварию Л-39 в небе над Чугуевом, награждены орденом “За мужество”] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2003. – 16 июня. – Фот.

1044. **Дмитренко А.** На боевом посту : [танк. батальон (командир – майор В.М.Бурлаков) в составе Чугуев. 92-й отд. механизир. бригады] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2003. – 13 сент. – 4 фот.

1045. **Дроб В.** Воздушному флоту – 70 лет : [ст. авиатора – ветерана о жизни Чугуев. авиац. уч-ща, ныне Харьк. ин-та ВВС] / В.Дроб // Крас. звезда. – 2003. – 30 авг.

1046. **Коваленко О.** 92-й отдельной механизированной бригаде – 90 лет / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 1 окт.

1047. **Козак В.С.** Армия ждет настоящих мужчин : [о воен. службе в Чугуев. гарнизоне : беседа с и.о. командира 92-й отд. механизир. Ропшинской бригады В.С.Козаком / записала Г.Белова] // Новости Чугуева. – 2005. – 10 дек.

1048. **Кривошлыков С.** Высокое звание “Спасатель” : [беседа с нач. район. отделения МЧС Украины в Харьк. обл., подполковником службы гражд. защиты С.Кривошлыковым / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2011. – 19 февр. – Фот.

1049. **Кругляк А.** Його покликання : [про генерала В.І.Сойміна – командира Чугуїв. з’єднання Нац. гвардії України, переможця міськ. конкурсу “Людина року”] / А.Кругляк // Крас. звезда. – 2000. – 1 янв. – Фот.

1050. **Левченко А.** Расколотое небо чугуевских летчиков : [из истории: о выпускниках Чугуев. летного уч-ща (ныне Харьк. ин-т летчиков)] / А.Левченко // События. – 2007. – 22-28 марта.

1051. **Левченко А.** Сдать на “пять” Науку побеждать! : [визит Главной инспекции М-ва обороны Украины в 92-ю отд. механизир. Ропшин. бригаду] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2001. – 10 окт. – 4 фот.

1052. **Логачев В.** Школа летчиков и героев : [в 1943–1945 гг. – Чугуев. воен. шк. пилотов; в 1943–1994 гг. – учеб. авиац. полк; с 1995 г. – 203-я авиац. база] / В.Логачев // Крас. звезда. – 2000. – 6 мая.

1053. **На полігоні 92-ї окремої механізованої бригади** вперше відбулися стрільби з ходу з танка Т-64Б // Крас. звезда. – 2013. – 10 авг. – Фот.

1054. **Николюк В.** Ратная доблесть Чугуева: 95-летний юбилей отметит 92-я Чугуев. отдельная механизир.

Ропшинская бригада : [беседа с командиром бригады и Чугуев. гарнизона, подполковником В.Николюком / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2013. – 21 сент. – 4 фот.

1055. **Петрова С.** Броневой щит Родины: современность : [о танк. полигоне Чугуев. учеб. центра] / С.Петрова // Крас. звезда. – 2001. – 8 сент. – 3 фот.

1056. **Победин В.** Министр обороны Украины посетил Чугуев : [Павел Лебедев ознакомился с опытом работы 203-й учеб.-авиаци. бригады ВВС] / В.Победин // Крас. звезда. – 2013. – 6 апр.

1057. **Родионов В.** В объятиях чугуевского неба : [об истории Чугуев. воен. авиаучилища] / В.Родионов // Новости Чугуева. – 2005. – 19 нояб.

1058. **Родионов В.** Сердца и судьбы : [воспоминание о сокурсниках-космонавтах] / В.Родионов // Крас. звезда. – 2001. – 11 апр.

1059. **Семенович А.** На боевом : [о Чугуев. отдел. механизир. бригаде] / А.Семенович // Крас. звезда. – 2008. – 23 февр.

1060. **Сергеев С.** Чествовали воинов Чугуевского гарнизона [учеб. авиац. бригаду, 92-ю отд. Чугуевско-Ропшинскую механизир. бригаду, инж.-техн. бригаду, отд. центр радиоэлектр. разведки...] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2011. – 10 дек.

1061. **Сергеева А.** Вкус неба : [о Романе Григорьевиче Дробе, выпускнике авиац. уч-ща, инструкторе, командире эскадрильи] / А.Сергеева // Новости Чугуева. – 2004. – 10 апр. – Фот.

1062. **Сергеева А.** Подготовлены на “отлично”: впереди – Ирак : [в Чугуеве на базе 92-й механизир. бригады сформирован батальон миротворцев, отправляющихся в

Ирак] / А.Сергеева // Новости Чугуева. – 2004. – 7 февр. – 2 фот.

1063. **Симонов И.М.** Им покоряются небесные высоты : [беседа с командиром 203-й авиац. бригады И.М.Симоновым о подготовке летчиков истребительной и транспорт. авиации, курсантов, штурманов на аэродроме “Чугуев” / записал А.Шупров] // Новости Чугуева. – 2004. – 4 сент.

1064.* **Сірченко С.** На варті Батьківщини : [ст. нач. Чугуїв. гарнізону] / С.Сірченко // Крас. звезда. – 1999. – 4 дек.

1065. **Сергій Сладких** : “Чекаємо на контрактників” : [беседа з нач. штабу 92-ї окремої механіз. бригади, полковником С.Сладких про інфраструктуру військ містечка / записав С.Сергійчук] // Крас. звезда. – 2013. – 23 февр.

1066. **Терещенко Р.** Крылья Родины : [к 55-летию со дня основания Чугуев. авиаполка] / Р.Терещенко // Новости Чугуева. – 2001. – 3 февр.

1067. **Ткач А.** Защитники воздушного пространства : [Чугуев. авиац. база Харьк. ин-та летчиков ВВС Украины им. И.Кожедуба создана в мае 1932 г.] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 12 апр. – 3 фот.

1068. **Томенко Н.** Знакомьтесь – новый чугуевский военком : [о подполковнике Чугуев. объедин. район. воен. комиссариата К.С.Деревянченко] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 28 февр.

1069. **Триполка Т.** Професія літати : [у 1930 р. створена Дев'ята військова авіац. шк. льотчиків та льотчиків-спортсменів у Чугуєві] / Т.Триполка // Губернія. – 2005. – № 10. – С. 20-21.

1070. **Турчинов И.А.** Время выбрало нас... : [беседа с майором запаса, летчиком истребительно-бомбардировоч. авиации, участником боевых действий в Афганистане

И.А.Турчиновым о войне в 1979–1983 гг.] // Новости Чугуева. – 2007. – 17 февр. – 3 фот.

1071. **Тимчук Д.** “Гвардійське партнерство – 98” : [у Чугуєві відбулися спільні укр.-амер. навчання військ спец. призначення Нац. гвардії України та Каліфорнії] / Д.Тимчук // Крас. звезда. – 1998. – 15 авг.

1072. **Филатов В.А.** Небо, подвиг и жизнь – едины! : [к 80-летию Чугуев. высш. авиац. уч-ща летчиков] / В.А.Филатов // Крас. знамя. – 2010. – 15 окт.

1073. **Филатов В.А.** Послесловие к юбилею: Чугуев. альма-матер в истории истребит. авиации и космонавтики Советского Союза и СНГ / В.А.Филатов // Крас. знамя. – 2010. – 9 дек.

1074. **Шатилова Ж.** Славная 75-я танковая собрала однополчан : [в воен. городке Башкировка отмечали 65-летие 75-й гвардейск. Бахмачевской ордена Суворова II степени, дважды Краснознаменной танк. дивизии и 35-летие со дня начала стр-ва воен. городка] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 25 авг. – 4 фот.

1075. **Шевченко В.** Люди с горячими сердцами : [пожар. охрана в Чугуеве: история и настоящее] / В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2001. – 27 янв.

1076. **Шумейко С.** Заокеанские друзья спешат на помощь : [о проведении укр.-амер. объедин. гражд. воинских мед. учений “Раф энд Рэди 2000” на базе аэродрома Чугуева, р-на Печенеж. водохранилища и пос. Малиновка] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2000. – 24 мая. – 13 фот.

1077. **Шумейко С.** С юбилеем, крылатое племя!: Чугуевскому авиаполку – 55 лет / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2001. – 3 февр. – 4 фот.

9. Релігійне життя

1078. **Возродим** главную святыню Чугуева – собор Покрова Пресвятой Богородицы : [в 2009 г. Храм возвращен христиан. общине] // Крас. звезда. – 2013. – 22 июня. – Подпись: Православная община Свято-Покровского собора.

1079. **Головин С.** Храмовые стены под роспись : [история Свято-Покровского храма с 1920-х гг. по наст. время. В начале 2013 г. протоиереем собора назначен Иоанн Билыч] / С.Головин // Крас. звезда. – 2013. – 27 июля. – 2 фот.

1080. **Ибрагимова А.Р.** Твой храм / А.Р.Ибрагимова, В.П.Дюкарева. – Х. : Факт, 2005. – 232 с. : ил. – Из содерж.: [Свято-Покровский Собор, Храм в честь иконы Божьей Матери “Всех Скорбящих радость”, Храм Рождества Пресвятой Богородицы]. – С. 216-217.

1081. **Левченко А.** Протодиакон и его дочь : [священник Покровского собора И.Уланов – прототип карт. И.Репина “Протодиакон” (конец XIX в.)] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 3 янв.

1082. **Мартова Л.** Пусть в душе не будет пустоты : [о настоятеле храма иконы Божьей Матери “Всех Скорбящих Радость” иерее Иоанне Билыче] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 28 авг. – Фот.

1083. **Открытие** часовни Святителя Николая : [открыта 6 авг. 2011 г. Часовня возведена по инициативе и при поддержке дир. Харьк. дирекции УГППС “Укрпочта” Ваграма Гуляна] // Крас. звезда. – 2011. – 13 авг.

1084. **Покровский собор** в Чугуеве [Электронный ресурс] // GLO.UA : сеть городских порталов Украины. – Режим доступа: <http://chuguev.glo.ua/cultura/pokrovskij-sobor-v-chugueve.html>

1085. **Ракша С.** Воспитание сердца : [при храме “Всех Скорбящих Радость” открыта воскрес. шк. для детей] / С.Ракша // Крас. звезда. – 2000. – 29 апр.

1086.* **Фисун Л.** Восстановим церковь : [из истории] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 1997. – 14 окт.

1087. **Фисун Л.** Покровский Собор : [история] / Л.Фисун // Демократ. Чугуївщина. – 2000. – 16 верес.

1088. **Шевченко О.** Старообрядцы в Чугуеве / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2003. – 9 авг.

1089. **Шевченко О.А.** Храмы Чугуева : [XVII – нач. XX ст.]: Соборный храм; Староникольский храм; Преображенская кладбищен. церковь; Зачуговский Николаевский храм; ... церковь Рождества Богородицы; монастыр. Успенский храм; Успенская Подгорная церковь; Зачуговская Успенская церковь; храм Рождества Христова / О.А.Шевченко // Чугуев: сквозь века. Вып. 1. [XVII – нач. XX ст. : сб. ст. / авт.-сост.: Г.Б.Андрусенко, С.И.Бучастая, О.А.Шевченко. – Х., 2001. – С. 100-119 : фот.

1090. **Шевченко О.** Храмы Чугуева. Церковь “Всех Скорбящих радость” : [история храмов, о стр-ве кладбищен. церкви] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 13 марта. – Фот.

1091. **Яковлев С.** Тентовый храм на околице Чугуева был возведен за три дня : [в Клугино-Башкировке выросла часовенная сень с куполом – предвестница храм. комплекса в честь Святых Царственных Мучеников] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2010. – 30 янв. – Фот.

10. Освіта. Заклади освіти та позашкільної освіти. Сімейне виховання

1092. **Белова Г.** Чудесные творения детских рук : [Центр по делам семьи и молодежи и отд. образования горсовета организовали выст. работ юных мастеров по декор.-прикл. искусству] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2005. – 26 марта.

1093. **Бойко Л.** Опыт чугуевских учителей оценен на “отлично” [на областном семинаре для руководителей районных методических объединений учителей экономики и методистов] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 20 мая.

1094. **Бойко Л.** По зову сердца: в Чугуеве создан первый дет. дом семейн. типа : [многодет. семья И.В. и О.А. Маринка взяли детей-сирот на воспитание] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 22 апр.

1095. **Бойко Л.** Попереду новий навчальний рік : [в Чугуєві відбулася традиц. серп. пед. конф.] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 2 сент.

1096. **Бунаков А.** Каждому – знание по душе : [о Чугуев. район. центре внешк. образования] / А.Бунаков // Крас. звезда. – 1998. – 15 сент.

1097. **Васильева Н.** Центру допризывной подготовки – 10 лет : [гор. Центр работает на базе ООШ № 1] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2006. – 1 июля.

1098. **Відділ освіти виконавчого комітету Чугуївської міської ради** [Електронний ресурс] : офіц. веб-сайт. – Режим доступу: <http://osvita.chuguev.net/>

1099. **Владимиров А.** Реформа школы: взгляд в завтра : [в 2001 г. в городе работают 9 шк.; Чугуев по уровню подготовки школьников занимает одно из лидирующих мест в обл.] : заметки с авг. конф. учителей / А.Владимиров // Крас. звезда. – 2001. – 5 сент.

1100. **Вольская Н.** “Учитель года – 2006” : [победители конкурса: И.А.Быстрицкая (ООШ № 8), О.В.Нестерчук (ДДЮТ), Н.К.Наплекова (ООШ № 1)] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 14 янв. – 3 фот.

1101. **Головін С.** Нова хвиля комп’ютеризації чугуївських шкіл / С.Головін // Крас. звезда. – 2011. – 3 дек.

1102. **Горелкова Ю.** “Таланты третьего тысячелетия”: под таким названием 16 мая состоялось чествование учителей и учеников – победителей интеллект. и творч. конкурсов : [в 2009 г. чугуев. педагоги начали создавать электрон. справочники] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 23 мая.

1103. **Гудзь І.** Рідніша за рідну маму: самотня журналістка з Чугуєва взяла в сім’ю вісьмох дітей і мріє народити ще двох : [Т.Старченко виховує десятиох дітей] / І.Гудзь // Слобід. край. – 2013. – 9 лют. – С. 6.

1104. **Денисова К.** Кто защитит Отечество? : [о допризывном обучении подростков] / К.Денисова // Крас. звезда. – 2010. – 20 февр.

1105. **Дуб’янський Г.** Тріумф юної еліти науки і творчості Чугуївського району : [про результати конкурсу “Таланты тысячоліття – 2012”] / Г.Дуб’янський // Крас. звезда. – 2012. – 19 мая. – 6 фот.

1106. **Егорова З.** Его соловьиная песня : [к 75-летию Алексея Ивановича Цуканова, учителя математики шк. № 2, № 6, № 7, отличника просвещения УССР, СССР] / З.Егорова // Крас. звезда. – 2000. – 9 авг. – Фот.

1107. **Жизнь** отдана детям : [к 75-летию Батюшкова Юрия Андреевича, ветерана Великой Отечественной войны, учителя физики и математики чугуев. шк. № 4, № 2, дир. шк. № 5] // Крас. звезда. – 2000. – 19 авг. – Фот. – Подпись: Коллектив УКВ с гимназией № 5.

1108. **Коваленко О.** Начало всех начал : [из истории образования в Чугуеве и р-не] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 1 марта.

1109. **Колесник В.** Вчимо любити природу : [на базі ЗОШ № 3 відбувся міськ. семінар заст. дир. з вихов. роботи на тему “Екол. освіта учнів в процесі навчання і виховання”] / В.Колесник // Новости Чугуева. – 2004. – 1 мая.

1110. **Лапшин В.** “Щастя важкої роботи” : [зустріч школярів Чугуєва з льотчиком-космонавтом СРСР, Героєм Радянського Союзу Г.В.Сарафановим] / В.Лапшин // Червона зірка. – 1986. – 31 трав.

1111. **Левченко А.** Наука хозяйствовать: из истории с.-х. образования на Чугуевщине : [о Чугуев. шк. сел. хоз-ва (1842 г.), с.-х. шк. (1921 г.)] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 4 сент. – 2 фот.

1112. **Левченко А.** Новый навальный рік: на рубежі тисячоліть : [щодо освіти у Чугуєві : нотатки з серп. конф. вчителів] / А.Левченко // Крас. звезда. – 1999. – 1 сент.

1113. **Левченко В.** Чугуевский титан : [Алексей Егорович Черкашин и его вклад в развитие нар. образования края] : послесловие к жизни / В.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 9 мая. – Фот.

1114. **Лучко Т.** Живой источник человеческой личности : [о рук. отд. образования Чугуев. р-на А.Е.Черкашине] / Т.Лучко // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 3 берез.

1115. **Мартова Л.** “Мама, тато і я – українська сім’я” : [фест. сімей – знавців укр. мови проведено в гімназії № 5, ЗОШ № 4 і № 8] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2005. – 22 окт.

1116. **Мартова Л.** Педагоги ділилися досвідом [на Х міському конкурсі “Досвід освітан”: кращі праці вчителя

біології Клутино-Башкирівської гімназії Є.О.Цуканової та вчителя почат. кл. ЗОШ № 8 Т.Б.Аксьонової будуть представлені на обл. етапі конкурсу] / Л.Мартова // Новості Чугуєва. – 2009. – 5 марта.

1117. **Мартова Л.** Учитель для детей – судьбы начало : [впервые в конкурсе “Учитель года – 2005” приняли участие педагоги внешк. учреждений] / Л.Мартова // Новості Чугуєва. – 2005. – 15 янв.

1118. **Начало** всех начал : [нар. образование в Чугуеве: история; современная школа : [по материалам исслед. педагогов-краеведов: А.М.Стреляной и В.К.Горovenko] / подгот. О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 1 марта.

1119. **Николаенко Г.** Виват, чугуевские “олимпийцы”! : [о победителях и призерах гор. и обл. олимпиад – учащихся ООШ № 6, № 4, № 2] / Г.Николаенко // Новості Чугуєва. – 2004. – 22 мая.

1120. **Николаенко Г.** Учитель – дальнего действия. Главная на Земле! : [о результатах пед. конкурса “Учитель года”, об участниках соревнования: зам. дир. многопрофил. лицея Н.В.Саливон и зам. дир. гимназии № 5 М.В.Проценко] / Г.Николаенко // Новості Чугуєва. – 2008. – 12 янв.

1121. **“Образование** требует большего” : [к вопр. о реформировании шк. образования в городе] // Новості Чугуєва. – 2002. – 19 окт.

1122. **Остапова Е.** Все для учителя : [в 2001 г. создана метод. б-ка при инф.-метод. центре гороно] / Е.Остапова // Новості Чугуєва. – 2004. – 18 сент.

1123. **Петрова С.** Открыты двери школы теперь всегда для нас : [о реформировании шк. образования, о переходе к 12-летнему периоду обучения, об изменении организации учеб.-воспитат. процесса] : заметки с авг. совещ. учителей / С.Петрова // Крас. звезда. – 2000. – 6 сент.

1124. **Учнівське** самоврядування: форми і шляхи розвитку : [обговорення пробл. на нараді вчителів м. Чугуєва] // Червона зірка. – 1987. – 20 січ.

1125. **Три десятиріччя** на освітянській ниві : [Надія Олександрівна Лізогубова – працівник від. освіти, в минулому – вчитель хімії в шк. № 3 і № 6] // Новості Чугуєва. – 2005. – 1 окт. – Фот. – Підпис: Міськ. від. освіти.

1126. **Черкашин О.Е.** На пріоритетній основі повинен здійснюватись підхід до народної освіти : [бесіда з нач. міськ. від. нар. освіти О.Е.Черкашиним / записала З.Волик] // Червона зірка. – 1991. – 14 верес.

1127. **Яковенко С.** 9 дитячих робіт [з прикладного мистецтва] відправлено до обласного музею / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2011. – 9 апр.

10.1 Дошкільні навчальні заклади

1128. **Антипова Н.** Из детсада – в пятый класс! : [впервые в городе “Шк.-детсад № 12 выпустила 20 воспитанников для пополнения пятых кл. шк. II-III степени”] / Н.Антипова // Крас. звезда. – 2000. – 31 мая.

1129. **“Вогонь – друг, вогонь – ворог”** : [про проведення заходів з питань протипожеж. безпеки в НВК № 12] // Новості Чугуєва. – 2008. – 23 февр. – Підпис: Адмін. НВК № 12.

1130. **Гордимся** дружкой с Вами : [о воспитателе дет. садов. № 1 и № 8 Ляле Михайловне Кондрашовой] // Новості Чугуєва. – 2008. – 16 февр. – Подпись: Подруги.

1131. **“Дружный, творчий, працьовитий”** : [про колектив дитсадка № 1] // Новості Чугуєва. – 2007. – 6 окт. – Підпис: Адмін. ДНВ № 1.

1132. **З ювілеєм**, школа-садок! : [про роботу навч.-вихов. комплексу № 12 у 1987–2006 рр.] // *Новости Чугуева*. – 2007. – 17 февр.

1133. **Климчук І.** Виховання дитини – спільна турбота! : [в ДНЗ № 4 проведено “Тиждень сім’ї”] / І.Климчук // *Новости Чугуева*. – 2006. – 6 мая.

1134. **Мартова Л.** Чугуевская школа снова в числе лучших : [об учеб.-воспит. комплексе] / Л.Мартова // *Новости Чугуева*. – 2004. – 29 мая.

1135. **Пищулина К.** Воспитатель года – 92 : [о конкурсе воспитателей детсадов г. Чугуева и р-на] / К.Пищулина // *Крас. звезда*. – 1992. – 27 марта.

1136. **Профессия** – воспитывать людей : [о работе Надежды Николаевны Соколовой, воспитателя детсада № 8] // *Новости Чугуева*. – 2004. – 22 мая. – Фот. – Подпись: Родители выпускников группы № 6.

1137. **“Пусть ярче всех светил на небе светит судьбы счастливая звезда”** : [Нина Николаевна Антипова – дир. шк.-детсада № 12] // *Новости Чугуева*. – 2004. – 24 янв. – Фот. – Подпись: Коллектив шк.-детсада № 12.

1138. **Рибалко Т.** Школа – дитячий садок НВК № 12 запрошує : [про роботу “Старт-школи” з жовт. 2004 р.; про відкриття 1-го кл. з 1-го верес. 2005 р.] / Т.Рибалко // *Новости Чугуева*. – 2005. – 19 февр.

1139. **Рудич Г.** Ясла – садок № 1 визнати атестованим! : [про гармон. розвиток дітей в ДНЗ, зав. закл. Т.Г.Шульгіна] / Г.Рудич // *Новости Чугуева*. – 2004. – 13 марта.

1140. **Стебеляк Е.** Ступеньки “Родничка” : [о работе учеб.-воспитат. об-ния детсад-шк.] / Е.Стебеляк // *Новости Чугуева*. – 2000. – 9 авг.

10.2 Чугуївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 1 імені І.Ю.Рєпіна

1141. **Бардюк Т.** Единственная моя... : [к 95-летию ООШ № 1] / Т.Бардюк. – Чугуев, 2003. – 98 с. – Авт. кн. также известна под фамилией Слащева.

1142. **Мрачковская А.** “Единственная моя...” : [отзыв о кн. “Единственная моя”, написан учителем англ. яз. Т.Д.Бардюк] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2003. – 4 июня.

1143. **Бардюк Т.** Вековой юбилей : [Чугуев. общеобразов. шк. № 1 – 100 лет] / Т.Бардюк // Новости Чугуева. – 2007. – 21 апр.

1144. **Загальноосвітня школа № 1** : [презентація міськ. закл. освіти. Шк. випустила трьох Героїв Радянського Союзу. Профільне навчання старшокласників: філол. та хім.-біол. профілі] // Новости Чугуева. – 2006. – 1, 8 апр. – Фот.

1145. **Змиенко Н.** Слово об учителе : [воспоминание об Андрее Ивановиче Иванове, участнике Великой Отечественной войны, учителе рус. языка и лит. шк. № 1] / Н.Змиенко // Крас. звезда. – 2009. – 3 окт. – На фото: А.И.Иванов в кругу коллег и учеников.

1146. **Мартова Л.** С его поэзией нельзя расстаться : [с 2003 г. в ООШ № 1 работает музей Б.Чичибабина: о популяризации творч. наследия поэта] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 20 марта.

1147. **Н.К.Наплекова:** “Никаких секретов у меня нет, есть искреннее уважение к ученикам” : [беседа с учителем химии ООШ № 1, лауреатом респ. конкурса “Учитель – 1991” и обл. конкурса “Учитель года – 2006” Н.К.Наплековой / записала Л.Мартова] // Новости Чугуева. – 2006. – 1 апр. – Фот.

1148. **Талантливый Учитель** : [Нина Кирилловна Наплекова – учитель-методист, лауреат Респ. конкурса “Учитель года”; в 1995 г. ей присвоено звание “Соровский учитель”] // Новости Чугуева. – 2005. – 2 июля. – Фот. – Подпись: Коллектив ООШ № 1.

1149. **Учитель**, которым гордится школа : [Татьяна Сергеевна Фурсова – учительница рус. яз. и лит. ООШ № 1] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб. – Фот.

1150. **Черныш М.** Традициям верны : [в shk. созданы кл. филолог. и химико-биолог. профилей; работают 7 метод. об-ний, 27 учеб. каб. и кл. комнат, 2 спорт. зала, б-ка, компьютер. кл. В shk. работают музей истории shk. и музей Бориса Чичибабина. Т.Д.Бардюк изд. кн. по истории shk. “Единственная моя”] / М.Черныш // Новости Чугуева. – 2007. – 5 мая. – (К 100-летию школы № 1).

1151. **Шатилова Ж.** Воспитывать ребенка трудно, а одаренного – трудно вдвойне : [о метод. мероприятиях для родителей в ООШ № 1] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2005. – 26 марта.

1152. **Шатилова Ж.** “С Украиной в душе я живу на земле Украины” : [о работе музея поэта Б.Чичибабина и лит. кружка] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2008. – 12 янв. – 3 фот.

10.3 Чугуївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 2 (у 2004–2010 рр. – Чугуївський багатопрофільний ліцей)

1153. **Білецька Н.** Канікули з користю : [в багатопрофіль. ліцеї проводять навч. екскурсії з різних предметів] / Н.Білецька // Крас. звезда. – 2010. – 13 нояб. – Фот.

1154. **Более 30 лет в образовании** : [Мария Федоровна Штангей – учитель физики многопрофил. лицея] // Новости

Чугуева. – 2007. – 3 февр. – Фот. – Подпись: Коллектив Чугуев. многопрофил. лица.

1155. **Зоркина Н.В.** Страницы истории школы-юбиляра : [к 85-летию Чугуев. общеобразов. шк. № 2] / Н.Зоркина, Е.Зими́на // Новости Чугуева. – 2007. – 27 нояб.

1156. **Мартова Л.** Как прежде звонок – это точка отсчета : [к 85-летию ООШ № 2: история; пед. коллектив; празднование юбилея] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2007. – 1 дек. – 4 фот.

1157. **Мороз М.** Дорогу осилит идущий : [о достижениях ООШ № 2 (с 2004 г. – многопрофил. лицей); о работе шк. клубов, в частности – “Патриот”, “Эрудит”, театр. студии “Мрія”, отряда волонтеров] / М.Мороз // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб. – 2 фот.

1158. **Мороз М.Л.** Учебное заведение нового типа : [беседа с дир. ООШ № 2 М.Л.Морозом о реорганизации шк. № 2 в многопрофил. лицей (28 мая 2004 г.)] / записал Ю.Нужный // Новости Чугуева. – 2004. – 12 июня.

1159. **Мороз М.Л.** Чи міняти форми навчання? : [беседа с дир. серед. шк. № 2 М.Л.Морозом / записала Ю.Соколова] // Червона зірка. – 1989. – 31 жовт.

1160. **Об учителе** – с благодарностью : [Тамара Васильевна Головня – педагог с 43-летним стажем, учитель начал. кл. шк. № 2] // Новости Чугуева. – 2005. – 24 дек. – Фот.

1161. **Педагог**, открывающий звезды : [к 65-летию дир. многопрофил. лица Михаила Леонтьевича Мороза] // Новости Чугуева. – 2006. – 24 июня. – Подпись: Коллектив Чугуев. многопрофил. лица.

1162. **Поздравляем** дорогую коллегу! : [Лидия Васильевна Войтович: химик, биолог многопрофил. лица] // Новости Чугуева. – 2008. – 12 янв. – Фот.

1163. **Счастливая** учительская судьба : [о зам. дир. по воспитат. работе многопрофил. лицея Наталье Михайловне Новак] // Новости Чугуева. – 2007. – 14 апр. – Фот. – Подпись: Коллектив Чугуев. многопрофил. лицея.

1164. **Уроки** великодушия и благородства : [об учителе истории и правоведения многопрофил. лицея Надежде Викторовне Зоркиной] // Новости Чугуева. – 2006. – 22 апр. – Фот.

1165. **Учитель**, перед именем твоим... : [к 70-летию Аллы Даниловны Неменушей, учительницы рус. яз. и лит. шк. № 2] // Новости Чугуева. – 2005. – 2 апр. – Фот. – Подпись: Коллектив многопрофил. лицея.

1166. **Фатьянова О.П.** Нам є чим пишатися : [про ЗОШ № 2] / О.П.Фатьянова // Харків'яни. – 2003. – 2-8 жовт.

1167. **Чугуевский** многопрофильный лицей информационных технологий: год работы : [о совершенствовании работы с одарен. и талант. учащимися] // Новости Чугуева. – 2005. – 28 мая.

1168. **Чугуївський** багатопрофільний ліцей : [з верес. 2004 р. школу переведено в статус ліцею. З 1995 р. організовано роботу профіл. кл. з інформатики. При ліцеї працюють міська шк. для обдарованих учнів “Інтелектуал”, клуб “Ерудит”, театр. студія “Мрія”, загін волонтерів] // Новости Чугуева. – 2006. – 1 апр.

10.4 Чугуївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3

1169. **Деточенко В.** [У школі № 3 працює клуб “Юні друзі” за трьома напрямками: екологія, етнографія, історія] / В.Деточенко // Крас. звезда. – 2000. – 19 апр. – Фот.

1170. **Загальноосвітня** школа № 3 : [єдина укр. шк. в місті, якій понад 135 років. Випускники шк. – Герой

Радянського Союзу Микола Кравцов, актриса Валентина Пугачова. Здійснюється худож.-естет. профільне і допрофільне навчання. Працюють музей І.Ю.Рєпіна, музей Бойової Слави] : презентація міськ. закл. освіти // Новості Чугуєва. – 2006. – 8 апр.

1171. **Козачук В.** Школа над Донцом : [о гор. шк. № 3] / В.Козачук // Крас. звезда. – 1998. – 27 окт.

10.5 Чугуївська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів № 4

1172. **Васильєва Н.** В тени каштанов и берез : [история шк. № 4: 1874–1970-е гг.] / Н.Васильєва // Крас. звезда. – 2000. – 26 янв.

1173. **Васильєва Н.** Нашей школе – 125 : [краеведы ООШ № 4 ведут поиск. работу по изучению истории своей шк.; выявлены док. об основании шк. в 1874 г.] / Н.Васильєва // Крас. звезда. – 2000. – 22 янв.

1174. **Общеобразовательная** школа № 4 : [школе – 135 лет. На ее базе работают кружки ДДЮТ, ЦТК, ДЮСШ, а также ученич. орг. “Наше время”] // Новості Чугуєва. – 2006. – 8 апр.

1175. **Слава** учителя – в учениках : [учителя-профессионалы шк. № 4: Н.Г.Ветчинкина, Л.И.Бондар, А.С.Соболева, К.В.Балакирева, П.З.Кравченко, Е.И.Бортник, Р.Е.Походенко и др.] // Новості Чугуєва. – 2007. – 6 окт. – Фот.

1176. **Учитель** учителей : [Людмила Ивановна Бондар – дир., учитель математики с 1966 г.] // Новості Чугуєва. – 2004. – 22 мая. – Фот.

10.6 Чугуївська гімназія № 5

1177. **Белевцова Г.** Признание в любви Учителя : [о преп. рус. яз. и лит., Засл. учителя Украины Валентине Ивановне Поповой] / Г.Белевцова, Р.Гноевой // Новости Чугуева. – 2006. – 3 июня. – Фот.

1178. **Бойко Л.** Благородный рыцарь спорта : [об учителе физкультуры С.И.Шелегеде] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2007. – 21 апр.

1179. **Бойко Л.** Учитель, опережающий время : [о преп. правоведения и зам. по учеб.-воспитат. работе гимназии Марине Владимировне Проценко, лауреате обл. конкурса “Учитель года – 2007”] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2007. – 7 апр. – Фот.

1180. **Бражник В.** В НВК є гімназія : [в гімназії з 1 верес. 1999 р. створено навч.-виховн. комплекс за екон.-правовим та гуманітар. напрямками] / В.Бражник // Крас. звезда. – 2000. – 22 марта.

1181. **Бражник В.В.** Дан старт новому учебному году : [беседа с дир. гимназии № 5 В.В.Бражник об учеб.-воспитат. процессе / записал С.Сергеев] // Крас. звезда. – 2008. – 6 сент.

1182. **Бражник В.** Очередная победа “Капелек” : [участие хореогр. коллектива гимназии № 5 во II Междунар. фест.-конкурсе танца “Літо УРТ –DANCE – 2005”] / В.Бражник // Новости Чугуева. – 2005. – 16 июля. – Фот.

1183. **Бражник В.** Путь развития и совершенствования : [к 55-летию гимназии] / В.Бражник // Крас. звезда. – 2001. – 24 нояб.

1184. **Бражник В.В.** Успехи и проблемы УВК : [о работе учеб.-воспитат. комплекса гимназии № 5 : беседа с дир. учеб. заведения В.В.Бражник / записала З.Волик] // Крас. звезда. – 2000. – 9 авг.

1185. **Жуков І.** Тиждень екології [проведено в ЗОШ № 5] / І.Жуков // Червона зірка. – 1991. – 24 жовт.

1186. **Киселев М.** И снова победа! : [успешное выступление танцоров хореогр. коллектива “Капелька” на XI Всеукр. открытом фест. хореогр. искусства “Белый аист”] / М.Киселев // Крас. звезда. – 2012. – 14 апр. – Фот.

1187. **Лирический** математик : [19 лет работает в гимназии № 5 Галина Валентиновна Лисянская] // Новости Чугуева. – 2005. – 15 янв. – Фот.

1188. **Мантурова О.** Вибираємо професію : [гімназія № 5 – базовий загальноосвіт. закл. з вивчення права] / О.Мантурова // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб.

1189. **Мартова Л.** “Капельки” сделали первый “Крок до зірок” : [в гимназии № 5 танц. ансамбль существует 4 года. Он участвует в отбор. туре Всеукр. конкурса юных талантов] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 30 окт. – Фот.

1190. **Мартова Л.** Школа, ты не старисься! : [60 лет Чугуев. гимназии № 5] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2006. – 28 окт.

1191. **“Учительница** первая моя...” : [Нэлли Николаевна Прокопьева – учительница мл. кл. с 1972 г.] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 февр. – Фот. – Подпись: Коллектив Чугуев. гимназии № 5.

1192. **Чугуївська** гімназія № 5 [економічного, правового та гуманітарного профілів: Каб. правознавства – єдиний в м. Чугуєві] : презентація міськ. закл. освіти // Новости Чугуева. – 2006. – 8 апр.

1193. **Чугуївська** гімназія №5 Чугуївської міської ради Харківської області [Електронний ресурс] : офіц. сайт. – Режим доступу: <http://chuguiv-gymnasium5.edu.kh.ua/>

1194. **Шипулина О.А.** Профессия сделала меня счастливой : [беседа с учителем географии Ольгой

Алексеевной Шипулиной. Ее пед. стаж – 45 лет / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2005. – 1 окт. – Фот.

10.7 Чугуївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 6 імені І.М.Кожедуба

1195. **Про відзначення** державними нагородами України працівників освіти: [присвоїти почес. звання “Засл. вчитель України” Сергєєву О.І. – вчителєві загальноосвіт. шк. І-ІІІ ступеня № 6 м. Чугуєва] : указ Президента України, 4 жовт. 2004 р. № 1166 // Президент. вісн. – 2004. – 8 жовт.

1196. **Её суть** – Человек : [Нина Васильевна Петренко – дир. шк. № 6 с 1965 г. по 1976 г.] // Новости Чугуева. – 2004. – 31 янв. – Подпись: Бывшие ученики и коллеги ООШ № 6.

1197. **Кушка Л.** Связь поколений : [о военно-патриот. воспитании школьников в ООШ № 6] / Л.Кушка // Крас. звезда. – 2008. – 5 марта. – На фото: Представители ветеран. орг. военнослужащих и учащиеся.

1198. **Кушка Л.** Созвездие талантов : [учащиеся шк. № 6 являются лидерами олимпиад среди шк. Чугуева и призерами области] / Л.Кушка // Новости Чугуева. – 2007. – 5 мая.

1199. **Кушка Л.** Это нужно живым... : [отряд “Поиск” шк. № 6 проводит работу по выявлению имен воинов, умерших в чугуев. госпитале в февр.-авг. 1943 г.] / Л.Кушка // Новости Чугуева. – 2005. – 23 апр.

1200. **Левченко А.** Быть школе вечно молодой : [сред. шк. № 6 – 55 лет] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2001. – 15 дек.

1201. **Мазенкова Т.В.** О школе говорим с любовью : [об учеб.-воспитат. работе в шк. № 6, дир. – Ю.П.Ерошенко] / Т.В.Мазенкова // Новости Чугуева. – 2006. – 11 февр.

1202. **Мартова Л.** Школа, ты не старишься ! : [в день основания шк. № 6 (16 дек.) общественность города подарила компьютер, телевизор, и DVD-плеер, серию энцикл. журн. “Древо познания”] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2005. – 24 дек.

1203. **Общеобразовательная** школа № 6 : [школе – 60 лет. Существуют кл. с углублен. изучением иностр. яз., математики, физики, экономики, истории. Работают клубы “Что? Где? Когда?” и “Поэтическая свеча”] // Новости Чугуева. – 2006. – 8 апр.

1204. **Посвятивший** себя школе : [60 лет Николаю Ивановичу Крышталю – дир. ООШ № 6, в прошлом учителю физкультуры, завучу по воспитат. работе] // Новости Чугуева. – 2005. – 20 авг. – Фот.

1205. **Цимбал Н.** Низкий поклон тебе, школа : [сред. шк. № 6 – 50 лет] / Н.Цимбал // Крас. звезда. – 1996. – 28 дек.

1206. **Человек** увлеченный, творческий : [30 лет работает учителем музыки Валентина Ивановна Трегубова] // Новости Чугуева. – 2004. – 20 марта. – Фот. – Подпись: Коллектив ООШ № 6.

1207. **Чугуївський** навчально-виховний комплекс № 6 [Електронний ресурс] : офіц. сайт. – Режим доступу: http://chuguevschool_6.klasna.com/uk/site/index.html

1208. **Шевчук Н.** Наша школа – наша гордость : [с 1998 г. ООШ № 6 носит имя И.Н.Кожедуба. Шк. – лидер по итогам гор. предмет. олимпиад] / Н.Шевчук // Новости Чугуева. – 2006. – 2 дек.

1209. **60 лет** родной школе [№ 6] // Новости Чугуева. – 2006. – 9 дек. – Подпись: Родители учащихся ООШ № 6.

10.8 Чугуївська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 7

1210. **Береговская О.** “Строка, рожденная в походе” : [лит.-муз. встреча учащихся ООШ № 7 с воинами-интернационалистами. В мероприятии участвовали б-ка-филиал № 1 и Чугуев. объедин. союз инвалидов] / О.Береговская // Новости Чугуева. – 2013. – 25 февр.

1211. **Васильева Н.** О прошлом – для будущего : [в середине сент. 2007 г. в ООШ № 7 открыт музей боевой и труд. славы] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2007. – 29 сент.

1212. **Загальноосвітня** школа № 7 : [відкрита 29 листоп. 1961 р. В шк. – 16 класів-комплектів; введено спец. курси, зокрема “Харківщинознавство”, “Історія Чугуєва”, “Психологія для взаєморозуміння”] : презентація міськ. закл. освіти // Новости Чугуева. – 2006. – 8 апр.

1213. **Латышева О.** День рождения ООШ № 7 : [о мероприятиях в рамках “Неделя родной школы”, о педагогах-ветеранах: Л.Н.Пазий, В.В.Носковой, Л.Д.Гурской, А.В.Кубик, П.В.Кулак, Л.М.Чепель] / О.Латышева // Новости Чугуева. – 2007. – 15 дек.

1214. **Маланина Л.В.** В коллективе единомышленников: шк. № 7 – 40 лет : [беседа с дир. шк. Л.В.Маланиной об учеб.-воспитат. процессе, углубленном изучении биологии, экологии, истории Украины, о работе различ. курсов по выбору / записал С.Шумейко] // Крас. звезда. – 2001. – 1 дек.

1215. **Школа** – это нашего детства планета : [29 нояб. ООШ № 7 отметила 45-летие] // Новости Чугуева. – 2006. – 16 дек. – Подпись: Администрация ООШ № 7.

1216. **Яковенко С.** Зустріч з ліквідаторами : [в рамках заходу “Біль Чорнобиля стукає в серце...” в ЗОШ № 7

пройшов урок мужності. Серед організаторів – ЦБС м. Чугуєва] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2011. – 30 апр. – Фот.

1217. **Яковлев С.** Им память сердца не дает покоя : [в музее ООШ № 7 собраны уникал. экспонаты Афган. войны 1979–1989 гг.] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 11 февр.

10.9 Чугуївська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 8 з поглибленим вивченням іноземних мов

1218. **Более 30** лет в школе : [Алевтина Васильевна Воробьева, учитель математики] // Новости Чугуева. – 2004. – 12 июня. – Подпись: Коллектив учеников, выпускников и родителей ООШ № 8.

1219. **Винников А.О.** Проблемы школы № 8 : [беседа с дир. ЗОШ № 8 А.О.Винниковым / записала С.Гончарова] // Червона зірка. – 1991. – 5 жовт.

1220. **Гуровська Л.** “Козацькому роду нема переводу” : [про свято укр. мови та літ. у ЗОШ № 8] / Л.Гуровська // Червона зірка. – 1991. – 30 берез.

1221. **Крикунова Л.И.** Работаем на перспективу : [беседа с дир. ООШ № 8 Л.И.Крикуновой об учеб.-воспитат. работе, о преподавании англ. яз. / записала Л.Бойко] // Новости Чугуева. – 2005. – 16 июля.

1222. **Молодой** директор в молодой школе : [ЗОШ № 8 – 15 лет: шк. возглавляет Людмила Ивановна Крикунова. 22 года работала в ЗОШ № 1 учителем математики, завучем] // Новости Чугуева. – 2004. – 25 дек. – Фот. – Подпись: Коллектив шк., родители, ученики.

1223. **Общеобразовательная** школа № 8 : [открыты кл. с углубленным изучением англ. яз.; организована довузовская подготовка выпускников с Харьк. нац. акад.

(теперь – ун-том)] гор. хоз-ва // Новости Чугуева. – 2006. – 8 апр.

1224. **Остапова Е.** Год, богатый на юбилеи : [об общеобразов. шк. № 8 и ее дир. А.И.Винникове] / Е.Остапова // Крас. звезда. – 1999. – 22 мая.

1225. **Учитель** – сподвижник : [Зинаида Петровна Мальцева – педагог, завуч ООШ № 8] // Новости Чугуева. – 2004. – 21 февр. – Фот. – Подпись: Коллектив шк. № 8.

1226. **Чумак Ю.** Школа, где раскрываются таланты : [ООШ № 8 – 10 лет: об успехах в учебе, о спорт. достижениях, внешк. работе, хореогр. коллективе “Непоседа”] / Ю.Чумак // Крас. звезда. – 2000. – 12 июля.

10.10 Клугино-Башкирівська гімназія

1227. **Томенко Н.** “Исследуя гуманитарное право” : [в Клугино-Башкир. гимназии проведен брейн-ринг по изучению гуманит. права] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 20 марта.

1228. **Юбилей** директора : [Людмила Ивановна Ушкаленко работает 20 лет в Клугино-Башкир. шк.] // Новости Чугуева. – 2005. – 22 окт. – Фот. – Подпись: Коллектив Клугино-Башкир. гимназии.

10.11 Чугуївська дитяча музична школа

1229. **Александрова Н.** Благотворительный концерт [с целью укрепления материальной базы музыкальной школы] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2007. – 3 февр. – 2 фот.

1230. **Александрова Н.** “От 5 до 10” : [участие учащихся муз. шк. в V Открытом биенале дет. творчества] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2005. – 12 марта.

1231. **Александрова Н.** Призвание – в музыке : [коллектив муз. шк. награжден дипломом I степени лауреата обл. смотра-конкурса эстет. воспитания “Надія Слобожанщини”] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 19 июня.

1232. **Головин С.** Шопен – “душа рояля” : [концерт-лекция, посвящ. пол. композитору] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 20 марта.

1233. **Елисеев А.** Филиал музыкальной школы : [в Чугуеве открылся филиал колхозной дет. муз. шк. Обучение – без отрыва от общеобразов. шк. на четырех отд-ниях: фортепиано, скрипки, нар. инструментов и хоровом] / А.Елисеев // Крас. звезда. – 2001. – 7 апр.

1234. **Кузнецова Е.** В мире прекрасного : [о дет. муз. шк.] / Е.Кузнецова // Крас. звезда. – 1998. – 20 янв.

1235. **Любунец Л.** Первый успех Эвелины Кауфман : [6-летняя ученица муз. шк. – лауреат обл. конкурса им. М.Д.Леонтовича] / Л.Любунец // Крас. звезда. – 2012. – 7 янв.

1236. **Остапенко О.** Победа юных музыкантов : [на обл. конкурсе юных пианистов, посвящ. 125-летию комп. Г.Нейгауза, лауреатами стали В.Остапенко и А.Черных] / О.Остапенко // Крас. звезда. – 2013. – 1 июня.

1237. **Сергеев Б.** Творить и соперничать : [о работе педагогов в муз. шк., о фольклор. анс. “Струмочок”, об успехах учащихся – конкурсантах обл., междунар. муз. конкурсов] / Б.Сергеев // Крас. звезда. – 2001. – 6 окт.

1238. **Яковлев С.** Детская музыкальная школа: успех за успехом! : [об участии воспитанников муз. шк. в Нац. фестивале памяти М.Д.Леонтовича] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 19 мая.

10.12 Чугуївська дитяча художня школа імені І.Ю.Рєпіна

1239. **Александрова Н.** “Золотой мольберт” : [участие воспитанников гор. худож. шк. в IV Междунар. фест. дет. пленэр. рисунка (г. Львов). Лучшие работы юных чугуевцев демонстрируются в Нац. музее им. митрополита А.Шептицкого и во Львов. дет. галерее] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2006. – 24 июня.

1240. **Александрова Н.** Подарок для педагога : [победа учеников худож. шк. на фест.-конкурсе “Харьков – город добрых надежд”] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 27 марта. – Фот.

1241. **Багата** палітра Чугуївщини : до 60-річчя створення Чугуїв. дит. худож. шк. / підгот. О.Шумейко. – Зміст: Спогади з минулого; Коли мрії стають реальністю; Турботливе сьогодення; Директор – легенда: [П.М.Мальцев працював у шк. у 1966–2004 рр.]; Турботливе сьогодення : [з 2005 р. кер. шк. – В.І.Непомнящий] / підгот. О.Шумейко // Крас. звезда. – 2013. – 25 мая. – 4 фот.

1242. **Бойко Л.** Посмотреть на мир глазами художника : [в карт. галерее “Лауреаты премии имени И.Е.Репина” представлены работы учащихся Чугуев. дет. худож. шк.] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2007. – 22 дек.

1243. **Гончарова С.** С сердцем учителя, талантом художника : [о худож., дир. дет. худож. шк. П.Н.Мальцеве] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 1999. – 24 февр.

1244. **Гончарова С.** Тропинкой Репина : [о дет. худож. шк. им. И.Е.Репина] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 1997. – 12 июля.

1245. **Груздь С.** Окно в мир детства : [в худож. шк. открылся новый выст. зал] / С.Груздь // Веч. Харьков. – 2004. – 21 дек.

1246. **Качина В.В.** Художественная школа – гордость Чугуева : [беседа с преп. шк. В.В.Качиной / записала С.Гончарова] // Крас. звезда. – 2000. – 1 июля.

1247. **Кузнецова Е.** В мире прекрасного : [о дет. муз. шк.] / Е.Кузнецова // Крас. звезда. – 1998. – 20 янв.

1248. **Левченко А.** Наследники репинских традиций : [на весь период обучения в каждый кл. назначается один преподаватель – “универсал”] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2001. – 13 окт.

1249. **Ленивенко Н.** Мастерская живописи : [о дет. худож. шк.] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2001. – 13 окт.

1250. **Ленивенко Н.** “Чугуївські барви” : [у виставкових залах Харк. худож. музею відкрито вист. кращих робіт учнів худож. шк.] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2006. – 25 нояб.

1251. **Непомнящий В.И.** Наше главное творчество – дети : [беседа с преп. худож. шк. В.И.Непомнящим о его работе в школе / записала Н.Григорьева] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 марта. – Фот.

1252. **Непомнящий В.** Богдан Жмай – переможець [Всеукраїнського] конкурсу “Ми любимо Україну” : [учня нагороджено за роботу “Воздвіженський монастир...”] / В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2008. – 22 нояб. – 2 фот.

1253. **Непомнящий В.** “Репинка” гордится победителями : [участие воспитанников худож. шк. в обл. туре Всеукр. конкурса “Об’єднаймося ж, брати мої”, Междунар. конкурсе “Мир образов Давида Кугультинова”, VI Междунар. выст.-конкурсе “Мы в ответе за тех, кого приручили”] / В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2013. – 30 марта.

1254. **Непомнящий В.** “Репинка” лучшая в области : [4 работы худож. шк. будут представлять Харьк. регион на заключит. этапе Всеукр. конкурса дет. творчества в Киеве и Каневе] / В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2011. – 17 дек.

1255. **Непомнящий В.** Репинка подводит итоги : [в 2009–2010 учеб. году более 60-ти учеников шк. стали лауреатами и дипломантами междунар., всеукр., обл. и район. выст.-конкурсов] / В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2010. – 17 июля.

1256. **Непомнящий В.** Репинский пленэр в Беларуси [с участием учащихся Чугуев. худож. шк.] / В.Непомнящий // Новости Чугуева. – 2006. – 15 июля. – Фот.

1257. **Непомнящий В.** “Рисуем музыку” : [на обл. выст.-конкурсе дет. рисунка победила учащаяся третьего кл. Лилия Титкова] / В.Непомнящий // Новости Чугуева. – 2007. – 31 марта. – Фот.

1258. **Непомнящий В.** Чугуївці – серед дипломантів конкурсу : [10 учнів Чугуїв. худож. шк. – дипломанти ХІ Міжнар. дит. фест. мистецтв “Таланти ІІІ тисячоліття”] / В.Непомнящий // Крас. звезда. – 2008. – 31 мая. – Фотогр.

1259.* **Николаев И.** Юные репинцы : [в 1953 г. открыт Чугуев. филиал Харьк. худож. шк.] / И.Николаев, Д.Гринев // Крас. звезда. – 1958. – 7 нояб.

1260. **Николаенко Г.** Чугуевская “художка” – гордость Слобожанщины / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

1261. **Оренко Н.** Чугуївську “Репінку” визнали в Греції : [на конкурсі для дітей і молоді “Дух Еллади з нами” серед 600 робіт кращою визнано карт. “Одинадцятий подвиг Геракла” 12-річного В.Лаврова] / Н.Оренко // Крас. звезда. – 2009. – 4 апр. – Фот.

1262. **Павлов Я.** Дело Репина живет и побеждает : [о работе дет. худож. шк.] / Я.Павлов // Крас. звезда. – 2001. – 23 июня.

1263. **Сергеев С.** “Репинка” сменила адрес : [новый учеб. год худож. шк. начался в здании ООШ № 8] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2009. – 5 сент.

1264. **Слюсарева И.** День знаний на усадьбе Ильи Репина : [праздник в худож. шк.; шк. получила признание в Украине, Болгарии, Польше, Чехии, Франции] / И.Слюсарева // Крас. звезда. – 2012. – 8 сент.

1265. **Ткач А.** Живописная палитра юных художников : [о дет. худож. шк.] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 1 янв.

1266. **Томенко Н.** “Город улыбается” : [открылась выст. работ о крае учащихся худож. шк.] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 2 окт.

1267. **Томенко Н.** Круглый юбилей круглой отличницы : [дет. худож. шк. – 50 лет] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2003. – 21 июня.

1268. **Ученики “Репинки”** победили в международном конкурсе : [по итогам 15-го Всеукр. конкурса “Дух Эллады с нами” (23 марта, Одесса) воспитанники Чугуев. худож. шк. завоевали 6 приз. и 3 поощрит. места] // Крас. звезда. – 2010. – 3 апр. – Подпись: От родит. ком.: И.Слюсарева, О.Степанова, М.Лаврова.

1269. **Фисун Л.** В стране чудес: Чугуев. худож. шк. им. И.Е.Репина – 50 лет : [за эти годы из ее стен вышло около 900 воспитанников] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 2003. – 11 июня. – 2 фот.

1270. **Яковенко С.** Виставочний дебют юної художниці [Юлії Костенко: у Міжнар. бієнале графіки у м. Торунь (Польща) Чугуїв. худож. шк. нагороджено дипломом

за колекцію робіт її вихованки] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2009. – 21 марта.

1271. **Яковлев С.** Горячая любовь к холодному батiku : [в КЦ “Имидж” на выст. представлено 40 работ воспитанников худож. шк.] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2010. – 13 марта.

1272. **Яровая Е.Д.** Творческие достижения юных художников : [в 2007 г. коллектив педагогов подготовил 37 лауреатов и 29 дипломантов междунар., всеукр., репин. и гор. конкурсов] / Е.Д.Яровая, Т.В.Маренич, Н.Д.Костенко // Новости Чугуева. – 2007. – 29 дек.

10.13 Чугуївський Будинок дитячої та юнацької творчості (до 1992 р. – Будинок піонерів).

Чугуївський районний Центр дитячої та юнацької творчості

1273. **Булайтис В.** Верная поклонница танца : [о Фаине Ивановне Мельниковой – одной из старейших рук. танцев. коллективов чугуев. Дома пионеров (теперь Дома дет. и юнош. творчества)] / В.Булайтис // Новости Чугуева. – 2007. – 25 февр.

1274. **Булайтис В.А.** Малая академия культуры приглашает : [на базе ДДЮТ с 15 сент. 2006 г. начинает работать Малая акад. культуры : беседа с дир. ДДЮТ В.А.Булайтисом / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2006. – 26 авг.

1275. **Булайтис В.** Триумф “Сузір’я” : [на Всеукр. дет.-юнош. фестивале укр. искусства “Барвистий віночок” коллектив вокал.-хореогр. ансамбля Дома дет и юнош. творчества награжден 7-ю кубками и дипломами] / В.Булайтис // Новости Чугуева. – 2006. – 24 марта. – Фот.

1276. **Бунаков А.** Каждому – занятие по душе : [о Чугуев. район. центре внешк. образования] / А.Бунаков // Крас. звезда. – 1998. – 15 сент.

1277.* **Верина А.** Дети рисуют : [о клубе интернац. дружбы Чугуев. Дома пионеров] / А.Верина // Крас. звезда. – 1965. – 28 дек.

1278. **Гридина Н.** “Звездный час” : [семейная интеллект. игра – новая форма организац.-мас. работы ДДЮТ] / Н.Гридина // Крас. звезда. – 2000. – 26 янв.

1279. **Дергаченко Т.** “Остановись, мгновенье” : [о традицион. гор. выст.-конкурсе работ юных фотолюбителей “Моя Украина”] / Т.Дергаченко // Новости Чугуева. – 2008. – 28 февр.

1280. **Дергаченко Т.** От семейных традиций – к городским победам : [с дек. 1994 г. в ДДЮТ проводится шахмат.-шашеч. турнир среди семейн. команд] / Т.Дергаченко // Новости Чугуева. – 2006. – 16 дек.

1281. **Дергаченко Т.** С днем рождения, Дом пионеров : [11 нояб. 2005 г. Чугуев. Дому дет. и юнош. творчества – 70 лет] / Т.Дергаченко // Новости Чугуева. – 2005. – 12 нояб.

1282. **Дергаченко Т.** Творчество юных чугуевцев : [о техн. творчестве, конструировании и о валеолог. направлении работы Дома дет. и юнош. творчества] / Т.Дергаченко // Новости Чугуева. – 2007. – 8 дек.

1283. **Дмитренко А.** Международный триумф “Фантазии” : [во Дворце студентов Харьк. техн. ун-та “ХПИ” на междунар. фест. “Танцующие звезды” чугуев. танцев. коллектив стал обладателем “Гран-при”] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2009. – 6 июня.

1284. **Дмитренко А.** Чугуевский ансамбль – чемпион Харькова : [об успехе и творч. направленности анс.

“Фантазия”] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2009. – 25 апр. – Фот.

1285. **Касеева Л.** “Кружковец года” : [в Доме дет. и юнош. творчества прошел традиц. гл. праздник – конкурс “Кружковец года”] / Л.Касеева // Новости Чугуева. – 2006. – 22 апр.

1286. **Логвиненко С.** Детские голоса из Чугуева слышны на всех континентах : [с 1970 г. существует дет. радиостанция ДДЮТ] / С.Логвиненко // Новости Чугуева. – 2004. – 27 марта.

1287. **Лушка Л.** Осягнення прекрасного : [про гурток “Літ. театр” при міськ. Будинку піонерів і школярів] / Л.Лушка // Червона зірка. – 1992. – 1 січ.

1288. **Мураховська Н.** Земля – наш спільний дім : [у район. Будинку дит. творчості проведено фест. колективів екол. просвіти загальноосвіт. навч. закл. краю] / Н.Мураховська // Крас. звезда. – 2013. – 23 февр. – 3 фотогр.

1289. **Нечипуренко З.** Юні таланти Чугуївщини : [про роботу район. Центру позашк. освіти] / З.Нечипуренко // Крас. звезда. – 1999. – 7 апр.

1290. **Нужный Ю.** Культура держится на энтузиастах : [о работе культорганизатора район. ЦДЮТ Л.Н.Чехачовой] / Ю.Нужный // Новости Чугуева. – 2003. – 27 марта.

1291. **Осин А.** “Стимул” дает стимул : [о работе коллектива художеств. самодеятельности при район. Центре дет. и юнош. творчества] / А.Осин // Крас. звезда. – 2008. – 21 мая. – 2 фот.

1292. **Худякова Н.** Щедрість рідної землі : [у Чугуїв. район. Будинку дит. та юнац. творчості організована вист. робіт юнагів] / Н.Худякова // Крас. звезда. – 2011. – 29 окт. – Фотогр.

1293. **Чугуївський** будинок дитячої та юнацької творчості Чугуївської міської ради Харківської області [Електронний ресурс] : сайт. – Режим доступу: <http://chuguiv-bdut.edu.kh.ua/>

10.14 Чугуївський професійний ліцей

1294. **Баранов В.** Коммерческое наступление на тяжелоатлетов : [о достижениях секц. тяжелоатлетов при Чугуев. проф. лицее] / В.Баранов // Крас. звезда. – 2008. – 20 сент.

1295. **Васильева Н.** Мы начинаем КВН : [впервые в лицее проведена игра “Клуба веселых и находчивых”] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2007. – 30 апр.

1296. **Высоцкий Н.** Лучшие и по профессии, и по знаниям : [о подготовке столяров, электрогазосварщиков, парикмахеров, операторов компьютер. набора в ПТУ № 19] / Н.Высоцкий // Крас. звезда. – 2003. – 7 июня.

1297. **Высоцкий Н.** По традиции – среди лучших : [в проф. лицее проводится подготовка кадров по 5-ти профессиям. Лицей занимает 2-е общекоманд. место среди проф.-техн. заведений области] / Н.Высоцкий // Новости Чугуева. – 2004. – 17 апр.

1298. **Высоцкий Н.** Чугуевский профессиональный лицей готов к новому набору : [по результатам рейтинга лицей вошел в пятерку лучших проф.-техн. учеб. заведений Харьковщины] / Н.Высоцкий // Крас. звезда. – 2010. – 31 июля.

1299. **Дикун И.** Участвуем в областном конкурсе : [о художеств. самодеятельности ПТУ № 19] / И.Дикун // Крас. звезда. – 2001. – 24 февр.

1300. **Дмитренко А.** Я б в рабочие пошел – пусть меня научат : [о матер.-техн. базе профес. лицей; о подготовке операторов компьютер. набора, офис. работников, столяров,

швей и др. профессий] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 16 июля.

1301. **Думова Л.** Школа, опередившая время : [ст. дир. Чугуев. район. проф. шк.] / Л.Думова // Крас. звезда. – 2000. – 10 июня.

1302. **Петренко С.** У похода есть начало... : [о турист. походе учащихся профес. лица по краю] / С.Петренко // Крас. звезда. – 2013. – 15 июня. – Фот.

1303. **Чугуївський** професійний ліцей [Електронний ресурс] : сайт. – Режим доступу: <http://chpl.com.ua/>

Див. також: розд. 6 “Фізична культура і спорт...”

10.15 Чугуївський професійний аграрний ліцей

1304. **Викулова Ю.** Кабинет химии – лучший в области : [о преп. химии проф. аграр. лицея Лилии Константиновне Науменко] / Ю.Викулова // Крас. звезда. – 2013. – 22 июня. – Фот.

1305. **Викулова Ю.** Кузница квалифицированных кадров : [об учеб. процессе в проф. аграр. лицее] / Ю.Викулова // Крас. звезда. – 2012. – 26 мая. – 2 фот.

1306. **Викулова Ю.** Мастерство и талант : [преп. проф. аграр. лицея Андрей Валерьевич Коваленко – победитель обл. конкурса “Преподаватель года – 2009”] / Ю.Викулова // Крас. звезда. – 2010. – 15 янв.

1307. **Коваленко В.** Лицей готовит профессионалов : [проф. аграр. лицей (бывш. ПТУ-53) занимает 5-е общекоманд. место в Харьк. обл. среди 52-х проф.-техн. заведений] / В.Коваленко // Новости Чугуева. – 2004. – 17 апр.

1308. **Латишева Д.** Ліцей – сторінка історії Чугуєва : [до 75-річчя проф. аграр. ліцею] / Д.Латишева // *Новости Чугуєва.* – 2004. – 29 мая.

1309. **Лосєва Т.** Ліцей, де розкриваються таланти : [про орг. дозвілля учнів. молоді в проф. аграр. ліцеї] / Т.Лосєва // *Крас. звезда.* – 2009. – 4 апр.

1310. **Лосева Т.** От ФЗУ до лицея : [в 2003 г. создан проф. аграр. лицей на базе ПТУ № 53] / Т.Лосева // *Крас. звезда.* – 2003. – 10 сент. – 2 фот.

1311. **Чеботарева Т.** Аграрный лицей: вчера, сегодня, завтра : [пед. коллектив; учеб. процесс; дир. лицея с 1991 г. – А.Н.Волик] / Т.Чеботарева // *Крас. звезда.* – 2011. – 12 марта.

11. Культурно-мистецьке життя

1312. **Белевцов В.** Негасимый свет духовности : [ст. зав. отд. культуры и спорта Чугуев. горисполкома] / В.Белевцов // Новости Чугуева. – 2001. – 24 марта.

1313. **Її душа** боліє за культуру... : [про дир. Чугуїв. район. Будинку культури Тетяну Іванівну Сенченко] // Крас. звезда. – 2013. – 25 мая. – Фотогр.

1314. **Кулешова Т.** Душа нашего народа : [про збереження культур. середовища в р-ні, Чугуєві] / Т.Кулешова // Крас. звезда. – 2011. – 26 марта.

1315. **Мургина В.М.** Гореть клубным огоньком : [беседа с нач. отд. культуры Чугуев. райгосадминистрации В.М.Мургиной / записала З.Волик] // Крас. звезда. – 1996. – 24 февр.

1316. **Мургина В.** Не хлебом единым : [культур. жизнь Чугуева] / В.Мургина // Крас. знамя. – 1997. – 25 янв.

1317. **Новохатская Е.** От изб-читален до сети Домов культуры : [этапы развития культуры в Чугуеве и р-не] / Е.Новохатская // Крас. звезда. – 2008. – 20 февр.

1318. **Новохатская Е.** С песней по жизни : [ст. зав. отд. культуры райгосадминистрации о работе район. Дома культуры] / Е.Новохатская // Крас. знамя. – 2002. – 23 марта.

1319. **Посунько Л.В.** Главное богатство – люди : [беседа с зав. отд. культуры исполкома Чугуев. горсовета Л.В.Посунько о работе ЦБС, Худож.-мемор. музею им. И.Е.Репина, дет. худож. шк., дет. муз. шк. / записала Л.Мартова] // Новости Чугуева. – 2005. – 26 марта.

1320. **Посунько Л.В.** Работа на радость людям : [беседа с зав. отд. культуры горисполкома Л.В.Посунько о работе учреждений культуры, в т.ч. о культ. центре “Имидж”, Худож.-мемор. музею им. И.Е.Репина, дет. гор. б-ке / записала Н.Соколюк] // Новости Чугуева. – 2006. – 24 марта.

1321. **Шевченко О.А.** Культурные традиции Чугуева : [беседа с зам. дир. Худож.-мемор. музея им. И.Е.Репина О.А.Шевченко / записала Н.Вольская] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 марта.

11.1 Соціокультурна робота в сфері дозвілля. Клубна робота. Самодіяльна творчість

1322. **Александрова Н.** Танцуют все! : [5 лет танцев. коллективу “Каблuchок” КЦ “Имидж”, рук. И.Л.Кузнецова] / Н.А.Александрова // Новости Чугуева. – 2006. – 24 июня. – Фот.

1323. **Башкирцева А.** Четыре “да” из четырех возможных : [чугуев. вокалисты В.Богатырев и В.Рязанов вошли в сотню исполнителей, отобран. вокал. проектом ТВ канала СТБ “Х-фактор”] / А.Башкирцева // Крас. звезда. – 2010. – 10 июля.

1324. **Белевцов В.С.** Новое амплуа КСК : [беседа с дир. гор. Культур.-спорт. комплекса В.С.Белевцовым о создании клуб-формирований по интересам, разл. творч. коллективов, кружков, школы эстет. воспитания и др. / записала Л.Мартова] // Новости Чугуева. – 2004. – 18 сент.

1325. **Белецкий Р.** “На крыльях Мельпомены” : [участие коллектива “Театр мини-сеанс” РДК в регион. фест.-конкурсе аматор. театр. коллективов] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 29 окт. – Фот.

1326. **Білецький Р.** Співоча душа району : [25 років від дня заснування народного самодіяльного (з 1987 р.) вокал.-хореогр. ансамблю “Бояничі”] / Р.Білецький // Крас. звезда. – 2010. – 23 окт. – Фотогр.

1327. **Белецкий Р.** Чугуевские рэперы проявили себя : [в чугуев. клубе “Орега” организован фест. “Прояви себя” – мероприятие для молодых “рэп-танентов”] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 4 дек. – Фот.

1328. **Белова Г.** Поет Яна Вашук : [бенефис молодой певицы в КЦ “Имидж”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 16 дек.

1329. **Белова Г.** Праздник танца и красоты : [в район. Доме культуры прошел III регион. фестиваль “Барвиста карусель” с участием танцев. коллектива “Каблучок”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2007. – 3 нояб.

1330. **Белова Г.** Чугуев – город молодых : [о традиц. песен. фест. “Молодость Чугуева – 2004”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 3 июля.

1331. **Березнякова Р.** Индия – постижение в танце : [о дет. коллективе восточ. танца “Рамаяна” РДК – победителе Всеукр. фестиваля восточ. танца “Сказки Шехерезады” (2010 г.)] / Р.Березнякова // Крас. звезда. – 2010. – 26 июня. – 2 фот.

1332. **Березнякова Р.** Танцевальные пары Чугуевщины завоевали награды “Кубка Украины” : [на Всеукр. открытом чемпионате по спорт.-бал. танцам пара коллектива “Вдохновение” район. Дома культуры Александр и Тамара Самойленко награждены дипломами за 1-е место] / Р.Березнякова // Крас. звезда. – 2010. – 11 дек. – Фот.

1333. **Бойко Л.** Гранд жете “Каблучка” : [об анс. нар. танца КЦ “Имидж”] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 3 июня. – Фот.

1334. **Викулова Ю.** Низкий поклон вам, ветераны : [в профес. аграр. лицее прошел обл. смотр-конкурс худож. самодеятельности, техн. и декор.-приклад. творчества под девизом: “Низкий поклон вам, ветераны”] / Ю.Викулова // Крас. звезда. – 2013. – 23 февр. – Фот.

1335. **Владимирова Н.** Бенефис авторской песни : [в 2008 г. в Чугуеве прошел фестиваль “Зимний Эсхар” с участием бардов Украины, России, Беларуси] / Н.Владимирова // Новости Чугуева. – 2008. – 26 янв. – Фот.

1336. **Волик З.** Приглашение к танцу : [о работе балет. студии район. Дома культуры] / З.Волик // Вечір. Харків. – 1977. – 19 трав.

1337. **Гаврилюк Г.** “Эксклюзив” стирает границы : [о театр. коллективе при район. Доме культуры, постановке спектаклей] / Г.Гаврилюк // Крас. звезда. – 2001. – 28 марта.

1338. **Головин С.** Маленький шедевр на большой сцене : [отчет. концерт участников худож. самодеятельности в рамках фестиваля “Слобожанські передзвони”] / С.Головин // Крас. звезда. – 2004. – 1 янв.

1339. **Головин С.** Энергетический директор Дома культуры : [о Татьяне Ивановне Сенченко; о концерт. туре нар. ансамбля “Бояничі”] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 2 апр.

1340. **Гончарова С.** С песней по жизни : [к 20-летию хора центр. район. больницы] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 1997. – 18 янв.

1341. **Григорьева Н.** “Нам года не беда” : [о ветеран. хоре “Память”, созданном в 1995 г. по инициативе пожилых людей микрорайона “Авиатор”] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2005. – 5 нояб.

1342. **Григорьева Н.** Рукоделие нынче в моде : [в КЦ “Имидж” организована выст. работ чл. клуба “Рукодельница”] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2006. – 15 апр.

1343.* **Девкалионова Т.** Праздник песни : [район. фестиваль прошел в Чугуеве] / Т.Девкалионова // Крас. звезда. – 1972. – 23 марта.

1344. **Дімова Г.** Мелодії “Бояничів” – по всій чугуївській землі : [про репертуар, майстерність артистів нар. ансамблю пісні район. Будинку культури] / Г.Дімова // Крас. звезда. – 2011. – 12 февр. – Фотогр.

1345. **Дмитренко А.** Визнана сміхотерапія Керанчуків : [гуморист, пісняр і комп. Олександр Коштур та поет, виконавець гуморесок Петро Керанчук успішно виступали на фест. у 2002–2003 рр.] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2003. – 19 нояб.

1346. **Дмитренко А.** Неугомонный “Каблучок” : [о гала-концертах с участием дет. коллективов худож. самодеятельности гор. Культ. центра “Имидж”] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 18 июня.

1347. **Дмитренко А.** “Таланты третьего тысячелетия” : [под таким девизом состоялся гала-концерт артист. дарований Чугуева, проводимый в рамках дет. фестиваля искусства “Зіркові сходинок”] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2008. – 19 апр. – Фот.

1348. **Дмитренко А.** Творческий союз : [Харьк. гос. акад. культуры и гор. Культ. центр “Имидж” подписали соглашение о сотрудничестве] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 17 дек.

1349. **Жихарева Д.** “Рідна пісня, ти знову прийшла до народу” : [про фольклор.-етногр. ансамбль “Бояничі”] / Д.Жихарева // Крас. знамя. – 1996. – 15 июня.

1350.* **Жуков Л.** Пути-дороги : [о коллективах худож. самодеятельности – участниках район. фестиваля нар. талантов] / Л.Жуков // Крас. звезда. – 1970. – 27 янв.

1351. **Журавлева Е.** Вспыхнул огонек клуба [людей зрелого возраста] “Рио-Рита” / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 22 апр.

1352. **Журавлева Е.** “Миру нужно песенное слово” : [о проведении вечера золотой осени в клубе выход. дня “Журавушка”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2003. – 15 окт.

1353. **Журавлева Е.** “Надежда” рождает надежды : [о ветеран. хоре] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2004. – 29 сент.

1354. [В клубе “Натали” проведен вечер “О друзьях-товарищах”] // Новости Чугуева. – 2007. – 12 мая.

1355. **Коваленко О.** В вихре танца : [с 2000 г. при район. Доме культуры работает клуб спортивно-бального танца “Вдохновение”] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2001. – 7 нояб.

1356. **Легкоступова А.** Чугуївщина, вітай переможців! : [про участь фольклор. ансамблів “Бояничі” і “Берегиня” у фест.-конкурсі нар. творчості на Сорочинському ярмарку] / А.Легкоступова // Крас. звезда. – 2012. – 25 авг.

1357. **Легкошерст Т.** Як чугуївці на весіллі гуляли : [про участь колективів район. Будинку культури в фольклор. фест.-конкурсі “Весілля в Малинівці”. Фест. започатковано в 2003 р.] / Т.Легкошерст // Крас. звезда. – 2010. – 2 окт.

1358. **Ленивенко Н.** “Тусовочка” собирает друзей : [в Культ.-спорт. комплексе открыт клуб для детей до 13 лет] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2004. – 4 дек.

1359. **Мамыч Н.** Для вас, театралы : [при гор. Центре соц. служб для молодежи работает клуб “Светлячок” для любителей театра кукол] / Н.Мамыч // Крас. звезда. – 2000. – 29 июля.

1360. **Мартова Л.** “Затишно” “Журавушке” в терцентре : [о совместной работе ветеран. клубов] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 4 дек.

1361. **Михно Н.** Праздник бардовской песни в Чугуеве / Н.Михно // Новости Чугуева. – 2002. – 19 янв.

1362. **Мрачковская А.** Клуб назвали “Натали” : [торжеств. открытие клуба для тех кому за...] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2003. – 8 марта.

1363. **Мрачковская А.** Нам песня верит и жить помогает... : [о ветеран. хоре “Надежда” при район. Доме культуры] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2004. – 24 нояб.

1364. **Музыка** – смысл жизни : [Виктор Герасимович Харченко – ветеран Великой Отечественной войны, баянист, музыкант, педагог] // Новости Чугуева. – 2007. – 14 апр. – Фот. – Подпись: Юнкор ООШ № 6 А.Бабенкор и др.

1365. **Мургіна В.** Концерт в Мартовій : [про фольклор. ансамбль при район. Будинку культури] / В.Мургіна // Червона зірка. – 1986. – 25 черв.

1366. **Николаенко Г.** Чугуевский фестиваль брейка : [2 янв. состоялся конкурс с участием 24-х танцоров из Чугуева, Харькова и др. регионов Украины] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 8 янв.

1367. **Осин А.** В Чугуеве пели менестрели : [проведен 13-й фестиваль поклонников ролевых игр “Чугункон” (Чугуевский конвект) с участием более 200 человек из Украины, России и Беларуси] / А.Осин // Крас. звезда. – 2009. – 31 янв.

1368. **Осин А.** “Зимний Эсхар” прижился в Чугуеве : [16-й фестиваль авт. песни теперь проводят в район. центре] / А.Осин // Крас. звезда. – 2010. – 5 февр.

1369. **Осин А.** Крепнет творческий союз : [о творч. контактах КЦ “Имидж”и Харьк. акад. культуры] / А.Осин // Крас. звезда. – 2008. – 5 апр.

1370. **Осин А.** Песенная феерия “Бояничів” : [рук. нар. анс. – А.Данилюк, солисты: Виталий Божко, Валентина и Владимир Грязновы, Ирина и Наталья Башкатовы, Леонид Пак и др.] / А.Осин // Крас. звезда. – 2009. – 30 мая. – Фот.

1371. **Осин А.** Радужная канва песенного “Візерунка” : [о дет. вокал.-хореогр. анс. (рук. – засл. работник культуры Юрий Беседа) при район. Доме культуры] / А.Осин // Крас. звезда. – 2013. – 5 янв. – Фот.

1372. **Памяти** Ивана Степановича Шляхты : [работал худож. рук., методистом в район. Доме культуры с 1964 г.

Был ведущим солистом нар. анс. “Бояничі”] // Крас. звезда. – 2009. – 21 марта. – Фот. – Подпись: Труд. коллектив Чугуев. РДК.

1373. **Перебаєв Ю.** Чугуїв обрав роль господаря : [відбувся Всеукр. молодіж. фестиваль іст. пісні та рольових ігор “Чугункон”] / Ю.Перебаєв // Голос України. – 2003. – 12 лют. – С. 3.

1374. **Пилюгина Н.** Возрождение традиций : [о первом обл. дет.-юнош. фестивале традиц. нар. искусства и худож. промыслов в Чугуеве] / Н.Пилюгина // Веч. Харьков. – 1992. – 3 дек.

1375. **Последние** аплодисменты Александру Коштуру : [о певце, музыканте, исполнителе собствен. юморист. произведений, авт. музыки “Чугуевский вальс”] // Новости Чугуева. – 2008. – 19 янв. – Фот.

1376. **Праздник** народных талантов : [проведен кустовой смотр-конкурс худож. самодеятельности] // Крас. звезда. – 2008. – 10 дек.

1377. **Сергеев С.** “Боянычи” – на сценах Харькова / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2003. – 20 авг.

1378. **Сергеев С.** Танцуют все : [в Чугуев. РДК состоялся 7-й регион. конкурс непроф. дет. коллективов эстрад. и спорт. танца “Нестримна течія – 2009” с участием более 400 детей Харьковщины] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2009. – 2 мая.

1379. **Сиром’ятникова Г.** З народного джерела : [про фест. фольклор. пісні] / Г.Сиром’ятникова // Крас. звезда. – 1998. – 17 февр.

1380. **Скачкова Т.** Годовщина ретро-клуба [“Рио-Рита”: о проведении творч. вечеров] / Т.Скачкова // Крас. звезда. – 2001. – 28 марта.

1381. **Слатина Е.** До новых встреч : [о концерт. бригаде “Новатор” Чугуев. район. Дома культуры] / Е.Слатина // Крас. звезда. – 2000. – 19 авг.

1382. **Соколовский М.** Благоденствие, объединяющее людей : [о ежегод. Бале меценатов в Культ. центре “Имидж”] / М.Соколовский // Новости Чугуева. – 2008. – 23 февр.

1383. **Соколюк Н.** На радиоволне Чугуева : [в КЦ “Имидж” состоялась первая междунар. радиовыставка; организатор – чугуев. о-во “Радіохвиля”] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2005. – 19 нояб.

1384. **Ткач А.** 3 пісню назавжди : [про вокал. майстерність Олександра Вікторовича Данилюка, працівника Чугуїв. РБК, провід. соліста ансамблю “Бояничі”, колиш. кер. хор. ансамблів у Лебежему, Новій Покрівці, ПТУ № 19] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 17 сент.

1385. **Ткач А.** “Зимний Эсхар – 2011” открывает новые таланты : [организаторы 17-го фест. – Чугуев. райгосадминистрация и Чугуев. горсовет] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2011. – 29 янв.

1386. **Ткач А.** Меломанам – от семейного дуэта : [дуэт “Хорошее настроение” – Валентина и Владимир Грязновы – выпустил два компакт-диска] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2009. – 24 янв. – Фот.

1387. **Ткач А.** Семейная и сценическая гармония дуэта “Хорошее настроение” : [о творч. эстрад. дуэта Валентины и Владимира Грязновых] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 22 марта.

1388. **Ткач А.** Щаслива пісенна доля : [про засл. працівника культури України Ю.В.Беседу – засновника нар. хор. колективів, зокрема “Бояничі”] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2003. – 21 июня.

1389. **Турчинова М.** “Пусть теплится любви свеча” : [о работе гор. клуба “Рио-Рита”] / М.Турчинова // Новости Чугуева. – 2005. – 12 февр. – Фот.

1390. **Х-фактор:** голосуем за своих! : [чугуев. группа “Дети капитана Гранта” вышла в прямой эфир Х-фактора (масштаб. вокал. талант-шоу на телеканале СТБ)] // Крас. звезда. – 2010. – 27 нояб. – Фот.

1391. **Шафран Ж.** Не гаснет огонек “Рио-Риты”! : [клубу – 4 года; рук. – Т.И.Скачкова] / Ж.Шафран // Новости Чугуева. – 2004. – 13 марта. – Фот.

1392.* **Шевченко О.** Театральна весна : [район. свято “Театралізована весна”] / О.Шевченко // Червона зірка. – 1988. – 1 трав.

1393. **Шишканов П.** “Пишаюсь своєю професією” : [в район. Будинку культури проведено вечір вшанування працівників агропромисл. комплексу] / П.Шишканов // Червона зірка. – 1991. – 19 листоп.

1394. **Шубкина О.** Девочка – девушка – женщина : [о работе клуба “Школа женственности”, создан. в мае 2000 г.] / О.Шубкина // Крас. звезда. – 2000. – 9 авг.

1395. **Шумейко С.** “Я воруя наши встречи у судьбы...” : [о фест. авт. песни в Чугуеве] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2002. – 16 янв.

1396. **Яковлев С.** “Виктория” без побед не возвращается! : [к 5-летию коллектива соврем. танца при ЦК “Имидж”] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2013. – 13 апр.

1397. **Яковлев Г.** Сад музыки и песни Николая Сыромятникова : [о засл. работнике культуры Украины, дир. район. Дома культуры с 1992 г., организаторе нар. праздников и гуляний] / Г.Яковлев // Крас. звезда. – 2001. – 3 марта.

11.2 Бібліотечна справа

1398. **Береговская О.** Библиотека – хранительница мудрости и знаний : [о фонде, обслуживании читателей в библиотеке-филиале № 1 (создана в 2004 г. на базе б-ки з-да топлив. аппаратуры)] / О.Береговская // Новости Чугуева. – 2005. – 22 янв.

1399. **Бондар А.** “Бібліоміст” – є чугуївська ланка : [для користувачів чотирьох чугуїв. міськ. ЦБС відкрито центри вільного доступу до мережі Інтернет] / А.Бондар // Крас. звезда. – 2010. – 11 авг.

1400. **Бондарь А.** “Моя малая Родина” : [в дет. б-ке представлена кн. экспозиция. Авторы – участники гор. этапа Всеукр. дет. конкурса книжек-самоделок] / А.Бондарь // Новости Чугуева. – 2006. – 18 нояб.

1401. **Васильева Н.** Информирован – значит, вооружен : [о работе клуба “Молодежь и закон” в центр. гор. б-ке. Мероприятия проводят с участием различ. обществ. орг. и учителей] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2007. – 22 дек.

1402. **Васильева Н.** Книга – мудрый старый друг : [о проведении Недели дет. и юнош. кн.; организаторы – гор. дет. б-ка, культ. центр “Имидж”] / Н.Васильева // Новости Чугуева . – 2007. – 31 марта.

1403. **Верность** профессии : [о библиографе центр. район. б-ки Ольге Алексеевне Матющенко] : юбилей // Новости Чугуева. – 2005. – 12 нояб. – Фот. – Подпись: Коллектив ЦБС.

1404. **Вольская Н.** [Праздничное заседание клуба “Библиотекарь” с участием работников всех библиотек Чугуева] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2005. – 12 марта.

1405. **Головин С.** От избы-читальни – до информационного центра : [библ.-информ. сфера Чугуев. ЦБС и шк. б-к] / С.Головин // Крас. звезда. – 2009. – 26 сент.

1406. **Горелкова Ю.** Библиотекам Чугуева – от Билла Гейтса : [гор. б-ка – победительница проекта “Организация новых библ. услуг с использованием свобод. доступа к Интернету”] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2010. – 6 марта.

1407. **Городская** библиотека для юношества Чугуевской ЦБС [Электронный ресурс] : сайт. – Режим доступа: <http://chuguev-unosha-bibl.blogspot.com/>

1408. **Григорьева Н.** В кругу друзей : [в дет. гор. б-ке организовано муз.-театр. представление для детей с ограничен. возможностями – членов клуба “Солнышко”] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2005. – 3 дек.

1409. **Григорьева Н.** Детской библиотеке – 60 : [Чугуев. дет. б-ка открыта в 1946 г.] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2006. – 4 марта.

1410. **Григорьева Н.** Каникулы с книгой : [об орг. мероприятия в дет. б-ке] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2006. – 22 июля.

1411. **Григорьева Н.** Провожая Масленицу : [при дет. б-ке с 2005 г. работает клуб “Солнышко”] / Н.Григорьева // Новости Чугуева. – 2007. – 24 февр. – Фот.

1412. **Добровольский А.** Городская библиотека отметила юбилей : [85 лет центр. гор. б-ке Чугуева; представители от депутатов и обществ.-полит. орг. подарили б-ке компьютеры, копиров. аппарат, факс] / А.Добровольский // Крас. звезда. – 2009. – 25 апр.

1413. **Душ человеческих** добрые лекари чувств и поступков – библиотекари : [мнение библ. работников ЦБС, б-к многопрофил. лица и авиац. технол. з-да о соврем. библ. работе] / подгот. Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2005. – 1 окт. – 6 фот.

1414. **Злотников М.** Чугуевские библиотеки получают компьютеры от Билла Гейтса : [награда за победу Чугуев. гор. ЦБС в конкурс. проекте “Создание обл. учеб. центров” в рамках прогр. “Библиомост”] / М.Злотников // Крас. звезда. – 2010. – 26 июня.

1415. **Коваленко О.** От древних фолиантов до выхода в Интернет : [Чугуев. ЦБС] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2008. – 1 окт.

1416. **Ленивенко Н.** Библиотекарь – женская профессия : [о коллективе Чугуев. ЦБС; с 1 сент. 2004 г. в составе гор. ЦБС – новая библиотека-филиал (бывшая профсоюз. б-ка ОАО “Чугуев. авиац. технол. з-д”)] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2004. – 2 окт.

1417. **Мартова Л.** “Господар – його звали в народі” : [для бібліотекарів міськ. шк. район. дит. б-ка підготувала презентацію – зб. спогадів про О.С.Масельського] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2007. – 17 февр.

1418. **Морозова С.** Традиції та обряди : [“Великодні традиції та обряди” – під такою назвою пройшов захід в Чугуїв. центр. район. б-ці] / С.Морозова // Крас. звезда. – 2011. – 7 мая. – На фото: Колектив Чугуїв. ЦБС.

1419.* **На допомогу** профорієнтації учнівської молоді : (з досвіду роботи Чугуїв. район. б-ки) / авт.-уклад. В.О.Пашкович. – Х., 1974. – 15 с.

1420. **Наша Берегиня** : [о библ. работнике ООШ № 6 Валентине Дмитриевне Поправко] // Новости Чугуева. – 2005. – 17 сент. – Фот. – Подпись: Педколлектив и учащиеся ООШ № 6.

1421. **Николаенко Г.** Молодежь должна быть юридически грамотной : [о работе клуба “Молодежь и закон” (с 1998 г.) Чугуев. ЦБС] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2004. – 3 апр.

1422. **Новохатская Е.** Кладовая знаний : [о библиотечной системе Чугуева] / Е.Новохатская // Крас. звезда. – 2002. – 28 сент.

1423. **Полтева Т.** “Ренессанс” презентуют в столице : [Чугуев. гор. ЦБС – участница конкурсов. Победила в проекте “Ярмарка инновац. услуг”] / Т.Полтева // Крас. звезда. – 2011. – 26 марта.

1424. **Проценко Е.** Как выживают библиотеки : [о платных услугах в чугуев. б-ках] / Е.Проценко // Новости Чугуева. – 2005. – 27 авг.

1425. **Проценко Е.** О коллеге – с любовью : [о библиотекаре Чугуев. центр. б-ки Зориной Галине Юрьевне] / Е.Проценко // Новости Чугуева. – 2006. – 29 июля. – Фот.

1426. **Проценко Е.** От юбилеев в жизни не уйти : [о Дине Ивановне Малеванной, библиотекаре Чугуев. б-ки для детей (в прошлом – сотруднице газ. “Крас. звезда”)] / Е.Проценко // Новости Чугуева. – 2006. – 3 июня. – Фот.

1427. **Проценко Е.** Помоги своей библиотеке! : [в б-ках гор. ЦБС проводится акция “Помоги своей библиотеке”] / Е.Проценко // Новости Чугуева. – 2006. – 15 апр.

1428. **Проценко Е.И.** Хранительницы мудрости : [беседа с дир. центр. гор. б-ки Е.И.Проценко о межбиблиотечном обслуживании, обменном фонде, о работе клубов “Свеча”, “Молодежь и закон” и “Диалоги” / записала Н.Соколюк] // Новости Чугуева. – 2005. – 26 февр. – Фот.

1429. **Сергеева А.** Удивительная женщина культуры : [о дир. ЦБС Э.И.Чуищевой] / А.Сергеева // Новости Чугуева. – 2004. – 31 янв.

1430. **Соревновались** библиотекари : [смотр-конкурс библиотек Чугуева] // Новости Чугуева. – 2006. – 30 сент.

1431. **Ткач Т.** Найкращі читачі краю : [про участь шк. та дит. б-к у Всеукр. конкурсі “Найкращий читач України”] / Т.Ткач // Крас. звезда. – 2010. – 13 февр.

1432. **Томенко Н.** Ищи себя, пока не встретишь : [в центр. гор. б-ке открылся дискус. клуб для молодежи “Диалоги”] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2005. – 22 янв.

1433. **Центральная** библиотека Чугуевской ЦБС [Электронный ресурс] : сайт. – Режим доступа: <http://sentrbibl.blogspot.com/>

1434. **Чуб З.** Бібліотеки до Дня незалежності / З.Чуб // Крас. звезда. – 1997. – 23 авг.

1435. **Чуб З.** Библиотеки [Чугуевской ЦБС] – юбилею / З.Чуб // Крас. звезда. – 1995. – 18 апр.

1436. **Чуб З.** Из истории городской библиотеки / З.Чуб // Крас. звезда. – 1988. – 5 нояб.

1437. **Чуб З.** “Любовь, любовь, любовь” : [о проведении темат. вечера “Легко ли быть молодым” в центр. район. б-ке] / З.Чуб // Крас. звезда. – 1992. – 20 марта.

1438. **Чуб З.К.** Народний філософ, поет, гуманіст : [у центр. район. б-ці організовано перегляд літ., присвяч. життю та творчості Г.С.Сковороди] / З.К.Чуб // Крас. звезда. – 1992. – 19 июня.

1439. **Чуб З.** Один день в библиотеке : [о работе Чугуев. дет. б-ки] / З.Чуб // Крас. звезда. – 1999. – 6 марта.

1440. **Чуб З.** Поэзия русского зарубежья : [об очеред. засед. клуба “Библиотекарь” в центр. район. б-ке] / З.Чуб // Крас. звезда. – 1992. – 2 июня.

1441. **Чуб З.** Приобщение к книге : [ст. зам. дир. Чугуев. ЦБС о работе с читателями] / З.Чуб // Крас. звезда. – 1997. – 14 окт.

1442. **Чуб З.** Про бібліотеки подбаємо разом : [про роботу Чугуїв. ЦБС, про збір матеріалів з історії сіл та б-к під девізом “Моє село – моя б-ка”] / З.Чуб // Крас. звезда. – 2000. – 22 янв.

1443.* **Чуб З.** Пропагують літературу : [участь Чугуїв. ЦБС у проведенні Всесоюз. рейду “За ефективну працю і здоровий побут”] / З.Чуб // Червона зірка. – 1986. – 14 трав.

1444. **Чуб З.К.** Церковь – библиотеке : [Харьк. Епархиал. упр. подарило Чугуев. ЦБС кн. Митрополита Никодима “Послания. Слова и Речи”] / З.К.Чуб // Крас. звезда. – 1992. – 3 апр.

1445. **Чугуевская** городская библиотека для детей [Электронный ресурс] : сайт. – Режим доступа: <http://chuguev-child-bibl.blogspot.com/>

1446. **Чугуївська** централізована бібліотечна система [Електронний ресурс] : сайт. – Режим доступу: <http://chuhuiv-biblioteka.edu.kh.ua/>

1447. **Чуищева Э.** Есть праздник у библиотекарей : [о коллективе Чугуев. ЦБС, об обслуживании читателей] / Э.Чуищева // Крас. звезда. – 1997. – 15 нояб.

1448. **Чуищева Э.** Как живешь, библиотека? : [ст. дир. Чугуев. ЦБС] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2001. – 10 февр.

1449. **Чуищева Э.** “Край, в котором ты живешь” : [о краев. работе б-к Чугуев. ЦБС] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2005. – 29 окт.

1450. **Чуищева Э.И.** “Мы нужны людям” : [беседа с дир. ЦБС Э.И.Чуищевой / записала Г.Николаенко] // Новости Чугуева. – 2002. – 28 сент.

1451. **Чуищева Э.** Новая традиция : [о проведении встреч с военнослужащими в юнош. б-ке] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2005. – 19 марта.

1452. **Чуищева Э.** Турнир знатоков права : [о работе клуба “Молодежь и закон” при центр. гор. б-ке] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2008. – 28 февр. – Фот.

1453.* **Шатров В.** Конференция у будущих хлеборобов : [Чугуев. центр. район. б-ка провела конф. по роману М.Алексеева “Хлеб – имя существительное”] / В.Шатров // Крас. звезда. – 1965. – 26 июня.

11.3 Засоби масової інформації. Друкарня.

1454. **Про нагородження** міжрайонних і районних газет Почесною Грамотою і Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР : [Чугуїв. міжрайон. газ. “Червона зірка” нагороджено Грамотою Президії Верховної Ради УРСР] : указ Президії Верховної Ради УРСР, 10 лип. 1981 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1981. – № 29. – С. 510.

1455. **Башкирцева А.** “Красная звезда” выпустила фильм : [12-ти минут. видеофильм “Чугуевская былина” презентован в сети Интернет. Авт. сценария – гл. ред. район. газ. Артем Левченко] / А.Башкирцева // Крас. звезда. – 2010. – 21 авг.

1456. **Башкирцева А.** Фестивальный кинодебют “районки” : [газ. “Крас. звезда” – лауреат II Междунар. дет. телевиз. фест. “Дитятко”] / А.Башкирцева // Крас. звезда. – 2010. – 2 окт.

1457. **Волик З.** “Журналистская судьба такая – находится на переднем крае” : [о журналисте с 40-лет. стажем, гл. ред. район. газ. Светлане Степановне Гончаровой] / З.Волик // Крас. звезда. – 2010. – 29 мая. – Фот.

1458. **Волик З.** Неудачный “дебют” : [воспоминание чл. Нац. союза журналистов Украины о работе в ред. газ. “Красная звезда” (начало 1960-х гг.)] / З.Волик // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля.

1459. **Гноевой Р.** “Новостям Чугуева” – 5 лет! : [обзор. информация о работе коллектива гор. газ. с 2003 по 2005 гг.] / Р.Гноевой // Новости Чугуева. – 2006. – 7 янв.

1460. **Гончарова С.** В лучах 10-тысячного номера : [развитие края на страницах обществ.-информ. газ. “Красная звезда” : обзор. ст.] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля. – Фот. – В фонде ред. газ. “Красная звезда” хранятся газ. с 1950-х гг.

1461. **Гончарова С.** “Демократичній Чугуївщині” – год : [10 апр. 1999 г. вышел 1-й номер еженед. обществ.-полит. газ., основатель – Чугуев. район. орг. “Нар.-демокр. партия”] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2000. – 8 апр.

1462. **Гончарова С.** Журналист, которого знают [с 1956 года; творч. путь первого журналиста-профессионала газ. “Красная звезда”, чл. Нац. союза журналистов Украины Марии Ивановны Даниловой] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2003. – 30 июля.

1463. **Гончарова С.** Моя судьба – “Красная звезда” : [воспоминание о редкол. газ. (1975 – начало 2000-х гг.)] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1464. **Гончарова С.** “Мы пишем историю современности” : [ст. гл. ред. газ. “Красная звезда”] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2001. – 11 июня.

1465. **Гончарова С.** С верой в будущее : [о работе типографии, дир. А.В.Иванова] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2000. – 27 мая. – На фото: Коллектив Чугуев. типографии.

1466. **Горовенко В.** 58 лет с районкой : [воспоминания ветерана пед. труда, внештат. кор. “Красной звезды” о работе редкол. газ. во главе с И.Я.Посоховым и А.В.Шаровкой] / В.Горовенко // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1467. **Данилова М.** Журналіст, який сіяв добре, вічне, розумне : [Зінаїда Єгорівна Волик (1941–2011); про жит. та

творч. шлях колиш. голов. ред. газ. “Крас. звезда”] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2013. – 19 янв. – 4 фотогр.

1468. **Данилова М.** Мы – летописцы, мы – солдаты слова : [о работе чугуев. журналистов] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2003. – 4 июня. – Фот.

1469. **Данилова М.** Первые дни, первые месяцы : [ст. чл. Нац. союза журналистов о публ. на страницах газ. “Красная звезда” за 1956 г.] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля.

1470. **Данилова М.** “Ты не считай своих морщинок и лет себе не убавляй...” : [к 70-летию Антонины Ивановны Мрачковской, журналистки, сотрудницы район. газ. “Красная звезда” и многотираж. газ. “Рабочая честь” (орган авиац. технолог. з-да), ред. сб. стихов и прозы чугуев. литераторов] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2010. – 14 авг. – Фот.

1471. **Данилова М.** Через годы, через расстояния... : [воспоминания о журналистах: Зинаиде Ивановне Волик, Галине Прокофьевне Тарасенко и о внештат. корреспондентах газ. “Красная звезда”] / М.Данилова // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня. – Авт. ст. – ветеран “Красной звезды”, чл. Нац. Союза журналистов Украины.

1472. **Єгорова З.** На телеканалі – нові імена : [15 листоп. 2007 р. ТРК “Слобожанка” нагороджено Почесною грамотою Нац. ради України з питань радіомовлення] / З.Єгорова // Крас. звезда. – 2008. – 15 листоп. – 2 фот. – На знімку: голов. ред. ТРК М.Кисельов, зав. від.: О.Єлеченко та Г.Чегліков, молоді фахівці: В.Бондаренко та С.Мандригіна.

1473. **Жизнь**, сотканная из труда, любви и строк... : [ред. ст. посвящена памяти гл. ред. газ. “Красная звезда” Александра Васильевича Шаровки] // Крас. звезда. – 2013. – 2 марта. – 2 фот.

1474.* **Журавлева Е.П.** Ваше слово – товарищ Время : избр. материалы журналист. практики (1960–2009) / Е.П.Журавлева. – Х. : Гортип., 2010. – 644 с. : ил.

1475. **Журавлева Е.** Ваше слово – товарищ Время : [ст. внештат. кор. о работе редкол. газ. “Красная звезда”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля. – На фот.: Коллектив газ. “Крас. звезда”, 5 мая 1966 г.

1476. **Журавлева** Евгения Петровна : [уроженка Чугуева, филолог, внештат. кор. газ. “Красная звезда”, рук. кружка лит. творчества “Родник”, чл. клуба любителей поэзии “Свеча” при Чугуев. центр. район. б-ке: биогр. справка] // Земли чугуевской напевы: [стихи и проза: альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 271 : фот.

1477. **Зінченко А.** У літопис рідного краю : [ст. позаштат. кор. про висвітлення іст. подій на сторінках часопису “Красная звезда”] / А.Зінченко // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля.

1478. **Злотников М.** Картины прошлого – по телевизору : [срвый фильм, посвящ. истории Чугуева, появился в эфире телерадиокомпани “Слобожанка”] / М.Злотников // Крас. звезда. – 2009. – 29 авг.

1479. **Иванова А.В.** На все печатные дела мастера : [беседа с дир. Чугуев. типографии А.Ивановой / записал П.Шишканов] // Крас. звезда. – 2001. – 26 мая.

1480. **Кіч Т.** Зйомки, ефіри та форс-мажори маленькому телеканалу : [про телерадіокомпанію Чугуївщини “Слобожанка”] / Т.Кіч // Слобід. край. – 2010. – 16 листоп.

1481. **Коваленко О.** 80 лет вместе с читателями : [история газ. “Красная звезда”] / О.Коваленко // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня. – 7 фот. – Представлены биогр. справки о семи чл. редкол. газ.

1482. **Короткова Н.** Лучше о нас никто не напишет : [авт. ст. – внештат. кор. газ. рассказывает о работе журналистов район. газ.: М.И.Даниловой, З.Е.Волик, Г.М.Берлиной, И.Гришкиной, Е.Ф.Евтушенко, И.Я.Посохове] / Н.Короткова // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1483. **“Красная звезда”** – на первом месте : [в 2007 г. обл. профсоюз работников потребкооперации присудил район. газ. 1-е место за публ. материалов о потребит. кооперации] // Крас. звезда. – 2008. – 23 янв.

1484. **Кубельский С.** Журналист – профессия на всю жизнь : [А.И.Мрачковская – ред. район. газ., обществ. деятель края] / С.Кубельский // Новости Чугуева. – 2006. – 10 июня.

1485. **Левченко А.** Говорит и показывает Чугуев / А.Левченко // Крас. знамя. – 2002. – 16 нояб.

1486. **Левченко А.** Чугуевские газеты: март 1917 г. – 1945 г. / А.Левченко // Крас. звезда. – 2010. – 5 июня.

1487. **Малеваная Д.** С юбилеем, родная газета! : [ст. ветерана журналистики о коллективе район. газ., о связях с орг. журналистов Украины] / Д.Малеваная // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня. – Фот.

1488. **Мрачковская А.** Ваше слово, товарищ Время! : [о Евгении Петровне Журавлевой – журналистке с 50-летним стажем, авт. кн. “Ваше слово, товарищ Время”; её сотрудничестве с газ. “Крас. звезда”] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2010. – 18 сент. – Фот.

1489. **На пульсе** Чугуевщины: “Красная звезда” признана лучшей газ. области [по итогам конкурса “Часопис – 2012” в номинации “Лучшая региональная газета”] // Крас. звезда. – 2013. – 8 июня.

1490. **Новости** столетней давности : [арх. материалы о период. печати Чугуева конца XIX – начала XX ст.] / подгот. Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 10 июня.

1491. **О чем** рассказали “тысячники” [газеты “Красная звезда”: № 2000 (28 сент. 1950 г.); № 4000 (7 нояб. 1965 г.); № 5000 (11 мая 1972 г.); № 6000 (17 окт. 1978 г.); № 8000 (7 мая 1988 г.)] // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля. – 7 фот.

1492. **Один** день и вся жизнь: слово о коллеге : [о журналистах газ. “Красная звезда” и “Рабочая честь” (А.В.Левченко, Г.П.Тарасенко, А.Л.Гультяеве, О.П.Ковалевой, Н.Я.Коротковой, А.И.Мрачковской, Е.П.Журавлевой)] / подгот. М.Данилова // Крас. звезда. – 2009. – 17 янв. – Фот.

1493. **Петрова С.** Возрождается кино в Чугуеве – возрождается культура общения : [по инициативе И.Жукова засветился экран кинотеатра Чугуев. РДК] / С.Петрова // Крас. звезда. – 2003. – 29 нояб.

1494. **Редакційний** статут Чугуївської радіокомпанії // Новости Чугуева. – 2007. – 31 марта.

1495. **Родионов В.** Беда любая не беда с тобою, “Красная звезда” : [о сотрудничестве литератора – авт. ст. с район. газ. (с 1968 г.)] / В.Родионов // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1496. **Родионов В.** Газете “Красная звезда” в её юбилей : [стихотворение] / В.Родионов // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1497. **Родионов В.** На хладе и зное печаль моя ноет : памяти А.В.Шаровки – редактора, гражданина, воина / В.Родионов // Крас. звезда. – 2003. – 22 февр.

1498. **Сиром’ятнікова Т.** “Красная звезда” – наша старша сестра : [про зв’язки район. газ. “Печенізький край” з районкою Чугуївщини] / Т.Сиром’ятнікова // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1499. **Сівцова О.** “Красная звезда” – за високі моральні норми : [“Красная звезда” стала першою з район.

газ., яка приєдналася до “Хартії про партнерство заради інформ. прав і свобод та захисту суспіл. молоді” (2010 р., м. Харків)] / О.Сівцова // Крас. звезда. – 2010. – 13 нояб.

1500. **Тарасенко Г.** Журналіст, літописець рідного краю : 80-річчя з дня народж. відзначає талановитий ж-ст, чл. Спілки журналістів України, ветеран праці Марія Іванівна Данилова / Г.Тарасенко // Крас. звезда. – 2013. – 27 июля. – Фотогр.

1501. **Ткач А.** “Красная звезда” – лучшая! : [по результатам обл. конкурса “Часопис – 2012” в номинации “Лучшая районная газета в Харьк. обл.” район. обществ.-информ. газ. награждена дипломом] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2012. – 11 июня.

1502. **ТРК “Слобожанка”**: частоты новые, успехи – на высоте : [поздравление работников радио, телевидения и связи] // Крас. звезда. – 2011. – 19 нояб. – Фот. – Підпис: Голова райдержадмін. В.Лобойченко, голова райради І.Сторожев.

1503. **Турчинов Е.** 40 лет с любимой газетой : [авт. ст. – внештат. кор. газ., пред. Чугуев. район. орг. физкульт.-спорт. о-ва “Колос”] / Е.Турчинов // Крас. звезда. – 2011. – 11 июня.

1504. **У “Красной звезды”** появился сайт в Интернете // Крас. звезда. – 2010. – 10 июля. – Подпись: Ред. газ. “Красная звезда”.

1505. **Чаплыгин А.К.** О времени и о себе : [ст. историка, философа о своей работе в газ. “Красная звезда”, комсомол. жизни в 1970-е годы в Чугуеве] / А.К.Чаплыгин // Крас. звезда. – 2008. – 22 окт.

1506. [**Александр** Васильевич Шаровка: журналист район. газ.] // Крас. звезда. – 2008. – 23 февр. – Фот. – (Скорбим, помним). – Подпись: Коллектив ред. газ. “Красная звезда”.

1507. **Шевченко В.** Газета помогла нам, а мы – газете : [обзор публ. по теме “нар. образование” на страницах газ. “Красная звезда”] / В.Шевченко // Крас. звезда. – 2003. – 9 июля.

1508. **Шумейко С.** Говорит и показывает “Слобожанка” : [о творч. коллективе: М.Киселеве, С.Мироновой, Я.Беляевой, С.Утикове, А.Евдокимове, М.Осадчей] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2009. – 14 нояб. – 6 фот. – Авт. ст. – дир. телерадиокомпании “Слобожанка”.

1509. **Шумейко С.** Юбилейная серия “Слобожанки” : [беседа с рук. ТРК “Слобожанка” С.Шумейко о работе телерадиокомпании с 2002 г. / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2012. – 3 марта. – На фото: Коллектив ТРК “Слобожанка”.

11.4 Музейна і архівна справа

1510. **Александрова Н.** Истинное служение искусству : [о работе Чугуев. музеев: краеведч.; картин. галереи, худож.-мемор. музея И.Е.Репина] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2002. – 23 марта.

1511. **Васильева Н.** О прошлом – для будущего : [в общеобразов. шк. № 7 открыт музей боевой и трудов. славы] / Н.Васильева // Новости Чугуева. – 2007. – 29 сент.

1512. **Волик З.** Готовясь к славному 70-летию : [об открытии музея истории Чугуев. комсом. орг.] / З.Волик // Крас. звезда. – 1988. – 15 окт.

1513. **Волик З.** На вулиці Гвардійській : [відкрито іст. музей] / З.Волик // Соціаліст. Харківщина. – 1985. – 20 січ.

1514. **Галенко А.** Будет в школе музей : [о создании музея И.Репина в сред. шк. № 3] / А.Галенко // Крас. звезда. – 1988. – 1 окт.

1515. **Зинченко А.Я.** Чугуевские храмы истории: как это было : [о развитии музейн. дела в городе] / А.Я.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 18 мая.

1516. **Краеведческий музей в Чугуеве** [Электронный ресурс] // GLO.UA : сеть городских порталов Украины. – Режим доступа: <http://chuguev.glo.ua/cultura/kraevedcheskij-muzej-v-chugueve.html>

1517. **Логвиненко З.** Шкільний музей бойової слави : [музей бойов. слави 87-ї гвард. стрілец. дивізії у серед. шк. № 5] / З.Логвиненко // Червона зірка. – 1989. – 8 груд.

1518. **Савинова Е.** Наследие – бесценное достояние народа: самый старый документ в р-не датирован 1943 г. : [беседа с нач. арх. отд. райгосадминистрации Е.Савиновой о работе архива, составе фонда / записал С.Головин] // Крас. звезда. – 2012. – 28 янв.

1519. **Стріляна А.М.** На Чугуївщині створено музей освіти / А.М.Стріляна // Харків'яни. – 2003. – 13-19 берез.

1520. **Стреляна А.** Перший на Харківщині : [про створення музею освіти р-ну] / А.Стреляна, В.Горовенко // Крас. звезда. – 2003. – 17 мая.

1521. **Суркова Л.** История и память : [о музее Чугуев. з-да топлив. аппаратуры] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1993. – 18 мая.

1522. **Чиркін Г.** Музей [історії] у районному центрі [Чугуїв] / Г.Чиркін // Вечір. Харків. – 1986. – 28 черв.

1523. **Шевченко О.** Краеведческому музею 20 лет : [15 дек. 1984 г. был открыт музей истории Чугуев. р-на (ныне ист.-краев. отд. Чугуев. худож.-мемор. музея И.Е.Репина). История музея; фонды: поиск и сбор документов] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 18 дек. – 2 фот.

Див. також підрозділ 11.52

11.5 Художнє життя

11.51 Міжнародний репінський пленер

1524. **Международные** репинские пленэры [Электронный ресурс] : [на сайте расположена самая полная информ. о Репинских пленэрах] : сайт. – Режим доступа: http://jokeroro.narod.ru/index_22.html

1525.* **Репінські** пленери [образотворчий матеріал] : до 160-річчя з дня народж. [І.Ю.Репіна] / під ред. В.Ковтуна. – Х. : Майдан, 2011.

1526. **Артеменко В.** Съехались художники в Чугуев : [о I Междунар. Репин. пленэре] / В.Артеменко // Крас. звезда. – 2000. – 9 авг.

1527. **Романовский В.** На репинской земле : [о Первом междунар. Репин. пленэре в Чугуеве] / В.Романовский // Веч. Харьков. – 2000. – 10 авг.

1528. **Этот дивный** пленэр : в Чугуеве прошел Первый междунар. Репин. пленэр // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

1529. **Мартова Г.** Пусть пленэр будет доброй традицией : [о II Междунар. Репин. пленэре] / Г.Мартова // Новости Чугуева. – 2001. – 9 июня.

1530. **Александрова Н.** Осенний вернисаж : [III Междунар. репин. пленэр] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2002. – 12 окт.

1531. **Репінські** “малювання” на свіжому повітрі : [міжнар. пленер у Чугуєві] // Україна молода. – 2002. – 8 серп.

1532. **Брикимова М.** Репинский пленэр / М.Брикимова // Веч. Харьков. – 2003. – 12 авг.

1533. **Головин С.** IV Международный репинский пленэр : [участники – художники из Киева, Севастополя, Москвы, Сум, Белгорода, Харькова. Были проведены мастер-классы для учащихся Чугуев. и Харьк. худож. шк.] / С.Головин // Крас. звезда. – 2003. – 6 авг.

1534. **Николаенко Г.** Тепло пленэра : [о IV Междунар. репин. пленэре] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2003. – 9 авг.

1535. **Ковальчук Н.** Творения Репина могут жить : [проведен Междунар. пленэр, посвящ. 169-летию И.Репина] / Н.Ковальчук // Событие. – 2004. – 12-18 авг. – С. 6.

1536. **Мартова Л.** Репинские места – источник вдохновения художников : [о работе IV Междунар. репин. пленэра] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 24 июля.

1537. **Мартова Л.** Полет творческой души : об открытии VI Междунар. репин. пленэра 15 июня с участием харьк., киевс., сум., полтав., севастопол., воронеж. художников] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2005. – 23 июля.

1538. **Белова Г.** Родина Репина встречает гостей : [о работе VII Междунар. репин. пленэра с участием 13-ти художников Украины и России] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 22 июля.

1539. **Родина** Репина встречает гостей : [VII Междунар. репин. пленэр стартовал в Чугуеве] // Новости Чугуева. – 2006. – 22 июля.

1540. **Искусство** не имеет границ : [о проведении VIII Междунар. репин. пленэра] // Новости Чугуева. – 2007. – 21 июля.

1541. **Козаков А.** Репінські пленери: погляд зсередини / А.Козаков // Новости Чугуева. – 2007. – 14 июля.

1542. **Сазонова А.** “Традиция, которой мы можем гордиться” : [о VIII Междунар. репин. пленэре] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2007. – 14 июля.

1543. **Ковалев К.** Чугуевский пленэр : [прошел IX Междунар. форум художников] / К.Ковалев // Новый день. – 2008. – 25 июля. – С. 15.

1544. **Головин С.** Великолепная десятка : [о закрытии X Междунар. репин. пленэра. За 10 лет мастера кисти проделали 8310 км] / С.Головин // Крас. звезда. – 2009. – 8 авг.

1545. **Денисова К.** Десятый – пошел! : [церемония открытия X Междунар. Репин. пленэра прошла в репин. зале чугуев. ж.-д. вокзала] / К.Денисова // Крас. звезда. – 2009. – 18 июля. – Фот.

1546. **Головин С.** Международный Репинский: дан старт новому десятилетию : [в июне состоялись 1-й гор. пленэр художников-аматоров и 3-й заключит. этап Всеукр. детского. С 15 июля стартовал 11-й Междунар. Репин. пленэр] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 17 июля. – Фот.

1547. **Горобець Ю.** “Чугуїв – майстерня для поета...” : [цього року на Репін. пленері зібралися художники, які ще й пишуть вірші, складають на них пісні і самі їх виконують] / Ю.Горобець // Слобід. край. – 2010. – 7 серп.

1548. **Сергеев С.** На Репинский пленэр приедут китайцы : [делегация проф.-препод. состава Акад. гос. упр. из г. Тянь-Цзы посетила Чугуев] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2010. – 3 июля.

1549. **Борщ Ю.** Репінська премія може стати державною : [у Чугуєві відбулась урочиста церемонія вручення Премії ім. І.Репіна, а також закриття XII Міжнар. пленеру] / Ю.Борщ // Слобід. край. – 2011. – 9 серп. – С. 10.

1550. **Дрозд С.** Пленэр близится к завершению : [в Чугуев приехала междунар. команда из 10 человек] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 30 июля.

1551. **Осин А.** Первые лауреаты возрожденной премии : [премия им. И.Е.Репина вручена чугуев. живописцу Сергею Коморному; дир. дет. худож. шк. Владимиру Непомнящему вручена награда за победу в Междунар. конкурсе “День Земли” (Нью-Йорк)] / А.Осин // Крас. звезда. – 2011. – 13 авг.

1552. **Галаур С.** Десант художників висадився у Чугуєві : [відбувся XIII Міжнар. репін. пленер] / С.Галаур // Уряд. кур'єр. – 2012. – 1 серп. – С. 24.

1553. **Горобець Ю.** Репінський пленер проходить зараз у Чугуєві / Ю.Горобець // Слобід. край. – 2012. – 19 лип. – С. 8.

1554. **Яковлев С.** В день рождения Ильи Репина : [о творч. результатах участников XIII Междунар. репин. пленэра; о торжествах в усадьбе И.Репина и худож. галерее] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 11 авг. – 3 фот.

1555. **Яковлев С.** На родине великого художника : [16 июля открыт XIII Междунар. репин. пленэр. Первые этюды написали художники из Чугуева, Харькова, Киева, Сум, Чернигова, Керчи, Донецка, Воронежа] / С.Яковлев // Крас. звезда. – 2012. – 21 июля. – Фот.

1556. **Головин С.** На именины к художнику с мировым именем : [о праздновании в Чугуеве 169-й годовщины со дня рождения И.Е.Репина; о торжеств.

закрытии XIV Междунар. репин. пленэра] / С.Головин // Крас. звезда. – 2013. – 10 авг. – 5 фот.

1557. **Дубянский Г.** Именем Репина вдохновленные: три недели [с 16 июля] в Чугуеве будут работать художники из Украины, России и Чувашии : [финансирование XIV Междунар. репин. пленэра осуществляется за счет гос. и Харьк. обл. бюджетов] / Г.Дубянский // Крас. звезда. – 2013. – 20 июля. – На фото: Участники пленэра.

1558. **Субота В.** 3 мольбертом на этюди : [про 24-денну роботу XIV Міжнар. репін. пленеру за участю художників з Чугуєва, Харкова, Запоріжжя, Сум, Черкас, Санкт-Петербурга, Чебоксар] / В.Субота // Культура і життя. – 2013. – 16 серп. – 3 фотогр.

11.52 Художньо-меморіальний музей І.Ю.Рєпіна. Рєпінські місця Чугуєва

1559. **Адардасова И.** Музей Репина приглашает : [о памят. репинских местах] / И.Адардасова // Новости Чугуева. – 2007. – 14 апр. – 2 фот.

1560. **Александрова Н.** Истинное служение искусству : [о работе картин. галереи худож.-мемор. музея И.Е.Репина] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2002. – 23 марта.

1561. **Анатольева О.** “Чтобы мы не выбирали между искусством и Богом” : [о Худож.-мемор. музее И.Е.Репина] / О.Анатольева // Новый день. – 2007. – 26 февр.

1562.* **Андрусенко Г.** Виставки в музеї [І.Ю.Рєпіна] / Г.Андрусенко // Червона зірка. – 1989. – 21 жовт.

1563. **Андрусенко Г.** Дом, в котором он родился : [к 150-летию со дня рождения И.Е.Репина] / Г.Андрусенко // Дворічан. край. – 1994. – 15 черв.

1564.* **Андрусенко Г.** Загадка портрета : [музей пополнился еще одной картиной И.Репина] / Г.Андрусенко // Крас. знамя. – 1985. – 5 мая.

1565. **Андрусенко Г.Б.** Художественно-мемориальный музей И.Е.Репина : путеводитель / Г.Б.Андрусенко. – Х. : Прапор, 1988. – 95 с. : ил. – Текст на рус. и англ.

1566. **Анничев А.** Одержимая : [о создателе дома-музея И.Е.Репина Н.А.Явниковой] / А.Анничев // Веч. Харьков. – 2002. – 12 сент.

1567. **Безматерных Н.** Из ткацких сундуков : [изучение, поиск и сохранение предметов быта, нар. искусства, ремесел – важное направление работы иск.-краеведч. отд. музея] / Н.Безматерных // Новости Чугуева. – 2004. – 11 дек.

1568. **Безхутрий М.** Чугуївський вчитель І.Ю.Рєпіна : [І.М.Бунаков] / М.Безхутрий // Веч. Харьков. – 1982. – 27 груд.

1569. **Белова Г.** “Это наша с тобой биография” : [на выставке “Открытые фонды” музей представил экспонаты, отражающие историю Чугуева] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 27 нояб.

1570. **Берлін В.** Кто автор ікони “Спаситель” : [про новый экспонат в Худож.-мемор. музеї] / В.Берлін // Прапор. – 1977. – № 8. – С. 108-109.

1571.* **Богославец Н.** О музее И.Е.Репина : [к вопросу о создании музея художника] / Н.Богославец // Крас. звезда. – 1966. – 25 авг.

1572. **Борщ Ю.** Приходь до музею – це модно! : [Чугуїв. худож.-мемор. музей І.Рєпіна] / Ю.Борщ // Слобід. край. – 2012. – 7 лип. – С. 4.

1573. **Бучастая С.** Город очарованного мастера : [о жизни и творчестве И.Е.Репина] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2005. – 6 авг.

1574. **Бучастая С.** Музейный комплекс под открытым небом: Дом бабушки (“бабеньки”) с постоянным двором; Дом родителей в Осиновке; Слобожанская усадьба : [родные места И.Е.Репина] / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2004. – 31 июля. – 3 фот.

1575. **Бучастая С.** По рождению – Репин вчерашний. Истоки / С.Бучастая // Новости Чугуева. – 2001. – 4 авг.

1576. **Бучаста С.** Про свято і не тільки... : [історія та сьогодення Худож.-мемор. музею І.Ю.Репіна] / С.Бучаста // Новости Чугуева. – 2004. – 22 мая.

1577. **Василенко П.** Цей чистий скарб : [про репін. місця в краї] / П.Василенко // Слобід. край. – 1991. – 17 квіт.

1578. **Взгляд** сквозь годы : [о пребывании И.Репина Чугуеве в июле 1914 г.] // Новости Чугуева. – 2001. – 4 авг.

1579. **Владимирова А.** Чугуевские университеты : [об И.Е.Репине] / А.Владимирова // Новости Чугуева. – 2000. – 9 авг.

1580. **Влюбленный** в родимый край : [о худож. И.Е.Репине] // Новости Чугуева. – 2002. – 20 июля.

1581. **Головин С.** Взгляд через объектив : [в Худож.-мемор. музее И.Е.Репина состоялась персон. фотовыст. “Горы золотые” чл. Союза фотохудожников Украины и России В.Оглоблина] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 8 янв.

1582. **Гончарова Н.** Картина Репина: приплыли? : [о судьбе картин. галереи, которая находится в здании Покровского собора] / Н.Гончарова // Объектив-Но. – 2007. – 24 марта.

1583. **Гончарук И.** По выставочным залам картинной галереи : [в карт. галерее “Лауреаты премии им. И.Е.Репина” представлена ретроспект. выст. “Из века – в век” (фонды Чугуев. музея), а также работы юных художников города] / И.Гончарук // Крас. звезда. – 2001. – 3 февр. – 2 фот.

1584. **Горобець Ю.** Чугуїв відкрив Репіна його нащадкам : [нащадки І.Репіна з Франції відвідали батьківщину художника – Чугуїв] / Ю.Горобець // Слобід. край. – 2011. – 16 лип. – С. 13.

1585.* **Грабарь И.** Репин : моногр.: в 2 т. / И.Грабарь. – М. : Изогиз, 1937. – Т. 1-2.

1586. **Дмитренко А.** Нетленное наследие маэстро : [в зале картин. галереи Худож.-мемор. музея И.Е.Репина представлено более 50 живопис. и графич. работ харьк. худож. Ильи Эфромсона] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2013. – 2 февр.

1587. **Добровольский А.** Репинская выставка открылась в Коктебеле : [материалы выст. представлены из фондов Худож.-мемор. музея И.Е. Репина] / А.Добровольский // Крас. звезда. – 2010. – 12 июня.

1588. **Дрозд С.** Впервые родственники великого художника Ильи Репина посетили свою прародину : [француз. потомки художника посетили репин. места; на пресс-конф. были освещены новые факты о Репине и его предках] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 16 июля. – 9 фот.

1589. **Ермошенко Г.** Айвазовский и Репин / Г.Ермошенко // Новости Чугуева. – 2007. – 1 сент.

1590. **Ермошенко Г.** Неизвестные картины Ильи Репина до сих пор могут храниться в Чугуеве : [о репин. местах рассказывает экскурсовод Худож.-мемор. музея И.Е.Репина Г.Ермошенко / записала Ю.Зинченко] // Комсом. правда в Украине. – 2010. – 29 сент. – С. 15.

1591. **Журавлева Е.** Великий портретист : [к 155-летию со дня рождения И.Е.Репина] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 1999. – 27 февр.

1592. **Журавлева Е.** Мы вместе пишем историю края : [в ист.-краеведч. отд. музея открыта экспозиция открыток и фотографий “Чугуев: XX век”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 2 февр.

1593. **Журавлева Е.** Неисчерпаем истинный рай искусств: Репин и музыка / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 20 сент.

1594. **Зеленина Е.** Николай Гедройц – человек, объединивший народы : [внес большой вклад в создание Дома-музея И.Е.Репина в Чугуеве] / Е.Зеленина // Время. – 2007. – 12 июля.

1595. **Зинченко А.** К истории “Делового Двора” И.Е.Репина / А.Зинченко // Новости Чугуева. – 2002. – 3 авг.

1596. **Зинченко А.** Музей на родине великого художника / А.Зинченко // Крас. звезда. – 2002. – 7 авг.

1597.* **Зинченко А.** Школа общественных экскурсоводов [при музее И.Е.Репина в Чугуеве] / А.Зинченко // Совет. культура. – 1974. – 4 июня.

1598.* **Зінченко А.** Ювілей музею : [мемор. музей ім. І.Ю.Рєпіна] / А.Зінченко // Червона зірка. – 1974. – 31 серп.

1599. **Зінченко Н.** Дістатися неба : [подорож до заповідника І.Рєпіна у Чугуєві] / Н.Зінченко // Вісті Красноградщини. – 2011. – 17 черв. – С. 9.

1600. **Зозуля И.** Икону чугуевского мастера нашли в Москве : [в Худож.-мемор. музее И.Репина в Чугуеве открыта выставка произведений сакральной живописи из фондов музея] / И.Зозуля // Веч. Харьков. – 2012. – 24 янв. – С. 3.

1601. **Зозуля І.** Потомки Репина шокированы популярностью художника : [фр. родственники великого худож. побывали на его родине – в Чугуеве] / И.Зозуля // Веч. Харьков. – 2011. – 16 июля. – С. 20.

1602. **Из воспоминаний** близких, друзей и знакомых о И.Е.Репине // Демократ. Чугуївщина. – 2001. – 4 серп.

1603.* **Иконы** кисти Ильи Репина : [на родине художника открыта выст. иконогр. работ] // Рабочая газ. – 1992. – 30 мая.

1604. **Илья** Ефимович Репин [Изоиздание] : фотоальбом. – М. : Искусство, 1970. – 52 с. : ил.

1605.* **Илья** Репин : из воспоминаний. – М. : Совет. Россия, 1958. – 172 с. : ил.

1606. **Илья** Репин и его музы: женщина, поглотившая художника полностью : [о жене Н.Нордман-Северовой, семейной жизни] // Крас. звезда. – 2013. – 23 марта. – 2 фот.

1607. **Каменская Е.** Чугуевские юнкера вернулись!: раритет. экспонаты больше года собирали по всему бывшему Союзу : [выст. “Юнкера. Чугуев. Возвращение”] / Е.Каменская // Комсом. правда. – 2005. – 11 авг. – С. 7.

1608.* **Козачук В.** До нього не заросла народна стежина: до 126-річчя з дня народж. І.Ю.Репіна : [про музей ім. І.Ю.Репіна] / В.Козачук // Червона зірка. – 1975. – 5 серп.

1609. **Козлова О.** Праправнуки Репина – инженеры без холста : [в Чугуеве побывала делегация из Франции] / О.Козлова // Сегодня. Харьк. вып. – 2011. – 14 июля. – С. 9.

1610. **Колесник Е.** Таинственная красота иконы : [в музее – свыше 150-ти икон] / Е.Колесник // Новости Чугуева. – 2006. – 29 июля. – 2 фот.

1611. **Комплексна** економічна доповідь: “Охорона культурної спадщини та музейна справа” / Упр. культури і

мистецтв Харк. облдержадмін. ; підгот.: Н.І.Латій, Л.Н.Бровко. – Х., 2003. – 27 с. – Із змісту: Музеї – науково-дослідні заклади: Чугуїв. худож.-мемор. музей І.Ю.Рєпіна : [участь співробітників у заходах щодо виконання стратег. плану розвитку Чугуєва на 2002–2007 рр., зокрема розроблено статут благодійного фонду збереження культ. спадщини міста; підготовлено моногр. “Система мед. обслуговування населення у м. Чугуєві з 1857 до 1917 рр.”; складено бібліогр. картотеку “Чугуїв. круг спілкування І.Ю.Рєпіна (1914 р.)”]. – С. 18-19.

1612.* **Левенфиш Е.Г.** Пенаты. Музей-усадьба И.Е.Репина / Е.Г.Левенфиш. – Л., 1969. – 38 с. : ил.

1613. **Левченко А.** Родственники Репина в Чугуеве [по материалам исслед. В.Н.Москвинова – биографа художника] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 19 дек.

1614.* **Лігостаєва С.** Допоміг... ювілей художника : [про музей ім. І.Ю.Рєпіна] / С.Лігостаєва // Слобід. край. – 1992. – 16 черв.

1615. **Максимова В.** Дети Европы рисуют Чугуев : [V Междунар. дет. конкурс живописи им. И.Репина открылся 21 июня в музее-усадьбе Ильи Репина] / В.Максимова // Крас. звезда. – 2009. – 27 июня.

1616. **Максимова М.** В Чугуеве открылась выставка икон: более 80-ти уникал. работ представлено в худож. галерее : [в экспозиции – карт. “Мария Магдалина” чугуев. худож. Павла Триказова] / М.Максимова // Крас. звезда. – 2012. – 28 янв. – Фот.

1617.* **Марков А.** Дар родине Репина : [свыше ста мастеров – резчиков передали свои работы музею Репина] / А.Марков // Крас. знамя. – 1986. – 22 янв.

1618. **Маслов Е.** Все начиналось с яйца : [в краеведч. отд. музея завершила свою работу выставка писанкарства] / Е.Маслов // Слобода. – 2005. – 1 июля.

1619. **Те саме** // Веч. Харьков. – 2005. – 1 июля.

1620. **Музей** Репина [Электронный ресурс] // GLO.UA : сеть гор. порталов Украины. – Режим доступа: <http://chuguev.glo.ua/cultura/muzej-repina.html>

1621. **Найда Г.** Репин по крови : [потомки худож. И.Репина, живущие во Франции, впервые побывали в родном городе своего знаменитого предка – в Чугуеве] / Г.Найда // Время. – 2011. – 16 июля. – С. 8.

1622. **“Невзрачный** Чугуев станет центром, куда начнут стекаться будущие матера...” : [что писали газ. “Утро” и “Южный край” о послед. приезде И.Е.Репина в родной город] / подгот. сотрудники Худож.-мемор. музея И.Е.Репина // Новости Чугуева. – 2004. – 31 июля. – Фот.

1623. **Невская Т.** Волошин в гостях у Репина : [Чугуев отметил день рождения И.Репина] / Т.Невская // Харьк. известия. – 2010. – 10 авг. – С. 4.

1624.* **Новое** о Репине : статьи и письма художника; воспоминания учеников и друзей; публикация. – Л. : Художник РСФСР, 1969. – 431 с. : ил.

1625.* **Оглоблин В.** Отчий дом : [И.Е.Репин в Чугуеве] / В.Оглоблин // Крас. знамя. – 1981. – 29 нояб.

1626. **Осин А.** С Репиным в сердце : [празднование 165-летия И.Е.Репина; На организованной выст. представлено 26 фотографий второй жены Н.Б.Нордман-Северовой и много раритетов из фондов чугуев. музея] / А.Осин // Крас. звезда. – 2009. – 8 авг. – 2 фот.

1627. **Подарок** станет экспонатом : [в день музеев объявлена акция “Я дарю музею”; в фонд поступили археол. находки 2005 г. – начала 2006 г.] // Новости Чугуева. – 2006. – 20 мая. – Подпись: Коллектив музея.

1628. **Поманицкая О.** Мир щедрой красочности : [в зале картин. галереи открыта выст. харьк. худож.

Н.И.Деркача] / О.Поманицкая // Новости Чугуева. – 2006. – 8 июля.

1629.* **Попко А.** Последний приезд [Ильи Репина] в Чугуев / А.Попко // Крас. звезда. – 1996. – 3 авг.

1630.* **Пророкова С.А.** Репин / С.А.Пророкова. – М. : Молодая гвардия, 1960. – 415 с.

1631. **Сазонова А.** Так создавалась картинная галерея [лауреатов премии им. И.Е.Репина в Чугуеве] / А.Сазонова // Крас. звезда. – 1999. – 5 авг.

1632. **Сазонова А.** Уникальный храм искусств : [20 лет картинной галереи “Лауреаты премии И.Е.Репина”: Экспозиции галереи (были открыты 5 авг. 1984 г.) : комплектование. Экскурсионная работа] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2004. – 31 июля.

1633. **Сергеев С.** Культурная бессонница : [о культ. мероприятиях Худож.-мемор. музея И.Е.Репина] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2012. – 26 мая.

1634.* **Украинская А.** Музей И.Е.Репина на родине художника / А.Украинская // Крас. знамя. – 1968. – 19 марта.

1635. **Филоненко В.** Приезд И.Е.Репина в Чугуев / В.Филоненко // Крас. звезда. – 1999. – 5 авг.

1636. **Фисун Л.** Бесценный дар музею : [Чугуев. заповеднику переданы 50 картин худож., полиграфиста В.В.Нестайло – близкого к родне Репина. Рисунки были написаны в период поисковой работы экспедиции по репин. местам в 1935–1937 гг.] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 2000. – 22 марта.

1637. **Фисун Л.** Новая художественная выставка : [в Чугуев. ист.-культ. заповеднике им. И.Е.Репина открылась выст. “По репинским местам”. Среди 45-ти карт. представлены работы худож. М.Д.Алатарцева и Ю.Н.Винтаева] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 2000. – 29 марта.

1638. **Фисун Л.А.** Репин – гордость Чугуева : [беседа с дир. ист.-культ. заповедника им. И.Е.Репина Л.А.Фисун / записала А.Мрачковская] // Демократ. Чугуївщина. – 2000. – 5 серп.

1639. **Фисун Л.** Родина великого художника [И.Е.Репина – Чугуев] / Л.Фисун // Слобода. – 1999. – 6 июня.

1640.* **Фисун Л.** 30 лет назад : [о Худож.-мемор. музее И.Е.Репина] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 1999. – 5 авг.

1641. **Фисун Л.** Художник о Чугуеве : [высказывания И.Е.Репина о родном городе] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 1997. – 5 авг.

1642. **Ходун Є.** Наш Репін : [о Худож.-мемор. музеї] / Є.Ходун // Губернія. – 2005. – № 10. – С. 38-41.

1643. **Хомайко Ю.** Чугуїв відсвяткував ювілей Іллі Репіна / Ю.Хомайко // Слобід. край. – 2004. – 10 серп.

1644. **Художественно-мемориальный музей**
И.Е.Репина в Чугуеве [Электронный ресурс] : сайт. – Режим
доступа: <http://repin.chuguev.net/>

1645. [**Художественно-мемориальный музей**
И.Е.Репина начал работать в реконструированном здании
бывшего Штаба военных поселений] // Крас. звезда. – 2010. –
21 мая.

1646.* **Художественно-мемориальный музей**
И.Е.Репина, Чугуев : путеводитель / авт. текста
Г.Б.Андрусенко. – Х. : Прапор, 1983. – 55 с.

1647.* **Художньо-меморіальний музей І.Ю.Репіна в**
Чугуєві. – Х. : Прапор, 1970. – 19 с.

1648. **Художньо-меморіальний музей І.Ю.Репіна.**
Чугуїв : путівник. – Пер. з рос. вид. 1969 р. – Х. : Прапор,
1970. – 19 с. : іл.

1649.* **Чернова М.** Є в Чугуєві музей [І.Ю.Рєпіна] / М.Чернова // Соціаліст. Харківщина. – 1968. – 11 черв.

1650. **Чугуевская** галерея имени И.Е.Репина : [создана 5 авг. 1984 г.; отделы: живописи, графики, декорат.-приклад. искусства; залы скульптуры, соврем. худож. стекла и фарфора, росписи по ткани]; Чугуевский историко-краеведческий отдел музея : [коллекция насчитывает около 6,5 тыс. единиц: старин. мебель, одежда, оружие, награды, этногр. материалы, археол. находки, док. разных лет]; Чугуевский мемориальный музей имени И.Е.Репина : [создан в 1969 г.; действуют экспозиции о жизни и деятельности И.Е.Репина; уникал. коллекции: репин. работы; картины мест. живописцев и иконописцев второй половины XIX в.; в 1989 г. открыта мастерская И.Е.Репина] // Харьков и Харьковская область : путеводитель / ред.-сост. А.А.Сайпанова. – Х., 2007. – С. 111-114 : ил.

1651.* **Шаровка О.** “Мистецтво батьківщини І.Ю.Рєпіна” : [створено новий відділ у музеї художника] / О.Шаровка // Соціаліст. Харківщина. – 1989. – 8 лют.

1652. **Шатилова Ж.** А Репин незримо присутствує поряд... : [о праздновании 161-й годовщины со дня рождения И.Е.Репина] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2005. – 13 авг. – 4 фот.

1653. **Шевченко О.** Краеведческому музею – 20 лет! : [о краеведч. отд. Худож.-мемор. музея И.Е.Репина] / О.Шевченко // Новости Чугуева. – 2004. – 18 дек.

1654. **Яковенко С.** Натурщики Василя Братанюка – двойники Репина : художник [из Санкт-Петербурга, участник XIV Междунар. репин. пленэра] задумал написать большое полотно “Репин в Чугуеве” / С. Яковенко // Крас. звезда. – 2013. – 27 июля. – Фот.

11.53 Скульптура. Живопис. Графіка. Художня фотографія. Декоративно-прикладне мистецтво

1655. **Александрова Н.** Детский пленэр : [итоги I открытого дет. конкурса живописи им. И.Е.Репина с участием 400 худож. Украины. Победил Р.Михайлов, ученик Чугуев. худож. шк.] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

1656.* **Андрусенко Г.** Картины Дрезденської галереї – в Чугуєві : [у район. Будинку культури відкрито вист. 128-ми репрод. творів з Дрездена] / Г.Андрусенко // Червона зірка. – 1974. – 19 груд.

1657. **Белецкий Р.** “Цветы и коты” : [выст. живописи и графики чугуев. художников открыта в КЦ “Имидж”] / Р.Белецкий // Крас. звезда. – 2010. – 16 окт. – 2 фот.

1658. **Белова Г.** “Барви Слобожанщини – 2004” : [о гор. выст.-конкурсе традиц. нар. искусства и худож. промыслов в выст. зале картин. галереи] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2004. – 3 апр.

1659. **Белова Г.** Поздравляем с победой! : [чугуев. фотограф Владислав Ильчаков – победитель фотоконкурса 2007 г.; организатор – харьк. газ. “Время регионов”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2008. – 16 февр.

1660. **Белоусова М.** “Золотые руки” молодости : [о конкурсе традиц. нар. искусства и худож. промыслов в Доме дет. и юнош. творчества] / М.Белоусова // Крас. звезда. – 1996. – 14 дек.

1661. **Босенко С.** Слобожанщина играет красками : [конкурс-выст. традиц. нар. искусства и худож. промысла в Доме дет. и юнош. творчества] / С.Босенко // Крас. звезда. – 2010. – 3 апр.

1662.* **Гітельмахер В.** Свою натуру не зраджуй. Невідома робота чугуївського живописця / В.Гітельмахер // Прапор. – 1976. – № 3. – С. 106.

1663. **Головин С.** День Репина – радостный и плодотворный : [открыта Арт-аллея творч. об-ния художников и мастеров Чугуева; презентовано репринт. изд. М.Волошина “О Репине”] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 7 авг.

1664. **Живопись** Евгения Хоменко : [в Чугуеве открылась выст. харьк. худож. Е.Хоменко] // Новости Чугуева. – 2008. – 9 февр.

1665. **“Квітуча весна Чугуївщини”** : [стартував конкурс дит. малюнків] // Об'єктив-Но. – 2010. – 1 апр.

1666. **Ленивенко Н.** Прекрасный подарок чугуевцам : [о выст. работ харьк. худож. В.Л.Ганоцкого] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2001. – 29 дек.

1667. **Непомнящий В.И.** Творческая палитра репинского края : [беседа с дир. худож. шк. В.И.Непомнящим о его творч. деятельности, о худож. жизни Чугуева, творч. союзе РДК и худож. шк. / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 2008. – 11 окт. – Фот.

1668. **Осин А.** Очей очарованье! : [в худож. галерее КЦ “Имидж” организована выст. “Женское вдохновение” с участием 19-ти мест. художников] / А.Осин // Крас. звезда. – 2011. – 12 марта.

1669.* **Півненко А.** Республіканська виставка портрету [відбулася в Чугуєві у серпні-жовтні 1974 р.] / А.Півненко // Образотв. мистец. – 1975. – № 1. – С. 21-23 : іл.

1670. **Сазонова А.** “Бога и души светлое единство” : [в Чугуеве открылась выст. работ харьк. худож. В.Ф.Гольбы] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2006. – 3 июня.

1671. **Сазонова А.** Студенческий вернисаж : [в КЦ “Имидж” представлены работы харьк. худож.: О.Бабак, В.Коваля и Е.Гончаровой] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2007. – 3 февр. – Фот.

1672. **Соколюк И.** Путь открытий Владимира Оглоблина : [в Чугуеве открылась выст. работ харьк. фотохудож.] / И.Соколюк // Новости Чугуева. – 2006. – 25 февр.

1673. **Творческое** объединение художников и мастеров г. Чугуева [Электронный ресурс] // Ледокол истины. – Режим доступа: <http://iledokol.info/plugins/content/content.php?content.97>

1674. **Ткач А.** “Чугуевская пастель” – уникальный отечественный брэнд : [организаторы совместного проекта-вернисажа – Харьк. отд-ние Нац. союза художников Украины, Чугуев. худож.-мемор. музей И.Е.Репина и творч. об-ние художников и мастеров Чугуева] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2013. – 29 июня.

1675.* **Филоненко В.** Образ Богоматери у [чугуевских] иконописцев XIX века / В.Филоненко // Крас. звезда. – 1995. – 5 авг.

1676.* **Чернова М.** Портрет сучасника : [про респ. выставку портр. у Чугуєві] / М.Чернова // Прапор. – 1974. – № 11. – С. 95.

1677. **Шатилова Ж.** Удачный старт “Чугуевской осени” : [о первом гор. открытом конкурсе дет. творчества с участием воспитанников чугуев. и харьк. худож. шк.] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 3 нояб.

11.54 Персоналії митців

1678. **Журавлева Е.** Природа остается вечным образцом искусства : [в Картинной галерее лауреатов премии

имени И.Е.Репина представлены работы чугуев. худож.: Ф.Матузко, Ю.Шаповалова, А.Портянникова, графика Е.Блохина; витражи и керам. изделия В.Грошева] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 6 сент.

1679. **Кофф Д.** Мир глазами фотохудожников : [в Чугуев. краев. музее открылась выст. работ мест. фотографов и фотохудож.: А.Гоменюка, С.Гусева, Е.Дьякова, В.Ильчакова, И.Кривоноса, Ф.Онищенко и В.Деточенко] / Д.Кофф // Крас. звезда. – 2001. – 19 дек.

1680. **Сазонова А.** Приумножая мира красоту : [в Культ.-просвет. центре “Дом Нюрнберга” открылась выст. графич. работ чугуев. худож. С.Коморного и В.Непомнящего] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2004. – 15 мая.

1681. **Светлова С.** Искусство на земле чугуевской : [на выст. “Молодые таланты Чугуева” представлены работы А.Сапелкина, А.Качиной, О.Жилинской, А.Терехова] / С.Светлова // Крас. звезда. – 2003. – 23 июля.

1682. **Сергеев С.** В Харькове открыта выставка работ 14-ти чугуевских художников : [Евгения Блохина, Владимира Захарова, Сергея Коморного, Юлии Пастуховой, Любви Пономаревой, Александра Пучкова, Александра Шаповалова, династии Качиных, Минаковых, семьи Непомнящих] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2011. – 24 дек.

1683. **Сергеев С.** Выставка чугуевских художников открылась в Харькове : [в Доме художников представлено 190 полотен, в т.ч. работы репин. лауреата Сергея Коморного, Виктора Прогнимака, династии Качиных, Михайловых. В 2012 г. ряды чл. Нац. союза Украины пополнили 6 художников из Чугуева] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2012. – 11 февр.

1684. **Яковенко С.** Нашего полку прибыло : [шестеро чугуевцев (в т.ч. Сергей Коморный, Владимир Непомнящий, Анастасия Качина) стали чл. Харьк. орг. Нац. Союза

художников Украины. Теперь в крае – 10 профес. художников и искусствоведов] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2012. – 14 апр.

1685. **Поманицкая О.** Графика Виталия Апалькова / О.Поманицкая // Новости Чугуева. – 2007. – 19 мая.

1686. **Вольская Н.** Идти дорогами добра : [о выст. живописи чугуевца Андрея Андреевича Бондаренко] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2007. – 8 дек. – 4 фот.

1687. **Егорова З.** Мир есть любовь : [о худож.-авангардисте Валентине Волкове, уроженце Чугуева, сыне худож., землячки Елены Волковой] / З.Егорова // Крас. звезда. – 2001. – 14 нояб. – 2 фот.

1688. * **Богемская К.** Сказочница : [о худож. Е.А.Волковой] / К.Богемская // Огонек. – 1987. – № 2. – С. 24.

1689. **Головин С.** Сто тысяч и путевка в Англию! : [уроженец Чугуева, харьк. худож. Артем Волокитин – обладатель престиж. премии соврем. искусства – “Pinchuk Art Center”] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 23 янв. – Фот.

1690. **Коровкин Г.** Деревянные кружева : [о мастере резьбы по дереву В.Н.Гелла] / Г.Коровкин // Крас. звезда. – 1922. – 16 окт.

1691. **Берлин В.** Один из рода мастеров : [о чугуев. иконописцах династии Данильченко – современниках И.Е.Репина] / В.Берлин // Крас. звезда. – 2005. – 12 марта.

1692. **Шатилова Ж.** Выставка – память : [о фотохудожнике Владимире Николаевиче Деточенко. Работал фотокор. газ. “Красная звезда”] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2005. – 24 дек.

1693. **Гончарова С.** Шелками вышито судьбы её простое полотно : [Г.Г.Долганина – мастер приклад.

искусства; вышила портр. И.Е.Репина] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2001. – 5 мая. – Фот.

1694. **Зима Н.** Пейзажная лирика [Александра Елизева] : [о воспитаннике Чугуев. худож. шк., пейзажисте, чл. Харьк. творч. об-ния независимых художников “Символ”] / Н.Зима // Крас. звезда. – 2012. – 23 июня. – Фот.

1695. **Ярмоленко Ю.** Чугуевщина – край вдохновения : [о фотовыст. Н.Ельцова “Край вдохновения”] / Ю.Ярмоленко // Во имя жизни. – 2006. – 30 дек.

1696. **Качин С.** Божья искра таланта : [к 70-летию чугуев. худож. Анатолия Ивановича Жарко. Его прадед был столяром – краснодеревщиком, другом И.Репина] / С.Качин // Крас. звезда. – 2013. – 15 июня. – Фот.

1697. * **Гончарук И.** Художник, влюбленный в природу : [о скульпторе В.Захарове] / И.Гончарук // Новости Чугуева. – 2001. – 24 марта.

1698. **Захаров В.З.** К высотам человеческого духа : [беседа с худож. В.З.Захаровым / записала Е.Журавлева] // Крас. звезда. – 2003. – 24 мая.

1699. **Петрова Е.** Смотрит очарованный... : [об экспозиции работ худож. В.З.Захарова “Лесная скульптура и графика”] / Е.Петрова // Крас. звезда. – 2001. – 31 марта. – 4 фот.

1700. **Ткач А.** Патриарх : [о творч. диапазоне худож. Владимира Захаровича Захарова, выпускника худож.-графич. фак. Чебоксар. пед. ин-та, преп. чугуев. худож. шк. (1972–1997 гг.)] / А.Ткач // Крас. звезда. – 2012. – 21 апр. – Фот.

1701. **Фисун Л.** И оживает Репин... : [о выст. работ худож. В.Захарова] / Л.Фисун // Крас. звезда. – 1998. – 4 авг.

1702. **Шатилова Ж.** Остановись, мгновение! : [о чугуев. фотохудож. В.Ильчакове] / Ж.Шатилова // Новости Чугуева. – 2007. – 30 июня.

1703. **Журавлева Е.** Праздник красок и души : [о молодом худож. А.Казакове] / Е.Журавлева // Крас. Звезда. – 2001. – 5 мая.

1704. **Мартова Л.** “У нее большое будущее” : [в выстав. зале КЦ “Имидж” открыта первая выстав. работ уроженки Чугуева Анастасии Качиной] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2007. – 24 нояб. – Фот.

1705. **Головин С.** Мастер “прозрачной живописи” : [худож. Сергей Качин – инициатор и один из исполнителей витражей Чугуева] / С.Головин // Крас. звезда. – 2011. – 19 нояб. – 3 фот.

1706. **Грызлов Д.** Удивительное – рядом! : [в здании Чугуев. горсовета открылась персон. выстав. худож. Сергея Качина. Его картины отражают красоту родного города] / Д.Грызлов // Крас. звезда. – 2012. – 29 сент. – Фот.

1707. **Головин С.** На холсте души и сердца : мастеру соврем укр. графики Сергею Коморному – 50 / С.Головин // Крас. звезда. – 2013. – 1 июня. – Фот.

1708. **Николаенко Г.** Высокое призвание художника : [о чугуев. худож. С.Коморном] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2007. – 13 окт.

1709. **Русанова Л.** Выставка молодых художников [С.Коморного, В.Прогнимака] / Л.Русанова // Крас. звезда. – 2000. – 5 июля.

1710. **Соколюк Н.** Нашел свою судьбу : [в картин. галерее “Лауреаты премии им. И.Е.Репина” состоялось открытие персон. выстав. худож.-графика, чл. Нац. союза художников С.В.Коморного] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2005. – 18 июня. – Фот.

1711. **Шумейко С.** Изящная живопись Сергея Коморного [дипломанта всеукраинских и международных выставок: в харьк. клубе “Данс” представлена экспозиция

пастелей чугуев. художника] / С.Шумейко // Крас. звезда. – 2001. – 11 апр. – 3 фот.

1712. **Левченко А.** Триумф прекрасного : [о фотографе И.И.Кривоносе] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2001. – 12 сент.

1713. **Ленивенко Н.** Особый дар почувствовать мгновение : [о выст. работ фотохудож. И.И.Кривоноса] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2003. – 21 июня.

1714. **Гончарова С.** Победный вернисаж художника Мальцева : [чл. Нац. союза худож. Украины Петр Николаевич – участник 10-ти обл., 7-ми всеукр. и 9-ти персон. выст. живопис. и графич. работ; дир., преп. Чугуев. худож. шк.] / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2001. – 19 мая. – 5 фот.

1715. **Гончарова С.** Чугуевщина и ее люди в полотнах художника Мальцева: заметки с вернисажа / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2000. – 13 мая.

1716. **Левченко А.** Солдат, художник, педагог... : [о худож. Петре Николаевиче Мальцеве, ветеране Великой Отечественной войны, чл. Союза художников Украины, дир. худож. школы (возглавлял ее почти 40 лет)] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 1 авг. – Фот.

1717. **Левченко В.** Мастер кисти и Учитель : [П.Н.Мальцев (родился 23 февр. 1926 г.)] / В.Левченко // Новости Чугуева. – 2006. – 25 февр.

1718.* **Мальцев Петр** [(1926–2010)]: к 30-летию деятельности [Изоиздание] : [кат. выст.] // Харьк. гос. худож. музей. – Х., 1980. – 23 с. : ил.

1719. [5 мая в КЦ “Имидж” состоялось торжественное открытие выставки художника-фронтовика Петра Николаевича Мальцева] // Новости Чугуева. – 2007. – 12 мая. – Фот. – (Славе не меркнуть, подвигу жить...).

1720. **Журавлева Е.** Учитель : [36 лет работал в общеобразов. и худож. шк. учителем рисования, черчения и изобразит. искусства Степан Павлович Милько. Работы худож. – этюды, акварели] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2000. – 19 июля.

1721. **Денисова К.** “Романтический пейзаж” Романа Михайлова : [студент Харьк. худож. уч-ща, выпускник Чугуев. дет. худож. шк., участник ежегод. Междунар. репин. пленэров, всеукр., обл. и район. выставок] / К.Денисова // Крас. звезда. – 2009. – 31 янв. – Фот.

1722. **Осадчая А.** “Цветовой дождь” Романа Михайлова : [в культ.-просвет. центре “Дом Нюрнберга” чугуев. худож. презентовал очеред. выст. живописи, в т.ч. “Весна в Чугуеве”, “Прогулка по парку”] / А.Осадчая // Крас. звезда. – 2009. – 16 мая.

1723. **Головин С.** Грустной поры веселые краски : [о В.И.Непомнящем, дир. худож. шк., чл. Нац. союза художников Украины. На персон. выст. представлено более 60-ти полотен (в основном пейзажи)] / С.Головин // Крас. звезда. – 2008. – 25 окт. – Фот.

1724. **Мартова Л.** Идущий репинской тропой : [о персон. выст. чугуев. худож. В.Непомнящего] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2004. – 14 авг.

1725. **Николаенко Г.** Счастье творчества на родной земле : [в карт. галерее “Лауреаты премии имени И.Е.Репина” представлена выст. В.И.Непомнящего] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2005. – 5 марта.

1726. **Яковенко С.** Бенефіс Володимира Непомнящего у стінах Будинку Нюрнберга (Харків): на вист. представлено 25 полотен графіки та живопису. В.Непомнящий – володар Золотої медалі Міжнар. вернісажу “Earth Day” Нью-Йорк. акад. мистецтв / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2011. – 12 нояб. – Фот.

1727. **Журавлева Е.** С благоговением садился за мольберт... : [о худож.-аматоре Василии Семеновиче Ничволоде] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2001. – 17 окт.

1728. **Томенко Н.** Преемница древних иконописцев живет в Чугуеве : [в карт. галерее открылась выст. миниатюр. икон Людмилы Алексеевны Оболенской] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 17 апр. – Фот.

1729. **Головин С.** Искусство любить жизнь : [Юлия Пастухова – чл. творч. об-ния художников и мастеров Чугуева, участница 25-ти выст. Работы художницы находятся в част. коллекциях Украины и Германии] / С.Головин // Крас. звезда. – 2012. – 3 марта. – Фот.

1730. **Ермошенко Г.** Поиск увенчался успехом : [о портретах Н.К.Пимоненко] / Г.Ермошенко // Новости Чугуева. – 2004. – 13 марта.

1731. **Журавлева Е.** В его картинах любовь и доброта : [о чугуев. худож. И.Н.Погорелове] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2001. – 24 окт.

1732. **Прогнимак В.** Цветные сновидения : [беседа с 60-ти летним худож. Виктором Борисовичем Прогнимаком о секретах его творчества / записал А.Ткач] // Крас. звезда. – 18 февр. – 5 фот.

1733. **Сергеев С.** Обнаженная душа Виктора Прогнимака : [около полусотни картин с элементами символизма представлены на персон. выст. художника] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2012. – 5 мая. – Фот.

1734. **Мартова Л.** Батик от Юлии Проценко / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2007. – 21 июля.

1735. **Ленивенко Н.** Юбилейные хроники : [в клубе “Юбилейный” авиац. ремонт. з-да организована выст. работ худож. А.В.Пучкова] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2005. – 14 мая.

1736. **Сазонова А.** Открыть талант в самом себе : [о худож. А.Пучкове] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2001. – 6 янв.

1737. **Головин С.** Талант рождается не на розах : [о худож. Н.Рябининой] / С.Головин // Крас. звезда. – 2003. – 11 окт.

1738. **Мартова Л.** Хочу дарить людям тепло : [в ХАТОБе организована выст. работ чугуев. худож. Натали Рябининой под назв. “Радость жизни”] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2006. – 11 марта. – Фот.

1739. **Сазонова А.** Феерия цвета Натали Рябининой : [в КЦ “Имидж” открылась персон. выст. живописи молодой художницы] / А.Сазонова // Новости Чугуева. – 2005. – 1 окт. – Фот.

1740. **Дрозд С.** Чугуев в живописи : [в Картинной галерее открылась персон. выст. (свыше 120 карт.) худож. Владимира Стародубцева] / С.Дрозд // Крас. звезда. – 2011. – 7 мая.

1741. **Ленивенко Н.** Офорт Стародубцева : [о выст. работ художника] / Н.Ленивенко // Новости Чугуева. – 2003. – 4 янв.

1742. **Осин А.** Предновогодний подарок – выставка : [о графич. и акварел. работах худож. В.Т.Стародубцева] / А.Осин // Крас. звезда. – 2003. – 6 янв.

1743. **Сазонова А.Е.** Роман о море Владимира [Тимофеевича] Стародубцева : [в КЦ “Имидж” открылась персон. выст. художника, в частности представлена серия офортов “На родине Репина”] / А.Е.Сазонова // Новости Чугуева. – 2006. – 11 февр.

1744. **Полтева Т.** Фотограф с мольбертом, или художник с фотоаппаратом? : [в культ. центре “Имидж” состоялась первая персон. фотовыст. Анатолия Филипоненко “Вдохновение”] / Т.Полтева // Крас. звезда. – 2011. – 29 янв.

1745. **Дмитренко А.** Голограммы иллюзий : [в карт. галерее КЦ “Имидж” представлена экспозиция работ Е.Чернышовой, художницы, писательницы, зав. физиотерапевт. отд-нием поликлиники Чугуев. ЦРБ] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2013. – 2 февр. – Фот.

1746. **Мартова Л.** Дорога к мудрости : [о первой персон. выст. худож. Е.Ю.Чернышовой] / Л.Мартова // Новости Чугуева. – 2006. – 12 авг.

1747. **Сергеев С.** Миры Елены Чернышовой : [состоялась шестая персон. выст. картин известной чугуев. художницы] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2009. – 22 авг.

1748. **Сергеев С.** Пятый вернисаж Елены Чернышовой : [представленные диптихи “Маки” и “Девушка – сирень” написаны в стиле кит. и турец. мотивов] / С.Сергеев // Крас. звезда. – 2008. – 20 авг.

1749. **Дмитренко А.** “Я тебя рисую” : [в КЦ “Имидж” открылась выст. работ худож. Юрия Владимировича Шаповалова, посвящ. 40-летию творч. деятельности] / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2011. – 9 апр. – Фот.

1750. **Івашенко Н.** Виставка Юрія Шаповалова : [в ЗОШ № 3 відбулася презентація картин художника-експресіоніста] / Н.Івашенко // Крас. звезда. – 2000. – 27 мая. – Фот.

12. Літературне життя

1751. **Башкирцева А.** Творческие победы чугуевцев : [на IV обл. конкурсе им. А.С.Масельского на лучшее лит. произведение награжден гл. ред. газ. “Красная звезда” Артем Левченко (занял 2-е место за отрывок из кн. “Маленький город в большой истории”)] / А.Башкирцева // Крас. звезда. – 2010. – 18 дек. – Фот.

1752. **Вакуленко С.** “Сиреневый май” – в Чугуеве : [в городе прошел IV лит. фест.] / С.Вакуленко // Крас. звезда. – 2011. – 11 июля.

1753.* **Василенко П.** Жовтень : [про творчість молодих літераторів] / П.Василенко // Крас. звезда. – 1975. – 1 нояб.

1754. **Василенко П.** Чугуевщина литературная / П.Василенко // Крас. звезда. – 1988. – 1 нояб.

1755. **Вольская Н.** Наша жизнь как горящая свеча... : [о работе клуба “Свеча” с апр. 2000 г. по май 2005 г.] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2005. – 4 июня.

1756. **Вольская Н.** Ода родному краю : [о работе поэт. клуба “Свеча”, о презентации альм. “Родной земли чарующее слово”] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2006. – 2 янв. – Фот.

1757. **Головин С.** “Сиреневый май”, творцов принимай! : [III лит. фест. – праздник поэзии, прозы и публицистики Украины и России. Любовь Липчанская представила публике “Лит. атлас” о чугуев. писателях с начала XIX в.] / С.Головин // Крас. звезда. – 2010. – 5 июня.

1758. **Грызлов Д.** “Сиреневый май” : [состоялся ежегод. лит. фест. в Картинной галерее им. Репина] / Д.Грызлов // Крас. звезда. – 2012. – 2 июня.

1759. **Журавлева Е.П.** Вдохновение. Живое дыхание поэзии : [обзор ст. о творчестве В.Родионова, П.Керанчука,

Л.Липчанской] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 212-217.

1760. **Журавлева Е.** Земли чугуевской напевы : [состоялась презентац. альм. “Земли чугуевской напевы”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2008. – 7 июня.

1761. **Журавлева Е.** “Имя “поэт” в вечности славится” : [В КЦ “Имидж” состоялся лит. вечер воспоминаний, посвящ. 85-летию Б.А.Чичибабина] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2008. – 2 февр. – 3 фот.

1762. **Журавлева Е.** Мир поэзии неисчерпаем : [на заседании поэт. клуба “Свеча” проводятся тем. обзоры серии “Рассказы о великих”, знакомятся с творчеством мест. литераторов] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2001. – 23 мая.

1763. **Журавлева Е.П.** Теплом наполненная рифма : [о клубе любителей поэзии “Свеча”, о творчестве Я.Жиховича, И.Полюховича, К.Негримовской, Э.Чуищевой]; Творчество – дорога жизни: [о лит.-худож. альм. “Родной земли чарующее слово” (Чугуев 2000)] / Е.П.Журавлева // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол. В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 271-277.

1764. **Колесник В.** Ей аплодировала не только Украина : [юная чугуев. поэтесса Н.Малицкая – победительница Междунар. фестиваля-конкурса “Вера. Надежда. Любовь” (г. Очаков)] / В.Колесник // Новости Чугуева. – 2004. – 14 авг.

1765. **Крюкова Л.** Второе призвание : [впервые чугуев. медики организовали лит. “Огонек” с участием коллег, занимающихся лит. творчеством] / Л.Крюкова // Крас. звезда. – 2013. – 21 сент. – Фот.

1766. **Левченко А.** “Золотой век” чугуевской поэзии : [XIX в.] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 31 окт.; 7,14 нояб.

1767. **Мрачковская А.** Муза чугуевской поэзии : [9 лет существует лит.-поэт. клуб “Свеча”, рук. – Э.И.Чуищева] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2009. – 31 янв. – На фото: “Э.Чуищева в окружении чл. клуба “Свеча”.

1768. **Мрачковская А.** Родному городу – поэзия строк : [лит. вечер с участием чл. клубов “Свеча”, “Натали” и “Рио-Рита”] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2008. – 13 авг.

1769. **Николаенко Г.** “Осенняя заметель” : [о ежегод. поэтич. чтениях клуба любителей поэзии “Свеча”] / Г.Николаенко // Новости Чугуева. – 2007. – 3 нояб.

1770. **Соколюк Н.** “Из времени в вечность отпущен...” : [так назывался лит.-муз. вечер памяти Б.Чичибабина] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2008. – 26 янв.

1771. **Удовиченко Е.** Горит огонь свечи в душе твоей : [деятельность Е.П.Журавлевой в культур., лит. жизни края] / Е.Удовиченко // Крас. звезда. – 2003. – 8 марта. – Фот.

12.1 Персоналії літераторів

1772. **Земли чугуевской напевы** : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев : III тысячелетие, 2008. – 288 с. : ил.

1773. **Родной земли чарующее слово** : [стихи и проза : альм.] / предисл. и ред. А.Мрачковской. – Чугуев : III тысячелетие, 2005. – 228 с. : ил. – В предисл. обзорно освещена история лит. жизни Чугуева.

Володимир Родіонов

1774.* **Родионов В.А.** Собрание сочинений : в 9 т. / В.А.Родионов. – Х. : Изд-во “Федорко”, 2012. – Т. 1-9.

1775. **Родионов В.А.** Собрание сочинений : в 2 т. / В.А.Родионов. – Чугуев : III тысячелетие, 1999. – Т. 1-2.

Т. 1 : Стихотворения; Поэмы, 1959–1992. – 383 с. : ил.

Т. 2 : Стихотворения; Поэмы, 1992–1999. – 415 с. : ил.

1776. **Родіонов В.О.** Апостоли слова : кн. есеїв / В.Родіонов; авториз. пер. з рос. В.Верховеня. – Х. : Майдан, 2007. – 87 с. : іл.

1777. **Родионов В.А.** Господь тебя храни : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 1997. – 240 с. : ил.

1778. **Родионов В.А.** Двойная тень : стихи / В.А.Родионов. – Чугуев : III тысячелетие, 2005. – 135 с.

1779. **Родионов В.** Доброта; Материнские прощения : [стихи] / В.Родионов // Хрестоматія з літератури рідного краю / упоряд.: Т.В.Баратова, М.К.Возіянов, Н.Д.Залімска. – Х., 2001. – С. 262-264.

1780.* **Родионов В.А.** Жизни жизней : эссе / В.Родионов. – Х., 2005. – 240 с.

1781.* **Родіонов В.О.** Заповітна свіча : вірші та твори / В.О.Родіонов. – Чугуїв : III тисячоліття, 2001. – 183 с.

1782.* **Родионов В.А.** И паруса мои, и крылья : стихи / В.А.Родионов. – Х., 2010. – 100 с.

1783.* **Родионов В.А.** “И слов идущих вдохновенье!” : стихи / В.Родионов. – Х. : Міськдрук, 2012. – 176 с.

1784. **Родионов В.А.** Корни и крылья : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Прапор, 1986. – 46 с.

1785. **Родионов В.А.** Летние фрески : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Прапор, 1992. – 95 с.

1786.* **Родіонов В.О.** Листоноша осені моєї : вірші / В.О.Родіонов. – Міськдрук, 2010. – 100 с.

1787.* **Родионов В.А.** Любовь моя извечная! : стихи, поэмы, песни / В.А.Родионов. – Чугуев, 2000. – 174 с.

1788.* **Родионов В.А.** Мой иконостас : стихи, поэмы / В.А.Родионов. – Чугуев : III тысячелетие, 2003. – 96 с.

1789. **Родионов В.А.** На том и стою : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 1995. – 176 с.

1790. **Родіонов В.О.** Небесні плеса : вірші / В.О.Родіонов. – Х. : Прапор, 1991. – 95 с.

1791.* **Родионов В.А.** Небесное и земное : стихи и поэмы / В.А.Родионов. – Х. : Міськдрук, 2011. – 224 с.

1792. **Родіонов В.О.** Осокорова осінь : поезії / В.О.Родіонов. – Х. : Березіль, 1996. – 96 с. : іл.

1793. **Родіонов В.О.** Останнє кохання : кн. сповідальної душі : пер. з рос. / В.Родіонов. – Чугуїв : III тисячоліття, 1999. – 240 с.

1794.* **Родионов В.А.** Отсветы любви : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Тип. № 13, 2009. – 100 с.

1795.* **Родионов В.А.** Оттаявшая память : стихи / В.А.Родионов. – Чугуев : III тысячелетие, 2008. – 196 с.

1796.* **Родионов В.А.** Ощущение полета : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 2003. – 100 с.

1797. **Родионов В.** Постижение : стихи / В.Родионов. – Х. : Прапор, 1982. – 55 с.

1798.* **Родионов В.А.** Поэмы / В.А.Родионов. – Х. : Міськдрук, 2011. – 160 с.

1799. **Родионов В.А.** Право на полет : избранное / В.А.Родионов. – Х. : Ред.-изд. предприятие “Оригинал”, 1992. – 288 с.

1800. **Родионов В.** Ровесник первых пятилеток : док. рассказ о людях и делах Харьк. тракторного / В.Родионов. – К. : Дніпро, 1983. – 11 с. : ил. – (Серия “Наш современник”).

1801. **Родионов В.А.** Рожденный дважды : очерк / В.А.Родионов, П.Н.Анненков. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х. : Прапор, 1981. – 343 с. : ил.

1802.* **Родионов В.А.** Свет калины Украины : кн. переводов / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 2006. – 100 с.

1803.* **Родионов В.А.** Свет не вечерний : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 1997. – 96 с.

1804.* **Родионов В.А.** Сердца сердец : эссе / В.А.Родионов. – Х., 2006. – 208 с.

1805. **Родионов В.** Солнце у штурвала : стихи / В.Родионов. – Х. : Прапор, 1978. – 48 с.

1806.* **Родионов В.А.** Стихотворение; Рецензии; Письма / В.А.Родионов. – Х. : Майдан, 2002. – 420 с.

1807.* **Родионов В.А.** Судьбы моей картографы : стихи / В.А.Родионов. – Х. : Міськдрук, 2011. – 160 с.

1808. **Родіонов В.О.** Тепле листя : кн. есе / В.О.Родіонов; авт. передм. М.Коцюбинська. – Х. : Майдан, 2008. – 122 с. – (Проза Слобожанщини).

1809.* **Родионов В.А.** Четыре возраста любви : стихи / В.А.Родионов. – Х., 2008. – 196 с.

1810. **Родионов В.А.** Эссе / В.А.Родионов. – Чугуев : III тысячелетие, 2006. – 207 с., 1 л. портр.

Про нього:

1811. **Белова Г.** Снова Муза, вернувшись, расцвела : [о нов сб. стихов В.Родионова “Двойная тень”] / Г.Белова // Новости Чугуева. – 2006. – 1 янв. – Фот.

1812. **Борисов С.** Чугуевские краски на харьковском холсте : [о творчестве В.Родионова] / С.Борисов // Крас. звезда. – 1999. – 27 февр.

1813. **Василенко П.** Вечные звезды : [В.Родионову – 60 лет] / П.Василенко // Слобода. – 2000. – 15 февр.

1814. **Василенко П.** Душею і серцем він поет : [про В.Родіонова і його зб. “Господь тебе храни”] / П.Василенко // Слобода. – 1998. – 1 мая.

1815. **Василенко П.** Людина своєї планети... : [про нову кн. віршів В.Родіонова “Останнє кохання”] / П.Василенко // Слобода. – 1999. – 23 листоп.

1816. **Василенко П.** Натхненна пісня земляків : [про зб. пісень поета В.Родіонова та комп. В.Харченка “Мелодія крила”] / П.Василенко // Крас. звезда. – 1999. – 22 мая.

1817. **Воргуль В.** Владимиру Родионову : [вірш] / В.Воргуль // Крас. звезда. – 1996. – 20 янв.

1818. **Всеукраинская** премия русскоязычному поэту : [В.Родионов удостоен лит. премии им. В.Сосюры] // Новости Чугуева. – 2007. – 24 марта.

1819. **Вышла** в свет книга Владимира Родионова “Небесное и земное” : [биографическая справка о поэте, публицисте] // Крас. звезда. – 2011. – 16 апр.

1820. **Гетьманець М.Ф.** Родіонов Володимир Олександрович : [поет друкується з 1961 р. Член Нац. Спільки письменників України з 1990 р.] / М.Ф.Гетьманець // Літературна Харківщина : довідник / за заг. ред. М.Ф.Гетьманця. – Х., 1995. – С. 276-277.

1821.* **Жихарева Л.** “Чиста відданість Вітчизні і чиста совість для людей” : [про поета В.Родіонова] / Л.Жихарева // Червона зірка. – 1992. – 16 січ.

1822. **Колесник В.** Эссе Владимира Родионова : [о презентации сб. произведений поэта] / В.Колесник // Новости Чугуева. – 2004. – 13 марта.

1823. **Мрачковская А.** “Оттаявшая память” : [о сб. стихов В.Родионова] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2008. – 19 нояб.

1824. **Полюхович І.** Володимир Родіонову : [вірш] / І.Полюхович // *Новости Чугуева*. – 2007. – 6 окт.

1825. **С днем** рождения Родионова Владимира Александровича : [поэт, прозаик и публицист, авт. 38 кн., Почетный гражданин г. Чугуева] // *Крас. звезда*. – 2011. – 12 февр. – Подпись: Коллектив ред. газ. “Крас. звезда”.

1826. “**Свет** калины Украины” : [о сб. стихов В.Родионова] / подгот. Н.Ленивенко // *Новости Чугуева*. – 2006. – 8 июля.

1827. **Сергеев С. И** паруса его, и крылья : бенефис В.Родионова : [состоялся творч. вечер литератора, лауреата 7-ми лит. премий] / С.Сергеев // *Крас. звезда*. – 2011. – 19 февр. – Фот.

1828. **Стадниченко Ю.** Нове знайомство з поетом / Ю.Стадниченко // *Крас. звезда*. – 2001. – 17 февр.

1829. **Тома Л.** Світло серця : [про чугуїв. поета В.Родіонова] / Л.Тома // *Слобід. край*. – 2009. – 2 груд. – С. 16.

1830. **Томенко Н.** “Сиреневый май” : [в Культ.-спорт. комплексе (КСК) состоялся творч. вечер В.Родионова] / Н.Томенко // *Новости Чугуева*. – 2004. – 5 июня. – 2 фот.

1831. **Филатов А.** Не талантом единым : [о творчестве В.Родионова] / А.Филатов // *Крас. звезда*. – 2002. – 13 нояб.

1832. **Чуб З.** Встреча с поэтом [В.А.Родионовым в Чугуев. сред. шк. № 1] / З.Чуб // *Крас. звезда*. – 1993. – 1 мая.

1833. **Шпиталь А.** “Написать ненадуману книгу...” : [про творчість В.Родіонова] / А.Шпиталь // *Новости Чугуева*. – 2001. – 13 окт.

1834. **Шпиталь А.** Не останне кохання... : [про поета В.Родіонова] / А.Шпиталь // *Слобід. край*. – 2000. – 20 січ.

1835. **Яковенко С.** В Харькове прошла презентация девятитомника Владимира Родионова [в областном отделении Союза писателей Украины] / С.Яковенко // Крас. звезда. – 2013. – 16 февр. – Фот.

Петро Василенко

1836. **Василенко П.П.** Бусова земля : уривок з роману; Вдовиця – відьма : уривок з роману “Чумацький Шлях” / П.П.Василенко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 73-88.

Про нього:

1837. **Василенко Петро** Пантелійович (1937–2001) : [поет, прозаїк, краєзнавець; жив, працював в с. Мартове, смт Печеніги, м. Чугуїв, смт Есхар... Авт. поет. збірок, поем, іст.-краєзн. нарисів, романів (“Чумацький шлях”, “Бусова земля”, “Калина – гордовина”) та ін. Лауреат обл. премії ім. О.Масельського (2001), Почесний громадянин Печенізького р-ну (2000). У 2003 р. засновано премію ім. Петра Василенка] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 68-69 : фот.

1838. **Ковальов В.І.** П.П.Василенко – продовжувач історико-краєзнавчих традицій Д.І.Багалія у вивченні історії Слобожанщини / В.І.Ковальов // Багаліївські читання в НУА (6; 2004; Харків). Історія Харківщини у працях і оцінках Д.І.Багалія : прогр. і матеріали..., 5 листоп. 2004 р. / Нар. укр. акад. – Х., 2004. – С. 68-71.

1839. **Михайлин І.Л.** Петро Василенко : літ. портр. / І.Л.Михайлин. – Х. : Друк № 17, 2007. – 167 с.

1840. **Михайлин І.** [Поет, прозаїк, краєзнавець] Петро Василенко в Чугуєві / І.Михайлин // Главное. – 2009. – 7 марта.

1841. **Полюхович І.С.** Петрові Василенку : (до 70-річчя з дня народж.) : [вірш] / І.С.Полюхович // Земли

чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуїв, 2008. – С. 150-151.

1842. **Родіонов В.** Ваблива веселка Петра Василенка / В.Родіонов // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуїв, 2008. – С. 69-72.

Див. більш повну інформацію про життя та творчість П.П.Василенка у виданні: Печеніги : до 365-річчя з часу заснування селища : бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка. – Х., 2011. – С. 166-173.

Любов Липчанська

1843.* **Липчанская Л.М.** Одинокий вокзал : стихи / Л.М.Липчанская. – Чугуев : III тысячелетие, 2008. – 100 с.

1844. **Липчанская Л.М.** Осень, печаль моя... : стихи / Л.М.Липчанская. – Чугуев : III тысячелетие, 2003. – 74 с.

1845. **Липчанская Л.М.** Перекресток судьбы : стихи / Л.М.Липчанская. – Чугуев : III тысячелетие, 2005. – 108 с.

1846. **Липчанская Л.М.** “Нет более темы избитой...”; “День начинается с рассвета...”; 31 декабря; Времена года; Души моей подснежник; “Опять в Чугуеве апрель...”; “За волною волна что-то шепчет у ног...”; “Окольцевала сердце грусть...”; “В душе озябшей от тревоги...”; “Волной нахлынет вешняя гроза...”; “Напрасно цвели георгины...”; По рассказу моей бабушки; “Уехал цирк, и сорваны афиши...”; “Несовершенство бытия...”; “Вдохну поглубже утром забытье...” : [стихи] / Л.М.Липчанская // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 53-67.

1847. **Липчанская Л.М.** “Островок под названием “дом”; “Утром росы я в горсть собираю...”; “Родной мой

Кентау, отроги Тянь-Шаня...”; “Дождь опутал паутиной лес, дорогу и дома”; “Осень жизни нашей”; “Как мне забыть Вас?!”; “Неужели опять расставание”; “Теряю тебя, теряю”; Наш остров; “Моя душа смеется и рыдает...” : [стихи] / Л.М.Липчанская // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 35-40.

1848. **Липчанская Л.** “В трепете чувств мы познали вкус...”; “Унес поток страстей невинность мыслей...”; “Рвутся памяти нити...” : лирика / Л.Липчанская // Крас. звезда. – 2011. – 5 февр.

1849. **Липчанская Л.** “Вечерняя электричка...” : [стихотворение] / Л.Липчанская // Крас. звезда. – 1996. – 20 янв.

1850. **Липчанская Л.** Дождь опутал паутиной лес, дорогу и дома : [стихотворение] / Л.Липчанская // Новости Чугуева. – 2007. – 8 сент.

1851. **Липчанская Л.** “Каштановый дождь застучал по балкону”; “Детство врывается в дебри бессонниц”; “Чем прошлое дальше, тем кажется ближе”; “Солнце прячется за горизонт...” : [стихи] / Л.Липчанская // Новости Чугуева. – 2007. – 15 сент.

1852. **Липчанская Л.** “Я жду когда из памяти моей исчезнут отголоски нашей встречи”; “Старик мурлыкал себе под нос бесхитростную мелодию” : [стихи] / Л.Липчанская // Крас. звезда. – 2011. – 15 окт.

Про неї:

1853. **Верховень В.** Души порыв и сердца вдохновенье : [о творчестве Любви Липчанской] / В.Верховень // Новости Чугуева. – 2004. – 26 июня.

1854. **Липчанская Любовь Михайловна** : [авт. трех поэтич. сб., чл. Нац. союза писателей Украины] // Земли

чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 53 : фот.

1855. **Липчанская** Любовь Михайловна : [в Чугуеве она занимается возрождением гончарства; её поэзия – лирическая] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 35 : фот.

1856. **Огинская Н.** Влюбленная в поэзию : [Л.Липчанская – чл. Нац. союза писателей Украины, авт. сб. стихов “Осень, печаль моя...”, “Паруса разлук и встреч”, “Перекресток судьбы”] / Н.Огинская // Новости Чугуева. – 2005. – 9 июля.

1857. **Родионов В.** Портрет на творческом холсте : [о чугуев. поэтессе Л.Липчанской] / В.Родионов // Крас. звезда. – 2008. – 24 мая.

1858. **Чуищева Э.** Связующие нити вдохновения : [отзыв о сб. стихов Л.Липчанской “Осень, печаль моя...” (Чугуев, 2003)] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2005. – 23 июля.

1859. **Шевченко В.** Я оптимист, даже когда мне плохо... : [о рук. кружка “Керамика” гор. Центра туризма и краеведения, поэтессе Любове Липчанской] / В.Шевченко // Новости Чугуева. – 2005. – 5 марта. – Фот.

1860. **Юбилей** [Любове Липчанской, члена Национального союза писателей Украины, руководителя кружка керамики Чугуевского городского центра туризма и краеведения] // Новости Чугуева. – 2005. – 24 сент. – Фот.

Олена Чернишова

1861.* **Чернышова Е.Ю.** Алмаз без изъяна / Е.Ю.Чернышова. – Чугуев III тысячелетие, 2001. – 112 с.

1862. **Чернышова Е.Ю.** Время Белой Луны : [роман] / Е.Ю.Чернышова. – [Чугуев] : III тысячелетие, 2005. – 180 с. : ил.

1863.* **Чернышова Е.Ю.** Лабиринты света / Е.Ю.Чернышова. – Х. : III тысячелетие, 1998. – 111 с.

1864.* **Чернышова Е.Ю.** Мера вечности / Е.Ю.Чернышова. – Х. : Крок, 1996. – 288 с.

1865.* **Чернышова Е.Ю.** Миранта : повесть / Е.Ю.Чернышова. – Чугуев : III тысячелетие, 2001. – 144 с.

1866.* **Чернышова Е.Ю.** Сны бессонниц : новеллы / Е.Ю.Чернышова. – Чугуев, 1999. – 96 с.

1867. **Чернышова Е.Ю.** Трикнижье. Страницы : [роман] / Е.Ю.Чернышова. – [Чугуев] : III тысячелетие, 2000. – 248 с. – Содерж.: Кн. первая. Лазуритовое кольцо. – С. 3-126; Кн. вторая. В борьбе розы и камня... – С. 127-212; Кн. третья. Слово для Дельфийцев. – С. 213-246.

1868.* **Чернышова Е.Ю.** Целое / Е.Ю.Чернышова. – Х., 1998. – 164 с.

1869. **Чернышова Е.** Блудные дети : [стихотворение] / Е.Чернышова // Новости Чугуева. – 2007. – 8 сент.

1870. **Чернышова Е.Ю.** Подарок; Платье : [рассказы]; Всегда... : ушедшим друзьям; Безответная любовь; Ода зависти; Выбор; Зеркало : [стихи] / Е.Ю.Чернышова // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / ред. кол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 31-41.

1871. **Чернышова Е.Ю.** “Уходя, оставляйте свет!” : [новелла]; Возвращение к себе; Блудные дети : [стихи] / Е.Ю.Чернышова // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 17-26.

1872. **Чернышова Е.** “Я перешла свой рубикон...” : [стихи и проза] / Е.Чернышова // Слобід. край. – 2005. – 4 черв.

Про неї:

1873. **Василенко П.** Путешествие в необыкновенное / П.Василенко // Крас. звезда. – 2000. – 18 окт. – Рец. на кн.: Чернышова Е. Трикнижье. Странницы / Е.Чернышова. – Чугуев : III тысячелетие, 2000. – 248 с.

1874. **Чернышова Елена Юрьевна** : [врач, философ, прозаик, поэтесса, през. междунар. движения “III тысячелетие”. Авт. более 10 кн.] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 17 : фот.

1875. **Родионов В.** Вселенные Елены Чернышовой : [отзыв о новом романе писательницы “Время Белой Луны”] / В.Родионов // Слобід. край. – 2005. – 5 листоп.

1876. **Чернышова Елена Юрьевна** : [чл. Нац. союза писателей Украины, авт. филос. трилогии “Мера Вечности” (1996–1999), романов “Трикнижье. Странницы”, “Город”, “Время Белой Луны”, “Та, что называла меня соло...”, а также многих повестей, новелл, рассказов. Авт. персон. выст. картин. Авт. телепрограммы “Краяне”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 31: фот.

Про Е.Ю.Чернышову див. також у підрозділі 11.54 “Персоналії митців”.

Людмила Боднарюк

1877. **Боднарюк Л.В.** Осенний поцелуй : стихи / Л.В.Боднарюк. – Х., 2008. – 100 с.

1878. **Боднарюк Л.В.** Сто страниц любви : стихи / Л.В.Боднарюк. – Чугуев : III тысячелетие, 2006. – 120 с : ил.

1879. **Боднарюк Л.В.** “Весна. Чего-то сердце хочет...”; “Рисую в мыслях облик твой”; “Шумели сосны под окном”; “Во сне вздыхает старый дом...”; “Устелила мне судьба...”; “Эмоции бушуют через край...”; “Мой ангел...”; *Анне Ахматовой*; “На белом зимнем покрывале...”; “Блаженны кроткие сердца” : [стихи] / Л.В.Боднарюк // *Земли чугуевской напевы* : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов. – Чугуев, 2008. – С. 188-198.

1880. **Боднарюк Л.В.** “Спой мне ветер серенаду...”; “Я, наверно, любить не умею...”; “Смакую осень, как букет вина...”; “Не стоит, милая, вздыхать...”; “Проходит вечность мимо, не спеша...”; “Целый день трещит сорока...”; *Земляника*; *Колыбельная*: [стихи для детей и взрослых] / Л.В.Боднарюк // *Родной земли чарующее слово* : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 127-132.

1881. **Боднарюк Л.В.** “Всего лишь лужа...”; “Осенний лес...”; “Небесной синевой хочу напиться...”; “Под сенью кленов и дубов могучих беседка при таилась” : [стихи] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2013. – 9 марта.

1882. **Боднарюк Л.** *Мгновение назад* : [стихотворение] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2013. – 14 сент.

1883. **Боднарюк Л.** “Не заигрывай, осень...”; “За пригорком у долины...”; “Я так богата на друзей...” : [стихи] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2008. – 15 окт.

1884. **Боднарюк Л.** “Неяркие тени, неброские краски...” : [стихотворение] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2011. – 26 марта.

1885. **Боднарюк Л.** *Самовар* : [стихотворение] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2011. – 15 окт.

1886. **Боднарюк Л.** “У Бога прошу я порой вдохновенья” : [стихотворение] / Л.Боднарюк // *Крас. звезда*. – 2012. – 1 янв.

Про неї:

1887. **Александрова Н.** “Сто страниц любви” : [о первом сб. стихов Л.Боднарюк] / Н.Александрова // Новости Чугуева. – 2006. – 1 июля.

1888. **Боднарюк Людмила Васильевна** : [преподаватель музыки; авт. сб. стихов “Сто страниц любви”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 188 : фот.

1889. **Журавлева Е.** “В стихотворном порыве и слово, и слог” : [о презентации сб. стихов Л.Боднарюк “Осенний поцелуй” и Л.Красношапки “Осені розмай: вірші і проза”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2008. – 15 окт.

Катерина Бойко

1890. * **Бойко К.С.** Мить злету : мініатюри / К.С.Бойко. – Х. : Міськдрук, 2009. – 58 с.

1891.* **Бойко К.С.** Підсніжники не замерзають : мініатюри / К.С.Бойко. – Х., 2008. – 64 с.

1892. **Бойко К.С.** Нотатки безсмертного; Листопад; Крило; Лікарня; Відповідь; Передосінне; Спогад; Ілюзія; “Підібране на дорозі”; Зійти на верхість; Інструкція; Лакмусовий мотив, або принцеса на горошині; Перетворення; Розношене взуття : [мініатюри]; Війна з трутовиками: казка / К.С.Бойко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 226-233.

1893. **Бойко К.** Березова казка: (підібране на дорозі) / К.Бойко // Новости Чугуева. – 2006. – 9 дек.

1894. **Бойко К.** [Йшов дощ : мініатюри] / К.Бойко // Крас. звезда. – 2011. – 15 окт.

1895. **Бойко К.** Навіяне степом; Рукави доріг; Віковічна вісь; Кавунові скибочки надії : [мініатюри] / К.Бойко // Крас. звезда. – 2013. – 9 марта.

1896. **Бойко К.С.** Перлинова розлука; “Кожному буде дано по вірі його...”; Качка-підранок; Кінь без поводу; Переправа; Стійке безпритульне кошеня; Бабине літо; Окраєць долі : [новели]; Кругла сирота : (казка); Березова казка: (підібране на дорозі) / К.С.Бойко // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 199-211.

1897. **Бойко К.** Квіткова галявина; Горошиний вибір : [нотатки] / К.Бойко // Новости Чугуева. – 2007. – 17 марта.

1898. **Бойко К.** Світло : (мініатюра) / К.Бойко // Крас. звезда. – 2011. – 23 июля.

1899. **Бойко К.** Фантазія : [мініатюра] / К.Бойко // Крас. звезда. – 2012. – 28 апр.

1900. **Бойко К.** Хоробрість; Відчуття польоту : [вірші] / К.Бойко // Крас. звезда. – 2013. – 14 сент.

Про неї:

1901. **Бойко Катерина Сергіївна** : [народилась у Чугуєві; філолог; наук. співробітник Худож.-мемор. музею І.Ю.Рєпіна. Авт. зб.: “Кульбабові кошенята”, “Підсніжники не замерзають”, “Анастасис”. Її твори читаються на радіо] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 226 : фот.

1902. **Бойко Катерина Сергіївна** : [уродженка Чугуєва; за фахом – вчитель укр. мови і л-ри; працює наук. співробітником Худож.-мемор. музею І.Ю.Рєпіна] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 199 : фот.

Любов Брижатова

1903. **Брижатова Л.В.** “Мы порою бываем не сдержаны...”; Богородице; Светлая седмица; “В саду под яблоней беседка...” : [стихи] / Л.В.Брижатова // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 265-267.

1904. **Брижатова Л.В.** Утром; Свидание; У моря; Парусник; Нефертити; Молитва : [стихи] Л.В.Брижатова // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 208-211.

Про неї:

1905. **Брижатова Любовь Вячеславовна** : [биограф. справка] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 208 : фот.

1906. **Брижатова Любовь Вячеславовна** : [уроженка Чугуева; чл. клуба “Свеча”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 265 : фот.

Надія Вербівська

1907. **Вербовская Н.Г.** Весна; Отпуск в Берминводах; Васильки; Золотая осень; Руки матінки; В памяти всегда; Тризна? : [стихи] / Н.Г.Вербовская // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 187-192.

1908. **Вербовская Н.** Благодарю : [стихотворение] / Н.Вербовская // Крас. звезда. – 2008. – 27 дек.

1909. **Вербовская Н.** Зачем приходишь в сны? : [стихотворение] / Н.Вербовская // Крас. звезда. – 2008. – 26 марта.

1910. **Вербовская Н.** Непостоянна ты, зима : [стихотворение] / Н.Вербовская // Крас. звезда. – 2013. – 9 марта.

Про неї:

1911. **Вербовская Надежда Григорьевна** : [за фахом – бібліотекар; працює у Чугуєві з 1980 р. З 2000 р. вірші друк. у місц. часописах] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 187 : фот.

Марина Верета

1912. **Верета М.** Завтра наступит : [стихи] / М.Верета. – Х. : ФОП Шейнина Е.В., 2007. – 119 с.

1913. **Верета М.** Эликсир счастья : стихи / М.Верета. – Х., 2008. – 120 с.

1914. **Верета М.** Я – Женщина : [стихи] / М.Верета. – Х. : ФОП Шейнина Е.В., 2007. – 75 с.

Анатолий Казаков

1915. **Казаков А.** Василию Чугаю; “Я буду петь о травах росных...” : [стихи] / А.Казаков // Крас. звезда. – 2009. – 27 июня.

1916. **Казаков А.** “Думками линемо в омріяне майбутнє...” : [вірш] / А.Казаков // Крас. звезда. – 2009. – 24 окт.

1917. **Казаков А.Л.** Зачетный прыжок; Диагноз – невроз; Портрет; Свеча; Воспоминания солдата; Черная быль; Последние зимние деньки; Заповедь потомкам : [стихотворения] / А.Л.Казаков // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 163-168.

1918. **Казаков А.Л.** Осенний парк; Душа; Утро; Сосновый бор; Репинские места; Закат; Плесо; “Чудесные вижу красоты...” : [стихи]; Тишина; Что дальше? : [рассказы] / А.Л.Казаков // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 214-219.

1919. **Казаков А.** Тишина : [стихотворение] / А.Казаков // Крас. звезда. – 2008. – 28 мая.

1920. **Казаков А.** “Я расправил пушистые крылья...” : [стихотворение] / А.Казаков // Крас. звезда. – 2008. – 26 марта.

Про нього:

1921. **Казаков Анатолий Леонидович** : [выпускник Чугуев. худож. шк. им. И.Е.Репина, Харьк. нац. пед. ун-та; чл. клуба “Свеча”] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 163 : фот.

1922. **Казаков Анатолий Леонидович** : [родился в 1977 г. в Чугуеве; живописец, поэт, пишет рассказы. Участник II, VI, VII междунар. репинских пленэров] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 214 : фот.

1923. **Томенко Н.** “Свеча” лелеет таланты : [о презентации сб. стихов “Эдельвейс” А.Казакова и Л.Красношапки] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 4 дек.

Володимир Калюжний

1924. **Калюжний В.А.** В семейном кругу; Родному городу; Затушенная свеча: памяти Л.И.Сурковой; Матери; Двадцать третье февраля; Зимняя ночь; Юбиляру: Чугаю В.Р.; Родничок в пустыне; У печурки: [стихи] / В.А.Калюжний //

Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 117-186.

1925. **Калюжный В.А.** Уставшим ждать весну; Долгожданное утро; Прогулка; Наедине с собой; Поездка за город; “Снова дождь осенней ночью...”; Наваждение; Размышления о родном городе / В.А.Калюжный // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 220-225.

1926. **Калюжный В.** В знойный полдень : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2012. – 28 апр.

1927. **Калюжный В.** Весенние грезы : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2008. – 26 марта.

1928. **Калюжный В.** Зимы начало : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2008. – 27 дек.

1929. **Калюжный В.** Обычный летний день : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2008. – 25 июня.

1930. **Калюжный В.** Утренние зори : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2008. – 28 мая.

Про нього:

1931. **Калюжный Владимир Анатольевич** : [уроженец Чугуева, окончил Чугуево-Бабчан. лесн. техникум. Чл. поэт. клуба “Свеча”] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 177 : фот.

1932. **Калюжный Владимир Анатольевич** : [уроженец Чугуева, пишет стихи] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 220 : фот.

Петро Керанчук

1933.* **Керанчук П.Я.** Надія : вірші і проза / П.Я.Керанчук. – Х. : Мастер, 2008. – 211 с.

1934. **Керанчук П.Я.** Бабье лето; Весна; Нелетная погода; Фронтовик: Р.Чугаю; Судьба; Горькая утрата : [стихотворение] / П.Я.Керанчук // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 193-198.

1935. **Керанчук П.** Биография ХИЛа : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1995. – 7 нояб.

1936. **Керанчук П.** Дарите женщинам цветы : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1996. – 8 марта.

1937. **Керанчук П.** Итоги : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1997. – 4 февр.

1938. **Керанчук П.** “Когда душой поэты пишут...”; Семейный гимн : [стихи] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1997. – 29 марта.

1939. **Керанчук П.** Новогодняя загадка : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1997. – 11 янв.

1940. **Керанчук П.** Осенняя пора : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1997. – 1 нояб.

1941. **Керанчук П.** Призвание : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1996. – 31 авг.

1942. **Керанчук П.** Свидание : [стихотворение] / П.Керанчук // Новости Чугуева. – 2006. – 29 апр.

1943. **Керанчук П.** “Я поднимаю свой бокал...” : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1997. – 8 марта.

Про нього:

1944. **Белова Г.** “За ім’ям відкрив людину” : [у Центрі укр. культури (Харків) відбулися творч. вечори-зустрічі з поетом П.Керанчуком / Г.Белова // *Новости Чугуєва*. – 2004. – 24 апр. – Фот.

1945. **Вивчаючи** стежки поета : [про творчість чугуїв. поета П.Керанчука (народився 12.06.1943 р.)] // *Новости Чугуєва*. – 2008. – 9 февр.

1946. **Вольская Н.** “Я в Гайсині Чугуїв величаю...” : [на батьківщині поета П.Керанчука відбувся творч. вечір “Поезія – це віночок мого життя”] / Н.Вольская // *Новости Чугуєва*. – 2007. – 8 сент. – Фот.

1947. **Журавлева Е.** И не напрасно сердце бьется... : [в зале клубу “Юбилейный” состоялась встреча молодежи с П.Керанчуком. О поэте создан видеофильм на Винниц. телестудии] / Е.Журавлева // *Крас. звезда*. – 2001. – 13 янв.

1948. **Зустріч** з поетом : [в ЗОШ № 4 відбулася творч. зустріч з поетом П.Я.Керанчуком] // *Новости Чугуєва*. – 2007. – 10 нояб. – Фот.

1949. **Керанчук** Петр Яковлевич : [родился в 1943 г. в Винниц. обл., майор ВВС. С 1989 г. пишет стихи; чл. клуба “Свеча”. Изд. два сб.: “Надія” и “Віра”] // *Родной земли чарующее слово* : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 193 : фот.

1950. **Мартова Л.** “10 років в обіймах поезії” : [про поета П.Керанчука] / Л.Мартова // *Новости Чугуєва*. – 2002. – 19 окт.

1951. **Сукач Г.** Поетичний доробок ветерана [П.Керанчука] / Г.Сукач // *Слово ветерана*. – 2002. – 5 окт.

1952. **Яковлєв С.** Подолянин. Слобожанець. Українець : [поету, авіатору П.Я.Керанчуку – 65 років] / С.Яковлєв // *Крас. звезда*. – 2008. – 11 июня. – Фот.

Олена Колісниченко

1953. **Колесниченко Е.А.** Позови; Родина; “Вот и порвалась нить блаженства...”; Осень; Маме : [стихи] / Е.А.Колесниченко // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 2004-207.

Про неї:

1954. **Колесниченко** Елена Анатольевна : [по специальности – учитель рус. яз. и лит.; работает в Чугуев. КЭЧ р-на; чл. клуба “Свеча”] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 204 : фот.

Леонтина Красношопка

1955.* **Красношопка Л.Н.** Эдельвейс : стихи и притчи / Л.Н.Красношопка, А.Л.Казаков. – Чугуев : III тысячелетие, 2004. – 71 с.

1956. **Красношопка Л.Н.** “Мне не уснуть”; Консуэлле Веласкес; Молитва; Она пришла : (из Василя Симоненко); Доля : (из Лины Костенко); Чугуеву; “Небесна синь вся сонечком залита...”; “Не відпускай мене!...” : [вірші]; Лінда : [новела] / Л.М.Красношопка // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 204-213.

1957. **Красношопка Л.** “Тужлива пісня журавлина...”; “Останні роки...”; Барви життя : [вірші] / Л.Красношопка // Крас. звезда. – 2008. – 15 окт.

Про неї:

1958. **Журавлева Е.** “В стихотворном порыве и слово, и слог”: [о чугуев. поэтах Л.Красношопке и Л.Боднарюк] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2008. – 15 окт.

1959. **Красношопка** Леонтина Миколаївна : [народилася 30 берез. 1949 р. Чл. клубу “Свіча” з 2000 р.

Співавт. зб. поезій “Едельвейс” (2004)] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 204 : фот.

Юрій Лаптієнко

1960. **Лаптиенко Ю.П.** Женщина пела романс; Березка; Пейзаж; Закат; “Смотрю на нее, поутру провожая...”; Письмо кумиру; “Белый попугай” : [стихи] / Ю.П.Лаптиенко // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 101-108.

1961. **Лаптиенко Ю.П.** Песня о Чугуеве; “Я принесу тебе куст голубики...”; Подарите мне свиданье; Ягода морошка; “Иду и пинаю я все на пути...”; Старинный вальс; Вечер; Гроздь черемухи : [стихи] / Ю.П.Лаптиенко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 234-239.

1962. **Лаптиенко Ю.** Воспоминание о театре : [стихотворение] / Ю.Лаптиенко // Крас. звезда. – 2011. – 26 марта.

1963. **Лаптиенко Ю.** Дедушка : [рассказ] / Ю.Лаптиенко // Крас. звезда. – 2012. – 14 апр.

1964. **Лаптиенко Ю.** Я подарю тебе... : [стихотворение] / Ю.Лаптиенко // Крас. звезда. – 2011. – 14 мая.

Про нього:

1965. **Латієнко Юрій Петрович** : [журналист (стаж – 25 лет); живет в Чугуеве с 1988 г. Пишет стихи, прозу] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 234 : фот.

Надія Луценко

1966. **Луценко Н.М.** Остановись, не уходи : (песня) / сл. Н.Луценко; муз. Н.Тихомировой; Деревня; Возвращение; В воскресный день : посвящается 150-летию... Чугуев. храма в честь иконы Божией Матери “Всех Скорбящих Радосте” : [стихи] / Н.М.Луценко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 160-165.

1967. **Луценко Н.М.** Первый вальс; Деревня; Под стук колес; Я искала тебя : посвящ. погибшим воен. журналистам; У вагонного окна; День рожденья; “Наши годы текут, словно в речке вода”; Белый храм; Монастыри; Пасхальный звон : [стихи]; Все приходит и уходит : (песня); Не вернуть никогда : (песня) / Н.М.Луценко // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 80-90.

Про неї:

1968. **Луценко Надежда Михайловна** : [филолог; имеет знак “Отличник нар. образования”; ветеран труда] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 160 : фот.

1969. **Светлой** памяти Надежды Луценко : [поэтесса-песенница ушла из жизни 28 окт. 2008 г.] // Крас. звезда. – 2011. – 29 окт. – Фот. – Подпись: Коллектив клуба “Свеча”.

1970. **Чуищева Э.** Женщина, над которой не властно время : [клуб любителей поэзии “Свеча” организовал творч. вечер поэтессы, “Отличника нар. образования” Надежды Михайловны Луценко] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2007. – 1 дек. – Фот.

Людмила Оболенська

1971. **Оболенская Л.А.** “Я муза не твоя”; “Ты боль, отрада и сомнение...”; “Из всех дорог я выберу одну...”; “Мои стихи – твои картины...”; “В раю упокой Алексею Максимовичу душу...” : моему отцу Оболенскому Алексею Максимовичу посвящается : Коллекционеру; “Притихли звуки все и трели...” : [стихотворения] / Л.А.Оболенская // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 171-173.

1972. **Оболенская Л.** “Притихли звуки все и трели...” : [стихотворение] / Л.Оболенская // Новости Чугуева. – 2007. – 8 сент.

Про неї:

1973. **Оболенская Людмила Алексеевна** : [уроженка Чугуева, по специальности – художник. Пишет стихи. Подгот. две персон. выст. в Чугуеве] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 170 : фот.

Володимир Орищенко

1974. **Орищенко В.И.** Чугуеву; Мемориал; И я иду своей дорогой; Не влечет меня краса чужая; Я снова здесь; Он человеком был толковым; Материнское прощание; Июльская страда; “Вчера я кошку привечал...”; Осень; Я должен всем : [стихи] / В.И.Орищенко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 179-187.

1975. **Орищенко В.И.** Я – сын трудового народа; Слово о поэте; Слава Богу!; Благослови Отец Небесный; Весна; Осенний кресс; Поздняя осень; Уже готовился к печати; Спасибо вам, учителя!; Народной мудрости ларец; Воспоминание о гимне : [стихи] / В.И.Орищенко // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 148-155.

1976. **Орищенко В.** “Как мало для счастья мне надо...”: [стихотворение] / В.Орищенко // Крас. звезда. – 2012. – 28 апр.

1977. **Орищенко В.** Осень : [стихотворение] / В.Орищенко // Крас. звезда. – 1997. – 1 нояб.

1978. **Орищенко В.** Я верю : [стихотворение] / В.Орищенко // Крас. звезда. – 2011. – 5 февр.

Про нього:

1979. **Орищенко Владимир Иванович** : [экономист; работал в Чугуеве; пишет стихи] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 179 : фот.

Іван Полюхович

1980.* **Полюхович І.** Богиня двох сердець : вірші / І.Полюхович. – Х., 2009. – 136 с.

1981. **Полюхович І.** Друга молодість моя : лірика / І.Полюхович; передм. “Доброго вам ранку” Л.Туровської. – Чугуїв : III тисячоліття, 2002. – 160 с.

1982. **Полюхович І.С.** Проліскове диво : вірші / І.С.Полюхович. – Х. : Міськдрук, 2010. – 68 с.

1983. **Полюхович І.С.** Проміння любові : лірика / І.С.Полюхович. – Чугуїв : III тисячоліття, 2004. – 140 с.

1984. **Полюхович І.** Три дороги : лірика / І.Полюхович; передм. “Слово до читача” Е.Чуїшевої. – Чугуїв : III тисячоліття, 2006. – 144 с. – Із змісту: Шевченко, мова, Україна; Наш Чугуїв; В рідному краї; Нащадкам козаків; В природі силу я черпаю; Лісом іду навпрошки; Карпати : [пісня] / муз. Ю.Беседи.

1985. **Полюхович І.С.** На день Святого Валентина; “В житті завжди багато справ...”; Бузок; Україна; “Втішати сам себе не стану...”; “Мені здалось, що нічка тихо покрила землю мирним сном...”; Гімн клубу “Свіча”; “Зустрічаймо весну на світанні...”: [вірші]; Усмішка : (пісня) / І.С.Полюхович // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 119-126.

1986. **Полюхович І.С.** Рідний край; Незалежність; Матуся; Петрові Василенку : (до 70-річчя з дня народж.); Зови мене, пісне!; Рушник вишиваний; Осінні акорди; Протиріччя; Не лягай на крило; Зацвіли каштани; Прийди; Осіння любов; Не завжди: [вірші] / І.С.Полюхович // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 148-159.

1987. **Полюхович І.** Борис Чичибабін : [вірш] / І.Полюхович // Крас. звезда. – 2008. – 2 февр.

1988. **Полюхович І.** “Дивились довго й милувались...”; “Як погляне – серце в’яне...”; “За вікном мете пороша...”; “Коли натхнення припадає...”: [вірші] / І.Полюхович // Крас. звезда. – 2001. – 13 янв.

Про нього:

1989. **Волошко Л.** Вірші душі : [вечір зустрічі учнів ЗОШ № 1 з поетом І.С.Полюховичем] / Л.Волошко // Новости Чугуева. – 2004. – 10 апр.

1990. **Вольська Н.** “В проміннях любові я серце гартую...” : [в РБК відбулася презентація зб. віршів “Проміння любові” І.Полюховича] / Н.Вольська // Новости Чугуева. – 2005. – 5 февр. – Фот.

1991. **Жихарєва Л.** “Друга молодість моя” : [про першу зб. поета І.Полюховича] / Л.Жихарєва // Крас. звезда. – 2003. – 15 февр.

1992. **Журавлева Е.** К жизни – с открытой душою : память [о поэте-песеннике И.Полуховиче. 5-й сб. стихов назван символически “Богиня двух сердец” (2009)] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2011. – 19 февр. – Фот.

1993. **Журавлева Е.** “Мені поезія, як пісня” : [памяти стихотворца, песенника Ивана Семеновича Полуховича] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2010. – 29 окт. – Фот.

1994. **Журавлева Е.** Под звуки музыки пера : [в РДК состоялась презентация поэт. сб. “Друга молодість моя” И.С.Полуховича] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2003. – 26 апр. – Фот.

1995. **Журавлева Е.** Сыновняя исповедь : [о песен. творчестве И.Полуховича, о песне “Батькова хата” (муз. Ю.Беседы)] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2008. – 27 февр. – Фот.

1996. **Калюжный В.** Светлой памяти И.С.Полуховича : [стихотворение] / В.Калюжный // Крас. звезда. – 2011. – 19 февр.

1997. **Орищенко В.** Певец любви родной : [о чугуев. поэте-песеннике Иване Семеновиче Полуховиче (1933–2010). Издано пять сб. поэта; написано десятки песен в сотрудничестве с комп. Ю.Беседой и В.Харченко] / В.Орищенко // Крас. звезда. – 2011. – 22 окт. – Фот.

1998. **Полухович Иван Семенович** : [народился 14 лют. 1933 р.; мешканец Чугуєва з 1991 р.; авт. зб. поезій: “Друга молодість моя”, “Проміння любові”, “Три дороги”] // Землі чугуевської напеви : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 148 : фот.

Любов Суркова

1999.* **Суркова Л.І.** В житті багато не збулось : вірші / Л.І.Суркова. – Чугуїв : III тисячоліття, 2004. – 158 с.

2000.* **Суркова Л.И.** Причастие : сб. поэзии / Л.И.Суркова. – Х. : Форт, 1996. – 229 с.

2001.* **Суркова Л.И.** Я всегда буду с вами : стихи / Л.И. Суркова. – Х. : Ника Нова, 2012. – 320 с. : ил.

2002. **Суркова Л.И.** “Покатилось время под уклон...”; “Я хочу тишины...”; “Остывает небо, остывает...”; “Как жажда жить, как вдохновение...”; “Где искать спасительное средство...”; “Отпусти меня...” ; Весенние воспоминания; Бабье лето моё : [стихи] / Л.И.Суркова // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 97-105.

2003. **Суркова Л.И.** 15 марта; Золушка; Смятение; Счастье; “Я на близких людей долго зла не держу...”; “Может завтра я буду смотреть по-иному...”; Книга; Река; Не зовите; Воля; Жизнь; “Привыкло сердце истинно по-русски за все болеть, за все переживать...”: А.И.Мрачковской : [стихи] / Л.И.Суркова // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 41-49.

2004. **Суркова Л.** Голубок : [вірш] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1996. – 3 марта.

2005. **Суркова Л.** Гостья; В непогоду; Встреча; Разрыв : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1996. – 5 окт.

2006. **Суркова Л.** Гроза; “Ах, как холодно одной...”; “Середина июля”; “Гаснет во тьме сигарета...”; Желание : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1995. – 22 июля.

2007. **Суркова Л.** Женщины : [стихотворение] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 9 марта.

2008. **Суркова Л.** Жизнь : [стихотворение] / Л.Суркова // Новости Чугуева. – 2007. – 8 сент.

2009. **Суркова Л.** Молитва; “День оборвался...”; Березы; Мне приснилось : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1993. – 28 сент.

2010. **Суркова Л.** “Молюсь не за себя...”; Ожидание; “Посмотрите – опустили плечи...”; “Каждый день теперь...” : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1997. – 7 окт.

2011. **Суркова Л.** “Мы и сильны, и слабы, и убоги...”; “Не придаем значения мы порой...”; “Неужели это снилось”; “Коль услышу вопрос...”; Осеннее; Несовместимость : [стихотворения] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1995. – 14 окт.

2012. **Суркова Л.** “Не дай вам, Бог...”; “Не хочется, чтоб плакали глаза...”; “Какая темь, какая глушь...”; Снежинка : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1997. – 4 февр.

2013. **Суркова Л.** Осенние краски; Бабье лето; Чаша; Писняры : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1998. – 29 сент.

2014. **Суркова Л.** Подарок; Зеркало; “Зачем, за что мне эта пытка...”; “Все чаще мне те годы снятся...”; “Ах, эти сказки...” : [стихи] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 1996. – 21 мая.

2015. **Суркова Л.** Пока живу: [стихотворение] / Л.Суркова // Крас. звезда. – 2012. – 31 марта.

Про неї:

2016. **Бойко Л.** Познавшая музыку слова : [в район. Доме культуры состоялся вечер памяти Любви Сурковой. Более 30 песен написано на стихи поэтессы] / Л.Бойко // Новости Чугуева. – 2007. – 17 февр. – Фот.

2017. **Вольская Н.** Она любила этот мир... : [лит.-муз. вечер, посвящ. памяти Л.Сурковой] / Н.Вольская // Новости Чугуева. – 2008. – 9 февр.

2018. **Дмитриева А.** И прорастает она дерном на ниве жизни бесконечной : [почитатели поэзии Л.Сурковой отметили 69-летие со дня ее рождения] / А.Дмитриева // Крас. звезда. – 2013. – 9 февр.

2019. **Дмитренко А.** Я всегда буду с вами: презентация поэт. сб. [“Причастие”] Любви Сурковой состоялась в Картин. галерее Худож.-мемор. музея И.Е.Репина / А.Дмитренко // Крас. звезда. – 2012. – 29 сент. – 2 фот.

2020. **Жихарева Л.** Животворная нить поэзии : [о поэтессе Л.Сурковой] / Л.Жихарева // Крас. звезда. – 1994. – 5 февр.

2021. **Журавлева Е.** Гори, гори, моя звезда... : [краткая оценка творчества Л.Сурковой] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2012. – 31 марта. – Фот.

2022. **Калюжный В.А.** Затушенная свеча: памяти Л.И. Сурковой : [стихотворение] / В.А.Калюжный // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 179-180.

2023. **Мрачковська А.** “В житті багато не збулось...” : [Любов Суркова (1944–1999) – авт. зб. віршів “Опять меня позвали зори”, “Причастие”; одна із засновників поет. клубу “Свіча”] / А.Мрачковська // Крас. звезда. – 2004. – 4 февр. – Фот.

2024. **Мрачковская А.** Посмотрите мне в след – я всегда буду с вами : [о творчестве поэтессы] : памяти Любви Сурковой / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2003. – 1 февр.

2025. **Нужный Ю.** Пусть память в сердце сохранится : [в гор. ДДЮТ прошел вечер памяти Л.Сурковой] / Ю.Нужный // Новости Чугуева. – 2004. – 7 февр.

2026. **Полухович І.** Слово про неї : [присвячено Любові Сурковій] / І.Полухович // Крас. звезда. – 2004. – 4 февр.

2027. **Те саме** // Крас. звезда. – 2012. – 31 марта.

2028. **Родионов В.** Звезда, не заходящая на небе: Любови Сурковой : [стихотворение] / В.Родионов // Крас. звезда. – 2004. – 4 февр.

2029. **Суркова** Любовь Ивановна [(04.02.1944 – 01.04.1999) : одна из инициаторов создания клуба “Свеча”; авт. поэт. сб. “Опять меня позвали зори” (1976), “Причастие” (1996), “В житті багато не збулось” (2004)] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 97 : фот.

2030. **Суркова** Любовь Ивановна : [поэтесса, журналистка] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 41 : фот.

2031. **Томенко Н.** У поэтов бывают только дни рождения : [в Культ.-спорт. комплексе прошел лит.-муз. вечер памяти Любови Сурковой] / Н.Томенко // Новости Чугуева. – 2004. – 7 февр.

Василь Чугай

2032. **Чугай В.Р.** Солдатская лира : стихи / В.Р.Чугай. – Чугуев : III тысячелетие, 2001. – 62 с.

2033. **Чугай В.Р.** 21 июня 1941 года. Суббота; Одиссея чугуевских школьников (июль-август 1941 г.); “Поныне мне видится близкой...”; Рабдом; Сад; “Металлист”; Донець; “С однополчанами простился...” : [стихи]; Чугуевские зарисовки (с натуры и по памяти) / В.Р.Чугай // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 106-119.

2034. **Чугай В.Р.** Землянка; Баллада о котелке; Фронтowej концерт; Триптих: Скрипка. Дезертир. Расстрел. 97%; “Нам в жизни повезло с тобой...”; Глубокий след : [стихи] / В.Р.Чугай // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 50-60.

2035. **Чугай В.** Горячая земля : [стихотворение] / В.Чугай // Крас. звезда. – 2011. – 7 мая.

2036. **Чугай В.** Школьному другу: “Ты помнишь Чугуев, что городом детства остался на кручах Донца...” : [стихотворение] / В.Чугай // Крас. звезда. – 2012. – 1 янв.

Про нього:

2037. **Бардюк Т.** Славный юбилей учителя, фронтовика, поэта : [Василь Романович Чугай родился в 1924 г.; с дет. лет живет в Чугуеве; участник Великой Отечественной войны; “Отличник образования Украины”; авт. сб. стихов “Солдатская лира”] / Т.Бардюк // Новости Чугуева. – 2004. – 3 июля. – Фот.

2038. **Дмитриева А.** “Мне долг велит писать о годах грозных”: [о лит. вечере памяти В.Р.Чугая; о сб. “Солдатская лира”, “Глубокий след”. Стихи поэта печатались в рос. журн. “Славянин”] / А.Дмитриева // Крас. звезда. – 2011. – 9 июля. – Фот.

2039. **Журавлева Е.** Его боевая строка : [о поэте В.Р.Чугае, сб. стихов “Солдатская лира”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2002. – 23 февр.

2040. **Те саме** // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 217-220.

2041. **Калюжный В.А.** Юбиляру: Чугаю В.Р. : [стихотворение] / В.А.Калюжный // Родной земли чарующее

слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 184.

2042. **Липчанская Л.** Посвящается В.Р.Чугаю : [стихотворение] / Л.Липчанская // Новости Чугуева. – 2005. – 11 июня.

2043. **Мрачковская А.** Покуда сердцем пишутся стихи : [о поэте В.Р.Чугае] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2003. – 25 июня.

2044. **Василю Чугаю** : [вірші] // Полухович І. Друга молодість моя : лірика / І.Полухович; передм. “Доброго вам ранку” Л.Туrowsької. – Чугуїв, 2002. – С. 73.

2045. **Чугай Василий Романович** [(02.07.1924–04.06.2005): уроженец, житель Чугуева; участник Великой Отечественной войны в 1943–1945 гг.; “Отличник нар. образования” (пед. стаж. 42 года); авт. сб.: “Солдатская лира” и “Глубокий след”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 106 : фот.

2046. **Чугай Василий Романович** : [участник Великой Отечественной войны, воевал с 1943 г.; 42 года работал учителем] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 50 : фот.

2047. **Чуищева Э.И.** “Глубокий след” Василия Чугая : [о сб. стихов поэта-фронтовика] / Э.И.Чуищева // Новости Чугуева. – 2005. – 14 мая.

2048. **Чуищева Э.И.** “Читает стихи седовласый поэт...”: В.Р.Чугаю : [стихотворение] / Э.И.Чуищева // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 124.

Ельвіра Чуїщева

2049. **Чуищева Э.И.** Накинув на город шаль ночи, уходит в историю день; Молитва в ночи; Внуку Евгению; “Милый мой, ты мне – отрада...”; “Любовь – дурман, любовь – тревога...”; Женские руки; “Отчего щемит душа нежностью мелодий?”; “В царстве осени стоит тишина...”; День рождения; “Говорят, потрясенья – бальзам для поэта”; Моему городу : [стихи] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 61-68.

2050. **Чуищева Э.И.** “Потеряла себя, потеряла...”; “Как манит запах трав..”; “Что-то в жизни давно отпылало...”; “Ночью мне приснился сон...”; “Мгновенья жизни...”; “Быть женщиной – нелегкая задача...”; “Я не умею предавать...”; “Я слышала вдруг лето...”; Поэзия; “Берег озера крутит...”; “Одиночество вдвоем...”; “Бессонной ночью, как туман, нахлынут вдруг воспоминанья”; Рождественская молитва : [стихи] / Э.И.Чуищева // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 120-128.

Про неї:

2051. **Журавлева Е.** Памяти Эльвиры Ивановны Чуищевой : [в КЦ “Имидж” состоялся вечер памяти поэтессы с участием работников Центр. гор. б-ки, родных, клуба “Свеча”] / Е.Журавлева // Крас. звезда. – 2011. – 5 февр. – Фот.

2052. **Калюжный В.** Музе клуба “Свеча” : [стихотворение, посвящ. Э.И. Чуищевой] / В.Калюжный // Новости Чугуева. – 2006. – 4 марта.

2053. **Клуб “Свіча”:** Е.Чуїщевій, кер. клубу “Свіча” : [вірш] // Полухович І. Друга молодість моя : лірика / І.Полухович; передм. “Доброго вам ранку” Л.Туровської. – Чугуїв, 2002. – С. 45.

2054. **Мрачковская А.** Осталась в памяти поэтов... [Э.И.Чуищева (умерла в 2009 г.) руководила лит. клубом 10 лет] / А.Мрачковская // Крас. звезда. – 2011. – 5 нояб. – Фот.

2055. **Сергеева А.** Удивительная женщина культуры : [Э.И.Чуищева – жительница Чугуева с 1983 г., инспектор отд. культуры, зав. дет. б-кой, с 1988 г. – дир. Чугуев. ЦБС, рук. клуба “Свеча”, поэтесса] / А.Сергеева // Новости Чугуева. – 2004. – 31 янв.

2056. **Чуищева Эльвира Ивановна** : [родилась в Молдавии; окончила Кишинев. гос. ун-т; около 20 лет работала учителем-филологом] // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 61 : фот.

2057. **Чуищева Эльвира Ивановна** : [филолог; живет в Чугуеве с 1983 г.; работает в сфере культуры; рук. поэтич. клуба “Свеча”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 120 : фот.

Евген Шереметьев

2058.* **Шереметьев Е.Г.** Свет неугасимый : стихи / Е.Г.Шереметьев. – Чугуев : III тысячелетие, 2005. – 264 с.

2059. **Шереметьев Е.Г.** Весеннее; Цыганка; Побег; “Прости, что не приехал проводить...”; Гадалка; “Вся белая, как будто первый снег...” : [стихи] / Е.Г.Шереметьев // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 199-203.

2060. **Шереметьев Е.Г.** Солдаты; “Вновь весна вернулась к нам в город...”; “Да, я люблю красивые слова...”; Старый дом; Дружба; “В тугую, шумную волну...”; Русская баня; “Родники любви не иссушить...”; Первенец весны; Березы; “Я всей душой завидую орлам...” : [стихи] / Е.Г.Шереметьев // Родной земли чарующее слово : [стихи и

проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 133-141.

2061. **Шереметьев Е.** “Быть может, что зима такой вся будет, как её начало...” : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2013. – 9 марта.

2062. **Шереметьев Е.** “Быть откровенным я предпочитаю...” ; Молитва : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 1997. – 8 марта.

2063. **Шереметьев Е.** “Грезы детства, юности мечты...” : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2008. – 28 мая.

2064. **Шереметьев Е.** “Доброта доброту порождает...” ; “Снова август месяц...” ; “Не подсматривай, ночь, за мной...” : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 1996. – 7 сент.

2065. **Шереметьев Е.** “За окошком осень...” ; “Голубая дорога...” ; “Честь, совесть, гордость...” ; “Скорый поезд мчит на юг...” ; Штиль : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 1995. – 14 нояб.

2066. **Шереметьев Е.** Зачем шумите так, ветра? : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2008. – 26 марта.

2067. **Шереметьев Е.** Муза; Безразличие; Ветер; “Кончилось лето, дожди моют крыши...” ; “Полюса препятствий и запретов...” : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 1995. – 2 дек.

2068. **Шереметьев Е.** “Надеемся, мечтаем, любим...” ; “Отправляя письма, телеграммы...” ; “Наброски да мазки” ; “Легкокрылая птица удачи...” : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 1996. – 30 нояб.

2069. **Шереметьев Е.** “Опять снежит. Опять мороз рисует на стекле оконном...” : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2011. – 5 февр.

2070. **Шереметьев Е.** “Секунды, минуты, часы...” : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2011. – 15 окт.

2071. **Шереметьев Е.** “Стирает память образ твой...”; “Иконостас: как выставка святых...”; “Уйдя, вернусь впоследствии к вам вновь...” : [стихи] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2001. – 17 февр.

2072. **Шереметьев Е.** Стихия : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2008. – 25 июня.

2073. **Шереметьев Е.** “Хочу взглянуть на миг и вечность...” : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Крас. звезда. – 2012. – 28 июля.

Про нього:

2074. **Серце** поета : [творч. світ Євгена Шереметьєва, про зб. віршів “Свет неугасимый”] // Крас. звезда. – 2011. – 20 авг. – Фот.

2075. **Євгену Шереметьєву** : [вірш] // Полухович І. Друга молодість моя : лірика / І.Полухович; передм. “Доброго вам ранку” Л.Туровської. – Чугуїв, 2002. – С. 70.

2076. **Чуищева Э.** “Свет неугасимый Евгения Шереметьева” : [о первой кн. стихов поэта, лауреата обл. лит. конкурса] / Э.Чуищева // Новости Чугуева. – 2005. – 17 дек.

2077. **Шереметьев Евгений Григорьевич** : [родился 15 авг. 1951 г. в Чугуеве. Авт. поэт. сб. “Свет неугасимый”] // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 199 : фот.

2078. **Жихович Я.Й.** Бабина каша : гуморески / Я.Й.Жихович. – Х., 2009. – 84 с.

2079.* **Коштур А.** Чугуївські усмішки : гуморески / А.Коштур. – Чугуїв, 2001. – 36 с.

2080. **Беледін Ю.** “Безліч друзів було...”; Місяць звис наді мною... : [вірші] / Ю.Беледін; пер. Ю.Стадниченко // Крас. звезда. – 1996. – 24 дек.

2081. **Бойкова Н.** “А листья падають...” [стихотворение] / Н.Бойкова // Крас. звезда. – 1997. – 1 нояб.

2082. **Бойкова Н.** “Чудесные дни начала осени...” : [стихи] / Н.Бойкова // Крас. звезда. – 1992. – 4 сент.

2083. **Гаврилюк Н.** “Весна стучит...” : [стихотворение] / Н.Гаврилюк // Крас. звезда. – 1996. – 8 марта.

2084. **Герасименко Н.** “Осень наступила...” : [стихотворение] / Н.Герасименко // Крас. звезда. – 1997. – 1 нояб.

2085. **Гончарова О.** Взгляд : [стихотворение] / О.Гончарова // Крас. звезда. – 1997. – 8 марта.

2086. **Гончарова О.** “Жду весну” : [стихотворение] / О.Гончарова // Крас. звезда. – 1996. – 8 марта.

2087. **Гончарова О.** Платье : [стихотворение] / О.Гончарова // Крас. звезда. – 1997. – 11 янв.

2088. **Каплунов М.** “Жизнь промчалась без чудес...” : [стихотворение] / М.Каплунов // Крас. звезда. – 1996. – 20 янв.

2089. * **Качаев В.** Страницы жизни / В.Качаев // Крас. звезда. – 1975. – 25 окт. – (Творчество мест. писателей).

2090. **Ковальчук Н.** “Пора осенняя минула...” : [стихотворение] / Н.Ковальчук // Крас. звезда. – 1997. – 8 марта.

2091. **Ковальчук Н.** “Спасибо за встречу в весеннем лесу...”; “Давай сегодня посидим...”; “Матусенько, ты так далеко...” : [стихи] / Н.Ковальчук // Крас. звезда. – 1996. – 6 апр.

2092. **Коптева Л.** Слова; “Вдохнуть и выдохнуть любовь...”; “О сколько умирая...” : [стихи] / Л.Коптева // Крас. звезда. – 1996. – 19 окт.

2093. **Слатин В.** Памяти друга; “Вольному – воля...”; “Без радости прошла любовь...” : [стихи] / В.Слатин // Крас. звезда. – 1997. – 22 февр.

2094. **Старченко Т.** Ожидание : [стихотворение] / Т.Старченко // Крас. звезда. – 1996. – 8 марта.

2095. **Шерстюк Р.** “У Вселенной есть свои законы...” : [стихотворение] / Р.Шерстюк // Крас. звезда. – 2011. – 14 мая.

13. Чугуїв в художній літературі, образотворчому мистецтві, музиці та кіно

2096. **Гимн Чугуєва** / сл. В.Родионова, муз. В.Харченко // Крас. звезда. – 2011. – 15 окт.

2097. **Гімн Чугуєву** / сл. В.Орищенко, музика В.Харченко // Крас. звезда. – 2013. – 17 авг.

2098. **Третьяк С.** Герб Чугуєва : [вірш] / С.Третьяк // Крас. звезда. – 2000. – 24 мая.

2099. **Завітайте в Чугуїв** : [пісня] // Безверхий С.Р. Калиновий дзвін : сатира і гумор / С.Р.Безверхий. – Х., 2003. – С. 75.

2100. **Боднарюк Л.** Чугуєву : [стихотворение] / Л.Боднарюк // Новости Чугуєва. – 2007. – 11 авг.

2101. **Гомон П.** Чугуїв : [поема] / П.Гомон // Новости Чугуєва. – 2006. – 27 мая.

2102. **Григорьев В.** Чугуевские этюды; “Течет Северский Донец волной серебряной мелькает...” : [стихи] / В.Григорьев // Крас. звезда. – 2009. – 27 июня.

2103. **Казаков А.Л.** Репинские места : [стихотворение] / А.Л.Казаков // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 216.

2104. **Калюжный В.А.** Родному городу : [стихотворение] / В.А.Калюжный // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 178-179.

2105. **Керанчук П.** Чугуев : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 2000. – 9 авг.

2106. **Керанчук П.** Чугуеву : [стихотворение] / П.Керанчук // Крас. звезда. – 1995. – 11 янв.

2107. **Красношاپка Л.М.** Чугуеву : [вірш] / Л.М.Красношاپка // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 210.

2108. **Лаптиенко Ю.П.** Песня о Чугуеве / Ю.П.Лаптиенко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 234-235.

2109. **Максимов В.** Пісня про Чугуївщину / В.Максимов // Крас. звезда. – 2003. – 28 июня.

2110. **Наш Чугуїв** : [вірш] // Полухович І.С. Три дороги : лірика / І.С.Полухович. – Чугуїв, 2006. – С. 10, 123.

2111. **Те саме** // Новости Чугуева. – 2005. – 30 июля.

2112. **Нестеренко А.** Наш город : [стихотворение] / А.Нестеренко // Новости Чугуева. – 2007. – 17 марта.

2113. **Олийчук И.** Славой овейанный Чугуев : [стихотворение] / И.Олийчук // Крас. звезда. – 2012. – 23 июня.

2114. **Орищенко В.И.** Чугуеву : [стихотворение] / В.И.Орищенко // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 179.

2115. **Полухович І.С.** Зацвіли каштани : [вірш] / І.С.Полухович // Земли чугуевской напевы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 156-157.

2116. **Пісня** про Чугуїв // Полухович І. Друга молодість моя : лірика / І.Полухович; передм. “Доброго вам ранку” Л.Туровської. – Чугуїв, 2002. – С. 39.

2117. **Полюхович І.** Слобожанський ярмарок [в Чугуєві : вірш] / І.Полюхович // *Новости Чугуєва.* – 2006. – 16 сент.

2118. **Родионов В.** Град, в котором я живу; Чугуевский вальс : [стихотворения] / В.Родионов // *Крас. звезда.* – 2008. – 12 июля.

2119. **Родионов В.** Чугуевчанки : [стихи] / В.Родионов // *Крас. звезда.* – 1994. – 16 июля.

2120. **Родионов В.** Чугуев крылья не сложил; Красив полет орла... : [стихи] / В.Родионов // *Крас. звезда.* – 1996. – 31 авг.

2121. **Родионов В.** Чугуев Репиным велик : [очерк] / В.Родионов // *Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл. “Слово к читателю. Дорогой друг!” и ред. А.И.Мрачковской.* – Чугуев, 2005. – С. 14-16.

2122. **Стрельцова И.** Я помню Чугуев [“с сорок шестого” : стихотворение] / И.Стрельцова // *Новости Чугуєва.* – 2007. – 11 авг.

2123. **Трофимов В.** “За окном Чугуев дремлет...” : [стихотворение] / В.Трофимов // *Новости Чугуєва.* – 2007. – 10 нояб.

2124. **Чугай В.** Чугуевские зарисовки; 21 июня 1941 года. Суббота; Вот и дома : [стихотворения] / В.Чугай // *Новости Чугуєва.* – 2004. – 10 апр.

2125. **Чугуєву :** [стихотворение] // Родионов В.А. *Двойная тень : стихи / В.А.Родионов.* – Чугуев, 2005. – С. 67.

2126. **Чугуїв :** [вірш] // Кулик В.Г. *Відголоси : поезії / В.Г.Кулик.* – Х., 2007. – С. 242.

2127. **Чугуїв.** Репін. Життя : [вірш] // Родіонов В. *Останнє кохання : кн. сповідальної душі / В.Родіонов.* – Чугуїв, 1999. – С. 87-90.

2128. **Чуищева Э.И.** Моему городу : [стихотворение] / Э.И.Чуищева // Родной земли чарующее слово : [стихи и проза : альм.] / предисл., ред. А.И.Мрачковской. – Чугуев, 2005. – С. 68.

2129. **Шереметьев Е.** С днем рождения, город! : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Новости Чугуева. – 2007. – 11 авг.

2130. **Шереметьев Е.** Чугуев : [стихотворение] / Е.Шереметьев // Приоритет. – 1998. – № 9. – С. 7.

2131.* **Багмут И.** Счастливый день суворовца Криничного : повесть : [посвящена Харьк. (Чугуев.) Суворов. воен. уч-щу] / И.Багмут; пер. с укр. М.Фресиной; рис. В.Адамкевича. – К. : Молодь, 1963. – 184 с. : ил.

2132. * **Багмут І.А.** Щасливий день суворовця Криничного : [повість для мол. та серед. шк. віку, присвяч. Харк. (Чугуїв.) Суворов. військ. уч-щу] / І.А.Багмут. – К. : Молодь, 1948. – 94 с. : іл.

2133. **Василенко П.П.** Бусова земля : уривок з роману [про перше заселення Чугуєва, родину гетьмана Остряниці] // Землі чугуєвської напєвы : [стихи и проза : альм.] / редкол.: В.А.Родионов [и др.]. – Чугуев, 2008. – С. 73-83.

2134. **Корж М.О.** На віку, як на довгій ниві : автобіогр. повість / М.О.Корж. – Х. : Майдан, 2001. – 274 с. – Из змісту: ...Чугуїв.

2135. **Левченко А.** Тебе, наш город! : [вышла кн. по истории Чугуева конца XIX – нач. XX ст. “Чугуевцы : стихи и воспоминания офицеров Рус. Императ. Армии”] / А.Левченко // Крас. звезда. – 2009. – 8 авг.

2136. **Пушкин А.С.** Сочинения : в 3 т. Т. 3 / А.С.Пушкин. – М. : Худож. лит., 1971. – 606 с. – Из содерж.: Путешествие в Арзрум во время похода 1829 года : [повесть:

сведения об участии чугуев. Уланского полка в войне с турками (апр. 1828 г. – сент. 1829 г.), в осаде Арзрума (Эрзерума)]. – С. 545-587.

2137. **Соколюк Н.** 540 лет на службе Отечеству: род Мясоедовых : [в карт. галерее “Лауреаты премии им. И.Репина” состоялась презентация кн. уроженца Чугуева П.М.Мясоедова. В кн. немало фактов, касающихся Чугуева] / Н.Соколюк // Новости Чугуева. – 2006. – 6 мая.

2138. **Чугуевцы** : стихи и воспоминания офицеров Русской Императорской Армии / сост., коммент., предисл. А.Левченко. – Чугуев; Балаклея, 2009. – 112 с., фот. – Из содерж.: Аладьин Н.П. Чугуевцам от чугуевца: [стихотворение, посвящ. Чугуеву, пехот. юнкер. уч-щу. Авт. – выпускник уч-ща 1896 г., полковник, эмигрант] / Н.Аладьин. – С. 7-8; Пожаров С. Случай на царском смотре в Чугуеве : [излож. рассказа] / С.Пожаров. – С. 9-10; Смотры в Чугуеве 1900–1904 гг. – С. 22-23. – Подпись: Г.Т.; Пронин В. “Папаша-психолог” : [о юнкере ст. класса 1-й роты Авилове] / В.Пронин. – С. 37-39; Персиянов Д. Чугуев: хроника / Д.Персиянов. – С. 62-65; Слезкин Ю. Двойной приз: военная картинка : [воен. скачки: лето 191... г.] / Ю.Слезкин. – С. 68-72; Савинов С. Концерт Шаляпина в Чугуеве / С.Савинов. – С. 73-76; Слезкин Ю. 10-й гусарский Ингерманландский полк: [1910-е гг.] / Ю.Слезкин. – С. 77-81.

2139. **Горелкова Ю.** Урок истории родного города : [презентация сб. “Чугуевцы: стихи и воспоминания офицеров Русской Императорской Армии” состоялась в ООШ № 1] / Ю.Горелкова // Крас. звезда. – 2009. – 26 сент. – 2 фот.

2140. **Ефанова М.** Чугуеву в подарок преподнесли книгу : [уникальн. ист. сб. “Чугуевцы: стихи и воспоминания офицеров Рус. Императ. Армии”] / М.Ефанова // Веч. Харьков. – 2009. – 15 авг. – С. 21.

2141. **Чичибабін Б.** Тут моя залишилась юність : [спогади про Чугуїв] / Б.Чичибабін // Червона зірка. – 1991. – 11 черв.

2142. **Башкірцева А.** Чугуївський фільм побачить Харківщина : [телефільм “Чугуевская былина” (авт. сценарію – А.Левченко, реж. – Р.Павленко) – лауреат Міжнар. дит. телевіз. фест. “Дитятко”] / А.Башкірцева // Крас. звезда. – 2010. – 11 дек.

2143. **Гончарова С.** Чугуевщина и ее люди в полотнах художника Мальцева / С.Гончарова // Крас. звезда. – 2000. – 13 мая.

2144.* **Чугуев:** город, который мы любим = Chugyiv : the are in lovt with [Изоиздание] : фотоальбом / авт. проекта: Г.Н.Минаева, Е.А.Хватынец, О.А.Шевченко; авт. текста: Р.А.Гноевой, В.Н.Писаренко; фото В.С.Ильчакова. – Х. : Золотые страницы, 2013. – 112 с. – Текст парал.: рус., англ.

14. Бібліографічні посібники

2145. **Бібліотечна** справа Харківщини до 1917 року : бібліогр. посіб. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка ; уклад. Г.М.Єрофєєва. – Х., 1999. – 274 с. – Із змісту: Чугуївська громадська бібліотека. – С. 69. – Геогр. покажч.: Чугуїв: с. 269.

2146. **Історія** благодійності на Харківщині : (до 350-річчя м. Харкова) : бібліогр. покажч. Ч. 1 / Харк. приват. музей міськ. садиби ; уклад. О.В.Кравченко. – Х., 2005. – 2809 с. – Геогр. покажч.: Чугуїв: с. 246. – Хронол. покажч.: 1901 р., Чугуїв міськ. опікунство про бідних: с. 270.

2147. **Історія** міст і сіл Харківської області : бібліогр. покажч. Ч. 2. Історія населених пунктів Харківської області / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харк. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л.І.Єпішева, Л.М.Конопля, Л.В.Лаухіна. – Х. : ХДНБ, 2004. – 294 с. – Із змісту: Чугуївський район, [м. Чугуїв]. – С. 205-227. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.: с. 293.

2148. **Історія** Слобідської України : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка ; склад.: Г.М.Єрофєєва, В.О.Ярошик. – Х., 1993. – 244 с. – Із змісту: 7. Міста, слободи та інші населені пункти: Чугуїв. – С. 78-79; 10.2.1. Чугуївське повстання 1819 р. – С. 93-94. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.: с. 242.

2149. **Історія** Харківської єпархії: [до 200-річчя заснування] : бібліогр. покажч. / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка, Харк. єпархія Укр. Православ. Церкви ; уклад.: Н.І.Полянська, В.О.Ярошик. – Х. : Бізнес Інформ, 1999. – 332 с. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.: с. 327.

2150. **Література** про Харківщину, ... [рік] : бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму, Харк. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л.І.Єпішева, Л.О.Сашкова, Л.М.Конопля. – Х., 1991-2012.

1991 [рік]. – 1991. – Вип. 1-4. – Машинопис.

1992 [рік]. – 1992. – Вип. 1-4. – Машинопис.

1993 [рік]. – 1993. – Вип. 1-4. – Машинопис.

1994 [рік]. – 1994. – Вип. 1-4. – Машинопис.
1995 [рік]. – 1995. – Вип. 1-4. – Машинопис.
1996 [рік]. – 1996. – Вип. 1-4. – Машинопис.
1997 [рік]. – 1998. – 151 с.
1998 [рік]. – 1999. – 126 с.
1999 [рік]. – 2000. – 126 с.
2000 [рік]. – 2001. – 201 с.
2001 [рік]. – 2002. – 248 с.
2002 [рік]. – 2003. – 289 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 285.
2003 [рік]. – 2004. – 313 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 309.
2004 [рік]. – 2005. – 326 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 322.
2005 [рік]. – 2006. – 267 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 262.
2006 [рік]. – 2007. – 227 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 223.
2007 [рік]. – 2008. – 267 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 262.
2009 [рік]. – 2010. – 322 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 318.
2010 [рік]. – 2011. – 377 с. – Геогр. показч.: Чугуїв: с. 377.

2151. **Памятники** истории и культуры Харьковской области : (библиогр. указ.) / Харьк. гос. науч. б-ка им В.Г.Короленко, Харьк. обл. б-ка ; сост.: В.Г.Аветчина [и др.]. – Х., 1985. – 160 с. – Из содерж.: Памятники истории и культуры районов: Чугуевский район: г. Чугуев. – С. 121-122.

2152. **Туризм** на Харківщині. Природно рекреаційні ресурси та історико-культурний потенціал регіону : бібліогр. путівник / Харьк. обласна універс. наук. б-ка ; уклад. Г.М.Єрофєєва. – Х. : ХОУНБ, 2008. – 203 с. – Из змісту: Чугуївський історико-культурний заповідник ім. І.Ю.Рєпіна. – С. 114. – Геогр. указ.: Чугуїв, м.: с. 200.

2153. **Указатель** содержания журнала “Пламя” (1924–1926) / Харьк. гос. науч. б-ка им. В.Г.Короленко ; сост. Т.Г.Шерстюк. – Х., 1992. – 64 с. – Геогр. указ.: Чугуев: с. 63.

2154. **Харьков** и губерния на страницах газеты “Харьковские губернские ведомости” 1838–1917 гг. : библиогр. указ. / Харьк. гос. науч. б-ка им. В.Г.Короленко ; сост.: Т.В.Гологорская [и др.]. – Х., 1993–1996. – Вып. 1-6.

Вып. 1: (1881–1891 гг.). – 1993. – 123 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 113.

Вып. 2: (1892–1896 гг.). – 1994. – 146 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 136.

Вып. 3: (1897–1902 гг.). – 1994. – 203 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 202.

Вып. 4: (1903–1907 гг.). – 1994. – 193 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 178.

Вып. 5: (1908–1912 гг.). – 1995. – 151 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 150.

Вып. 6: (1913–1916 гг.). – 1996. – 122 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 112.

2155. **Харьков** и губерния на страницах газеты “Южный край” (1880–1918) : библиогр. указ. : [в 3 вып.] / Харьк. гос. науч. б-ка им. В.Г.Короленко ; сост.: В.А.Ярошик [и др.]. – Х., 2002–2006. – Вып. 1-3.

Вып. 1: (1880–1886). – 2002. – 180 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 179.

Вып. 2: (1888–1890). – 2003. – 280 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 278.

Вып. 3: (1891–1893). – 2006. – 224 с. – Геогр. указ.: Чугуев, г.: с. 222.

2156. **Харьковщина** в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг. : библиогр. указ. лит. / Харьк. гос. науч. б-ка им. В.Г.Короленко ; сост.: Г.Н.Каширина, А.В.Попов, В.А.Ярошик. – Х., 1985. – 99 с. – Из содерж.: Города и села Харьковщины в годы Великой Отечественной войны: г. Чугуев. – С. 66.

2157. **Державний** архів Харківської області : путівник / Держ. арх. Харк. обл. ; упоряд.: М.П.Авдушева [та ін.]. – Х. : Кн. вид-во, 1959. – 531 с. – Из змісту: Список фондів, що зберігаються в Державному архіві Харківської області... : [Чугуїв: списки фондів органів місц. влади, громад. орг. та т-в, кооперат. орг.: кінець XVIII – 1-ша половина XX ст.]. – С. 434, 448, 452, 453, 458, 459, 460, 483. – Геогр. покажч.: Чугуїв, м.: с. 513.

Додаток 1

Слова В.Родионова
Музыка В.Харченко

Гимн Чугуева

На диком бескрайнем просторе,
Где ветер особенно лих,
Чугуев стеною – подспорьем
Стоял на изгибах крутых.

Припев:

Прелесть, моя сторона,
Хлебом богата она.
Свободна, как волны Донца,
Края не видно конца.
Легенды о вас не забылись,
Здесь в праведной битве сходились
С ордой чужеземной полки.

Здесь Репина яркие краски
С природными переплелись
В старинные были и сказки
И в нашу текущую жизнь.

Припев:

Прелесть, моя сторона,
Хлебом богата она.
Свободна, как волны Донца,
Края не видно конца.
Легенды о вас не забылись,
Здесь в праведной битве сходились
С ордой чужеземной полки.

Гімн Чугуєву

Де вільні орли і вітри панували,
У Дикому полі в далекі віки
Надійний форпост на Дінці заснували:
І тут боронили свій край козаки

Приспів:

Слався, перлино землі Слобідської,
Як Репін великий, і квітни в віках!
Живи, град Чугуїв, фортеця і воїн,
Як місто – художник, поет, музикант!

В вінку із колосся, під сонцем грайливим,
У колі зелених садів і гаїв,
Чугуїв любимий, наш батько дбайливий,
В борні та у праці сумлінній розцвів.

Приспів

Тут крила Вітчизни могутні зростали,
В боях захищали свій рідний поріг,
А згодом до ясних зірок завітали
Наступники соколів мужніх твоїх.

Приспів:

Слався, перлино землі Слобідської,
Як Репін великий, і квітни в віках!
Живи, град Чугуїв, фортеця і воїн,
Як місто – художник, поет, музикант!

Герб Чугуєва

Зріє криці дух козачий,
Аж втричі місяць змолодів...
... і виноград в садах дозрів
до столу й на вино добрячий.
Благословенная земля,
Що друзів щедро зустрічає,
вином під зорями вгощає –
Хто б не були і звідкілля...
Для ворогів шаблі зорують,
Вістрями грізно пломеніють –
На душах кована їх суть!...
А щит блаватий все рамує,
В червень і золото цятує...
І з віку в вік торує путь.

Песня о Чугуеве

Хранитель традиций и славы,
Вростая в холмы у Донца,
Мой город стоит величаво
Волнуя умы и сердца.

Здесь доблесть ковалась веками,
Здесь лихо, как будто вчера,
По площади шагом чеканным
Ходили в строю юнкера.

В борьбе за свободу и братство,
За веру, за землю отцов
Встречали, готовые драться,
Врага легионы бойцов.

На площади этой басистой,
Где кровью полита земля,
Встречал самодержец российский
Поверженного Шамиля.

Здесь Репин писал “Запорожцев”,
Здесь летчиком стал Кожедуб.
И по вечерам у колодцев
Друг дружку влюбленные ждут.

Пісня про Чугуїв

В краю слобідському на кручах Дінця
Чугуїв орлино підняв свої крила,
Любов'ю зігрівши козацькі серця,
Живе і прямує в майбутнє щасливе.

Приспів:

Слався, Чугуїв, в піснях і труді.
Хай доля твоя нам сяє зорею!
Духом ми сильні, в літах молоді
І любим тебе всім серцем, душею.

Чугуїв в легендах народу живе
Як місто-фортеця козацького краю
І ніби за обрій садами пливе,
І вальсом по парках і скверах кружляє.

Приспів

Ми любим Чугуїв як місто краси,
Його неповторну чарівну природу.
“Бояничів” слухать дзвінки голоси,
Що душам дарують п'янку насолоду.

Приспів

Тут Рєпін великий шедеври творив,
Вписавши всі барви природи в картини,
Якими Чугуїв він світу відкрив,
Мов зірку нову в небесах України.

Приспів:

Слався, Чугуїв, в піснях і труді.
Хай доля твоя нам сяє зорею!
Духом ми сильні, в літах молоді
І любим тебе всім серцем, душею.

Завітайте в Чугуїв

(пісня)

Посміхаються кручі високі,
Віддзеркалюють в водах ріки.
А дівчата у нас синьоокі
І чубаті, стрункі парубки.

Приспів:

Над Дінцем є чудове місто,
Це Чугуїв, де зорі горять.
Місто льотчиків, місто танкістів
Місто юних, красивих дівчат.

У краю Слобідському хто буде,
Приїздить неодмінно до нас,
Ми веселі і добрі люди
Ми гостинно зустрінемо вас.

Приспів

А зустрінемо хлібом і сіллю,
І Чугуїв покажемо вам
А в Малинівці буде весілля –
Поголяємо гарно й там.

Приспів

Вас чугуївці будуть чекати
По весні, коли вишні цвітуть
Це у нас посвящають в солдати,
Генеральські зірки роздають.

Приспів

Літом, осінню, в зиму сніжну,
Завжди раді хорошим гостям.
І “Бояничі” пісню ніжну
Заспівають на згадку вам.

Приспів:

Над Дінцем є чудове місто,
Це Чугуїв, де зорі горять.
Місто льотчиків, місто танкістів,
Місто юних, красивих дівчат.

Репинские места

Люблю чугуевские дали,
Они так радуют мой взор!
Сплетён причудливый узор
Цветами радужной вуали.

Леса, луга, река Донец
Неразделимостью едины.
Не зря природа Украины –
Нетленной красоты венец!

П.Керанчук

Чугуев

Трепещет сердце, почуяв
Мне близкие с детства места.
Встречает меня мой Чугуев,
Что жил неразрывно в мечтах.

Встречает своими гудками,
Дарившими людям рассвет...
Дома на холмах великаны
Мне окнами шлют свой привет.

Чугуев Донцом величаво
Навстречу как будто плывет,
Зарей улыбнувшись лукаво,
В нем радугой воду берет.

В волну окунувшись тугую,
В ней чувства пытаюсь унять.
Их вновь согревает Чугуев
И дарит свою благодать...

Повсюду знакомые лица,
Мой город меня узнает.
Чугуев! Ты сердца частица
И жизни моей ты оплот.

Наш город

Наш город стоит средь высоких холмов,
И, глядя на площади с кручи,
Мы твердо уверены: из городов
Он в наших сердцах самый лучший.

Он также стоит, как колонны.
Привольный, простой и зеленый, как рай,
Он, как наша жизнь, сам созвучен,
О нем даже царь Петр I сказал,
Что здесь ему дышится лучше.

Здесь город художников, образов, книг,
Простых и понятных поэтов,
И каждый способен на подвиг и стих,
Как праздничный выпуск кадетов.

И Репин в Италии плакал навзрыд
И не находил себе места,
Ведь все, что он знал и чего он достиг,
“Слепил” он из этого “теста”.

И люди, которые помнят войну,
Истекших в Освенциме кровью,
Всегда знали землю только одну,
О нем вспоминали с любовью.

Так будь же ты счастлив во веки веков!
Мой город, знакомый мне с детства,
Сияя позолотою колоколов!
Ведь краше на свете нет места.

Чугуеву

Не так давно ты стал мне близким:
В довольно зрелые года
В тебе нашел я свою пристань
И полюбились навсегда
Тенистых сквериков аллеи
И улиц праздничных наряд,
Где я по жизни веселее
Иду который раз подряд.
В твоей природе вдохновенье
Черпала Репина рука,
И стало звездным поколенье
Питомцем твоего полка.
От дел больших не в стороне,
Живешь ты, лучшего достоин,
И помогаешь выжить мне!

І.С.Полухович

Зацвіли каштани

Зацвіли каштани, відцвітають вишні,
І пливе над містом синьоокий май.
Подивіться, друзі, як розквітнув пишно
Наш Чугуїв славний – серцю любий край.
Я завжди пишаюсь слобожанським містом,
Що врочисто славить подвиги синів.
Ти вогнями сяєш – золотим намистом,
Йде про тебе слава з глибини віків.
Над Дінцем-рікою вітер калиновий
Колисає віти молодих гаїв.
Вулиці і сквери, усмішки знайомих...
І чарівні співи минуть солов'їв.
Наш Чугуїв славний, миле серцю місто,
Тут моє кохання, юності зоря.
Тут милуюсь в скверах жовтим падолистом,
Як проходить осінь – золота пора.

Наш Чугуїв

В краю Слобожанським на кручах Дінця
Стоїть наш прекрасний Чугуїв.
Красою чарує він наші серця
І з нами в майбутнє крокує.

Тут хочеться жить, працювати й творить,
На долю дивитись орлино,
До нього любов в моїм серці горить
Велична, палка, лебедина.

Люблю його вулиці, сквери, садки
Й нічні ліхтарі, наче зорі.
Пейзажі чудові на схилах ріки,
Де Репін писав свої твори.

Тут люди уважні і чуйні живуть,
Серця в них щирі й гарячі,
Підмогу потрібну в біді нададуть –
Такої вони уже вдачі.

Проходять роки, і минають віки –
Чугуїв живе, молодіє!
Його заснували колись козаки –
Тепер він змужніло зоріє.

В.Родионов

Град, в котром я живу

В дождь ли, снег иль синеву
Я себя на том ловлю,
Что за древний род люблю
Град, в котром я живу.

И во сне, и наяву
От него не уезжаю,
Потому как обожаю
Град, в котром я живу.

Ни кого-нибудь зову,
А его, беду почував...
Вот такой он, мой Чугуев –
Град, в котром я живу!

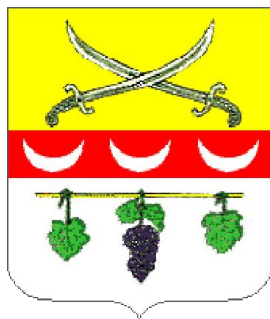
Чугуеву

Чугуев – град былинный,
Мудрей стал на год, старше.
Сиренью и калиной
Запал он в души наши.
И разноцветной гаммой
Встающего рассвета
За куполами храма,
На небосводе лета.
Чугуев трижды мною
Храним и был хранимый...
Я по нему весною
Любил бродить с любимой
По площади широкой
И улице Манежной...
Дрожал у черноокой
Подруги голос нежный.
И пахли поцелуи
Ромашкой чуть примятой...
Я не забыл, Чугуев,
Что рядом был всегда ты.

Додаток 2

Проект герба м. Чугуєва (офіційно не затверджений)

Герб Чугуєва затверджений 21 верес. 1781 р. (відновлений рішенням міськради від 20 черв. 1995 р.)

В'їзд у місто

Станція Чугуїв

Покровський собор (центральна площа Чугуєва)

Чугуївська міська Дума

Пам'ятник І.Ю.Рєпіну – незмінний символ Чугуєва:

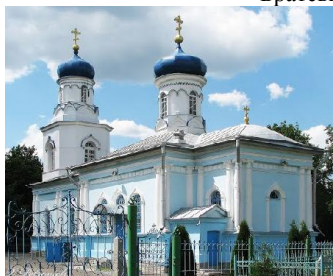
Меморіальний музей-садиба І.Ю.Рєпіна

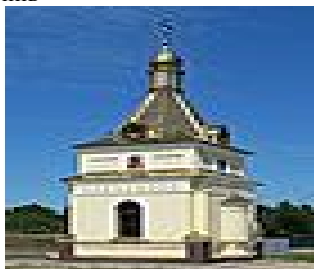
Осинове Плесо. Комплекс відпочинку

Братська могила воїнів

Церква ікони Божої Матері “Всіх Скорботних Радість”

Каплиця на честь святого Миколи Чудотворця

Чугуїв. Старі фото:

Іменний покажчик

- Абросимов Е.А. 867
Авдушева М.П. 304, 2157
Авербух С. 2
Аверьянов Ю.Т. 320
Аветчина В.Г. 2151
Адаменко Л.А. 499
Адамкевич В. 2131
Адардасова И. 1559
Айвазовский (1589)
Аксьонова Т.Б. (1116)
Аксюта С.Ю. (798)
Аладьин Н.П. 2138
Алатарцев М.Д. (1637)
Александр I (203, 269, 292, 297, 281)
Александрова Н. 3, 163, 675, 777-782, 877, 1229-1231, 1239, 1240, 1322, 1510, 1530, 1560, 1655, 1887
Алексеев М. (1453)
Альбовский Е.А. 222
Алябьев С.Г. 676
Анатольева О. 1561
Анашкін М.Б. (372, 373)
Андрусенко Г. 60, (109), 124, 157, 164, 257, 511, 1089, 1562-1565, 1646, 1656
Анненков П.Н. 1801
Анничев А. 1566
Антипов П. 734
Антипова Н.Н. 1128, (1137)
Апальков В. (1685)
Апостол О. 527, 528, 783
Аракчеев А.А. 258
Артеменко В. 529, 735, 878, 1526
Артеменко І. 845, (870)
Асваров Г. 530, (956)
Астаф'єв О.С. (63, 293, 339)
Атрашкевич М.Е. 408
Ачкасов Я.М. (399)
Бабай С.Є. (656)
Бабак О. (1671)
Бабенко А. (61), 74
Бабенко Л.Н. 1031
Бабенкор А. 1364
Бабичев Ф.С. 64, 90
Багалей Д.И. 223, 236, (1838)
Багалій О.Д. 259
Багмут И. 2131, 2132
Бажан М.П. 84
Байдак А. (333)
Балакин В.Н. (399, 409-411)
Балакирева К.В. (1175)
Балакирева Н.В. (412)
Баранов В. 784, 785, 1294
Баранов В.Е. (801, 841)
Барановский В.С. (60)
Баратова Т.В. 122, 1779
Бардюк Т. 396, 902, 1141, (1142), 1143, (1150), 2037
Батюшков Ю.А. (1107)
Батюшкова И.И. (326)
Башкатова А. 620
Башкатова И. (1370)
Башкатова Н. (1370)

- Башкирцева А. 661, 940,
 1323, 1455, 1456, 1751, 2142
 Беднов М.Г. (1036)
 Безверхий С.Р. 2099
 Безенко М.И. (413)
 Безматерных Н. 1567
 Безрук А. 1032
 Безхутрий М. 1568
 Белевцов В. 1312, 1324,
 (882)
 Белевцова Г. 1177
 Беледін Ю. 2080
 Белецкий Р. 125, 736, 846,
 958, 1325-1327, 1657
 Белова Г. 109, 397, 531-533,
 595, 621, 737, 786, 879, 880,
 1033, 1047, 1092, 1328-
 1330, 1538, 1569, 1658,
 1659, 1811, 1944
 Белоусова М. 1660
 Беляев (342)
 Беляева Я. (1508)
 Береговская О. 406, 1210,
 1398
 Березнякова Р. 1331, 1332
 Берлина Г.М. (1482)
 Берлін В. 1570, 1691
 Беседа Ю. (1371, 1388) 1984,
 1995
 Белов С. 847
 Билиц И. (951, 1079, 1082)
 Біденко М. 260
 Біла З. 848
 Білецька Н. 1153
 Блинов С. 415
 Блохин Е. (1678, 1682)
 Бобилев С.Т. (414)
 Бобу Е.И. (880)
 Богатырев В. (1323)
 Богданович 258
 Богемская К. 1688
 Богославец Н. 1571
 Боднарюк Л. 1877-1886,
 (1887-1889, 1958), 2100
 Божко В. (1370)
 Бойко К.С. 1890-1900, (1901,
 1902)
 Бойко Л. 442, 455, 651, 676,
 881, 882, 1093-1095, 1178,
 1179, 1221, 1242, 1333, 2016
 Бойкова Н. 2081, 2082
 Болотін С.М. (405)
 Бондаренко А.А. (1686)
 Бондаренко В. (1472)
 Бондаренко О. 738, 883
 Бондарчук Л. 97
 Бондарь А. 166, 167, 512,
 534, 535, 585, 707, 739, 849,
 884, 985, 1399, 1400
 Бондарь Л.И. (1175, 1176)
 Борисов В. 468
 Борисов И. 805
 Борисов С. 1812
 Борисова Т.М. 168, 340
 Бородулин В.Г. 850
 Борох В. 885
 Бортник Е.И. (1175)
 Борщ Ю. 4, 1549, 1572
 Босенко С. 5, 787-789, 851,
 1034, 1661
 Бочаровы (157)
 Бражник В. (936), 1180-1184

- Бражников С. 583, 584, (882)
 Братанюк В. (1654)
 Брижатова Л.В. 1903, 1904,
 (1905, 1906)
 Брикимова М. 261, 262, 1532
 Бричак А. 622
 Бровко Л.Н. 199, 1611
 Брокгауз Ф.А. 72, 96, 98,
 158, 301
 Бударний О.В. 959
 Буденный (326)
 Булайтис В. (882), 1273-1275
 Бунаков А. 1096, 1276
 Бунаков И.М. (60, 64, 1568)
 Бунакови, родина (64)
 Бурик А.В. 406
 Бурик А.И. 345
 Бурик В.А. 406
 Бурлаков В.М. (1044)
 Бурцев А.А. 740, (773)
 Бурцев Ю. (107, 936)
 Бурцева Д. 960
 Бутова Е.А. 535, 585
 Бучастая С. 110, 157, 164,
 169, 224, 225, 263-265, 708,
 961, 1089, 1573-1576
 Быстрицкая И.А. (1100)
 Быстрицкая Л. 469
- Вакуленко С. 1752
 Варшавский А.М. 470
 Василенко В. 420
 Василенко П. 1577, 1753,
 1754, 1813-1816, 1836,
 (1837-1842), 1873, (1986),
 2133
- Васильева Н. 73, 586, 669,
 852, 1097, 1172, 1173, 1211,
 1295-1298, 1401, 1402, 1511
 Васнецова Д. 677, 886
 Вататюк П.Л. 327
 Ватутін М.В. (65)
 Вашкевич А. 170
 Ващук Я. (1328)
 Ваюшев К. 326
 Велигора А.А. 709
 Вельма Н. 696
 Вербицкая В. 610, 741
 Вербовская Н.Г. 1907-1910,
 (1911)
 Вербовський Б. 413
 Верета М. 1912-1914
 Верина А. 1277
 Верстюк В.Ф. 131
 Верховень В. 1776, 1853
 Ветчинкин В. 471
 Ветчинкина Н.Г. (1175)
 Ветчинкін Ю. 537
 Викулова Ю. 1304-1306,
 1334
 Винник Т.С. (936)
 Винников А. 6, 94, 1219,
 (1224)
 Винтаев Ю.Н. (1637)
 Вишняк В.А. (898)
 Владимиров А. 742, 760,
 887, 888, 1099
 Владимиров Г. 171
 Владимирова А. 1579
 Владимирова Н. 1335
 Власенко В. 663
 Возіанов М.К. 122, 1779

- Возная Т.А. 539
 Войтович Л.В. (1162)
 Волик А.Н. (1311)
 Волик З. 66, 185, 445, 540,
 623, 717, 962, 969, 1126,
 1184, 1315, 1336, 1457,
 1458, (1467, 1482), 1512,
 1513
 Волков А. (61, 68, 107)
 Волков В. (1687)
 Волков С. (68, 107)
 Волкова Е.А. (66, 67, 1687,
 1688)
 Волкович А. 350
 Воловик З. 121
 Володина А. 978
 Волокитин А. (1689)
 Волох В.И. 587
 Волох Ф. 743-746
 Волоцков Н. 111
 Волошин (1623)
 Волошин М. (1663)
 Волошин Н. 172
 Волошко Л. 1989
 Волощенко И.П. (400)
 Вольская Н. 15, 407, 417,
 710, 790, 791, 837, 854, 853,
 889, 1036, 1100, 1321, 1404,
 1490, 1686, 1755, 1756,
 1946, 1990, 2017
 Воргуль В. 1817
 Воробьева А.В. (1218)
 Воронін Д. 424
 Воронов В.Я. (749)
 Вороной А. 173
 Воротников А. (333)
 Враский И.Я. (288, 330)
 Вышенков В. 472
 Гаврилюк Г. 1337
 Гаврилюк Н. 2083
 Галаур С. 855, 1552
 Галенко А. 474, 1514
 Галенко С. (541)
 Галич Д. 348, 475
 Галкин В. 792
 Галкин Н.П. (396)
 Галкина О. 7
 Гамов Н. (284)
 Ганжа Н. 890
 Ганоцкий В.Л. (1666)
 Гарашко Н. (951)
 Гедройц Н. (1594)
 Гейтс Б. (1406, 1414)
 Гелла Н. (1690)
 Генкин А. 624
 Герасименко Н. 2084
 Гerez Н. 747
 Гетьманець М.Ф. 1820
 Гіносян Д. 1037
 Гітельмахер В. 88, 1662
 Глущенко В.З. (416)
 Гнезділо О.С. 353
 Гноевой Р. 891, 963, 998,
 1177, 1459, 2144
 Гоголь (69)
 Головин С. 22, 58, 71, 115,
 119, 351, 365, 451, 476, 477,
 514, 596, 662, 684-686, 691,
 695, 711, 740, 748, 749, 793,
 808, 823, 856, 857, 892-894,
 945, 964, 1038-1040, 1079,

- 1101, 1232, 1338, 1339,
1405, 1518, 1533, 1544,
1546, 1556, 1581, 1663,
1689, 1705, 1707, 1723,
1729, 1737, 1757
- Головня Т.В. (1160)
Гологорская Т.В. 2154
Голота А.С. (404, 417, 418)
Голубцова Е.И. 228
Гольба В.Ф. (1670)
Гольдфарб Н. 377
Гоменюк А. (1679)
Гомон П. 101
Гончаренко А.В. (750, 754)
Гончаров В.М. (419)
Гончаров И. 478
Гончарова А. 479
Гончарова Е. (1671)
Гончарова Н. 1582
Гончарова О. 2085-2087
Гончарова С. 174, 480,
590, 751, 752, 759, 868, 895,
965, 997, 1013, 1219, 1243,
1244, 1246, 1340, (1457),
1460-1465, 1693, 1714,
1715, 2143
Гончарук И. 1583, 1697
Горелкова Ю. 120, 175, 176,
366, 753, 764, 794, 795, 828,
966, 967, 1102, 1406, 2139
Горобец В. 468
Горобець Ю. 1006, 1547,
1553, 1584
Горовенко В. (1118), 1466,
1520
Горовенко М. 712
- Горюк Е. 625
Грабарь И. 1585
Гражданкин Б. 670
Гречило А. 132
Григор'ев Г. 133
Григорьев В. 2102
Григорьева Н. 116, 858, 882,
896, 1041, 1251, 1341, 1342,
1408-1411
Гридина Н. 1278
Гринев Д. 1259
Гриппа А.Ю. 235
Грицевец С.И. (170, 172)
Гришкин П.Я. 466
Гришкина И. (1482)
Грозный И. (226)
Грошев В. (1678)
Грубник-Буйнова Л.П. 221
Груздь С. 1245
Грушко В. 713
Грызлов Д. 1706, 1758
Грязнов В. (1370, 1386,
1387)
Грязнова В. (1370, 1386,
1387)
Губарева В. 626
Губарь И. (796)
Гудзь І. 1103
Гузченко С. (882), 1042
Гультяев А.Л. (1492)
Гулян В. (1083)
Гуменный З. 968
Гуренко І.І. 432
Гуржій І.О. 268
Гуржій О.І. 248, 324
Гуровська Л. 1220

- Гурская Л.Д. (1213)
 Гусак С. 8, 229
 Гусев С. (1679)
 Гусева Л.В. 344
- Давиденко Т.И. 969
 Давидов С.К. 367, (420), 421
 Данилова М. 113, 368, 398,
 458, 754, (1462), 1467-1471,
 (1482), 1492, (1500)
 Данильев А.И. (391)
 Данильченко, династия
 (1691)
 Данилюк А. (1370, 1384)
 Девкалионова Т. 1343
 Дегтярев В. 796
 Деменко О. 859
 Денисова К. 177, 557, 664,
 1104, 1545, 1721
 Дергаченко Т. 1279-1282
 Деревянченко К.С. (1068)
 Деренько И. (842)
 Деркач Н.И. (1628)
 Дерченко Т.В. 797
 Детлов К.Ф. (265),
 Деточенко В. 178, 627, 643,
 714, 798, 897, 898, 1043,
 1169, (1679, 1692)
 Дехтярев В. 799
 Дзиковський І. (250)
 Дзюба Е.Н. 131
 Диденко А. 354
 Дидик С. 99
 Дикань А.П. 399
 Дикань Ф. 179
- Дикун И. 400, 800, (899),
 1299
 Дімова Г. 1344
 Дмитренко А. 107, 598, 683,
 715, 755, 801, 802, 899,
 1044, 1283, 1284, 1300,
 1345-1348, 1586, 1745,
 1749, 2019
 Дмитренко І. 230
 Дмитриева А. 2018, 2038
 Добкин М. (971, 991)
 Добровольский А. 231, 232,
 970, 971, 1412, 1587
 Добровольский Г.Т. (61, 70)
 Довбыш А.М. (898)
 Долганина Г.Г. (1693)
 Домбровский П. (890)
 Донник О.М. (631)
 Дорошов А. (422)
 Доценко П.Г. (405)
 Драгобецкий В.С. (423)
 Дроб В. 1045
 Дроб Р.Г. 544, (1061)
 Дробязко И.В. (741)
 Дрозд С. 599, 900, 901, 1550,
 1588, 1740
 Друве А. 716
 Дуб'яга І. (245)
 Дубянский В. 972
 Дубянский Г. 112, 1105,
 1557
 Думанский Ю. (1035)
 Думова Л. 1301
 Дутов А.И. (290)
 Дьяков Е. (1679)
 Дьяченко М. (424)

Дьяченко Н. 181, 340
Дюкарева В.П. 1080
Дягилев А. (842)
Дяченко М.Т. 168

Евдокимов А. (1508)
Евтушенко Е.Ф. (1482)
Егорова З. 1106, 1687
Елецкий П.М. (403)
Елизев А. (1694)
Елисеев А. 1233
Елисеев В. 233
Ельцов Н. (1695)
Ермаков В.П. 678
Ермошенко Г. 1589, 1590,
1730
Ерошенко Ю.П. (1201)
Ефанова М. 2140
Ефрон И.А. 72, 96, 98, 158,
301

Евтушенко Е. 481
Егорова З. 1472
Елецка В. (480)
Елеченко О. (1472)
Епішева Л.І. 2147, 2150
Ерофеева Г.М. 2145, 2148,
2152

Жаданівський Б.П. (168)
Жарко А.И. (1696)
Жилинская О. (1681)
Жихарева Л. 628, 1349, 1821,
1991, 2020
Жихович Я. (1763), 2078
Жмай Б. (1252)

Жуга Л. 902
Жуков І. 1185, (1493)
Жуков Л. 1350
Жукова Г.С. 717
Жульев Ю.В. (110)
Журавлёва Е. 182, (400), 430,
431, 459, 462, 465, 1351-
1353, 1474, 1475, (1476,
1488, 1492), 1591-1593,
1678, 1698, 1703, 1720,
1727, 1731, 1759-1763,
(1771), 1889, 1947, 1958,
1992-1995, 2021, 2039,
2040, 2051

Загоровский В.П. 234
Закурдаев А.Т. (425)
Залімска Н.Д. 122, 1779
Замковий В.П. 515
Захаров В. 803
Захаров В.З. (1682, 1697-
1701)
Заховаев Н. 718, (727)
Зачепило А. (685, 956)
Звоницкий Э. 860
Згиблов А.Г. 547, (925)
Здор О. 974
Зеленина Е. 183, 1594
Зима Н. 1694
Зими́на Е. 1155
Зинченко Л. (623)
Зинченко Ю. 1590
Зінченко А. 65, 81, 105, 134-
136, 184-187, 237, 269-272,
369-377, 422, 1477, 1515,
1595-1598

- Зінченко Н. 1599
 Злобин А. 629, 630
 Злобин А.М. (59)
 Злотников М. 188, 600, 687, 996, 1414, 1478
 Змиенко Н. 1145
 Зозуля В.Ф. (429)
 Зозуля И. 1600, 1601
 Зозуля М.П. 426-428
 Зорина Г.Ю. (1425)
 Зоркина Н.В. 1155, (1164)
 Зюзя В.И. 757
 Зябловский Е.Ф. 314
- Ибрагимова А.Р. 1080
 Иванов А.И. (1145)
 Иванова А.В. (1465), 1479
 Иванченко А. 588
 Ильин А. 975
 Ильчаков В. 20, (1659, 1679, 1702), 2144
 Ильченко В.В. (400)
- Иванова Л. 631
 Иванченко Б. 189
 Иващенко Н. 1750
- Казак Р. 550
 Казаков А. (1703), 1915-1920, (1921-1923), 1955, 2103
 Каледина З.М. (400)
 Калмыков И.П. (291)
 Калюжная Н.К. 342, 388
- Калюжный В.А. 1924-1930, (1931, 1932), 1996, 2022, 2041, 2052, 2104
 Каменская Е. 1607
 Каминский А.М. (889)
 Канцедаль А.М. 551
 Каплунов М. 2088
 Карпенко І. 483
 Карпухин Р. (71), 805
 Касеева Л. 1285
 Касперский Н.Н. (430)
 Касьянов О. (925, 1043)
 Катречко А. 484, 976
 Катречко Т. 401
 Кауров А.Ф. (431)
 Кауфман Э. (1235)
 Качаев В. 2089
 Качин С. (951), 1696, (1705-1706)
 Качина А. (1681, 1684, 1704)
 Качина В.В. (915), 1246
 Качины, династия (1682, 1683)
 Каширина Г.Н. 2156
 Кваша А.П. (111), 588, 589, 977-980
 Керанчук П. (915, 1345, 1759), 1933-1943, (1944-1952), 2105, 2106
 Ким Е. 552
 Кириченко О. 981
 Киселев М. 1186, (1472, 1508)
 Киценко И.Е. (898)
 Кіч Т. 1480
 Клейман М. 485

- Клерини Г.В. 982
 Клименко І.Є. (432)
 Климчук І. 1133
 Кличко В. (794)
 Клоков В.І. 139
 Клочко А. 206
 Кобзарь Г. 903
 Ковалев А. (815)
 Ковалев К. 1543
 Ковалева О. 919, (1492)
 Ковалевський М.М. (60, 72)
 Коваленко А.В. (1306)
 Коваленко В. 1307
 Коваленко К. 697, 993
 Коваленко О. 752, 904, 905,
 1046, 1108, 1118, 1355,
 1415, 1481
 Коваль А.П. 47
 Коваль В. (1671)
 Ковальов В.І. 1838
 Ковальчук В. 553, 758
 Ковальчук Н. 1535, 2090,
 2091
 Ковтун В. (112), 1525
 Кожедуб І.Н. (59, 61, 73, 74,
 178, 1208)
 Козак В.С. 1047
 Козаков А. 1541
 Козачук В. 9, 75, 239, 240,
 275-277, 1171, 1608
 Козлова О. 1609
 Козубенко А. 441
 Козьменко Л. 278
 Кокаев В. 632
 Коколев А.А. 633
 Колесник В. 806, 983, 1109,
 1764, 1822
 Колесник Е. 1610
 Колесниченко Е.А. 1953,
 (1954)
 Коломиец М. 807
 Комендат В.П. (399, 433-
 435)
 Коморный С. (925, 1551,
 1680, 1682-1684, 1707-1711)
 Кондратьев Ю.М. (732), 759,
 760
 Кондрашова Л.М. (1130)
 Кондуфор Ю.Ю. 139
 Коновалов Е. 808, 809
 Коновалов И.В. 554
 Кононенко Н.И. (436-438)
 Конопельцев Г. 979
 Конопля Л.М. 2147, 2150
 Копилова О. 555
 Коптева Л. 2092
 Коренченко М.М. (439)
 Корж Н. 100, 2134
 Коровкин А. 556, 679
 Коровкин Г. 1690
 Король О.Т. (397)
 Короткова Н. 1482, (1492)
 Костенко Н.Д. 1272
 Костенко Ю. (1270)
 Котунов С. (107, 777, 778,
 780, 844)
 Кофф Д. 1679
 Коцюбинська М. 1808
 Коштур О. (1345, 1375),
 2079
 Кравець А. 640

- Кравцов Н. (440, 1170)
 Кравченко О.В. 2146
 Кравченко П.З. (1175)
 Кравченко Р. 10
 Кравчук С. 378, 379, 412
 Крамаренко А. 719
 Красильников Г.А. (59, 936)
 Красильникова Н.И. (880)
 Красильникова О.В. (880)
 Красношапка Л. (1889, 1923), 1955-1957, (1958, 1959), 2107
 Кривенко Н.И. 688-690
 Кривонос И. 557, (1679, 1712, 1713)
 Кривошлыков С. 1048
 Крикливий Ю. 11, 984, 1014
 Крикунова Л.И. 1221, (1222)
 Кронин В.И. 985
 Кропив'янський М.Г. (75)
 Кропоткин (108)
 Кругляк А. 1049
 Крыница Н.В. (936)
 Крышталь Н. 111, (1204)
 Крюкова Л. 1765
 Кубельский С. (400), 448, 1484
 Кубик А.В. (1213)
 Кублицкий К. (245)
 Куделко С.М. 154
 Кудрицкий А.В. 50, 77
 Кудрявцева В. 558, 590
 Кузнецов Л.С. 906
 Кузнецова И.Л. (936, 1322),
 Кузнецова О. 517, 1234, 1247
 Кузьмин А. 463
 Кузьмин-Караваев (182)
 Кукса М. 241
 Кулак П.В. (1213)
 Кулешова Т. 861, 1314
 Кулик В.Г. 2126
 Кулик В.Ю. (962), 986- 987
 Кулинич В. 698
 Кулич В.Ю. (76)
 Кульбашна О. 761
 Куприенко С. 907
 Кутахова Т. 518
 Куценко А.А. (441)
 Куценко Д.Т. (442)
 Куценко С. 988
 Кучма Ю.В. 989, 990
 Кушка Л. 1197-1199
 Кушнар'ов Є. 908, (1022, 1024)
 Кушнир. К. 601
 Лавренко Є.М. (77, 78)
 Лавренчук П. 242
 Лавриненко О. 665
 Лавров В. (1261)
 Лаврова М. 1268
 Лазарев В.Г. (61)
 Ламаалем Ю. 1003
 Лаптиенко Ю.П. 1960-1964, (1965), 2108
 Лапшин В. 142, 487-489, 1110
 Лапшин В.І. (79, 113, 114, 402)
 Лапшин М. 414
 Латишева Д. 1308
 Латій Н.І. 199, 1611

- Латышева О. 1213
Лаухіна Л.В. 2147
Лебедев А. 909
Лебедев П. (1056)
Лебедев В.І. 250
Лебедок Н. 490
Левенфиш Е.Г. 1612
Левинтов Н. 279
Левченко А. 63, 80, 82, 103, 140, 143-148, 190-194, 274, 280-294, 329-339, 357, 380-382, 403, 634, 720, 762, 811, 910, 911, 991, 1050, 1051, 1081, 1111, 1112, 1200, 1248, (1455), 1485, 1486, (1492), 1613, 1712, 1716, (1751), 1766, 2135, 2138, (2142)
Левченко В. 12, 13, 519, 912, 913, 1113, 1717
Легкоступова А. 1356
Легкошерст Т. 1357
Лемент О.П. (405)
Лемнев Н. 383, 384, 914
Ленивенко Н. 428, 699, 721, 812, 837, 1249, 1250, 1358, 1416, 1666, 1713, 1735, 1741, 1826
Ленін В.І. (186, 201)
Леонов А.А. (59, 61, 115, 116), 117
Леонтович М.Д. (1238)
Лещенко А.М. (936)
Лещенко О. 915
Лизогубов П.И. (59, 108)
Лизогубова В.Н. (880)
Липчанская Л. 862, (1757, 1759), 1843-1852, (1853-1860), 2042
Лисенко Т. 78
Лисянская Г.В. (1187)
Лисянский А. 560, 916
Лисянский М. 559
Литвинов В.І. (443)
Литвинов С. 813
Литвинова С. 460
Литвинцев П.Т. (444)
Литвишко В.А. (882)
Лихачев Р. (886)
Лігостаєва С. 1614
Лізогутова Н.О. (1125)
Лобанова Т. 917
Лобасок А. (842)
Лободенко В. (734), 763,
Лободенко С.В. (586)
Лобойченко В. 930, 992-994, 1502
Логачев В. 1052
Логачев И.Е. (445)
Логачева Н.В. (118, 852)
Логвиненко З. 1517
Логвиненко Л. 195, 722
Логвиненко С. 918, 1286
Лозенко Л. 491
Лопандев Н.И. 919
Лопатко В. 196
Лосева Т. 404, 1309, 1310
Лубенцов И.А. (108)
Лунин Е.В. (119, 889)
Лурье А.И. 850
Луценко Н.М. 1966, 1967, (1968-1970)

- Лучко Т. 678, 1114
 Лушка Л. 1287
 Лысенко С. 863-869, (925)
 Любунец Л. 197, 1235
 Ляхов В.А. (61)
 Ляшенко А. 814
- Мазенкова Т.В. (898), 1201
 Мазняк О. 995
 Мазур В. (788, 789, 806, 825, 839)
 Майстренко М. 996
 Макаренко А.С. (80)
 Макаренко В. (80)
 Макашов І.Г. (359)
 Максимов В. 2109
 Максимова В. 1615
 Максимова М. 1616
 Маланина Л.В. 1214
 Малеваная Д. 1487
 Малеванная Д.И. (1426)
 Малицкая Н. (1764)
 Малишева Т. 635
 Малых А. 385
 Малышкин Я.И. (446)
 Мальцев В.А. (403), 447
 Мальцев П.Н. (120, 208, 1241, 1243, 1714-1719, 2143)
 Мальцева З.П. (1225)
 Малявин Н.А. 997
 Малярченко В.А. (794)
 Мамин І.Г. (448)
 Мамина Т. (956)
 Мамыч Н. 1359
 Мандригіна С. (1472)
- Маннергейм К. (81, 82)
 Мантурова О. 1188
 Маренич Т.В. 1272
 Маринич О.М. 46, 515
 Маринка И.В. (882, 1094)
 Маринка О.А. (1094)
 Марінкін Д. 520
 Марков А. 1617
 Мартова Г. 1529
 Мартова Л. 83, 421, 492, 591, 602, 700, 920, 1082, 1115-1117, 1134, 1146, 1147, 1156, 1189, 1190, 1202, 1319, 1324, 1360, 1417, 1536, 1537, 1704, 1724, 1734, 1738, 1746, 1950
 Марченко О. (245)
 Масалитина Л. 592, (958)
 Масельський О.С. (1028, 1417)
 Маслийчук В. (222), 243-245, 259
 Маслов В. (686), 691
 Маслов Е. 1618, 1619
 Матузко Ф. (1678)
 Матукин А.Л. 921
 Матющенко О.А. (1403)
 Матяш М. 295
 Мациевский Е.О. (291)
 Мединцев В. 815, 816
 Мельникова Ф.И. (1273)
 Милько С.П. (1720)
 Минаева Г.Н. 4, 15, (83), 123, (942, 951), 998-1006, 2144
 Минаковы, династия (1682)
 Миронова С. (1508)

- Мирошник Т. 923
 Мирошниченко И.И. (930, 1027)
 Михайлин І. 1839, 1840
 Михайлов Р. 1655, (1721, 1722)
 Михайловы, династия (1683)
 Михеев В.К. 221
 Михно Н. 1361
 Мищенко В.И. (449)
 Мінервін-Якименко Я. 817
 Міняйло М.П. (1029)
 Момот Л.М. 159
 Мороз М.Л. (925), 1157-1159, (1161)
 Морозова С. 1418
 Москвинов В.Н. (1613)
 Мосолов Г.К. (61)
 Мотузний С. 561-563, 701, 1007, 1008
 Мотузок Р.К. (898)
 Мочалин И. 296, 341, 386, 436, 437
 Мрачковская А.И. 636, 907, 924, 1142, 1362, 1363, (1470), (1484), 1488, (1492), 1638, 1759, 1767, 1768, 1773, 1823, 1847, 1855, 1871, 1874, 1880, 1896, 1902, 1904, 1905, 1907, 1911, 1917, 1921, 1924, 1931, 1934, 1949, 1953, 1954, 1960, 1967, 1971, 1973, 1975, 1985, 2003, (2003), 2022-2024, 2030, 2034, 2040, 2041, 2043, 2046, 2049, 2054, 2056, 2060, 2104, 2121, 2128
 Музыкин В.Ф. (399, 450)
 Мулярчук Д. (394)
 Мурат Э. 89
 Мураховська Н. 1288
 Мургина В. 1315, 1316, 1365
 Мухин Е.О. (84, 168)
 Мухін М.О. (398)
 Муховатый Д.С. (451)
 Найда Г. 1621
 Наплекова Н.К. (956, 1100), 1147, (1148)
 Науменко Л.К. (1304)
 Невская Т. 1623
 Негримовская К. (1763)
 Нейгауз Г. (1236)
 Неменушая А.Д. (1165)
 Непомнящие, семья (1682)
 Непомнящий В.И. 915, 1241, 1251-1258, (1551), 1667, (1680, 1684, 1723-1726)
 Нестайло В.В. (1636)
 Нестеренко А. 2112
 Нестеренко П. (800, 819)
 Нестерук К.А. 297
 Нестерчук О.В. (1100)
 Нечаев В. 72
 Нечипуренко З. 1289
 Никитин А.П. (261)
 Никифоров О. 564
 Никодим, митрополит (1444)
 Николаев И. 1259
 Николаенко М.В. (121)
 Николай І (95, 271)

- Николук В. 1054
 Никулин Д. 17
 Нимировська Н. 745
 Ничволод В.С. (1727)
 Ніколаєнко Г. 246, 425, 449,
 565, 604, 613, 637, 638, 666,
 702, 703, 724, 765, 816, 818,
 926, 937, 1119, 1120, 1194,
 1274, 1260, 1366, 1421,
 1450, 1534, 1708, 1725, 1769
 Новак Н.М. (1163)
 Новомодлов Н.П. (397)
 Новохатская Е. 1317, 1318,
 1422
 Новохатський М. 494
 Ногин А.К. (452)
 Нордман-Северова Н. (1606,
 1626)
 Носань В. 150
 Носкова В.В. (1213)
 Нужный Ю. 594, 671, 1158,
 1290, 2025
 Оболенская Л.А. (1728),
 1971, 1972, (1973)
 Огинская Н. 1856
 Оглоблин В. (1581), 1625,
 (1672)
 Одарченко К. 522
 Олийчук И. 2113
 Онищенко М. 419, 497
 Онищенко Ф. (1679)
 Орджоникидзе Г.К. (345)
 Оренко Н. 1261
 Орищенко В. 974-1978,
 (1979), 1997, 2097, 2114
 Орлов Ю. (835)
 Осадчая А. 1722
 Осадчая М. (1508)
 Осин А. 20, 67, 461, 551,
 587, 606, 689, 694, 725, 766,
 921, 929, 989, 1291, 1367-
 1371, 1551, 1626, 1668,
 1742
 Остапенко В. (1236)
 Остапенко О. 1236
 Остапова Е. 1122, 1224
 Остапченко О. 767
 Острянин Я. (59,
 157, 222, 223, (229),
 242, 246, 254, 256)
 Остряница Я. см. Острянин Я.
 Отченашко М. 994
 Павленко В. (333)
 Павленко Р. (2142)
 Павлов Т.Г. 259
 Павлов Я. 1262
 Павлова Л. 713
 Павлова Т.Г. 259
 Пазий Л.Н. (1213)
 Пазушко Г. 1013
 Пак Л. (1370)
 Панежда В.В. 681
 Панежда П.А. (59, 453)
 Панкратьева В.Г. 159
 Панов А. 931
 Парамонов А. 140, (232),
 235, 274
 Паршуков Д.Р. (882)
 Пасічникова В.О. (733)
 Пастухов І. 389

- Пастухова Ю. (1682, 1729)
 Пасюта А. 203
 Пашик В. 439
 Пашков Ю. 204
 Пашкович В.О. 1419
 Пашенко І. 498
 Педченко А.П. (936)
 Перебаєв Ю. 1373
 Перерва І.М. (85)
 Персіянов Д. 2138
 Петренко А.А. (605)
 Петренко Н.В. (1196)
 Петренко С. 1302
 Петрова Е. 1699
 Петрова С. 554, 672, 769,
 1055, 1123, 1493
 Петрова Т. (956)
 Пивоваров О.В. 299
 Пилюгіна Н. 1374
 Пимоненко Н.К. (1730)
 Писаренко В.Н. 2144
 Пискунов С.І. (361)
 Пичугин А.В. (898)
 Пищулина К. 1135
 Півненко А. 1669
 Піддубний М.В. (359)
 Підкова І. 302
 Підопригора І. 390
 Пірко В.О. 248
 Плахтий П. 350
 Плецький С.Ф. 249
 Пловин М. 205
 Победин В. 1056
 Победов В. 117
 Побережна Н.М. 639
 Погорелов И.Н. (1731)
 Подольский С.
 (802, 804, 819), 820, (837)
 Пожаров С. 2138
 Полікарпов Г.С. 569
 Половнева Н.Л. (454)
 Полонська-Василенко Н. 149
 Полтева Т. 1423, 1744
 Полтєв О. 640
 Полюхович И. (1763), 1824,
 1841, 1980-1988, (1989-
 1998), 2026, 2027, 2044,
 2053, 2075, 2110, 2111,
 2115-2117
 Полянська Н.І. 2149
 Поманицкая О. 1628, 1685
 Пономарева Л. (1682)
 Пономаренко С.В. (882)
 Попко А. 1629
 Попов А.В. 2156
 Попов И.Ф. (455)
 Попова В.И. (1177)
 Поправко В.Д. (1420)
 Поправко И.Г. (61)
 Порохов А.В. 769
 Портянников А. (1678)
 Посмитный А. 692, (925)
 Посохов И.Я. (1466, 1482)
 Поспєєва Є.П. (64)
 Посунько Л.В. 1319, 1320
 Походенко Р.Е. (1175)
 Прав Ю.Г. (86, 965, 984),
 1014
 Прогнимак В. (1683, 1709),
 1732, (1733)
 Прокопенко А. 391
 Прокопенко І.Ф. 51

- Прокопьева Н.Н. (1191)
 Пронин В. 2138
 Пророкова С.А. 1630
 Проценко Е. 1424-1428
 Проценко М.В. (1120, 1179)
 Проценко Ю. (1734)
 Прудников Г.В. 641-643,
 (898)
 Прядка И. 935
 Прядко Б.Т. (628)
 Пугачова В. (1170)
 Пузаков Є. 251
 Пузикове В.А. (925)
 Пустоварова М.И. (456)
 Пучков А. (1682, 1735, 1736)
 Пушкин А.С. (106), 2136
 Пущенко Ф.Д. (87)

 Радзивилловский Г. 500
 Разин С. (139, 250)
 Ракша С. 1085
 Рашевский И.Г. (60, 88-91)
 Репин И.Е. (28, 92-94, 108,
 110, 157, 165, 168, 171, 173,
 180, 198, 215, 216, 493, 855,
 890, 1081, 1170, 1244, 1514,
 1525, 1535, 1536, 1554,
 1556, 1559, 1561, 1563-
 1566, 1568, 1571-1580,
 1584, 1585, 1587-1591,
 1593, 1595-1606, 1608-1614,
 1621-1626, 1629, 1630,
 1634-1636, 1638-1650, 1652,
 1654, 1691, 1693, 1696,
 2103)
 Репринцев В.Ф. 131
 Рибалко Т. 1138
 Рогозянский Н.Ф. (457)
 Родионов В.А. 94, (122, 898),
 1057, 1058, 1476, 1495-
 1497, (1759), 1763, 1772,
 1774-1810, (1811-1836),
 1837, 1841, 1842, 1846,
 1854, 1857, 1870, 1875,
 1876, 1879, 1888, 1892,
 1901, 1903, 1906, 1918,
 1922, 1925, 1932, 1956,
 1959, 1961, 1965, 1966,
 1968, 1974, 1979, 1986,
 1998, 2002, 2028, 2029,
 2033, 2045, 2048, 2050,
 2057, 2059, 2077, 2096,
 2103, 2107, 2108, 2114,
 2115, 2118-2121, 2125,
 2127, 2133
 Романенко В. 523
 Романов И. 444
 Романовский В. 1527
 Романовы (95)
 Ромін Г. 584, 589, 729, 872,
 980
 Рубец А.И. (96)
 Рубцов Б.Я. (387)
 Рудич Г. 1139
 Русанов Л. 821
 Русанова Л. 1709
 Рябилина И. 822
 Рябилина Н. (1737-1739)
 Рязанов В. 392, (1323)
 Рязанцев В.К. (458, 485, 501)

 Савинов С. 2138

- Савинова Е. 1518
 Савичев Н. 300
 Савкин О. 97
 Савчук Ю. 132
 Сазонова О. 1017, 1016,
 1542, 1631, 1632, 1670,
 1671, 1680, 1736, 1739, 1743
 Сайпанова А.А. 43, 1650
 Саливон Н.В. (882, 1120)
 Салов К. (459)
 Самойленко А. (1332)
 Самойленко Т. (1332)
 Сапелкин А. (1681)
 Саппа Н.Н. 850
 Саратов И.Е. 150, 151, 524
 Сарафанов Г.В. (1110)
 Сативалдиева Ю. 74
 Сашкова Л.О. 2150
 Саяпина А.М. 937
 Сварник І. 132
 Свергун О. (742)
 Светлова В. 91
 Светлова С. 876, 1681
 Свистун Г.Е. 206, 207
 Семёнов В.П. 156
 Семенова В. 847, 873
 Семенович А. 1059
 Семенюта А.А. 726, (889,
 936)
 Семер'янов М.Я. (939)
 Сенаторский В.И. (400)
 Сенченко Т.І. (1313, 1339)
 Сербина К.Н. (238)
 Сергеев А.И. 823
 Сергеев Б. 1237
 Сергеев С. 208, 209, 576,
 607, 608, 727, 824-826, 874,
 938, 1060, 1181, 1263, 1377,
 1378, 1548, 1633, 1682,
 1683, 1733, 1747, 1748, 1827
 Сергеева А. 447, 577, 746,
 1061, 1062, (1195), 1429,
 2055
 Сергиенко Г.Я. 139
 Сергієнко С. 770, 827, 939
 Сергійчук С. 1065
 Серегин С. 693
 Сержантов І.Я. (389)
 Сериков И.И. (882, 889)
 Серочинский Г. (890)
 Сероштан Н.А. 138
 Сикоза Б.В. (620)
 Симонов И.М. 1063
 Сипавин В. (787, 814), 828
 Сиром'ятникова Г. 1379
 Сиром'ятникова З.В. (398,
 462)
 Сиром'ятнікова Т. 1498
 Ситало Н. 668
 Сівцова О. 1499
 Сірко І. (245)
 Сіроштан М.А. 141
 Сірченко С. 1064
 Скачкова Т. 1380, (1391)
 Скирта М.П. (1016)
 Сковорода Г.С. (1438)
 Скоробогатько В.И. (765)
 Скрипник С. 940, 941
 Скупченко Ю.А. 1018
 Сладких С. 1065
 Слатин В. 2093

- Слатина Е. 1381
 Слезкин Ю. 2138
 Слюсарев А.И. (400)
 Слюсарева И. 1264, 1268
 Слюсарський А.Г. 252, 255
 Смоленський В. 253
 Снаговський М. 644
 Снурников А.А. (492)
 Соблева Л. 429
 Соболева А.С. (1175)
 Соболева Н. 247
 Совинский В.К. (98)
 Соймін В.І. (1049)
 Соколов М.Я. (387)
 Соколова Н.Н. (1136)
 Соколова Ю. 1159
 Соколовский М. 210, 214, 408, 942, 943, 1382
 Соколюк И. 1672
 Соколюк Н. 101, 609, 645, 688, 704, 774, 944, 1320, 1383, 1413, 1428, 1710, 1770, 2137
 Соловьев А. 578
 Соловьёв О.В. 597, (603), 610-613, (619, 936)
 Сологуб О. 254
 Солодовник А.М. (396)
 Солодовников Д. 70
 Спицын И.Т. (460)
 Стадниченко Ю. 1828, 2080
 Стариковский А. (782)
 Стародубцев В.Т. (1740-1743)
 Старусев П. 22
 Старцев П.М. (396)
 Старченко Т. (1103), 2094
 Стафеев С. 393
 Стебеляк Е. 1140
 Степанов В. (1043)
 Степанова О. 1268
 Степанова С. 552, 1018
 Стогодюк А. 705
 Сторожев Д.А. 729
 Сторожев І. 152, 1019, 1020, 1502
 Сторожевский Н. 301
 Сторожниченко А. 502
 Стрелков И. 215
 Стрельцова И. 2122
 Стреляный А.М. (1118)
 Стреляна А. 1520
 Стріляна А.М. 1519
 Субота В. 1558
 Сукач Г. 1951
 Супруненко Н.И. 139
 Суркова Л. 446, 1521, 1999-2015, (2016-2031)
 Суфиянов А. 196
 Суханек И. (262)
 Сухий О. 302
 Сухин А.А. (976)
 Счисленок В.К. (461)
 Сыромятников В.Ф. (387)
 Сыромятников Н. (1397)
 Тараленко Е. 646
 Тараненко М. 211, 614, 1000, 1021, 1022
 Таранов А.Н. (598)
 Таранов Н.А. (123)
 Тарасенко Б. 647, 648

- Тарасенко Г. 503, (1471, 1492), 1500
Тарасенко Я. 771
Тарасов К. 615-617
Тарасова Л. 24
Татарніков В.М. 299
Терехов А. (1681)
Терещенко Р. 1066
Терещенко С. 1023
Тесло І. 25, 959
Тимченко О. (646)
Тимчук Д. 1071
Титкова Л. (1257)
Тихомирова Н. 1966
Ткач А. 17, 26, 530, 622, 649, 673, 652, 690, 701, 706, 709, 783, 820, 829, 830, 875, 968, 982, 988, 1024, 1048, 1054, 1067, 1265, 1384-1388, 1501, 1509, 1667, 1674, 1700, 1732
Ткач Т. 1431
Токаръ А. 772
Тома Л. 1829
Томенко Н. 118 730, 731 946, 947 1068 1227 1266, 1267 1432 1728 1830 1923 2031
Трегубова В.И. (1206)
Третьяк С. 2098
Трешников А.Ф. 30
Триказов П. (1616)
Триполка Т. 1069
Тронько П.Т. 202, 299
Трофимов В. 2123
Трофимов Д.С. (400)
Трунов П.В. 662
Тугусов В.П. 694
Турло Н. 674
Туровська Л. 1981, 2044, 2053, 2075, 2116
Турченко Ф.Г. 249
Турчинов Е. 830-836, 1503
Турчинов И.А. 1070
Турчинова М. 1389
Тягун И.Н. (880)
Тягун Н.Ф. (880)
Уборевич И.П. (345)
Удовиченко Е. 1771
Украинская А. 1634
Уланов И. (1081)
Уланова О. 153
Уманський М.В. 168, 340
Усачева А. 949
Утиков С. (1508)
Ушкаленко Л.И. (1228)
Фатьянова О.П. 1166
Фёдоров В.А. 305, 306
Филатов А. 1831
Филатов В.А. 1072, 1073
Филипоненко А. (1744)
Филипченко А.Ф. (61) ,
Филоненко В. 1635, 1675
Филоненко И. 418, 452
Филоненко И.Ф. (463, 1039)
Фисун А. 212
Фисун Л. 27, 106, 213, 307, 504, 1086, 1087, 1269, 1636-1641, 1701

- Фоменко В. 625
 Фомин А.В. (396)
 Фресина М. 2131
 Фурсов М.І. (464)
 Фурсова Т.С. (1149)
- Харченко В. 2097, 2096
 Харченко В.Г. (404, 1364)
 Харьковський А. 505
 Хватынец Е.А. 214, (898),
 2144
 Хирный А.В. (465)
 Хлебников Б.В. 155
 Ховрин Н. 346
 Ходун Є. 1642
 Хомайко Ю. 1643
 Хоменко Е. (1664)
 Хорошко А.А. (936),
 Худякова Н. 1292
- Цимбал Н. 1205
 Цуканов О.І. (405, 1106)
 Цуканова Є.О. (1116)
 Цыганов В.В. (394)
- Чапаев І.В. 309
 Чаплыгин А.К. 1505
 Чеботарева Т. 1311
 Чегликова О. 682
 Чегліков Г. (1472)
 Челомбитько В. 683
 Чепелюк В.И. 650-653, (889)
 Чепель Л.М. (1213)
 Черкасов М. 360
 Черкашин А.Е. (1113, 1114),
 1126
- Черничко Н.А. 654
 Чернова М. 1649, 1676
 Черный Н.А. 706
 Черных А. (1236)
 Черныш М. 1150
 Чернышов А. 838
 Чернышова Е. (753, 1745-
 1748), 1861-1872, (1873-
 1876)
 Чехачев В. (951)
 Чехачова Л.Н. (1290)
 Чингизхан (143)
 Чирич С. (809)
 Чиркін Г. 1522
 Чичибабин Б. (59, 99-101),
 102, (1146, 1150, 1152,
 1761, 1770, 1987), 2141
 Чміль О.С. (1017)
 Чорний Д.М. 310
 Чуб З. 1434-1444, 1832
 Чугай В.Р. 423, (396), 2032-
 2036, (2037-2048), 2124
 Чуищева Э. (1429), 1447-
 1452, (1763, 1767), 1858,
 1970, 1984, 2047-2050,
 (2051-2057), 2076, 2128
 Чумак Ю. 581, 593, 952-953,
 1026, 1027, 1226
 Чурилов П.Я. (466)
- Шабалов Д. 395
 Шаверньова З.Ф. (64)
 Шаляпин Ф.И. (103)
 Шамиль, имам (292, 297,
 281)
 Шаповалов А. (1682)

- Шаповалов К.А. 347
Шаповалов Ю. (1678, 1749, 1750)
Шапошников А.Г. 818
Шаровка А. 348, 377, 506, 507, 656-658, 975, (1466, 1473, 1497, 1506), 1651
Шатилова Ж. 54, 104, 114, 218, 407, 416, 467, 618, 726, 744, 773, 954, 1074, 1151, 1152, 1652, 1677, 1692, 1702
Шатров В. 1453
Шафран Ж. 1391
Швец В.В. 159
Швуим, майор (375)
Швыдкий В. 955
Шевченко А. 219
Шевченко В. 220, 456, 591, 839, 1005, 1075, 1507, 1859
Шевченко О.А. 31, 157, 162, 164, 325, 358, 361-363, 438, 510, 1088-1090, 1321, 1392, 1523, 1653, 2144
Шевченко Т.Г. (257)
Шевчук Н. 1208
Шегера В.В. 695
Шелегеда С.И. (1178)
Шереметьев Е. 2058-2073, (2074-2077), 2129, 2130
Шерстюк Р. 2095
Шерстюк Т.Г. 2153
Шибанов (228)
Шидловский Ф. (139)
Шило А. 659
Шипулина О.А. 1194
Шишканов П. 582, 643, 1028, 1393, 1479
Шкадов И.Н. 409, 434, 440
Шкарупа Г. 508
Шкуратенко Т.П. 660
Шкурко В.И. 594
Шляева Е.С. 774
Шляхта И.С. (1372)
Шмаков Ф. 457
Шостак Н. 69
Шпеер А.П. (104)
Шпиталь А. 1833, 1834
Шрамко Б.А. 221
Штангей М.Ф. (1154)
Шубкина О. 1394
Шуйський І. 87
Шульгіна Т.Г. (1139)
Шумейко Л. 1007
Шумейко О. 569, 1241
Шумейко С. 509, 641, 679, 840, 841, 990, 1076, 1077, 1214, 1395, 1508, 1509, 1711
Шумилов М.С. (105)
Шупров А. 1063
Шуст Р. 302
Щелков К.П. 137
Щербак В.О. 256
Эфроимсон И. (1586)
Юдин А.П. (467)
Юдин С.В. 674, (889)
Юзефович М. (106)
Ющенко В.А. (616, 939)

Явникова Н.А. (1566)	Яковлев С.
Яковенко С. 705, 775, 776,	Янко М.П. 160
842, 1029, 1030, 1127, 1216,	Янковиусе В. (333)
1270, 1654, 1684, 1726, 1835	Ярещенко А. 56, 57
Яковлев Г. 1397	Ярмоленко Ю. 1695
Яковлев С. 68, 349, 525, 619,	Яровая Е.Д. 1272
843, 844, 956, 957, 1091,	Ярошик В.А. 2148, 2149,
1217, 1238, 1271, 1396,	2155, 2156
1554, 1555, 1952	Ярощук С. 28
Яковлева А. (827)	Ятченко М. (172)